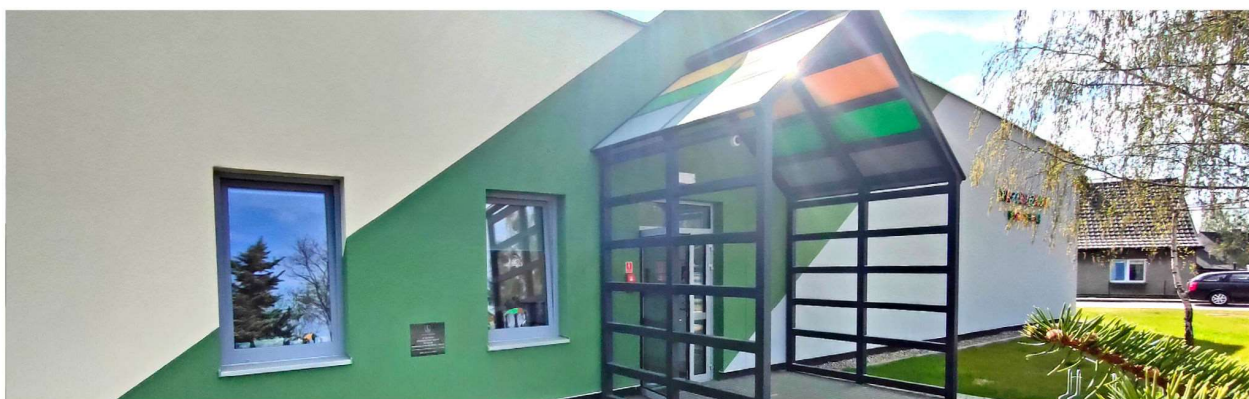

RAPORT O STANIE GMINY KWILCZ za 2024 rok

maj 2025 r.

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Kwilcz,

Z poczuciem odpowiedzialności przekazuję w Państwa ręce *Raport o stanie Gminy Kwilcz za 2024 rok*. Dokument ten jest corocznym podsumowaniem działań samorządu, ale także świadectwem naszej wspólnej drogi – pełnej wyzwań, decyzji i zmian, które mają służyć dobru mieszkańców.

Miniony rok nie należał do łatwych – zmiany demograficzne, dynamiczny rynek pracy, rosnące potrzeby społeczności lokalnej oraz ograniczenia finansowe, wymagały od nas elastyczności, konsekwencji i odpowiedzialności. Dlatego szczególnie cenne jest to, że mimo trudności, udało się utrzymać stabilność i zrealizować wiele ważnych działań.

Rok 2024 był rokiem intensywnym, pełnym wyzwań, ale też znaczących osiągnięć. Polska rzeczywistość społeczno-gospodarcza zmienia się dynamicznie – od wyzwań demograficznych i migracyjnych, przez presję inflacyjną, aż po transformację energetyczną i cyfrową. Nasza gmina nie jest od tych zjawisk oderwana – przeciwnie, odczuwa ich skutki bezpośrednio. W tym kontekście utrzymanie stabilności, kontynuowanie rozwoju oraz zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa i jakości życia stały się naszymi najważniejszymi celami.

Celem tego raportu nie jest tylko przedstawienie danych i statystyk – to przede wszystkim forma rozliczenia się samorządu z powierzonych mu zadań, a także narzędzie budowania dialogu między mieszkańcami a władzami lokalnymi. Przedstawia syntetyczną ocenę stanu gminy w kluczowych obszarach funkcjonowania: od demografii, rynku pracy i finansów, przez politykę przestrzenną i ochronę środowiska, aż po oświatę, kulturę, bezpieczeństwo oraz realizację najważniejszych inwestycji. Wierzę, że informowanie społeczności o stanie gminy, decyzjach podejmowanych przez organy władzy oraz osiągnięciach i trudnościach, z jakimi się mierzymy, jest fundamentem przejrzystego, odpowiedzialnego zarządzania. Raport prezentuje dane liczbowe, wskaźniki, zestawienia oraz opisy działań, które mają na celu nie tylko ocenę minionego okresu, ale również stanowią narzędzie do planowania przyszłości.

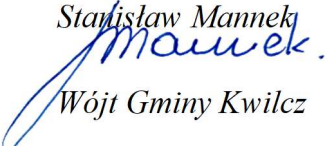
W raporcie szczegółowo opisujemy strukturę demograficzną naszej gminy, która – jak w całym kraju – charakteryzuje się malejącym przyrostem naturalnym i rosnącym udziałem osób starszych. To zjawisko wymaga od państwa w najbliższych latach długofalowych decyzji, zwłaszcza w zakresie opieki społecznej, ochrony zdrowia czy edukacji. Szczegółowe informacje dotyczące sytuacji na rynku pracy znajdują Państwo w rozdziale poświęconym bezrobociu i rynkowi pracy. Nie sposób pominąć tematu finansów gminy – pomimo zmiennego otoczenia makroekonomicznego, zrealizowaliśmy ponad 99% planowanych dochodów, utrzymując jednocześnie wysoki poziom inwestycji i odpowiedzialności budżetowej. Wskaźniki te pozwoliły nam kontynuować realizację kluczowych inwestycji, a także reagować na pojawiające się potrzeby. Dzięki racjonalnej gospodarce finansowej mogliśmy z sukcesem kontynuować rozwój infrastruktury drogowej, wspierać oświatę i kulturę. W roku 2024

kontynuowaliśmy i realizowaliśmy liczne przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska, infrastruktury drogowej i przestrzennej, a także w sferze oświaty, kultury, sportu i rekreacji. W szczególności zachęcam do zapoznania się z opisem najważniejszych inwestycji, które w sposób trwały zmieniają oblicze naszej gminy. Raport ten zawiera również informacje o realizacji uchwał Rady Gminy, strategiach rozwoju, politykach publicznych, a także szczegółowe zestawienia dotyczące inwestycji, bezpieczeństwa oraz projektów edukacyjnych i społecznych. Każdy z tych rozdziałów to oddzielna opowieść o współpracy, odpowiedzialności i skutecznym działaniu.

Pragnę w tym miejscu serdecznie podziękować radnym Rady Gminy, Sołtysom, pracownikom Urzędu Gminy, jednostkom organizacyjnym, organizacjom pozarządowym oraz wszystkim mieszkańcom, którzy angażują się w życie naszej wspólnoty. Państwa zaufanie, aktywność i codzienna obecność w sprawach lokalnych to fundament, na którym budujemy przyszłość Kwilcza.

Wierzę, że lektura tego raportu będzie nie tylko źródłem informacji, ale też inspiracją do dalszego działania. Zachęcam do refleksji nad tym, dokąd zmierzamy jako wspólnota i co możemy zrobić razem, by nasza gmina pozostała miejscem przyjaznym, bezpiecznym i otwartym na potrzeby każdego mieszkańca.

Wierzę, że przyszłość Gminy Kwilcz zależy od nas wszystkich. Dlatego zachęcam Państwa do zapoznania się z niniejszym raportem i zapraszam do dalszego współtworzenia naszej wspólnoty – otwartej, solidarnej i rozwijającej się.

Stanisław Mannek

Wójt Gminy Kwilcz

Spis treści

Ludność i demografia.....	5
Bezrobocie i rynek pracy	15
Finanse gminy	27
Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna	51
Pomoc społeczna	58
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	78
Ochrona środowiska	91
Drogi i transport	103
Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna	109
Gospodarka	128
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	137
Oświata	157
Kultura, sport i rekreacja	173
Informacja o realizacji pozostałych polityk, programów, strategii	184
Najważniejsze inwestycje	200
Budżet obywatelski	207
Realizacja uchwał Rady Gminy	208
Wykorzystane zewnętrzne źródła danych	227

Ludność i demografia

Liczba ludności Polski w 2024 roku spadła poniżej poziomu 37,5 miliona osób, a liczba urodzeń była najniższa od zakończenia drugiej wojny światowej – przekazał Główny Urząd Statystyczny w raporcie pn. *„Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2024 r. Stan w dniu 31 grudnia”*. Obserwowane procesy demograficzne wskazują, że sytuacja ludnościowa Polski pozostaje trudna. W najbliższej przyszłości nie należy oczekiwać istotnych zmian gwarantujących stabilny rozwój demograficzny. Niski poziom dzietności, utrzymujący się od trzech dekad, będzie miał negatywny wpływ także na przyszłą liczbę urodzeń, z uwagi na zmniejszającą się liczbę kobiet w wieku rozrodczym.

Wraz ze spadkiem liczby ludności zmienia się także struktura ekonomicznych grup wieku. GUS zwraca też uwagę na to, że przyspiesza proces starzenia się ludności Polski. Rośnie bowiem grupa w wieku poprodukcyjnym, a coraz mniej liczna jest grupa osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. W latach 2000–2023 liczba osób w wieku poprodukcyjnym, czyli kobiety 60 lat, a mężczyźni 65 lat, wzrosła o ponad 3 mln do 8,8 mln, czyli odsetek ich wzrósł w tym czasie z około 15 proc. do ponad 23 proc. Prognozy demograficzne GUS wyraźnie pokazują spadek liczby ludności. W szacunkach tych widać coroczne obniżanie się przyrostu naturalnego w latach 2025–2060. Urząd przewiduje spadek liczby urodzeń w 2060 r. do około 225 tys. (o prawie 25 proc. mniej niż w 2025 r.). Wartość przyrostu naturalnego w 2060 r. szacuje się na prawie minus 260 tys. (wobec blisko minus 130 tys. w 2025 r.). W efekcie prognozy demograficzne wskazują, że w 2060 r. liczba ludności Polski wyniesie mniej niż 31 mln (30,9 mln).

Obserwowane zmiany demograficzne¹ wskazują, że od kilkunastu lat sytuacja ludnościowa Polski jest nadal trudna. W najbliższej perspektywie nie należy oczekiwać znaczących zmian zapewniających stabilny rozwój demograficzny. Bardzo niski poziom urodzeń, wysoka liczba zgonów, niższa niż w 2023 r. liczba zawartych małżeństw, pogłębiły obserwowaną od kilkunastu lat niekorzystną sytuację ludnościową Polski. W tej sytuacji w najbliższej perspektywie nie należy oczekiwać znaczących zmian zapewniających stabilny rozwój demograficzny. Trwający proces starzenia się ludności Polski będący wynikiem korzystnego zjawiska, jakim jest wydłużanie trwania życia i dalszego trwania życia, jest pogłębiany przez niski poziom dzietności. Obecnie indeks starości wynosi 141, tj. na 100 „wnuczków” (dzieci w wieku 0-14 lat) przypada 141 „dziadków” (osób w wieku 65 i więcej lat), a różnica w wielkości tych populacji wynosi 2,2 mln na niekorzyść dzieci (w miastach sięga 2 mln, a na terenach wiejskich – 229 tys.). Indeks starości wzrasta z roku na rok (w 2023 r. wynosił 133), co

w przyszłości będzie skutkowało zmniejszaniem się podaży pracy i utrudnieniami w systemie zabezpieczenia społecznego w wyniku wzrostu liczby i odsetka osób w starszym wieku. Proces starzenia się ludności Polski jest zróżnicowany regionalnie – obecnie najmłodszą strukturą wieku charakteryzuje się woj. pomorskie. Miary starzenia się populacji są tam

¹ Dane: Główny Urząd Statystyczny – *Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2024 r.*

najkorzystniejsze, np. w 2024 r. mediana wieku mieszkańców tego województwa wyniosła prawie 42 lata, wskaźnik starości (udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie populacji) – 19%, a odsetek dzieci (0-14 lat) – 15,8% (parametry dla Polski to odpowiednio: ponad 43 lata, 20,6%, i 14,6%). Bardzo zbliżona struktura wieku cechuje także woj. małopolskie i wielkopolskie. Z kolei województwami charakteryzującymi się najmniej korzystnymi parametrami struktury wieku ludności są opolskie, świętokrzyskie i łódzkie, gdzie w 2024 r. wiek środkowy wyniósł ok. 45 lat, wskaźnik starości 21-23%, a odsetek dzieci to ok. 13%. Bardzo podobne pod tym względem są także województwa zachodniopomorskie i dolnośląskie.

Liczba ludności Polski zmniejsza się począwszy od 2012 r. (z wyjątkiem nieznacznego wzrostu – o niespełna 1 tys. – w 2017 r.). Na zmiany w liczbie ludności w ostatnich latach wpływ ma przede wszystkim przyrost naturalny, który pozostaje ujemny począwszy od 2013 r. W 2024 r. liczba urodzeń była niższa od liczby zgonów o prawie 157 tys. Współczynnik przyrostu naturalnego (na 1000 ludności) wyniósł -4,2 i obniżył się o 0,6 p. proc. w porównaniu z ubiegłym rokiem. Na sytuację w 2024 r. największy wpływ miała bardzo niska liczba urodzeń i jednocześnie duże natężenie zgonów. Ich liczba przekroczyła o blisko 32 tys. średnioroczną wartość od 1970 r. z ostatnich 50 lat (409 tys. do 377 tys.). Wysoka umieralność ludności Polski w 2024 r. dotknęła w podobnym stopniu zarówno kobiety, jak i mężczyzn.

Niekorzystna sytuacja w zakresie umieralności oraz dzietności w 2024 r. przyczyniły się do niskiego poziomu przyrostu naturalnego. Jego ujemna wartość była ponad czterokrotnie wyższa niż w 2019 r., kiedy to odnotowywano ubytek na poziomie 9 osób na 10 tysięcy ludności. Dla porównania w okresie wyżu demograficznego lat 50 na każde 10 tysięcy osób przybywało ok. 200 osób, natomiast w latach 80 – ok. 100.

Demografia Gminy Kwilcz

Na terenie Gminy Kwilcz na dzień 31.12.2024 r. zamieszkiwało 6331 osób (w tym stałych mieszkańców: 6136, czasowych mieszkańców: 195).

Liczba mieszkańców w poszczególnych miesiącach 2024 r.

(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

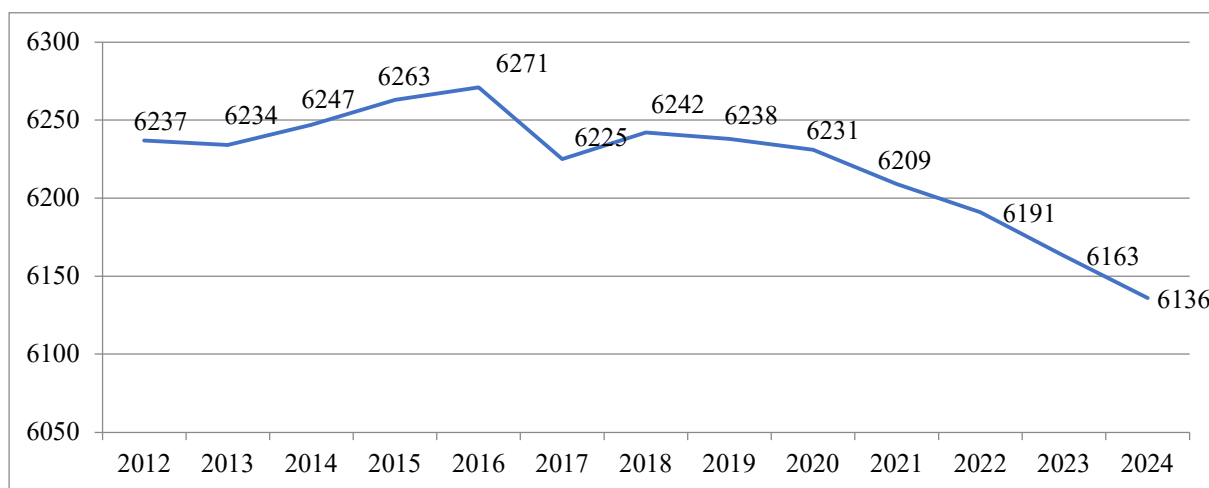
Stan na dzień	Stali mieszkańcy Gminy Kwilcz	Czasowi mieszkańcy Gminy Kwilcz	Razem mieszkańcy Gminy Kwilcz
31.01.2024	6155	190	6345
29.02.2024	6159	177	6336
31.03.2024	6155	171	6326
30.04.2024	6154	159	6313
31.05.2024	6159	169	6328

30.06.2024	6152	179	6331
31.07.2024	6157	183	6340
31.08.2024	6154	190	6344
30.09.2024	6157	196	6353
31.10.2024	6154	190	6344
30.11.2024	6146	198	6344
31.12.2024	6136	195	6331

Liczba stałych mieszkańców na przestrzeni ostatnich lat systematycznie się zmieniła – w latach 2013 – 2016 zauważalny był widoczny wzrost, duży spadek nastąpił w roku 2017, jednakże w 2018 roku zarysował się trend wznoszący, a lata 2018 – 2024 to ponowny systematyczny spadek.

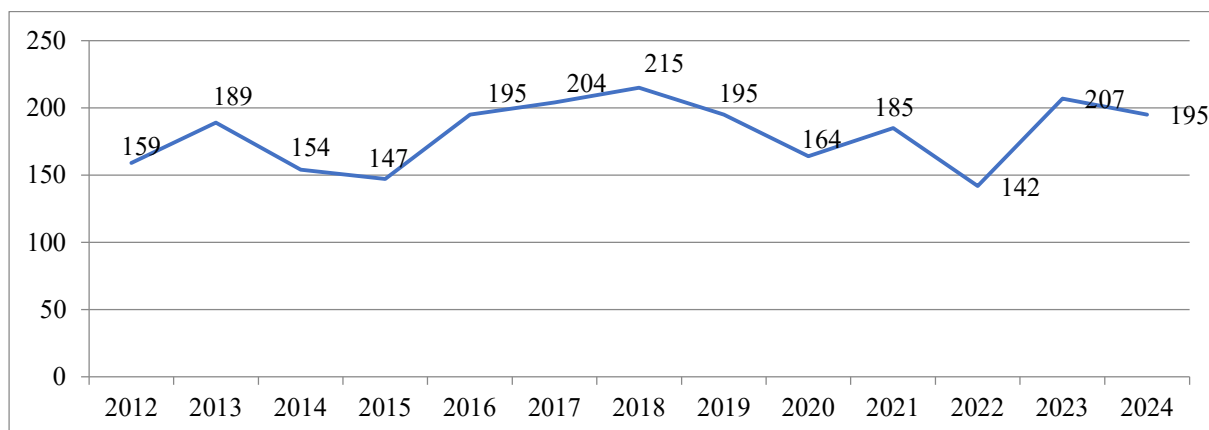
Liczba stałych mieszkańców w poszczególnych latach (2012-2024)

(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Liczba czasowych mieszkańców w poszczególnych latach (2012-2024)

(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

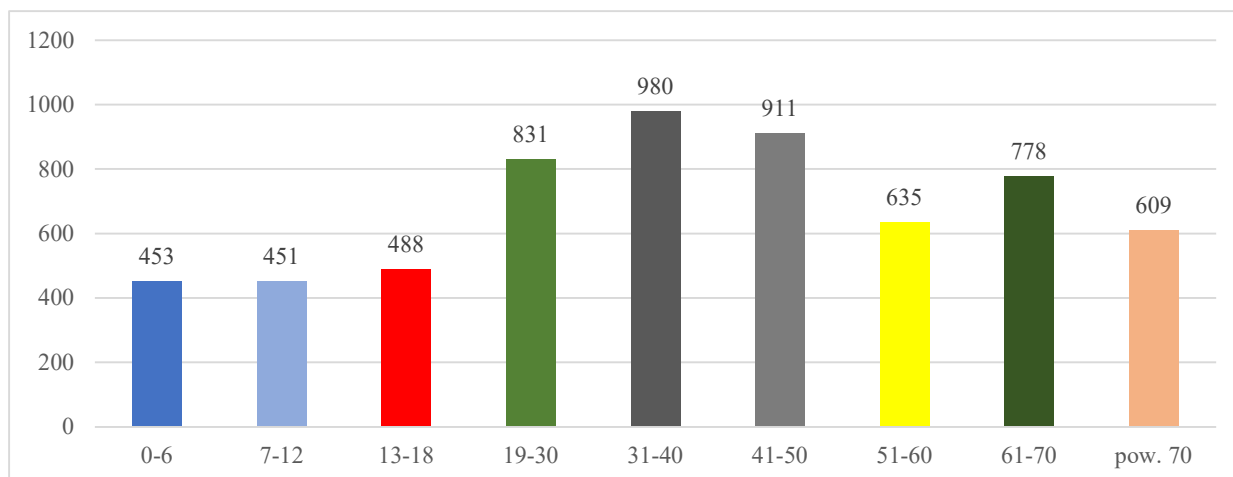
Stali mieszkańcy Gminy Kwilcz według sołectw na dzień 31.12.2024 r.
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Sołectwo:	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Augustowo	69	32	37
Chorzewo	110	54	56
Chudobczyce	125	58	67
Daleszynek	339	165	174
Kubowo	106	48	58
Kurnatowice	315	152	163
Kwilcz	2658	1360	1298
Orzeszkowo	214	104	110
Lubosz	840	430	410
Mechnacz	170	90	80
Miłostowo	159	77	82
Mościejewo	264	129	135
Niemierzewo	196	94	102
Prusim	131	65	66
Rozbitek	202	96	106
Upartowo	130	67	63
Wituchowo	108	64	44
Razem:	6136	3085	3051

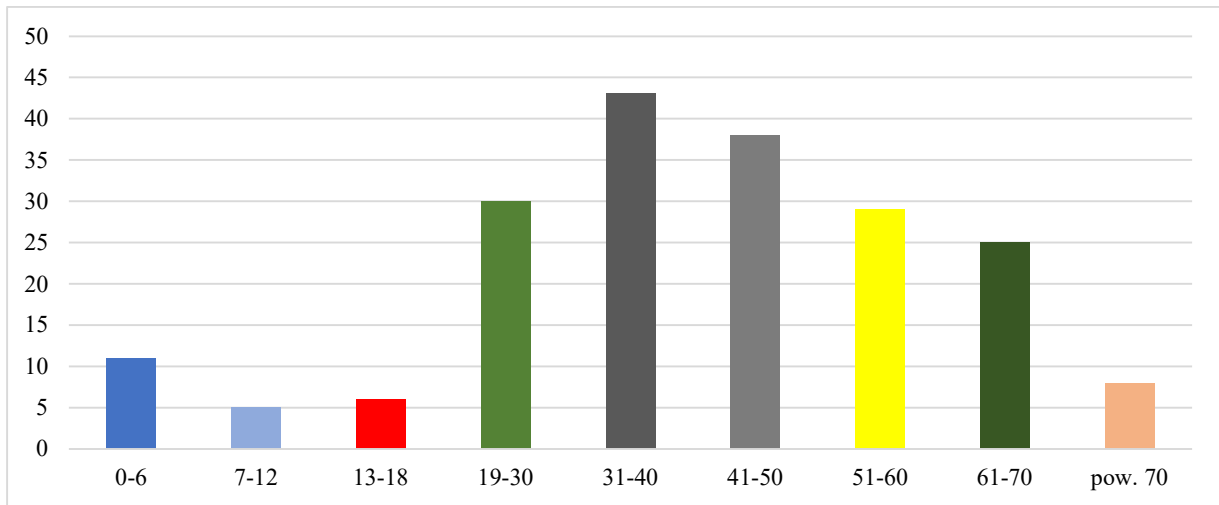
W strukturze stałych mieszkańców dostrzegalna jest niewielka przewaga kobiet nad mężczyznami, co jest relacją tożsamą z powszechnie występującą strukturą. Spośród czasowych mieszkańców Gminy przeważają natomiast mężczyźni (77%).

Spośród stałych mieszkańców Gminy największą grupę stanowią aktualnie osoby w przedziale 31-40 lat (15,6%) oraz 41-50 lat (14,8%).

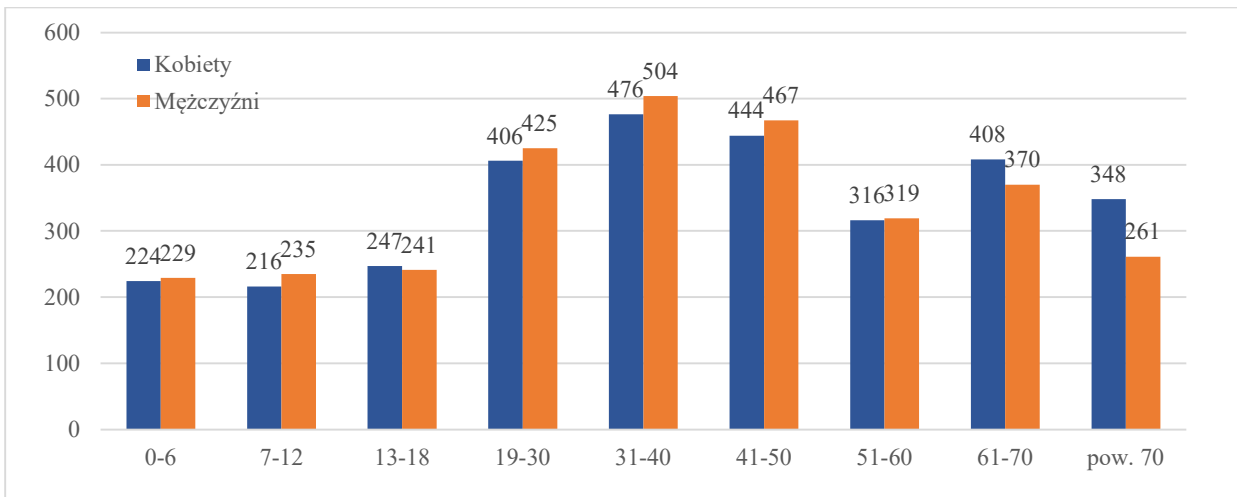
Stali mieszkańcy według przedziału wiekowego
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

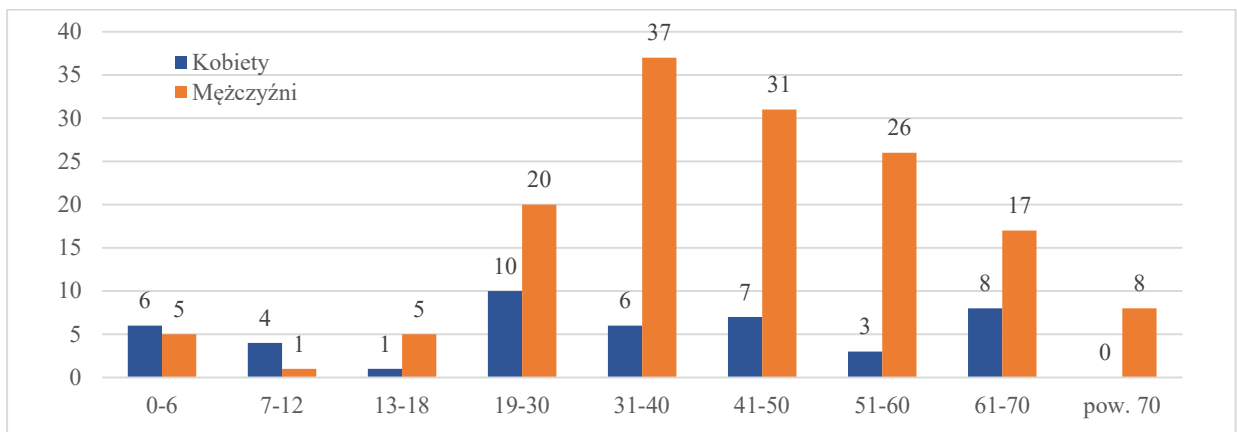
Czasowi mieszkańcy według przedziału wiekowego
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Stali mieszkańcy według płci w grupach wiekowych
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Czasowi mieszkańcy według płci w grupach wiekowych
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Udział poszczególnych grup wiekowych w ogólnej strukturze mieszkańców przedstawiono także w podziale na płeć w powyższych tabelach. Widoczna jest przewaga mężczyzn w grupach do 60 lat. Kobiety stanowią większość w przedziałach starszych (od 61 lat).

Struktura ekonomiczna mieszkańców

Rezultatem przemian w procesach demograficznych, a przede wszystkim trwającej od początku lat 90. XX w. depresji urodzeniowej, są zmiany w liczbie i strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku. Od lat liczba dzieci i młodzieży (0–17 lat) stopniowo się zmniejsza.

Miarą określającą relacje między poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku ludności jest współczynnik obciążenia demograficznego, obrazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik obciążenia demograficznego to miara, która odzwierciedla liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym (dzieci i osoby starsze) w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym. Wzrost tego wskaźnika, obserwowany zarówno w Polsce, jak i w całej Europie. Po 2010 r. notowano systematyczny wzrost tego współczynnika – w 2024 r. wyniósł on 72 (wobec 55 w 2010 r.). Na niekorzystne zmiany wskazuje w szczególności analiza wskaźników cząstkowych, które prezentują obciążenie osób w wieku produkcyjnym odrębnie osobami w wieku przedprodukcyjnym i osobami w wieku poprodukcyjnym. Wskaźnik dla osób w wieku przedprodukcyjnym od kilku lat kształtuje się na stałym poziomie, natomiast dla osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta. W 2024 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 31 osób w wieku przedprodukcyjnym i aż 41 osób w wieku poprodukcyjnym. Oznacza to, że potencjalne przyszłe zasoby pracy są mniejsze niż liczba osób, które rynek pracy już teoretycznie opuściły. W 2010 r. cząstkowe współczynniki kształtowały się odwrotnie (na poziomie 29 i 26), a w latach wcześniejszych relacje były jeszcze bardziej korzystne (w 2000 r. wynosiły odpowiednio 40 i 24, a na początku lat 90. XX w. – 50 i 22).

Wskaźnik obciążenia demograficznego to miara, która obrazuje stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym (dzieci i osoby starsze) do liczby osób w wieku produkcyjnym (15 - 64 lata). Jest to ważny wskaźnik demograficzny, ponieważ pozwala ocenić potencjał gospodarczy kraju oraz przyszłe obciążenia dla systemów emerytalnych i opieki zdrowotnej. Wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego ma szereg negatywnych konsekwencji dla gospodarki i społeczeństwa. Po pierwsze, oznacza to mniejszą liczbę osób pracujących i płacących składki na ubezpieczenia społeczne. To z kolei może prowadzić do problemów z finansowaniem systemu emerytalnego i systemu opieki zdrowotnej. Po drugie, starzejące się społeczeństwo może hamować wzrost gospodarczy. Obciążenie demograficzne grozi niewydolnością systemu zabezpieczenia społecznego i obniżeniem wysokości przyszłych emerytur, ponieważ świadczenia emerytalne biorą się ze składek wpłacanych na bieżąco przez pokolenie osób pracujących. Jeśli politycy chcą myśleć poważnie o demografii, to zapewne powrócą do kwestii wieku emerytalnego.

W horyzoncie ostatnich 5 lat Polska znalazła się w gronie najszybciej starzejących się społeczeństw. Od 2019 do 2024 r. mediana wieku w Polsce wzrosła o 2 lata.

Struktura ludności Gminy w ujęciu ekonomicznym, liczbowo i procentowo, została przedstawiona w poniższych tabelach.

Stali mieszkańcy – 2024 rok (dane uśrednione)
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Kobiety (w %)	Mężczyźni (w %)
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (1-17)	687	705	11,20%	11,49%
Osoby w wieku produkcyjnym (18-59)	1642	1715	26,76%	27,95%
Osoby w wieku poprodukcyjnym (60+)	756	631	12,32%	10,28%
Razem:	3085	3051	50,28%	49,72%

Czasowi mieszkańcy (dane uśrednione)
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

	Kobiety (K)	Mężczyźni (M)	Kobiety (w %)	Mężczyźni (w %)
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (1-17)	11	11	5,64%	5,64%
Osoby w wieku produkcyjnym (18-59)	26	114	13,33%	58,46%
Osoby w wieku poprodukcyjnym (60+)	8	25	4,10%	12,82%
Razem:	45	150	23,08%	76,92%

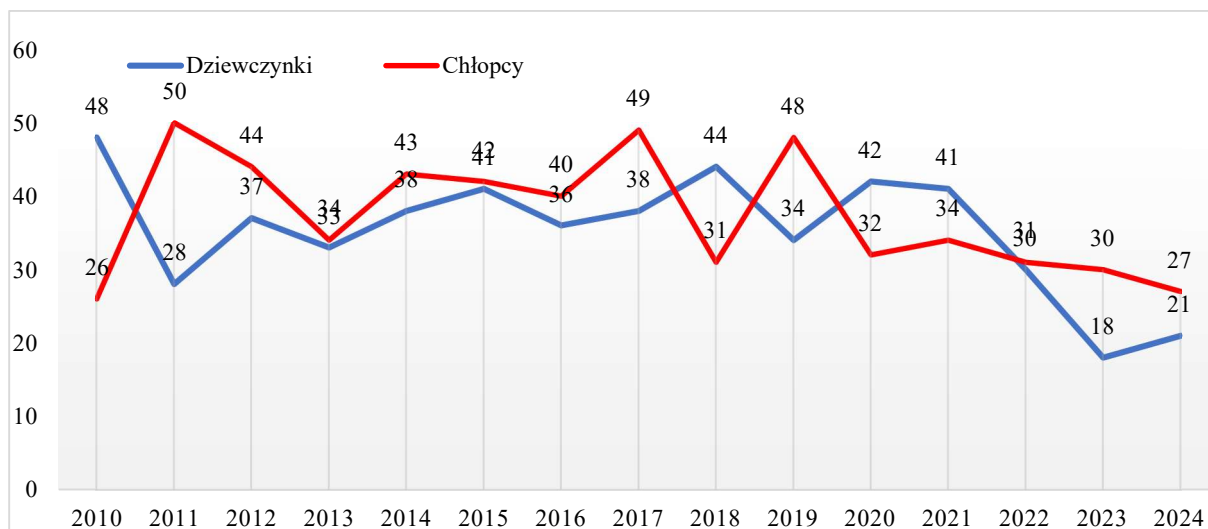
Przyrost naturalny (urodzenia i zgony)

W 2024 r. ruch naturalny przedstawiał się następująco:

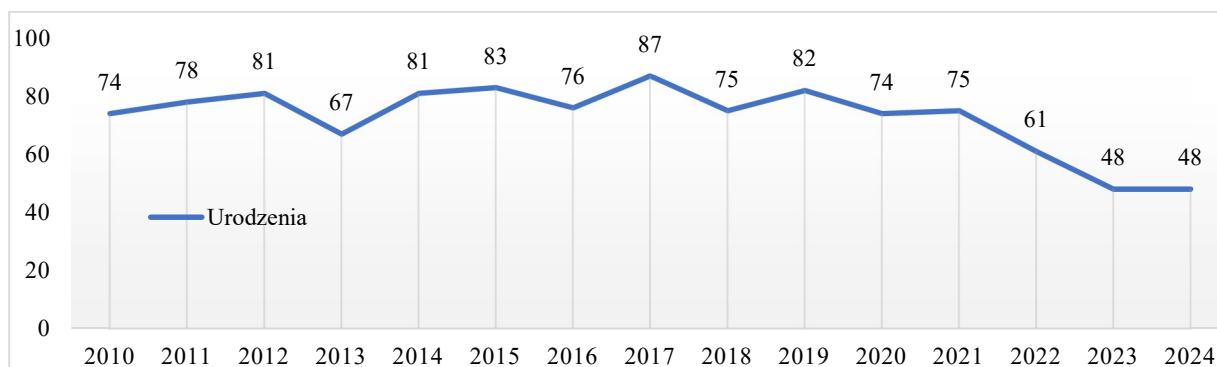
- zarejestrowano 48 urodzeń;
- zmarły 64 osoby – wzrost liczby zgonów w stosunku do 2023 r.
- w konsekwencji przyrost naturalny (różnica między liczbami urodzeń żywych i zgonów) był ujemny i wyniósł -16 (w 2023 r. -10).

W 2024 roku odnotowało 48 urodzeń: 21 dziewczynek i 25 chłopców (dla porównania w 2023 roku odnotowano także 48 urodzeń: 18 dziewczynek i 30 chłopców), a najpopularniejsze w 2024 roku imiona nadane dzieciom to wśród dziewczynek Laura, a wśród chłopców Nikodem

Urodzenia w latach 2010-2024 według płci
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

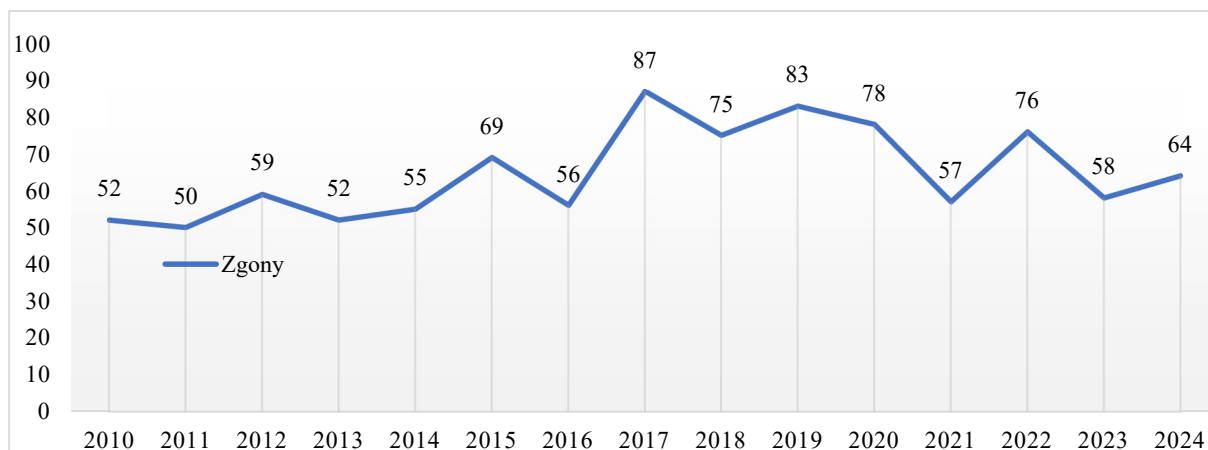

Urodzenia w latach 2010-2024
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

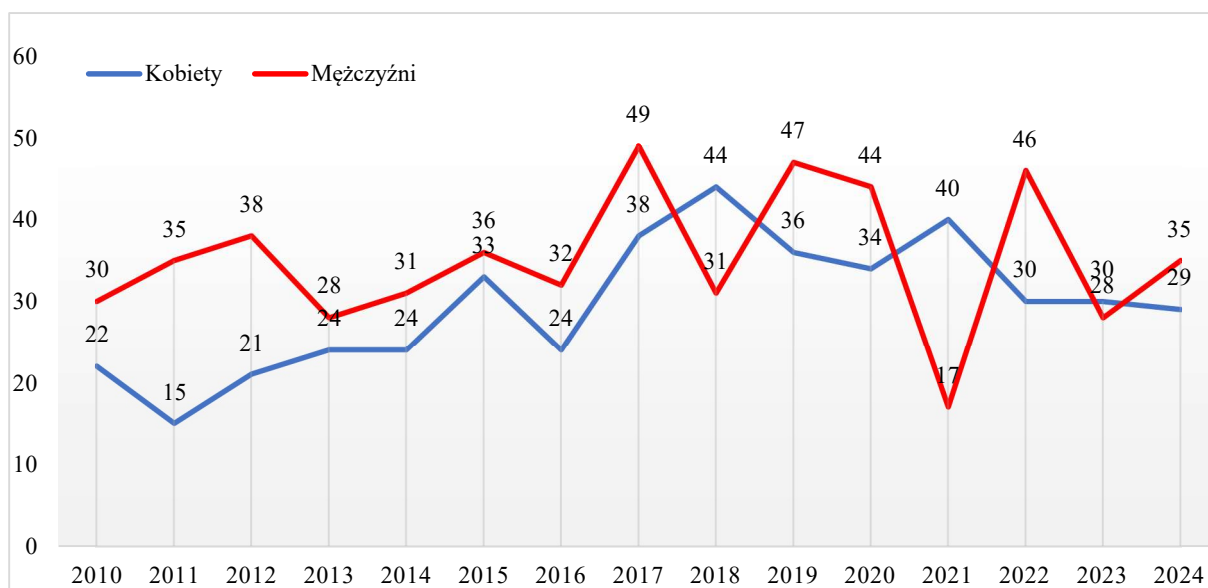

W roku 2024 odnotowano 64 przypadki zgonów (35 mężczyzn oraz 29 kobiet).

Zgony w latach 2010-2024
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

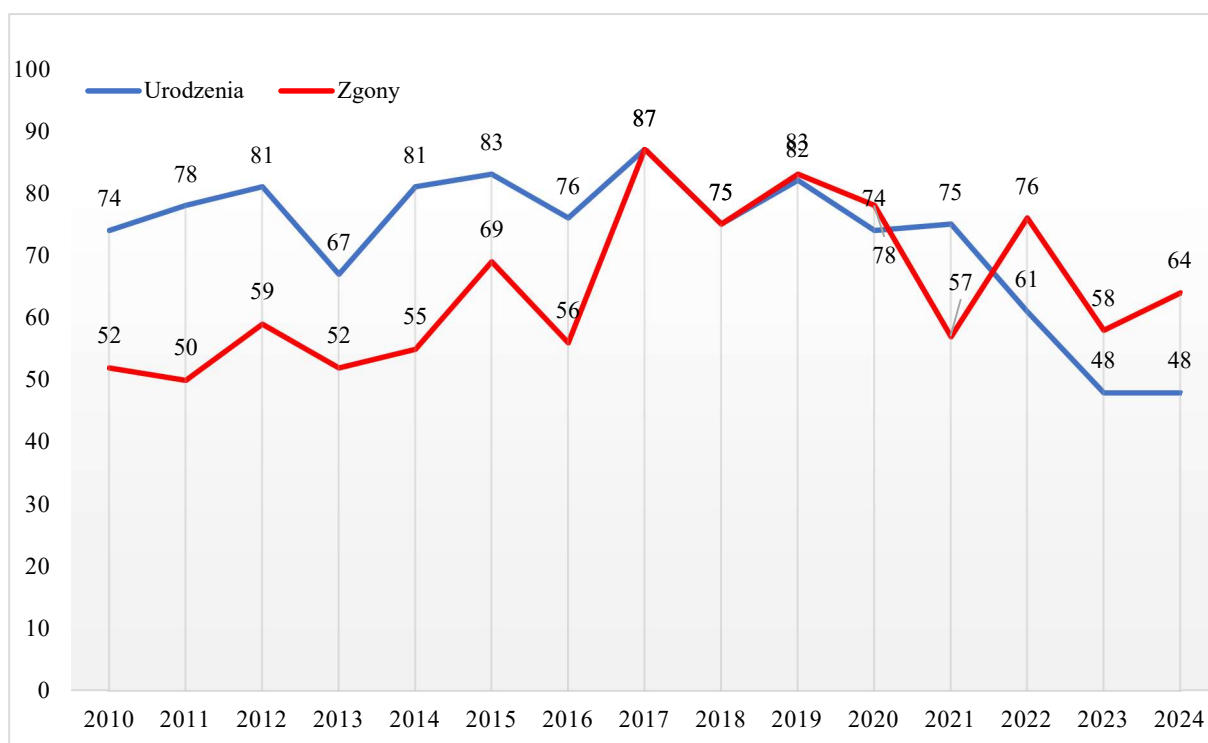

Zgony w latach 2010-2024 według płci
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

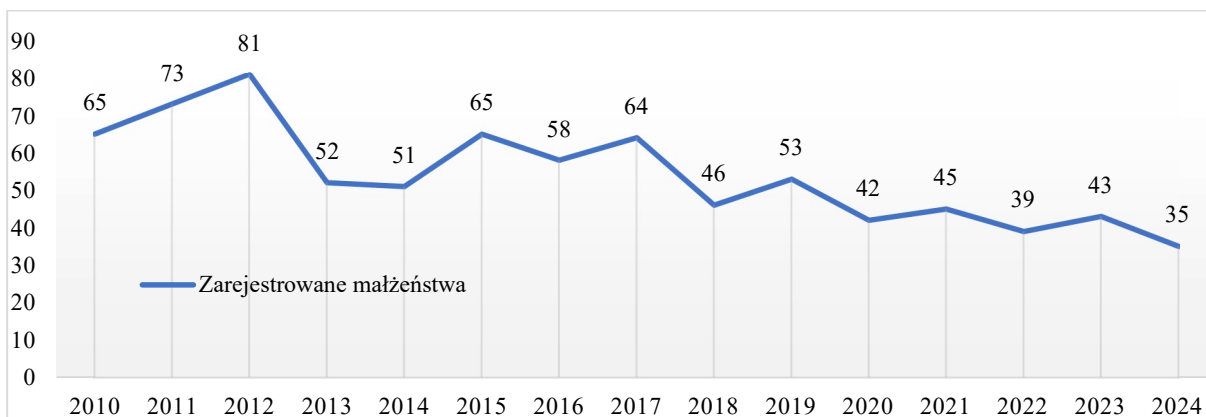
Biorąc pod uwagę cechy ruchu naturalnego ludności, nadwyżka zgonów nad urodzeniami daje ujemny przyrost naturalny.

Urodzenia i zgony w latach 2010-2024
(opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

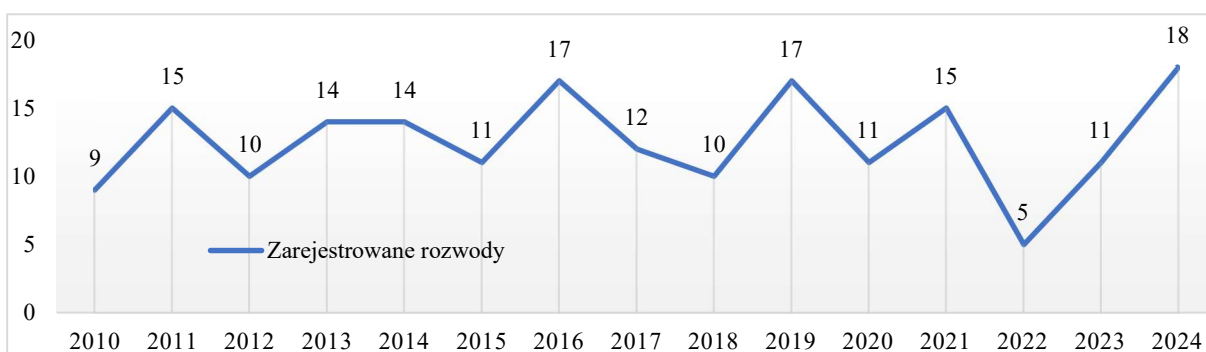

Liczba nowo zawieranych małżeństw i ich trwałość, jako element rozwoju demograficznego, ma bezpośredni wpływ na jego przemiany, ponieważ dzietność kobiet w Polsce jest determinowana między innymi liczbą zawieranych związków małżeńskich.

Zarejestrowane małżeństwa w latach 2010-2024 (opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

Zarejestrowane rozwody w latach 2010-2024 (opracowanie własne na podstawie danych U.S.C.)

„Złote Gody” - to niezwykle wydarzenie nie tylko dla Jubilatów, ale również dla ich rodzin oraz przyjaciół, to 50 lat nieprzerwanego, harmonijnego pożycia małżeńskiego. Prawdziwe zgodne i dobre małżeństwo to takie, które przetrwa wszystkie życiowe zawieruchy, by po latach zyskać wzajemne zrozumienie, tolerancję i szacunek. Spędzić z kimś połowę wieku to wyraz najszczerzej miłości. Trzeba takiej miłości, żeby pokonać wszelkie trudności razem, mimo różnych charakterów, różnicy zdań, pasji, marzeń i oczekiwań. W 2024 roku 13 par małżeńskich z terenu gminy Kwilcz świętowało Złote Gody, czyli jubileusz pięćdziesięciolecia pożycia małżeńskiego. Jubilaci zostali odznaczeni przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Medalami, które stanowią dla nich nagrodę za przeżycie 50 lat w jednym związku małżeńskim. Uroczystego aktu dekoracji dokonał Wójt Gminy Kwilcz.

Bezrobocie i rynek pracy

Rok 2024 okazał się dynamicznym okresem dla polskiego rynku pracy, przynosząc zarówno wyzwania, jak i szanse. Kluczowe zmiany wynikające z sytuacji gospodarczej, demograficznej i technologicznej znacząco wpłynęły na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację pracowników. Sytuacja na rynku pracy w końcu 2024 roku była stabilna – i dobra. Z danych Ministerstwa Pracy wynika, że w grudniu 2024 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,1%. Jest to wynik zbliżony do tego z roku 2023, co świadczy o stabilizacji na rynku pracy. Warto podkreślić, że Polska utrzymuje się poniżej średniej unijnej, która wynosiła 6,2% w tym samym okresie. W urzędach pracy w grudniu zarejestrowanych było 787 tys. bezrobotnych - o 12,6 tys. więcej niż w listopadzie, ale o 1,2 tys. osób (0,2%.) mniej niż w końcu 2023 r. Na tle innych krajów regionu Polska pozostaje jednym z liderów pod względem niskiego poziomu bezrobocia, co przyciąga uwagę inwestorów zagranicznych. W 2024 r. średnia w krajach Unii Europejskiej wyniosła ok. 5,9%., a w strefie euro ok. 6,3 %.

Rok 2024 przyniósł rozwój w kluczowych sektorach polskiej gospodarki. Wzrastała liczba ofert pracy w technologiach informatycznych (IT) – duże zapotrzebowanie na specjalistów ds. sztucznej inteligencji, analizy danych i cyberbezpieczeństwa; energetyce odnawialnej (powstało ponad 40 tys. nowych miejsc pracy, głównie w branży wiatrowej i fotowoltaicznej. Inwestycje w transformację energetyczną przyciągnęły zagranicznych inwestorów, co dodatkowo napędzało rozwój sektora) oraz logistyce i e-commerce (co jest efektem dynamicznego rozwoju sklepów internetowych oraz rozbudowy magazynów typu fulfillment).

Sztuczna inteligencja (AI) to jeden z kluczowych czynników transformacji rynku pracy w 2024 roku. Automatyzacja procesów weszła na nowy poziom, zastępując rutynowe zadania i podnosząc efektywność w wielu branżach. Ta zmiana jednak doprowadziła do redukcji stanowisk, które dotąd opierały się na powtarzalnych czynnościach. Z drugiej strony, wzrosło zapotrzebowanie na specjalistów zajmujących się AI, od programistów po analityków danych i ekspertów ds. etyki technologicznej. Pracownicy, chcąc dostosować się do nowej rzeczywistości, rozwijają umiejętności współpracy z technologią, co wpływa na programy szkoleniowe, rekrutację oraz pracę kreatywną. Warto zauważyć, że dziś voiceboty w działach HR czy w obsłudze klienta stały się częstym zjawiskiem, a duże korporacje coraz śmielej wykorzystują je w codziennych operacjach.

Choć praca zdalna stała się symbolem lat pandemii, w 2024 roku zauważalny jest powrót do biur, ale na nowych zasadach. Hybrydowy model pracy zyskał na popularności, łącząc elastyczność pracy zdalnej z korzyściami wynikającymi z obecności zespołów w biurze. Taki model sprzyja współpracy, budowaniu relacji w zespołach oraz pobudza kreatywność, jednocześnie dając pracownikom możliwość elastycznego planowania. Firmy zauważyły, że odpowiedni balans między obecnością w biurze a pracą zdalną poprawia produktywność i wpływa pozytywnie na zadowolenie pracowników. Hybrydowy system szybko staje się nowym standardem w organizacjach, szczególnie tych o zasięgu globalnym, które doceniają znaczenie bezpośrednich interakcji.

Rok 2024 przyniósł wiele wyzwań, ale również otworzył przed firmami i pracownikami szereg nowych możliwości. Przedsiębiorstwa, które potrafią dostosować się do zmian, czerpią

korzyści z hybrydowych modeli pracy i wykorzystania AI w codziennych operacjach. Z kolei pracownicy, świadomi nadchodzących zmian, rozwijają swoje umiejętności, aby sprostać wymaganiom dynamicznie zmieniającego się rynku.

Patrząc w przyszłość, można się spodziewać, że adaptacja do tych trendów przyniesie firmom lepsze wyniki, a pracownikom nowe, ekscytujące perspektywy zawodowe.

Źródłem informacji na temat rynku pracy w Gminie Kwilcz jest Powiatowy Urząd Pracy (P.U.P.) – jednostka organizacyjna Powiatu Międzychodzkiego, wchodząca w skład powiatowej administracji zespolonej.

P.U.P. realizuje zadania państwa w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych oraz innych osób poszukujących pracy zamieszkałych na terenie czterech gmin powiatu. Podstawą działalności P.U.P. jest ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, określająca zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Instrumenty, jakie w swojej działalności posiada P.U.P., podzielić można na dwie grupy. Pierwsza to działania pasywne, które mają charakter ochronny, ograniczają się bowiem do wypłaty bezrobotnym świadczeń pieniężnych. W efekcie tworzą swego rodzaju zabezpieczenie materialne dla tych osób i ich rodzin. Drugą kategorię tworzą instrumenty aktywizujące, które mają za zadanie ograniczyć bierność zawodową bezrobotnych oraz motywować ich do znalezienia zatrudnienia.

Drugim istotnym źródłem informacji na temat rynku pracy są opracowania przygotowywane przez Główny Urząd Statystyczny (organ administracji rządowej), do którego zadań należy zbieranie, gromadzenie, przechowywanie i opracowywanie danych statystycznych do badań prowadzonych przez Urząd, specyficznych dla potrzeb województwa, powiatów i gmin województwa oraz ogłaszanie, udostępnianie i rozpowszechnianie wyników badań statystycznych jako oficjalnych danych statystycznych.

P.U.P. dysponuje szerokim wachlarzem możliwości uzyskania wsparcia dla przedsiębiorców chcących zatrudnić nowych pracowników, rozbudować zatrudnienie, skorzystać z profesjonalnego doradztwa czy rozpocząć prowadzenia działalności gospodarczej.

Wśród usług i instrumentów rynku pracy jakie oferują powiatowe urzędy pracy dla przedsiębiorców są m.in.:

- pomoc w profesjonalnej rekrutacji kandydatów na wolne miejsca pracy poprzez organizację i prowadzenie giełd pracy czy przeprowadzania kampanii rekrutacyjnych;
- finansowanie kosztów szkoleń w zakresie uzyskania kwalifikacji, licencji, egzaminów w obszarze działania przedsiębiorcy,
- organizacja kursów pod zamówienia pracodawcy,
- organizacja staży u pracodawcy,

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy np. zakupu środków trwałych maszyn i urządzeń, mebli programów komputerowych wykorzystywanych bezpośrednio i osobiście przez pracownika na tym miejscu pracy,
- bony zatrudnieniowe dające możliwość bezrobotnemu do samodzielnego znalezienia pracy a pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnemu któremu urząd pracy przyznał taki bon,
- refundację części wynagrodzenia za zatrudnienie osoby bezrobotnej skierowanej przez powiatowy urząd pracy w ramach prac interwencyjnych,
- pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla osoby bezrobotnej,
- wsparcie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Pracodawcy zainteresowani pomocą urzędów pracy mogą znaleźć obszerne informacje na stronach internetowych powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy. Są tam prezentowane szczegółowe procedury działań urzędów pracy wraz ze wzorami druków do pobrania.

W końcu grudnia 2024 r. ewidencja powiatowych urzędów pracy w województwie wielkopolskim obejmowała 46,6 tys. bezrobotnych, co stanowiło 5,9% ogółu zarejestrowanych w Polsce, podobnie jak w 2023 r. W ciągu roku populacja bezrobotnych w regionie zwiększyła się o 94 osoby, tj. o 0,2%, przy średnim spadku w kraju o 0,3%. Największy względny wzrost liczby bezrobotnych wystąpił w powiatach śremskim (o 21,7%), kaliskim (o 12,1%) i Kaliszu (o 12,0%), natomiast największy spadek odnotowano w powiatach wolsztyńskim (o 22,7%) i nowotomyskim (o 12,8%). Licząc w liczbach bezwzględnych, najwięcej bezrobotnych (po ponad 3,0 tys. osób) było zarejestrowanych w Poznaniu oraz powiecie konińskim. Jednak chociaż liczby na obu obszarach są podobne, to po odniesieniu tych wielkości do liczby mieszkańców (ściślej do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo) obraz bezrobocia jest tam całkowicie odmienny. Poznań wciąż wyróżnia się najniższą stopą bezrobocia rejestrowanego, podczas gdy w powiecie konińskim wskaźnik ten ponownie przyjął wartość najwyższą. Najmniej bezrobotnych obejmowały rejestry urzędów pracy w powiatach: wolsztyńskim (0,4 tys.), kępińskim (0,5 tys.), leszczyńskim i międzychodzkiem (po 0,6 tys.).

Kobiety stanowiły 57,3% wszystkich bezrobotnych w województwie, tj. o 1,1 p.proc. mniej niż w 2023 r. i o 5,7 p.proc. więcej niż przeciętnie w kraju. We wszystkich powiatach bezrobotnych kobiet było więcej niż mężczyzn, a największą przewagę odnotowano w kościańskim (gdzie kobiety stanowiły 64,3% ogółu bezrobotnych), międzychodzkiem (62,7%) i wągrowieckim (62,3%). Najbardziej wyrównane proporcje w zbiorowości bezrobotnych według płci obserwowano natomiast w Kaliszu i Poznaniu (gdzie udział kobiet wynosił odpowiednio 51,2% i 51,6%). W skali roku liczba bezrobotnych kobiet w województwie zmniejszyła się o 1,7%, przy wzroście liczebności mężczyzn o 2,9%.

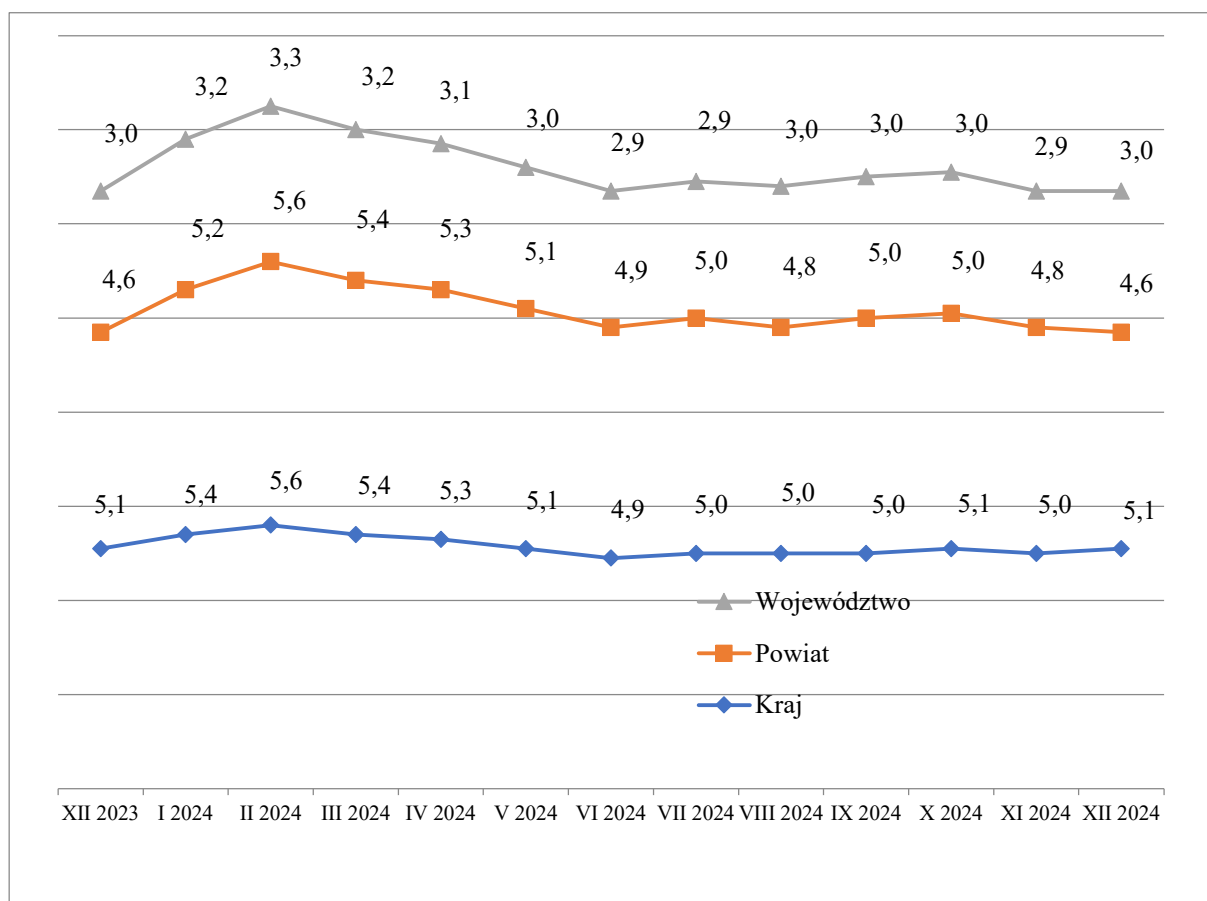
Wśród bezrobotnych przeważały osoby poprzednio pracujące (90,0% wobec 87,8% w kraju), a 5,8% stanowili w tej grupie zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W kraju udział zwalnianych osób kształtował się na poziomie 4,3%. Większość bezrobotnych nie posiadała prawa do zasiłku; w końcu grudnia 2024 r. było 38,6 tys. takich osób, co stanowiło 82,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, o 0,2 p.proc. mniej niż przed rokiem i o 1,7 p.proc. mniej niż

przeciętnie w kraju. Największy odsetek bezrobotnych bez prawa do zasiłku stwierdzono w powiecie słupeckim (88,6%) i Koninie (88,1%). Liczba bezrobotnych mieszkających na wsi w końcu grudnia 2024 r. wyniosła 22,1 tys., tj. o 0,6% mniej niż przed rokiem. W zbiorowości bezrobotnych ogółem ich udział wyniósł 47,4% wobec 47,8% przed rokiem i 45,7% w kraju.

W końcu grudnia 2024 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wielkopolskim wyniosła 3,0%, podobnie jak przed rokiem. Wskaźnik ten ciągle pozostaje najniższy w kraju (o 2,1 p.proc. poniżej wskaźnika ogólnopolskiego i jednocześnie o 5,7 p.proc. niżej aniżeli w podkarpackim, gdzie była najwyższa).

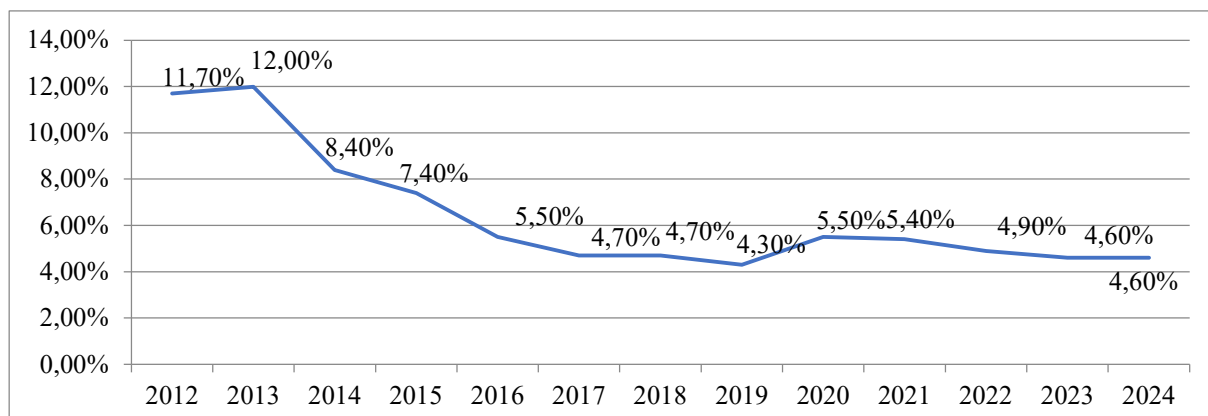
Analizując dane z poszczególnych miesięcy dla Polski, Wielkopolski oraz Powiatu Międzychodzkiego, w 2024 roku nastąpiła zauważalna jest ponowna stabilizacja sytuacji, powodując zmniejszenie stopy bezrobocia.

Stopa procentowa bezrobocia rejestrowanego w 2024 roku
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

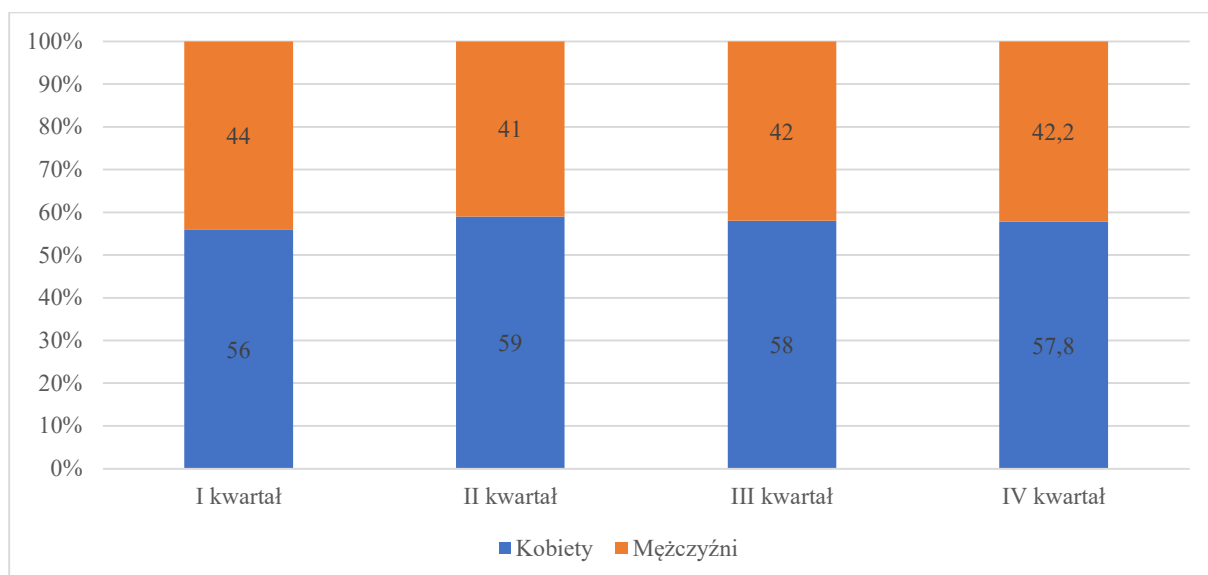
Na koniec 2024 roku wskaźnik stopy bezrobocia (czyli stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób czynnych zawodowo) na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie osiągnął 4,6% i był wyższy od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim (3%) oraz niższy niż w Polsce (5,1%).

Poziom bezrobocia w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2012-2024
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Natężenie bezrobocia nie jest jednakowe w całym województwie; największe utrzymuje się w jego wschodniej i północnej części. Najwyższą stopę bezrobocia ponownie odnotowano w powiatach: konińskim (8,5%), chodzieskim (7,5%) i słupeckim (7,4%), a najniższą w Poznaniu i poznańskim (po 1,0%) oraz kępińskim i wolsztyńskim (po 1,5%). W ciągu roku natężenie bezrobocia zwiększyło się w 18 powiatach (największy wzrost odnotowano w śremskim, gdzie stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła o 0,5 p.proc.), spadło w 10 (najbardziej w złotowskim i wolsztyńskim, gdzie wskaźnik ten w obu powiatach obniżył się o 0,4 p.proc.), a w 7 pozostało na poziomie niezmiennym w stosunku do obserwowanego w końcu 2023 r.

Struktura bezrobotnych ze względu na płeć w 2024 roku
(opracowanie na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

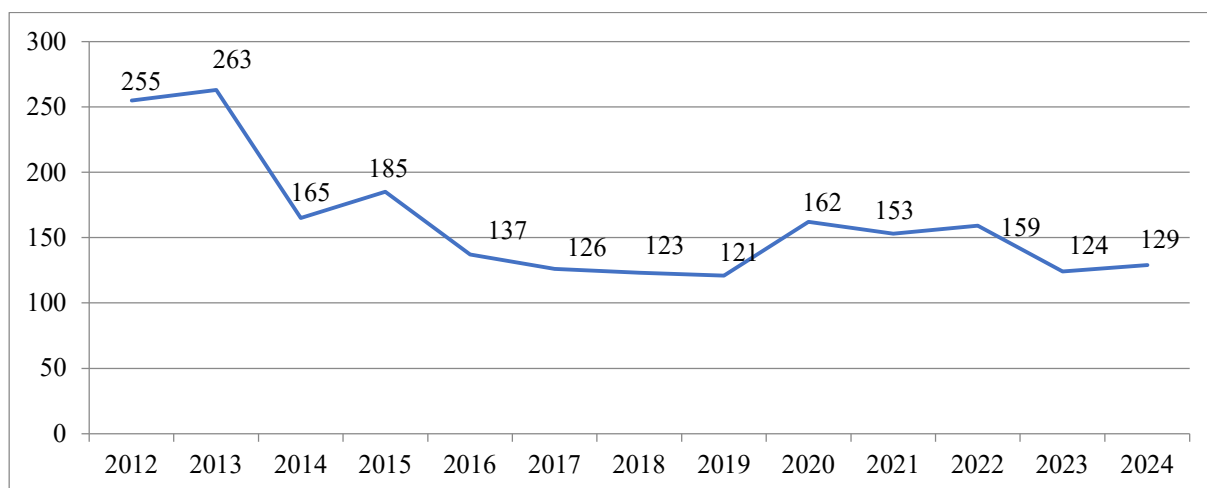
W rejestrach urzędu pracy dominują kobiety (ponad 57%), na koniec grudnia 2024 r. było ich 395. Analizując oddzielnie strukturę bezrobocia wśród kobiet zwłaszcza tych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy, można zauważyć, że wśród zarejestrowanych kobiet w

końcu grudnia 2024. najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne oraz posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

Na dzień 31.12.2024 r. bezrobotnych² z terenu gminy Kwilcz było 129 osób. Także na terenie Gminy Kwilcz odnotowano wzrost poziomu bezrobocia (o 5 osób). Zważywszy, iż stopa bezrobocia ustalana jest dla powiatu, województwa i kraju nie można określić procentowej stopy bezrobocia w Gminie Kwilcz.

Bezrobocie w Gminie Kwilcz w latach 2014 – 2024
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Osób bezrobotnych	165	185	137	126	123	121	162	153	159	124	129

Struktura osób bezrobotnych w Gminie w 2024 roku
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Bezrobotni ogółem	129
- w tym kobiety	80
- w tym mężczyźni	49
- w tym osoby do 25 lat	16
- w tym osoby w wieku 25-50 lat	85

² Bezrobotni zarejestrowani: osoby, które ukończyły 18 lat i nie osiągnęły wieku emerytalnego, niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy i zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

- w tym osoby powyżej 50 lat	28
- osoby długotrwale bezrobotne	41

Poziom bezrobocie jest zróżnicowany nie tylko terytorialnie, ale także ze względu na cechy demograficzne i społeczne bezrobotnych, takie jak płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy czy okres pozostawania bez pracy.

Wśród 129 osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31.12.2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Międzychodzie 62,02% osób stanowią kobiety.

Bezrobocie dotyczy przede wszystkim ludzi młodych, w wieku 25-44 lat. W końcu grudnia 2024 r. zarejestrowani bezrobotni, którzy nie ukończyli 25 lat stanowili 12,4%, a odsetek osób w wieku 25–34 lata wyniósł 26,3%. Udział osób wieku 35–44 lata był największy kształtował się na poziomie 26,4%, bezrobotni z grupy 45–54 lata stanowili 21,7%, a w wieku 55 lat i więcej – 14% (przed rokiem 20,1%).

Biorąc pod uwagę doświadczenie zawodowe, najbardziej zagrożone bezrobociem są osoby o krótkim stażu pracy lub bez niego.

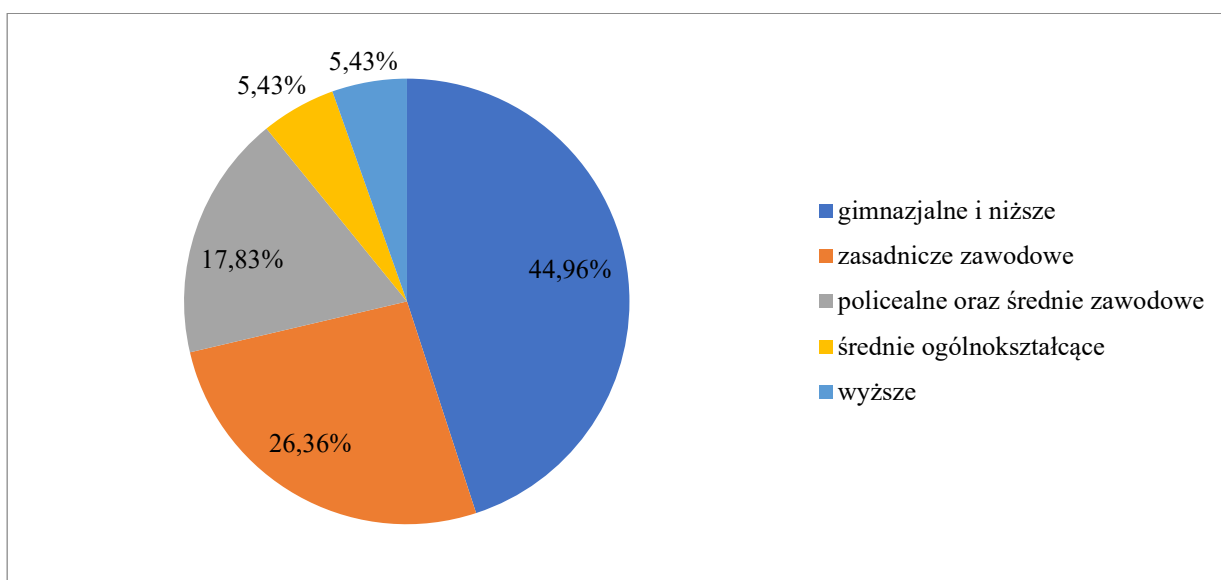
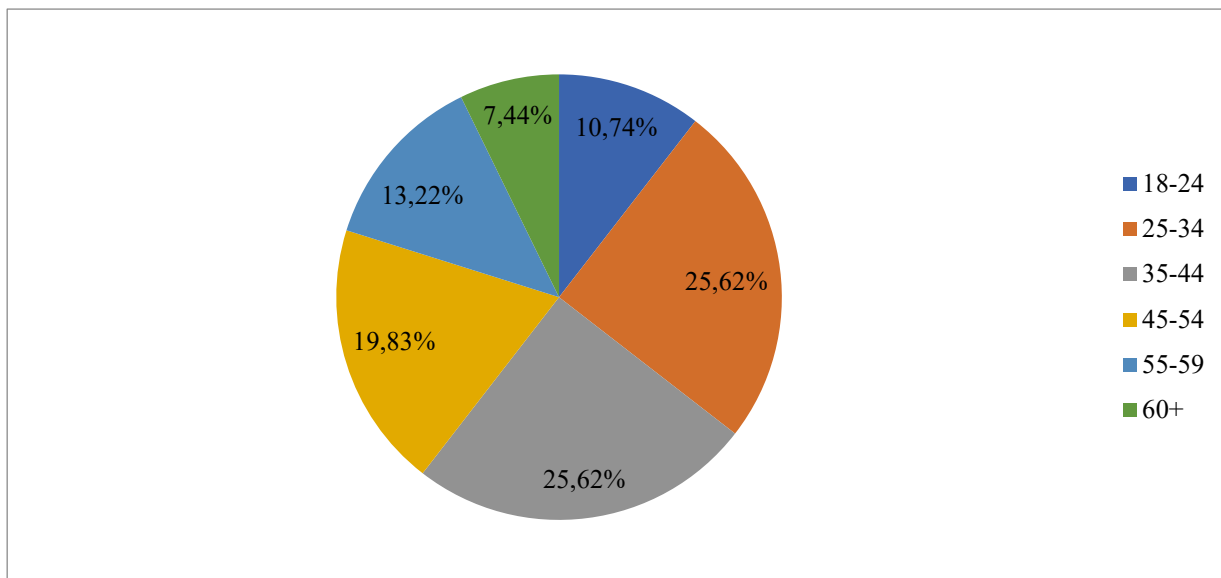
Struktura bezrobotnych z Gminy Kwilcz w 2024 roku ze względu na wiek:

(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Wiek (w latach)	Ilość osób bezrobotnych
18-24	16
25-34	33
35-44	34
45-54	28
55-59	13
60+	5

Poziom wykształcenia osób bezrobotnych w Gminie Kwilcz przedstawia poniższa tabela:
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

gimnazjalne i niższe	58
zasadnicze zawodowe	34
policealne oraz średnie zawodowe	23
średnie ogólnokształcące	7
wyższe	7

Ze względu na wykształcenie, największe zagrożenie bezrobociem obserwuje się wśród osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (prawie 45%) bądź zasadniczym zawodowym lub branżowym (ponad 26%). Najmniej liczną zbiorowość bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (5,4%) oraz średnim ogólnokształcącym.

Znaczną część osób bezrobotnych w powiecie stanowiły osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby do 30 roku życia, a ich odsetek na koniec roku wynosił odpowiednio 32% i 33%. Udział bezrobotnych należących do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, na koniec grudnia 2024r. wynosił ogółem 80% i kształtował się na wyższym o 4% poziomie w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Bezrobotni z terenu Gminy Kwilcz według grup ryzyka:
(opracowanie własne na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

korzystający ze świadczeń OPS	6
osoby 50+	28
posiadające dziecko do 6 roku życia	32
niepełnosprawni	9
bez doświadczenia zawodowego	32
bez kwalifikacji zawodowych	49
długotrwale bezrobotni	41
osoby do 30 roku życia	33

Powiatowy Urząd Pracy w Międzychodzie wdraża instrumenty, które mają aktywizować zawodowo osoby znajdujące się obecnie poza rynkiem pracy. Do działań tych należą przede wszystkim: prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, bon zatrudnieniowy, pomoc w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej, finansowanie szkoleń i staży.

Formy aktywizacji bezrobotnych z Gminy Kwilcz w 2024 roku:
(na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Forma aktywizacji	Ilość form wsparcia
Prace interwencyjne	2
Staże	28
Szkolenia (w tym studia podyplomowe)	1
Dotacje bezrobotni	10
Dotacje pracodawca	1
Prace społecznie użyteczne	0
Bon zasiedleniowy	0
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	8

W całym roku 2024 powiatowe urzędy pracy w województwie wielkopolskim zarejestrowały łącznie 96,2 tys. nowych bezrobotnych, którzy stanowili 7,7% wszystkich rejestrujących się w kraju. Liczba ta była o 2,2% większa niż rok wcześniej. Wśród bezrobotnych rejestrujących się w kolejnych miesiącach wciąż więcej było kobiet niż mężczyzn. Największą przewagę

zanotowano w sierpniu, gdy kobiety stanowiły 55,0% bezrobotnych, a także w lipcu i wrześniu, gdy ich udział wynosił odpowiednio 53,8% i 53,7%. Najbardziej wyrównane proporcje bezrobotnych według płci obserwowano natomiast w maju, gdy udział kobiet kształtował się na poziomie 51,0%.

Ponad 70% bezrobotnych (73,7%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Wśród nowo zarejestrowanych 46,1% zamieszkiwało na wsi, 11,2% dotychczas nie pracowało, a 10,0% stanowili absolwenci. W 2024 r. najwięcej rejestracji nowych bezrobotnych dokonano w styczniu (10,2 tys.), we wrześniu (9,1 tys.) i październiku (9,0 tys.), a najmniej w maju (6,6 tys.) oraz czerwcu (7,0 tys.).

Wśród osób rejestrujących się jako bezrobotne było 1981 cudzoziemców, o 26,4% mniej niż w poprzednim roku. W 2024 r. w powiatowych urzędach pracy miesięcznie rejestrowało się średnio 165 cudzoziemców (przed rokiem 224). Najwięcej cudzoziemców zarejestrowało się w styczniu – 236 osób, a najmniej w maju – 114 i grudniu – 121. Udział kobiet w tej kategorii bezrobotnych wahał się w poszczególnych miesiącach od 72% do 80%. Na koniec 2024 r. w ewidencji bezrobotnych w województwie pozostawało 738 cudzoziemców, w tym 595 kobiet (w końcu 2023 r. było to 779 osób, w tym 645 kobiet).

W kolejnych miesiącach 2024 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono w sumie 96,1 tys. osób (7,7% wszystkich wyrejestrowanych w kraju), o 2,4% więcej niż w poprzednim roku. Ponad połowa z nich (52,2 tys. osób, tj. 54,3%) została wyrejestrowana na skutek podjęcia pracy (przed rokiem udział tej grupy wynosił 52,7%). Wskutek niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy wykreślono 16,8 tys. osób, tj. 17,5% (o 1,4 p.proc. mniej niż w 2023 r.). W związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców wyrejestrowano 9,7 tys. bezrobotnych, czyli 10,1% (o 1,0 p.proc. więcej niż przed rokiem), a w wyniku dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 5,7 tys. osób, tj. 5,9% (o 1,0 p.proc. mniej). W efekcie osiągnięcia wieku emerytalnego z ewidencji bezrobotnych wyłączono 1,2 tys. osób, tj. 1,2% (o 0,1 p.proc. mniej niż w 2023 r.), wskutek nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego wyrejestrowano 0,7 tys. osób, tj. 0,7% (o 0,1 p.proc. więcej niż przed rokiem), a w wyniku nabycia praw emerytalnych lub rentowych – 0,5 tys. osób, tj. 0,5% (podobnie jak rok wcześniej).

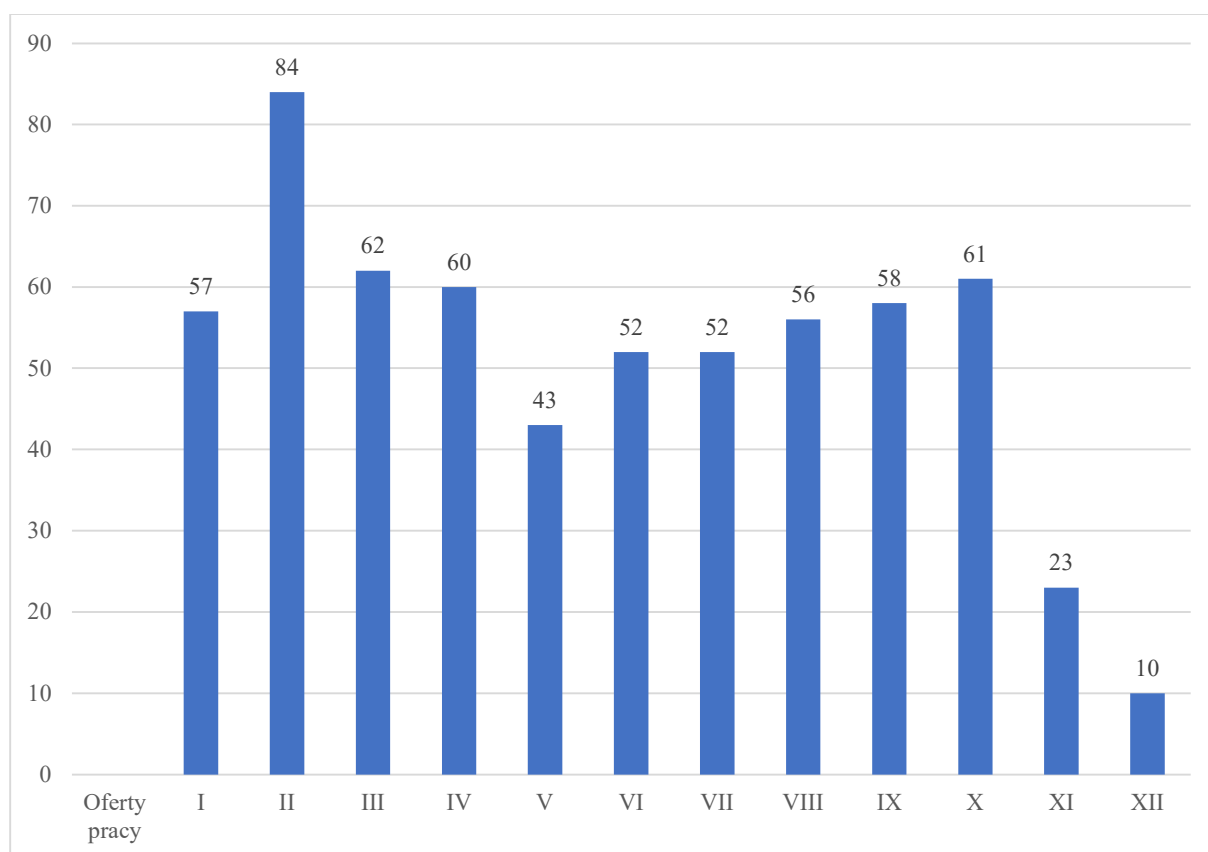
W całym roku 2024 powiatowe urzędy pracy w województwie przedstawiły łącznie 65,7 tys. ofert wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 6,7 tys. zgłoszonych przez jednostki sektora publicznego. W skali kraju propozycje zatrudnienia z wielkopolskiego stanowiły 6,4%. W porównaniu z poprzednim rokiem ich liczba wzrosła o 0,8%, a udział w krajowej puli ofert zwiększył się o 0,3 p.proc.

Najwięcej propozycji zgłoszono w czerwcu (6,8 tys.) i lutym (6,7 tys.), natomiast najmniej ofert (4,3 tys.) pojawiło się w listopadzie. Spośród wszystkich ofert 10,1% dotyczyło staży, 2,5% – osób niepełnosprawnych, 0,8% – prac społecznie użytecznych, a 0,2% – osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę.

W końcu grudnia 2024 r. powiatowe urzędy pracy dysponowały ofertą 3,0 tys. wolnych miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 1,1 tys. miejsc pozostawało

niewykorzystanych przez okres dłuższy niż miesiąc. Na 1 ofertę przypadało średnio 15 osób, tj. o 2 mniej niż przed rokiem i o 6 mniej niż przeciętnie w kraju. W końcu grudnia 2023 r. powiatowe urzędy pracy dysponowały ofertą 2,8 tys. wolnych miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 0,8 tys. miejsc pozostawało niewykorzystanych przez okres dłuższy niż miesiąc. Na 1 ofertę przypadało średnio 17 osób, tj. o 1 więcej niż przed rokiem, ale o 2 mniej niż przeciętnie w kraju. Najkorzystniejszą sytuacją kształtowała się w powiatach: grodziskim, kościańskim i krotoszyńskim, gdzie na 1 ofertę przypadało średnio po 6 bezrobotnych, kępińskim i wolsztyńskim – po 7, nowotomyskim, poznańskim i śremskim – po 8 oraz Poznaniu – 9. Najwyższy wskaźnik odnotowano w powiecie międzychodzkiem, gdzie na 1 ofertę pracy przypadało 289 bezrobotnych.

Oferty pracy w poszczególnych miesiącach 2024 roku (powiat międzychodzki)
(na podstawie danych P.U.P. Międzychód)

Pracownicy Działu Centrum Aktywizacji Zawodowej wykonują zadania związane z funkcją doradcy klienta indywidualnego polegające na stałej opiece, kontakcie i pracy z osobami bezrobotnymi – od momentu ich rejestracji, aż do wyłączenia z ewidencji. Funkcje te realizowane są przez 4 pośredników pracy tutaj, z których jeden opracowuje comiesięczne statystyki, kolejny zajmuje się dodatkowo wspieraniem zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Szwajcarii i Islandii – EURES. Doradca zawodowy oprócz zadań z poradnictwa zawodowego sprawuje również funkcję doradcy klienta indywidualnego, tak samo jest w przypadku specjalisty do spraw programów i rozwoju zawodowego.

Każdy doradca, na którego przypada około 157 osób bezrobotnych, dodatkowo wykonuje zadania mające na celu realizację projektów EFS, aktywnych form wynikających z ustawy *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* m.in. prace interwencyjne, staże, szkolenia, Prace Społecznie Użyteczne, Program Aktywizacja i Integracja, świadczenia integracyjne (CIS Kwilcz, Sieraków, Chudobczyce), bony (zasiedleniowe, stażowe, zatrudnieniowe, szkoleniowe), realizują zadania jakimi są zwroty kosztów dojazdu np. na staż, wydawanie skierowań na badania lekarskie tytułem stwierdzenia braku przeciwwskazań do odbywania stażu, a także na badania lekarskie i psychologiczne, wymagane do rozpoczęcia udziału w szkoleniu (np. kwalifikacja wstępna, kurs prawa jazdy kat. C, D itp.) , prowadzi stronę internetową Urzędu, dbając o uaktualnianie: informacji, dokumentów do pobrania, udostępnianie aktualnych ogłoszeń, naborów itp.

Każda z osób bezrobotnych, zgodnie z Ustawą ma wyznaczaną wizytę w terminie co najmniej raz na 60 dni (kontakt może być osobisty, telefoniczny lub mailowy), na której ustalany jest Indywidualny Plan Działania dla każdej osoby (zawiera m. in. działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie, działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego, możliwe formy wsparcia, planowaną liczbę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy). Podczas kierowania osób na aktywne formy wsparcia, często zdarza się, że jedna osoba ma dodatkowo kilka wizyt nadprogramowych, związanych z wydaniem skierowania na badania lekarskie, uzyskania porady zawodowej oraz informacji z zakresu pośrednictwa pracy, a także wydaniem stosownych dokumentów, niezbędnych do odbywania danej formy (oświadczenia o przysługujących prawach i obowiązkach, listy obecności i inne). Jeśli chodzi o projekty unijne, obligatoryjnym wymogiem jest także kwalifikacja każdego potencjalnego kandydata do projektu przez pracowników Działu CAZ , sporządzanie z osobą bezrobotną formularza zgłoszeniowego oraz wydawanie stosownych oświadczeń dla uczestników.

Funkcja doradcy klienta instytucjonalnego polega między innymi na współpracy oraz nawiązaniu kontaktów z pracodawcami. Na koniec 2024 roku w rejestrze P.U.P. w Międzychodzie znajdowało się około 3000 pracodawców. Doradcy klienta instytucjonalnego pełnią również funkcję pośrednika pracy realizują również zadania związane z finansowaniem zadań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Społecznego oraz do zadań jednego z nich należy również obsługa pracodawców zatrudniających cudzoziemców.

Finanse Gminy

I. Opis sytuacji finansowej Gminy Kwilcz

Budżet Gminy Kwilcz uchwalony został Uchwałą Nr LV/441/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 20 grudnia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024. Określał on dochody w wysokości 45.989.276,03 zł oraz wydatki w wysokości 47.602.425,03 zł. Zaplanowano deficyt w wysokości 1.613.149,00 zł, który miał być sfinansowany przychodami pochodzącymi z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uchwała budżetowa w 2024 r. zmieniana była 23 razy, z czego 8 razy uchwałami Rady Gminy Kwilcz i 15 razy zarządzeniami Wójta Gminy na mocy udzielonego upoważnienia przez organ stanowiący do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu w zakresie przeniesień między rozdziałami i paragrafami z wyłączeniem przeniesień wydatków pomiędzy działami.

W wyniku wprowadzonych zmian budżetowych przez Radę Gminy i Wójta plan budżetu oraz wykonanie na dzień 31 grudnia 2024 r. przedstawiał się następująco:

- **plan dochodów budżetowych: 53.186.585,07 zł**
- **dochody wykonane: 53.043.180,20 zł**
- **plan wydatków budżetowych: 57.590.829,89 zł**
- **wykonanie wydatków budżetowych: 52.428.211,03 zł**

Oznacza to procentową realizację dochodów budżetowych w wysokości 99,73% i wydatków budżetowych w wysokości 91,04%.

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywały dochody bieżące, które w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 40.107.779,95 zł, tj. w 102,77% w stosunku do planu wynoszącego 39.025.811,87 zł. Dochody majątkowe Gminy Kwilcz w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 12.935.400,25 zł, tj. w 91,35% w stosunku do planu wynoszącego 14.160.773,20 zł.

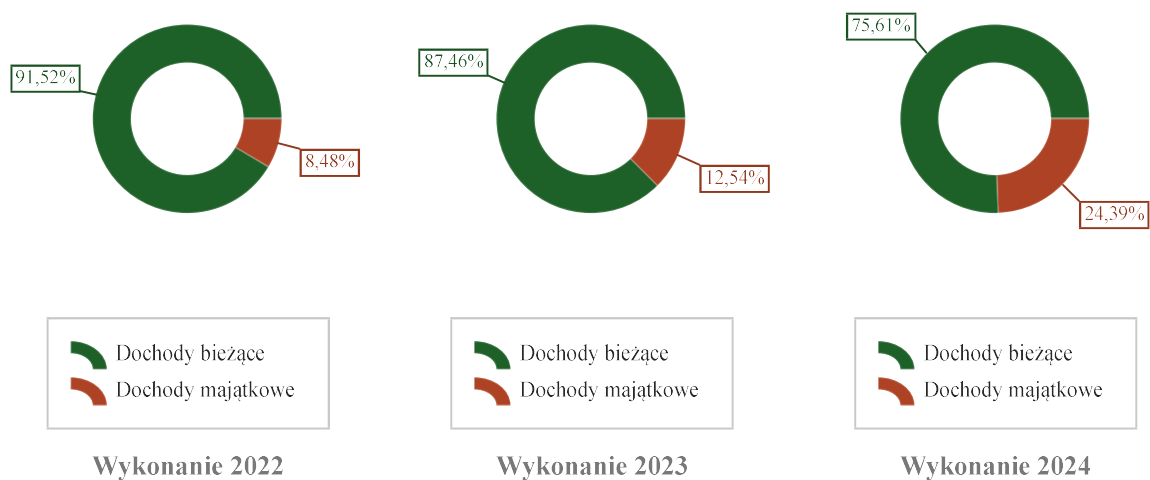
Na koniec wystąpiła nadwyżka budżetowa w kwocie 614 969,17 zł. Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (wynik budżetu bieżącego) wynosi 2 684 192,87 zł.

W ujęciu tabelarycznym wykonanie budżetu za 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
I.	Dochody ogółem, w tym:	45 989 276,03	53 186 585,07	53 043 180,20	99,73%
1.	Dochody bieżące, w tym:	32 827 061,00	39 025 811,87	40 107 779,95	102,77%
	Dotacje i dochody celowe	4 484 913,00	8 332 177,93	7 829 364,49	93,97%
	Subwencja ogólna	11 860 928,00	13 437 130,00	14 342 219,00	106,74%
	Udziały w PIT i CIT	5 371 139,00	5 371 139,00	5 966 050,00	111,08%

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
	Wpływy z podatków i opłat	10 115 452,00	10 630 457,94	10 578 445,80	99,51%
	Pozostałe dochody bieżące	994 629,00	1 254 907,00	1 391 700,66	110,90%
2.	Dochody majątkowe, w tym:	13 162 215,03	14 160 773,20	12 935 400,25	91,35%
	Dochody z majątku	301 200,00	301 200,00	1 905,76	0,63%
	Dotacje i środki na inwestycje	12 861 015,03	13 859 573,20	12 933 494,49	93,32%
	Pozostałe dochody majątkowe	0,00	0,00	0,00	-
II.	Wydatki ogółem, w tym:	47 602 425,03	57 590 829,89	52 428 211,03	91,04%
1.	Wydatki bieżące	32 540 364,57	39 949 142,80	37 423 587,08	93,68%
2.	Wydatki majątkowe, w tym:	15 062 060,46	17 641 687,09	15 004 623,95	85,05%
	wydatki na inwestycje	15 062 060,46	17 641 687,09	15 004 623,95	85,05%
III.	Wynik +/- (I-II)	-1 613 149,00	-4 404 244,82	614 969,17	-
IV.	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	286 696,43	-923 330,93	2 684 192,87	-

Struktura dochodów ogółem Gminy Kwilcz w 2024 roku w porównaniu do lat 2022-2023.

II. Realizacja dochodów Gminy Kwilcz w 2024 roku

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywały dochody bieżące, które w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 40.107.779,95 zł, tj. w 102,77% w stosunku do planu wynoszącego 39.025.811,87 zł. Dochody majątkowe Gminy Kwilcz w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 12.935.400,25 zł, tj. w 91,35% w stosunku do planu wynoszącego 14.160.773,20 zł.

- **Dotacje i dochody celowe bieżące**

Biorąc pod uwagę podział dochodów bieżących wg źródeł ich pochodzenia znaczący udział w 2024 roku stanowiły dochody o charakterze celowym, które JST otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W 2024 roku środki te zostały zaplanowane w kwocie 8 332 177,93 zł, z kolei zrealizowane na poziomie 7 829 364,49 zł, co stanowi 93,97% realizacji planu, przy czym:

- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej wyniosły 5 641 606,58 zł;
- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania własne 897 302,79 zł;
- dochody z dotacji na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego 307 138,34 zł;
- pozostałe dochody o charakterze celowym 983 316,78 zł.

- **Subwencja ogólna**

Dochody z subwencji w 2024 roku zostały zaplanowane na poziomie 13 437 130,00 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 14 342 219,00 zł, co stanowi 106,74% realizacji planu, przy czym:

- dochody z subwencji oświatowej wyniosły 8 686 686,00 zł;
- dochody z subwencji wyrównawczej wyniosły 4 396 129,00 zł;
- dochody stanowiące uzupełnienie subwencji ogólnej wyniosły 905 089,00 zł;
- dochody z subwencji rozwojowej wyniosły 337 176,00 zł;
- dochody z subwencji równoważącej wyniosły 17 139,00 zł.

- **Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa**

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa zaplanowane zostały w kwocie 5 371 139,00 zł, zaś zrealizowane w kwocie 5 966 050,00 zł, co stanowi 111,08% realizacji planu, przy czym:

- dochody z tytułu wpływów z podatku od osób prawnych wyniosły 129 806,00 zł;
- dochody z tytułu wpływów z podatku od osób fizycznych wyniosły 5 836 244,00 zł.

- **Wpływy z podatków i opłat lokalnych**

Podatek od nieruchomości

Wpływy z podatku od nieruchomości w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 5 819 781,34 zł, co stanowi 97,54% realizacji planu wynoszącego 5 966 484,00 zł, w tym 3 495 149,31 zł od osób prawnych i 2 324 632,03 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 1 087 248,89 zł, w tym 936 546,19 zł od osób prawnych i 150 702,70 zł od osób fizycznych. Z uwagi, iż Gmina w okresie sprawozdawczym nie stosowała maksymalnych

stawek wynikających z obwieszczenia MF, skutki obniżenia górnych stawek podatków kształtują się na poziomie 310 980,55 zł.

Podatek rolny

Wpływy z podatku rolnego w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 825 553,01 zł, co stanowi 99,02% realizacji planu wynoszącego 833 727,00 zł, w tym 93 846,65 zł od osób prawnych i 731 706,36 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 21 266,21 zł, w tym 162,00 zł od osób prawnych i 21 104,21 zł od osób fizycznych. Z uwagi, iż Gmina podjęła uchwałę w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta, przyjmowanej jako podstawę obliczenia podatku rolnego, skutki obniżenia górnych stawek podatków kształtują się na poziomie 135 660,60 zł.

Podatek leśny

Wpływy z podatku leśnego w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 249 061,98 zł, co stanowi 99,50% realizacji planu wynoszącego 250 326,00 zł, w tym 236 177,00 zł od osób prawnych i 12 884,98 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 684,99 zł, w tym 0,00 zł od osób prawnych i 684,99 zł od osób fizycznych.

Podatek od środków transportowych

Wpływy z podatku od środków transportowych w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 437 947,18 zł, co stanowi 114,23% realizacji planu wynoszącego 383 400,00 zł, w tym 156 212,00 zł od osób prawnych i 281 735,18 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 124 150,13 zł, w tym 88 245,86 zł od osób prawnych i 35 904,27 zł od osób fizycznych. Z uwagi, iż Gmina nie stosuje maksymalnych stawek wynikających z obwieszczenia MF, skutki obniżenia górnych stawek podatków za okres sprawozdawczy kształtują się na poziomie 463 159,11 zł.

Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej

Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 9 345,17 zł, co stanowi 93,45% realizacji planu wynoszącego 10 000,00 zł. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 1 950,00 zł.

Podatek od spadków i darowizn

Wpływy z podatku od spadków i darowizn w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 37 382,35 zł, co stanowi 123,86% realizacji planu wynoszącego 30 180,50 zł. Zaległości podatkowe na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 949,00 zł.

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 298 154,04 zł, co stanowi 118,79% realizacji planu wynoszącego 251 000,00 zł, w tym 1 379,00 zł od osób prawnych i 296 775,04 zł od osób fizycznych. Zaległości podatkowe

na dzień 31 grudnia 2024 roku wynoszą 561,72 zł, w tym 0,00 zł od osób prawnych i 561,72 zł od osób fizycznych.

Wpływy z opłaty skarbowej

Wpływy z opłaty skarbowej w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 32 111,00 zł, co stanowi 103,58% realizacji planu wynoszącego 31 000,00 zł.

Wpływy z opłaty eksploatacyjnej

Wpływy z opłaty eksploatacyjnej w 2024 roku zostały zrealizowane w kwocie 225 404,32 zł, co stanowi 99,74% realizacji planu wynoszącego 226 000,00 zł.

Wpływy z opłat lokalnych

Wpływy z opłat w 2024 roku zostały zaplanowane na poziomie 2 648 340,44 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 2 643 705,41 zł, co stanowi 99,82% realizacji planu. Najwyższe wpływy z opłat zrealizowane zostały z:

- §049 (wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw) – 1 952 112,22 zł;
- §067 (wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego) – 258 112,88 zł;
- §048 (wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych) – 171 301,16 zł;
- §062 (wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości) – 87 590,73 zł;
- §066 (wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego) – 52 259,14 zł.

• Pozostałe dochody bieżące

Pozostałe dochody bieżące to dochody niesklasyfikowane w ramach wcześniejszych grup. W okresie sprawozdawczym przewidywano wykonanie na poziomie 1 254 907,00 zł. Plan został wykonany w kwocie 1 391 700,66 zł, co stanowi 110,90% założeń.

• Dochody z majątku

Dochody z majątku w 2024 roku zostały zaplanowane na poziomie 301 200,00 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 1 905,76 zł, co stanowi 0,63% realizacji planu, przy czym:

- wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wyniosły 1 218,61 zł;
- wpływy ze sprzedaży składników majątkowych wyniosły 687,15 zł (wpłata kaucji zaliczonej na poczet wykupu lokalu mieszkalnego położonego pod adresem ul. Ogrodowa 2/5 w Kwilczu - 410,45 zł, dochód ze sprzedaży złomu - 276,70 zł).

- **Dotacje i środki na inwestycje**

Dotacje i środki na inwestycje w 2024 roku zostały zaplanowane na poziomie 13 859 573,20 zł, natomiast zrealizowane w kwocie 12 933 494,49 zł, co stanowi 93,32% realizacji planu.

Największy poziom dotacji i środków na inwestycje Gmina uzyskała na realizację zadań w obszarze:

- Przedszkola w ramach działu Oświata i wychowanie – 6 800 000,00 zł;
(środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych w kwocie 6 800 000,00 zł, w tym: na realizację zadania pn. „Budowa przedszkola w Kwilczu” (wstępna promesa dofinansowania inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych Edycja2/2021/437/PolskiLad)).
- Drogi publiczne gminne w ramach działu Transport i łączność – 3 860 000,00 zł;
(środki z Funduszu przeciwdziałania COVID-19 na dofinansowanie inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych nr Edycja6PGR/2023/916/PolskiLad na realizację inwestycji pn. „Modernizacja dróg na terenie Gminy Kwilcz” w wysokości 1.960.000,00 zł oraz na dofinansowanie inwestycji pn. „Modernizacja dróg na terenie Gminy Kwilcz” w wysokości 1.900.000,00 zł w ramach naboru nr Edycja8/2023/5639/PolskiLad. Wpływ środków na wyodrębnione rachunki bankowe).
- Krajowy Plan Odbudowy w ramach działu Różne rozliczenia – 1 725 840,00 zł;
(środki pochodzące z Krajowego Planu Odbudowy przeznaczone na finansowanie inwestycji i przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na realizację zadania pn.: „Utworzenie Klubu dziecięcego w Gminie Kwilcz” zgodnie z umową dofinansowania NR PS-XI.946.6.32.2023.4/KPO z dnia 28.10.2024 r. w ramach Programu Aktywny Maluch 2022-2029).
- System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach działu Rodzina – 396 943,19 zł.
(środki na finansowanie podatku VAT, jako uzupełnienie środków do KPO, na utworzenie miejsc opieki w programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Aktywny Maluch 2022-2029” dla Gminy Kwilcz z przeznaczeniem na realizację projektu pn. „Utworzenie Klubu dziecięcego w Gminie Kwilcz” zgodnie z umową NR PS-XI.946.6.32.2023.4/KPO z dnia 28.10.2024 r.).

Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Kwilcz

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	32 827 061,00	39 025 811,87	40 107 779,95	102,77%	75,61%
Dochody majątkowe	13 162 215,03	14 160 773,20	12 935 400,25	91,35%	24,39%

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
RAZEM DOCHODY OGÓLEM	45 989 276,03	53 186 585,07	53 043 180,20	99,73%	100,00%

Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Kwilcz według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	12 050 928,00	15 983 362,00	17 005 704,28	106,40%	32,06%
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	13 341 015,00	13 659 097,37	14 263 379,98	104,42%	26,89%
801	Oświata i wychowanie	7 671 887,00	8 133 262,93	8 077 495,91	99,31%	15,23%
600	Transport i łączność	4 617 183,00	4 717 824,75	4 681 441,71	99,23%	8,83%
855	Rodzina	4 520 936,03	4 596 909,00	4 542 830,62	98,82%	8,56%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 902 812,00	2 744 024,00	1 962 989,01	71,54%	3,70%
010	Rolnictwo i łowiectwo	42 000,00	1 080 459,00	1 082 384,15	100,18%	2,04%
852	Pomoc społeczna	140 085,00	725 533,45	521 892,53	71,93%	0,98%
700	Gospodarka mieszkaniowa	582 163,00	608 874,57	312 533,36	51,33%	0,59%
750	Administracja publiczna	87 314,00	629 766,00	281 418,88	44,69%	0,53%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	999 420,00	109 420,00	133 539,40	122,04%	0,25%
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 283,00	86 735,00	84 235,31	97,12%	0,16%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	38 007,00	29 476,00	77,55%	0,06%
926	Kultura fizyczna	22 000,00	50 760,00	28 669,30	56,48%	0,05%
710	Działalność usługowa	0,00	12 300,00	24 600,00	200,00%	0,05%
630	Turystyka	10 250,00	10 250,00	10 589,76	103,31%	0,02%
	RAZEM DOCHODY OGÓLEM	45 989 276,03	53 186 585,07	53 043 180,20	99,73%	100,00%

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Kwilcz w 2024 roku były subwencje ogólne z budżetu państwa. Wpływy w kwocie 13.437.130,00 zł stanowiły 25,33% wszystkich dochodów Gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu Gminy składa się łącznie na 77,93% wszystkich wpływów. Najważniejszym źródłem dochodów własnych Gminy Kwilcz w 2024 roku były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły 5.836.244,00 zł i generowały 11,00% wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami

dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku od nieruchomości, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw oraz wpływy z podatku rolnego, wykonane odpowiednio w wysokości 5.819.781,34 zł, 1.952.112,22 zł i 825.553,01 zł.

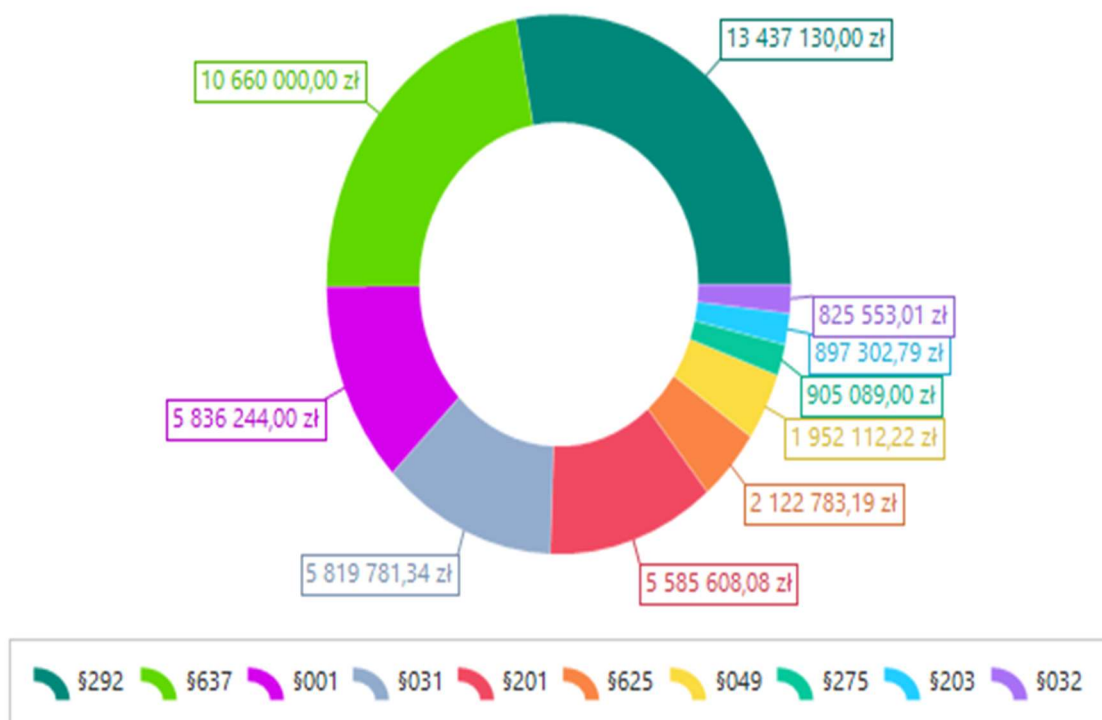
Dochody Gminy Kwilcz w 2024

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	13 437 130,00
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	10 660 000,00
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	5 836 244,00
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	5 819 781,34
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	5 585 608,08
625	Dotacja celowa w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	2 122 783,19
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1 952 112,22
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	905 089,00
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	897 302,79
032	Wpływy z podatku rolnego	825 553,01
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	453 850,30
034	Wpływy z podatku od środków transportowych	437 947,18
075	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	358 911,93
050	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych	298 154,04
083	Wpływy z usług	294 469,22
217	Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych	258 679,95
067	Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego	258 112,88
033	Wpływy z podatku leśnego	249 061,98
270	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	243 658,38
046	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	225 404,32
233	Dotacja celowa otrzymana od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	195 163,00
092	Wpływy z pozostałych odsetek	183 566,59
048	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	171 301,16
097	Wpływy z różnych dochodów	156 157,56

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
620	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 625	150 711,30
002	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	129 806,00
094	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	129 005,42
271	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	90 000,00
096	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	88 660,00
062	Wpływy z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne, w tym opłaty za częstotliwości	87 590,73
268	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	83 684,00
206	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci	55 998,50
066	Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego	52 259,14
027	Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	45 180,87
236	Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	40 381,87
055	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	39 846,14
036	Wpływy z podatku od spadków i darowizn	37 382,35
091	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	36 119,16
041	Wpływy z opłaty skarbowej	32 111,00
246	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	24 600,00
095	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	20 744,91
232	Dotacja celowa otrzymana z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	15 675,34
043	Wpływy z opłaty targowej	12 666,00
064	Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień	11 917,58
069	Wpływy z różnych opłat	9 987,49
035	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	9 345,17
231	Dotacja celowa otrzymana z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	6 300,00
044	Wpływy z opłaty miejscowej	2 679,20
218	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19	2 528,15
076	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	1 218,61
087	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	687,15
061	Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	52,00

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
063	Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,00
077	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	0,00
200	Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205	0,00
628	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00
295	Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	0,00
	Razem	53 043 180,20

10 głównych źródeł dochodów Gminy Kwilcz w 2024 roku

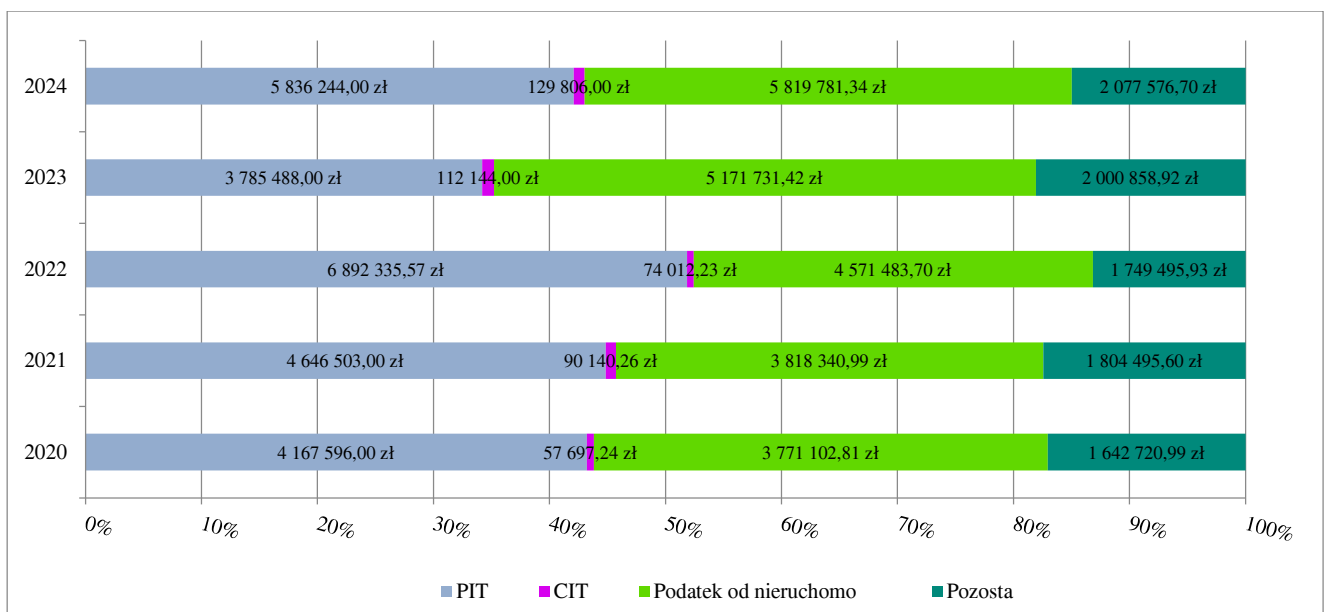

Dochody Gminy Kwilcz wg kategorii w 2024 roku w porównaniu do lat 2020-2023

- z uwagi na pośredni charakter w ramach zestawienia z dochodów własnych wydzielono PIT i CIT

Dochody podatkowe Gminy Kwilcz wg kategorii w 2024 roku w porównaniu do lat 2020-2023

Łączny koszt skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w 2024 roku: 909.800,26 zł.

Łączny koszt udzielenia ulg i zwolnień podatkowych w 2024 roku: 438.929,80 zł.

Dochody ogółem

53 043 180,20 zł
wykonane w 2024 r.
+31,51%
do roku 2023

Dochody ogółem na mieszkańca

8 644,59 zł
wykonane w 2024 r.
+32,09%
do roku 2023

Dochody bieżące na mieszkańca

6 536,47 zł

Wartość wskazuje na poziom transferów bieżących do budżetu.

Dochody majątkowe na mieszkańca

2 108,12 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

2 973,47 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody unijne na mieszkańca

370,52 zł

Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

24,38%
+ 12,52 pp.
do roku 2023

W strukturze dochodów budżetowych Gminy Kwilcz w 2024 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2024 roku wyniosła 12.933.494,49 zł, z czego 2.273.494,49 zł było środkami pochodzącymi z budżetu środków europejskich.

III. Realizacja wydatków Gminy Kwilcz w 2023 roku

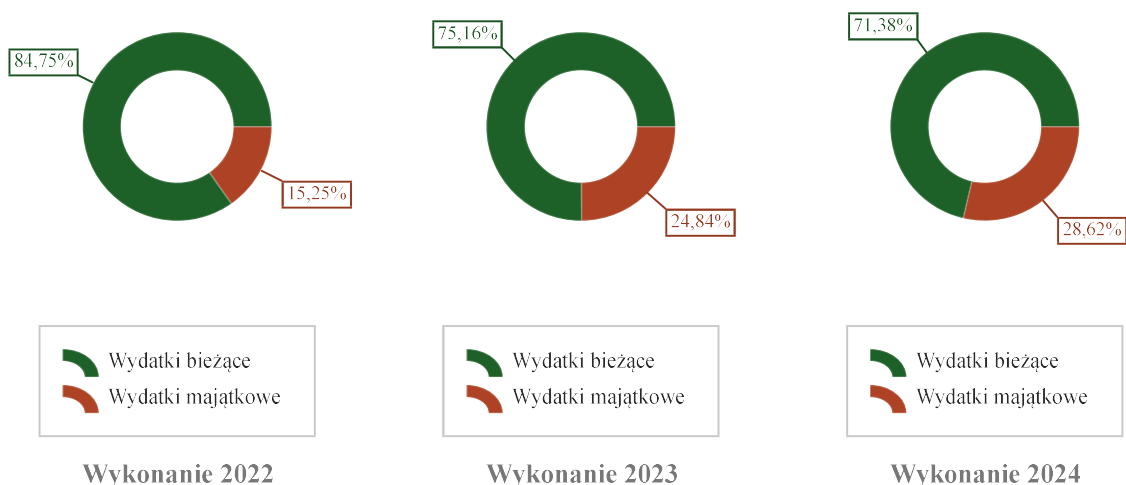
Wydatki budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 52 428 211,03 zł, a ich realizacja wyniosła 91,04% planu wynoszącego 57 590 829,89 zł. W 2024 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 37 423 587,08 zł, tj. w 93,68% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 39 949 142,80 zł, z kolei majątkowe zostały wykonane na poziomie 15 004 623,95 zł, tj. w 85,05% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 17 641 687,09 zł.

Realizację planu wydatków w 2024 roku przedstawia tabela poniżej.

Realizacja planu wydatków w 2024 roku w Gminie Kwilcz.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	22 221 295,11	25 914 002,04	24 570 261,89	94,81%	46,86%
855	Rodzina	4 984 169,03	6 785 982,00	6 604 880,69	97,33%	12,60%
600	Transport i łączność	5 918 491,30	6 566 247,02	6 167 288,02	93,92%	11,76%
750	Administracja publiczna	5 142 322,00	5 774 520,01	5 044 449,47	87,36%	9,62%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 618 598,00	3 942 410,00	3 011 507,16	76,39%	5,74%
852	Pomoc społeczna	2 317 136,00	2 902 584,45	2 198 362,86	75,74%	4,19%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 564 614,28	1 937 652,03	1 894 686,56	97,78%	3,61%
010	Rolnictwo i łowiectwo	18 000,00	1 111 359,00	1 108 143,72	99,71%	2,11%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	281 627,00	459 254,50	346 976,53	75,55%	0,66%
926	Kultura fizyczna	399 468,31	361 074,16	331 191,81	91,72%	0,63%
757	Obsługa długu publicznego	400 000,00	354 829,00	236 726,11	66,72%	0,45%
851	Ochrona zdrowia	130 000,00	306 852,68	200 838,73	65,45%	0,38%
700	Gospodarka mieszkaniowa	137 897,00	455 397,00	191 786,36	42,11%	0,37%
710	Działalność usługowa	153 364,00	212 464,00	189 520,17	89,20%	0,36%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	59 260,00	167 267,00	139 290,88	83,27%	0,27%
630	Turystyka	94 200,00	104 200,00	88 064,76	84,52%	0,17%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 283,00	86 735,00	84 235,31	97,12%	0,16%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10 000,00	20 000,00	20 000,00	100,00%	0,04%
752	Obrona narodowa	700,00	0,00	0,00	-	0,00%
758	Różne rozliczenia	150 000,00	128 000,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	47 602 425,03	57 590 829,89	52 428 211,03	91,04%	100,00%

Struktura wydatków ogółem Gminy Kwilcz w 2024 roku w porównaniu do lat 2022-2023

Podział wydatków wg rodzajów przedstawia się następująco:

- wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 37 423 587,08 zł, tj. w 93,68% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 39 949 142,80 zł, z tego:
 - wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 19 206 669,14 zł, tj. 97,90% planu wynoszącego 19 618 290,73 zł, z tego: wynagrodzenia osobowe nauczycieli 7 229 344,50 zł, wynagrodzenia osobowe pracowników 6 967 041,24 zł, składki na ubezpieczenia społeczne 2 978 772,36 zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli 448 753,50 zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne 444 507,44 zł, wynagrodzenia bezosobowe 411 890,12 zł, wynagrodzenia nauczycieli wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 315 544,00 zł, składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy 295 145,21 zł, składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 56 997,37 zł, wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 42 079,53 zł, honoraria 16 504,19 zł, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne 89,68 zł;
 - świadczenia na rzecz osób fizycznych – 5 024 078,43 zł, tj. 91,33% planu wynoszącego 5 501 205,68 zł, z tego: świadczenia społeczne 4 083 760,97 zł, wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 585 474,71 zł, różne wydatki na rzecz osób fizycznych 300 137,35 zł, stypendia dla uczniów 33 520,00 zł, świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy 19 200,00 zł, świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP 1 985,40 zł;
 - dotacje – 1 232 198,58 zł, tj. 97,10% planu wynoszącego 1 269 011,57 zł,
 - wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, 3 – 0,00 zł, tj. 0,00% planu wynoszącego 166 581,00 zł,
 - wydatki na obsługę długu publicznego – 236 726,11 zł, tj. 66,72% planu wynoszącego 354 829,00 zł,
 - pozostałe wydatki bieżące – 11 723 914,82 zł, tj. 89,91% planu wynoszącego 13 039 224,82 zł, z tego: zakup usług pozostałych 5 237 974,88 zł, różne opłaty i składki 1 134 029,58 zł, zakup usług remontowych 1 064 469,33 zł, zakup energii 972 205,78 zł, zakup materiałów i wyposażenia 970 744,50 zł, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 746 852,84 zł, zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego 663 019,73 zł, zakup środków żywności 459 105,87 zł, zakup środków dydaktycznych i książek 110 035,09 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne 94 374,28 zł, szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej 62 968,73 zł, opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych 32 316,22 zł, zakup usług zdrowotnych 30 121,50 zł, zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii 25 500,00 zł, podróże służbowe krajowe 24 074,05 zł, opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe 21 604,94 zł, wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego 16 595,89 zł, wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy 15 000,00 zł, kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych 13 000,00 zł, zakup towarów (w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy 12 483,00 zł, opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego 5 292,61 zł, zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy 4 931,00 zł, koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego 3 800,00 zł, podatek od nieruchomości 2 334,00 zł, pozostałe wydatki

bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy 630,00 zł, pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego 451,00 zł;

- wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie 15 004 623,95 zł, tj. w 85,05% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 17 641 687,09 zł, z tego:
 - wydatki inwestycyjne i zakupy inwestycyjne – 15 004 623,95 zł, tj. 85,05% planu wynoszącego 17 641 687,09 zł.

W 2024 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 37 423 587,08 zł, tj. w 93,68% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 39 949 142,80 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków bieżących według działów przedstawia tabela poniżej.

Realizacja planu wydatków bieżących w 2024 roku w Gminie Kwilcz według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	13 521 295,11	16 676 952,04	16 514 404,23	99,03%	44,13%
750	Administracja publiczna	5 142 322,00	5 376 730,01	5 001 809,37	93,03%	13,37%
855	Rodzina	3 763 154,00	4 663 198,80	4 482 097,49	96,12%	11,98%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 578 598,00	3 081 410,00	2 903 507,16	94,23%	7,76%
852	Pomoc społeczna	2 317 136,00	2 902 584,45	2 198 362,86	75,74%	5,87%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 549 168,45	1 909 706,20	1 866 920,56	97,76%	4,99%
600	Transport i łączność	1 918 491,30	2 135 125,07	1 736 239,22	81,32%	4,64%
010	Rolnictwo i łowiectwo	18 000,00	1 051 359,00	1 048 143,72	99,69%	2,80%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	266 627,00	337 927,00	320 976,53	94,98%	0,86%
926	Kultura fizyczna	333 868,71	283 405,55	253 576,72	89,47%	0,68%
757	Obsługa długu publicznego	400 000,00	354 829,00	236 726,11	66,72%	0,63%
710	Działalność usługowa	153 364,00	212 464,00	189 520,17	89,20%	0,51%
700	Gospodarka mieszkaniowa	132 897,00	200 397,00	188 873,26	94,25%	0,50%
851	Ochrona zdrowia	130 000,00	256 852,68	150 838,73	58,73%	0,40%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	59 260,00	167 267,00	139 290,88	83,27%	0,37%
630	Turystyka	94 200,00	104 200,00	88 064,76	84,52%	0,24%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 283,00	86 735,00	84 235,31	97,12%	0,23%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10 000,00	20 000,00	20 000,00	100,00%	0,05%
752	Obrona narodowa	700,00	0,00	0,00	-	0,00%
758	Różne rozliczenia	150 000,00	128 000,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI BIEŻĄCE	32 540 364,57	39 949 142,80	37 423 587,08	93,68%	100,00%

Wydatki majątkowe Gminy Kwilcz w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 15.004.623,95 zł, tj. w 85,05% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 17.641.687,09 zł. Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Realizacja planu wydatków majątkowych w 2024 roku w Gminie Kwilcz wg działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	8 700 000,00	9 237 050,00	8 055 857,66	87,21%	53,69%
600	Transport i łączność	4 000 000,00	4 431 121,95	4 431 048,80	100,00%	29,53%
855	Rodzina	1 221 015,03	2 122 783,20	2 122 783,20	100,00%	14,15%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	40 000,00	861 000,00	108 000,00	12,54%	0,72%
926	Kultura fizyczna	65 599,60	77 668,61	77 615,09	99,93%	0,52%
010	Rolnictwo i łowiectwo	0,00	60 000,00	60 000,00	100,00%	0,40%
851	Ochrona zdrowia	0,00	50 000,00	50 000,00	100,00%	0,33%
750	Administracja publiczna	0,00	397 790,00	42 640,10	10,72%	0,28%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 015 445,83	27 945,83	27 766,00	99,36%	0,19%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	15 000,00	121 327,50	26 000,00	21,43%	0,17%
700	Gospodarka mieszkaniowa	5 000,00	255 000,00	2 913,10	1,14%	0,02%
	Razem wydatki majątkowe	15 062 060,46	17 641 687,09	15 004 623,95	85,05%	100,00%

Plan zadań inwestycyjnych Gminy Kwilcz wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosił 17.641.687,09 zł. Wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie 15.004.623,95 zł. Zadania inwestycyjne zrealizowano w 85,05% w stosunku do planu.

Wydatki były ponoszone zgodnie z art. 44 ustawy o finansach publicznych, na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Wydatkowanie środków następowało w sposób szczególnie oszczędny, jednakże gwarantujący wykonanie obligatoryjnych zadań samorządu gminnego oraz w sposób umożliwiający terminową realizację zadań.

Budżet 2024 roku zamknął się nadwyżką w wysokości 614.969,17 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 1.613.149,00 zł (stan na 01.01.2024 r.), a po zmianach przy planowanym deficycie w wysokości 4.404.244,82 zł (stan na 31.12.2024 r.).

Na dzień 31.12.2024 r. stan zobowiązań Gminy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku (kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) wynosił 3.492.991,15 zł, w tym z tytułu kredytów 3.492.991,15 zł.

Na dzień 31.12.2024 r. stan należności i wybranych aktywów finansowych Gminy zgodnie ze sprawozdaniem Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2024 roku (kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych) wynosił 7.694.908,13 zł, w tym: pożyczki (należności wynikające z przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności) kwota 110.384,74 zł, gotówka i depozyty kwota 5.020.920,46 zł, należności wymagalne 2.491.173,45 zł, pozostałe należności 72.429,48 zł.

W 2024 roku spłata zobowiązań z tytułu kredytów wyniosła 1.147.672,44 zł. Uchwałą Nr LV/441/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2024 Wójt uzyskał upoważnienie do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowania

papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł oraz do zaciągania kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.

W 2024 roku Wójt skorzystał z powyższego upoważnienia i Gmina Kwilcz zaciągnęła kredyt długoterminowy w wysokości 1.000.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów w wyniku postępowania przetargowego, umowa nr 448/2024 dnia 19 grudnia 2024 r. z Bank Spółdzielczy Pojezierza Międzychodzko-Sierakowskiego w Sierakowie, Oddział w Kwilczu.

Podsumowując, realizacja budżetu w 2024 roku przebiegała prawidłowo, a wydatkowanie środków budżetowych następowało w sposób szczególnie celowy i oszczędny. Gmina realizowała zadania określone uchwałą budżetową zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych i aktów wykonawczych. Ponadto Gmina Kwilcz posiada płynność finansową i wszystkie jej zobowiązania były i są realizowane terminowo i zgodnie z przepisami i postanowieniami zawartych umów.

W 2024 roku Gmina Kwilcz najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 24.570.261,89 zł, co stanowiło 46,86% wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach rodziny. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 6.604.880,69 zł, co stanowiło 12,60% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu transportu i łączności zrealizowano na poziomie 6.167.288,02 zł, co stanowiło 11,76% wydatków Gminy. Wydatki z zakresu administracji publicznej wykonano w wysokości 5.044.449,47 zł, co stanowiło 9,62% wydatków Gminy, natomiast w ramach gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wydatkowano 3.011.507,16 zł, co stanowiło 5,74% wydatków Gminy.

Należy zauważyć, że Gmina Kwilcz zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 16.653.695,11 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie 8.686.686,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 52,16%.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Kwilcz zrealizowała inwestycje na kwotę 15.004.623,95 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 12.933.494,49 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 86,20%.

Szczegóły dotyczące wydatków Gminy Kwilcz przedstawia poniższa tabela.

Wydatki Gminy Kwilcz w 2024

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
801	Oświata i wychowanie	24 570 261,89
855	Rodzina	6 604 880,69
600	Transport i łączność	6 167 288,02
750	Administracja publiczna	5 044 449,47
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 011 507,16
852	Pomoc społeczna	2 198 362,86
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 894 686,56
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 108 143,72

Dział	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	346 976,53
926	Kultura fizyczna	331 191,81
757	Obsługa długu publicznego	236 726,11
851	Ochrona zdrowia	200 838,73
700	Gospodarka mieszkaniowa	191 786,36
710	Działalność usługowa	189 520,17
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	139 290,88
630	Turystyka	88 064,76
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	84 235,31
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	20 000,00
758	Różne rozliczenia	0,00
	Razem	52 428 211,03

Wydatki ogółem

52 428 211,03 zł
wykonane w 2024 r.
+21,15%
do roku 2023

Wydatki ogółem na mieszkańca

8 544,36 zł
wykonane w 2024 r.
+21,68%
do roku 2023

Wydatki bieżące na mieszkańca

6 099,02 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

2 445,34 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych

Środki własne na inwestycje

1 536 520,43 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

12 782 783,20 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zagranicznych i z RFPL oraz RFIL. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

IV. Analiza finansowa Gminy Kwilcz

Analiza finansowa pozwala porównywać różne wielkości budżetowe w poszczególnych okresach. Aby ocena przyniosła pożądany efekt w postaci właściwych wniosków, powinna uwzględniać w swoim zakresie analizę wskaźnikową. Sprzyja ona dokładnemu zbadaniu sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego oraz ustaleniu zdolności kredytowej, płynności finansowej, a także określeniu kierunków polityki inwestycyjnej. Analiza wskaźnikowa pozwala również ocenić możliwość zaciągania zobowiązań oraz ułatwia podejmowanie decyzji o charakterze rozwojowym.

Podstawowe wskaźniki to:

1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2022–2024 (w %)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dochody ogółem (w zł)	45.226.010,07	40.334.943,06	53.043.180,20
Dochody własne (w zł)	17.683.837,01	16.454.735,48	17.812.130,59
Udział (w %)	39,11	40,80	33,58

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody własne. W 2024 roku dochody własne stanowiły 33,58% dochodów ogółem i zmniejszyły się w porównaniu do lat poprzednich.

2. Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem w latach 2022–2024 (w %)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dochody ogółem (w zł)	45.226.010,07	40.334.943,06	53.043.180,20
Dochody bieżące (w zł)	41.389.810,12	35.275.210,45	40.107.779,95
Udział (w %)	91,52	87,46	75,61

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody bieżące. W 2024 roku dochody bieżące stanowiły 75,61% dochodów ogółem.

3. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w latach 2022–2024 (w %)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dochody ogółem (w zł)	45.226.010,07	40.334.943,06	53.043.180,20
Nadwyżka operacyjna (w zł)	4.272.289,43	2.748.770,58	2.684.192,87
Udział (w %)	9,45	6,81	5,06

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Dodatnia wartość wyniku bieżącego (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi), określona jako nadwyżka operacyjna, wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości Gminy do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa stopień, w jakim jednostka mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania, w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększania wydatków bieżących. W 2024 roku udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem stanowił 5,06% i miała tendencję malejącą w porównaniu do lat poprzednich.

4. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2022–2024 (w %)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Wydatki ogółem (w zł)	43.795.190,80	43.275.956,98	52.428.211,03
Wydatki majątkowe (w zł)	6.677.670,11	10.749.517,11	15.004.623,95
Udział (w %)	15,25	24,84	28,62

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik ten wskazuje jaką część wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe. W 2024 roku wydatki majątkowe stanowiły 28,62% wydatków ogółem.

5. Zadłużenie Gminy Kwilcz

Ocena zadłużenia w jednostkach samorządowych dokonywana jest na podstawie o wskaźników wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*.

Kwota długu na koniec 2024 roku wyniosła 3 492 991,15 zł. W uchwale WPF kwotę długu ogółem Gminy Kwilcz w roku 2024 planowano na poziomie 3 492 991,15 zł. Oznacza to, że w stosunku do wartości planowanych kwota zadłużenia na koniec roku nie uległa zmianie.

Relacja łącznej kwoty długu Gminy Kwilcz na koniec 2024 roku w relacji do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o *finansach publicznych*, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu wyniosła 9,48%.

Wskaźnik zadłużenia w latach 2022–2024 (w %)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Zadłużenie (w zł)	3.415.214,59	3.640.663,59	3.492.991,15
Dochody ogółem (w zł)	45.226.010,07	40.334.943,06	53.043.180,20
Wskaźnik zadłużenia (w %)	7,55	9,03	6,59

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

W analizowanych latach 2022–2024 wskaźnik zadłużenia (dochody ogółem do zadłużenia) dla Gminy Kwilcz kształtował się korzystnie. W okresie 2022 – 2024 wskaźnik ten miał wartość w granicach 7-10% (tab.5). Niski poziom wskaźnika informuje o tym, że Gmina Kwilcz niechętnie korzystała z kredytów i pożyczek. Poziom tego wskaźnika świadczy o bezpiecznej i stabilnej wysokości zadłużenia.

Poziom obsługi zadłużenia w latach 2022–2024 (w %)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Raty + odsetki (w zł)	1.329.562,29	1.125.213,44	1.384.398,55
Dochody ogółem (w zł)	45.226.010,07	40.334.943,06	53.043.180,20
Wskaźnik obsługi zadłużenia (w %)	2,94	2,79	2,61

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wskaźnik poziomu obsługi zadłużenia obrazuje udział wydatków na obsługę zadłużenia i spłat rat kapitałowych w dochodach ogółem. W Gminie Kwilcz wskaźnik obsługi zadłużenia kształtuje się na niskim, bezpiecznym poziomie (tab. 6). Najwyższa wartość wskaźnika wystąpiła w 2022 roku – 2,94%, a najniższa w 2024 roku – 2,61%. Niski poziom obsługi zadłużenia w każdym z badanych lat wskazuje na fakt, iż ryzyko niewypłacalności Gminy Kwilcz jest bardzo małe.

Opisane wskaźniki zadłużenia nie wyrażają jednak rzeczywistej zdolności kredytowej jednostki. Należy zatem zastosować również inne miary kondycji finansowej oraz zdolności kredytowej. Znaczącym elementem tej oceny oprócz wysokości osiągniętych dochodów jest poziom wolnych środków.

Wskaźnik pokrycia obsługi długu w latach 2022–2024 (w %)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Wolne środki brutto (w zł)	8.108.489,38	7.808.503,19	15.619.593,12
Dług do spłaty w ciągu roku (w zł)	1.046.877,35	870.000,00	1.147.672,44
Koszt obsługi zadłużenia (w zł)	282.684,94	255.213,44	236.726,11
Współczynnik wolnych środków do obsługi zadłużenia (w %)	16,40	14,41	8,86

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wolne środki brutto stanowią dodatnią różnicę między dochodami ogółem a bieżącymi wydatkami budżetowymi. Wygospodarowanie wolnych środków determinuje zdolność jednostki do obsługi zobowiązań długoterminowych, które mogą być przez nie pokryte. Analizując poziom wskaźnika obsługi długu pierwszego stopnia w Gminie Kwilcz należy stwierdzić, że w latach 2022–2024 przyjmował wartości większe od jedności .

Wartości wskaźnika powyżej 1,0 wskazują na fakt, że wystąpiło pełne pokrycie kwoty długu i kosztów jego obsługi wyłącznie wolnymi środkami. Najwyższy poziom wskaźnika odnotowano w 2022 roku – 16,40% i w roku 2023 – 14,41%, co oznacza, że w tych latach mógł być pokryty największy procent zadłużenia z wolnych środków.

Zadłużenie Gminy Kwilcz

3 492 991,15 zł
na koniec 2024 r.
-4,06%
do roku 2023

Zadłużenie na mieszkańca

569,26 zł
na koniec 2024 r.
-3,63%
do roku 2023

Wynik budżetu ogółem

614 969,17 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

2 684 192,87 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

6,59%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

236 726,11 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2024 zmniejszyła się z poziomu 3 640 663,59 zł do poziomu 3 492 991,15 zł. Należy zauważyć, że jest to sytuacja odwrotna do sytuacji obserwowanej w sektorze, ponieważ na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%.

6. Dochody i wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Dochody i wydatki na 1 mieszkańca Gminy Kwilcz w latach 2022–2024 (w zł)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Dochody ogółem (w zł)	45.226.010,07	40.334.943,06	53.043.180,20
Dochody własne (w zł)	17.683.837,01	16.454.735,48	17.812.130,59
Wydatki ogółem (w zł)	43.795.190,80	43.275.956,98	52.428.211,03
Wydatki majątkowe (w zł)	6.677.670,11	10.749.517,11	15.004.623,95
Liczba mieszkańców stałych (os.)	6.192	6.163	6.136
Dochody ogółem na 1 mieszkańca (w zł)	7.303,94	6.544,69	8.644,59
Dochody własne na 1 mieszkańca (w zł)	2.855,92	2.669,92	2.902,89
Wydatki na 1 mieszkańca (w zł)	7.072,87	7.021,90	8.544,36
Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca (w zł)	1.078,44	1.744,20	2.445,34

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz oraz rejestru mieszkańców stałych Gminy Kwilcz.

7. Wykonanie budżetu gminy

Wykonanie oraz dynamika dochodów i wydatków w latach 2022–2024 (w zł)

Lata	Plan w zł	Wykonanie w zł	% wykonania	Dynamika %	Wzrost/Spadek
DOCHODY BUDŻETOWE					
2022	47.795.721,17	45.226.010,07	94,62	114,46	+14,46
2023	40.356.316,63	40.334.943,06	99,95	89,19	-10,81
2024	53.186.585,07	53.043.180,20	99,73	131,51	+31,51
WYDATKI BUDŻETOWE					
2022	48.692.146,13	43.795.190,80	89,94	114,56	+14,56
2023	44.892.658,51	43.275.956,98	96,40	98,81	-1,19
2024	57.590.829,89	52.428.211,03	91,04	121,15	+21,15

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych w podziale na bieżące i majątkowe oraz wynik budżetu w latach 2022–2024 (w zł)

Wyszczególnienie	Lata		
	2022	2023	2024
Dochody budżetowe, w tym:	45.226.010,07	40.334.943,06	53.043.180,20
- dochody bieżące	41.389.810,12	35.275.210,45	40.107.779,95
- dochody majątkowe	3.836.199,95	5.059.732,61	12.935.400,25
Wydatki budżetowe, w tym:	43.795.190,80	43.275.956,98	52.428.211,03
- wydatki bieżące	37.117.520,69	32.526.439,87	37.423.587,08
- wydatki majątkowe	6.677.670,11	10.749.517,11	15.004.623,95
Nadwyżka/deficyt	1.430.819,27	-2.941.013,92	614.969,17

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Relacja wydatków inwestycyjnych do dochodów ogółem w latach 2022–2024 (w %)

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Wydatki majątkowe (w zł)	6.677.670,11	10.749.517,11	15.004.623,95
Dochody ogółem (w zł)	45.226.010,07	40.334.943,06	53.043.180,20
Wskaźnik (w %)	14,77	26,65	28,29

Źródło: Obliczenia własne na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych Gminy Kwilcz.

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna³

1. Zaopatrzenie ludności w wodę

W roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie sprawował pełen nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*.

Wśród zadań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi znajdują się m.in.:

- ewidencjonowanie obiektów i urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę,
- prowadzenie nadzoru nad stanem sanitarnym obiektów i urządzeń wodociągowych,
- pobór próbek wody do badań laboratoryjnych,
- prowadzenie postępowania administracyjnego mającego na celu poprawę jakości wody,
- wydawanie opinii dotyczących materiałów i wyrobów używanych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- sporządzanie ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- informowanie organów samorządowych oraz ludności o jakości wody w nadzorowanych urządzeniach i sieciach wodociągowych.

Głównym celem prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia jest ochrona zdrowia konsumentów i zapewnienie użytkownikom wodociągów wody o prawidłowych parametrach fizykochemicznych, organoleptycznych i mikrobiologicznych. Studnie na ujęciach są odpowiednio chronione oraz zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.

Podstawę zapewnienia odbiorcom bezpiecznej wody do spożycia stanowiły badania laboratoryjne próbek wody wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne oraz badania realizowane w ramach nadzoru PPIS w Międzychodzie. Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były na podstawie harmonogramów pobierania próbek wody uzgodnionych wcześniej z P.P.I.S. w Międzychodzie, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Badania próbek wody do spożycia pobierane przez przedstawicieli przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody wykonywano w laboratoriach zewnętrznych posiadających akredytację oraz o zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną systemie jakości badań wody. Sprawozdania z tych badań były przekazywane na bieżąco do PPIS w Międzychodzie. Badania jakości wody w ramach kontroli urzędowej w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz parametrów grupy B wzorem lat ubiegłych prowadzone były w dwóch akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji

³ Na podstawie informacji od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

Sanitarnej na terenie województwa wielkopolskiego – Laboratorium Badania Wody i Gleby PSSE w Pile i Laboratorium Badania Wody i Gleby WSSE w Poznaniu.

Wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do zbiorowego zaopatrzenia ludności zasilane są z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stałym składem fizyko-chemicznym. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określone są w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2024 roku skontrolowano wszystkie ujęcia wody oraz studnie na tych ujęciach. Stan sanitarno-techniczny studni nie budził zastrzeżeń. Podczas kontroli nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń mogących wpływać na pogorszenie jakości wody.

Na terenie Gminy wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę były nadzorowane przez Zakład Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu – dostarcza wodę z wodociągów publicznych w: Kwilczu, Kurnatowicach, Daleszynieku, Dąbrowie Nowej, Luboszu, Mechnaczu, Wituchowie, Prusimiu, Mościejewie. Wodociągi z terenu Gminy Kwilcz nie objęte były raportowaniem do Komisji Europejskiej (raportowane są wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób).

Za jakość produkowanej wody i stan sanitarny urządzeń służących do jej produkcji, a także dostawę wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem odpowiadają podmioty zajmujące się zaopatrzeniem ludności w wodę, natomiast przestrzeganie wymogów w tym zakresie przez dostawców wody jest sprawdzane przez organy inspekcji sanitarnej. Tak jak w ubiegłym roku wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę – w ocenie P.S.S.-E. – na koniec 2023 r. produkowały wodę spełniającą wymagania sanitarne obowiązujących przepisów prawnych.

Nazwa wodociągu	Nazwa obsługiwanych miejscowości	Ocena Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- publiczny Kwilcz	Kwilcz, Orzeszkowo, Rozbitek, Dąbrowa – Gajówka, Stary Młyn	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Lubosz	Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Daleszynek	Daleszynek, Niemierzewo, Józefowo, Pólko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

- publiczny Mechnacz	Mechnacz	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Mościejewo	Mościejewo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Kurnatowice	Kurnatowice, Upartowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Dąbrowa Nowa	Dąbrowa Nowa, Dąbrowa Stara, Miłostowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Wituchowo	Wituchowo, Kubowo, Chudobczyce	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

W Gminie Kwilcz nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzychodzie objęto 8 wodociągów publicznych.

Rok	Liczba nadzorowanych ujęć wodnych	Liczba kwestionowanych obiektów wodnych	Odsetek kwestionowanych
2018	9	0	0%
2019	9	0	0%
2020	9	0	0%
2021	9	0	0%
2022	8	0	0%
2023	8	0	0%
2024	8	0	0%

W Gminie Kwilcz 5 Stacji Uzdatniania Wody pracuje w oparciu o zestaw filtrów IMT ze zbiornikami bezciśnieniowymi (SUW w Kwilczu, Luboszu, Kurnatowicach, Mościejewie i Wituchowie).

Z powyższego zestawienia wynika, że w Gminie Kwilcz na przestrzeni ostatnich lat wszystkie wodociągi w ocenie rocznej produkowały wodę odpowiedniej jakości - zgodnie z wymogami obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. W trakcie roku występowały krótkotrwałe przekroczenia parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w 4 wodociągach.

W przypadku przekroczeń zarządca wodociągu ZOMS sp. z o. o. przeprowadził działania naprawcze – dezynfekcję podchlorynem sodu i płukanie sieci wodociągowych. Zarządca wodociągu przedstawił pozytywny wynik badań potwierdzony następnie wynikiem inspekcji sanitarnej. Po działaniach naprawczych pobór próbek wody wykazał skuteczność podjętych działań, wydano ocenę o przydatności wody do spożycia dla wszystkich wodociągów. Występujące przekroczenia nie wpłynęły na zdrowie konsumentów – działania naprawcze podjęte były niezwłocznie po otrzymaniu informacji o przekroczeniach.

Z zestawienia P.S.S.-E. w Międzychodzie wynika, że w Gminie Kwilcz począwszy od 2015 r. wszystkie wodociągi w ocenie rocznej produkowały wodę odpowiedniej jakości – zgodnie z wymogami obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wody P.P.I.S. w Międzychodzie wydał na wszystkie wodociągi oceny stwierdzające przydatność wody do spożycia.

2. Kąpieliska

W sezonie letnim 2024 roku w gminie Kwilcz funkcjonowały 2 kąpieliska: Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu oraz Kąpielisko Olandia na jeziorze Kuchennym w Prusimiu.

Kontrola urzędowa w sezonie kąpieliskowym, tak jak i w ubiegłym polegała na: wyznaczeniu punktów pobierania próbek wody do badań z kąpieliska (wspólnie z organizatorami), pobieraniu, transporcie i badaniu próbek wody z kąpieliska jedynie przed sezonem, oraz w przypadku zaistnienia sytuacji mogącej powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku, ocenie kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora kąpieliska, wydawaniu ocen. Stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry.

Jakość wody we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpieli. Wszystkie kąpieliska posiadały pozwolenia wodno-prawne oraz opracowane profile wodne. Klasyfikacja jakości wody we wszystkich kąpieliskach zgodnie z warunkami określonymi w załączniku nr 1 część B tabela I do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. *w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli* (określona została jako doskonała).

3. Działalność kontrolna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

W ramach swojej działalności Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie dokonywał kontroli przestrzegania przepisów prawnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą prowadzono w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. *w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą*. Zakres kontroli tych podmiotów obejmował stan sanitarno-techniczny obiektów, utrzymanie czystości pomieszczeń oraz wyposażenia, zaopatrzenie w wodę, postępowanie z bielizną, postępowanie z odpadami medycznymi, procesy dezynfekcji i sterylizacji.

Od lat prowadzona jest współpraca z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej oraz Komendą Powiatową Policji w Międzychodzie dot. zgłoszeń zatruc środków zastępczymi oraz nowymi substancjami psychoaktywnymi. W ciągu całego roku realizowano przedsięwzięcia w zakresie pionu higieny pracy dot. nadzoru nad przebiegiem przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu i wytwarzaniu środków zastępczych. W 2024 r. zgłoszono 16 przypadków zatruc środkami odurzającymi (od 16 - 24 lat – 7 przypadków, powyżej 25 lat - 9 przypadków). Powyższe zatrucia dotyczyły: amfetaminy, kokainy, benzodiazepiny, marihuany i THC (+). W 2024 roku w powiecie liczba osób po zażyciu środkami psychoaktywnymi wzrosła w porównaniu do lat ubiegłych (o 70%).

4. Warunki higieny pracy

Na terenie powiatu 199 zakładów pracy, które zatrudniają 3985 pracowników, przeważają zakłady małe do 50 pracowników. Na terenie Gminy Kwilcz w 2024 roku 21 zakładów pracy (zatrudniających 319 pracowników) zostało objęte działalnością kontrolną. W powiecie międzychodzkiem 887 osób pracuje w warunkach niezgodnych z normatywnymi higienicznymi tj. w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Najczęściej występujące narażenia zawodowe: hałas ponadnormatywny - natężenie hałasu > NDN – 877 osób w 23 zakładach, czynniki pyłowe > NDS – 10 osób w 1 zakładzie, mikroklimat gorący – 57 osób w 1 zakładzie.

5. Obiekty nauczania i wychowania

Zadaniem Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru higieny dzieci i młodzieży jest kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach oraz innych placówkach oświatowo – wychowawczych,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- sprawowania nadzoru w zakresie wypoczynku zimowego, letniego dzieci i młodzieży,
- oceny stanu przygotowań szkół do nowego roku szkolnego,
- prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie higieny dzieci i młodzieży.

Wszystkie powyższe działania mają na celu dążenie do osiągnięcia pożądanego poziomu zdrowotności w placówkach oświatowo-wychowawczych i ochronę zdrowia uczniów przed ujemnymi zjawiskami związanymi z jego pobytem w szkole.

Priorytetem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Międzychodzie po zakończeniu pandemii w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży był nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych, wypoczynku i rekreacji dzieci oraz młodzieży, w szczególności:

- ocena posiadania certyfikatów na meble szkolne i sprzęt sportowy w placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych - jeden z wiodących kierunków działania sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej województwa

wielkopolskiego. Wzorem lat ubiegłych, w 2022 roku prowadzono szczegółowy nadzór w zakresie oceny posiadani certyfikatów na meble szkolne oraz sprzęt sportowy w ww. placówkach, zgodnie Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach,

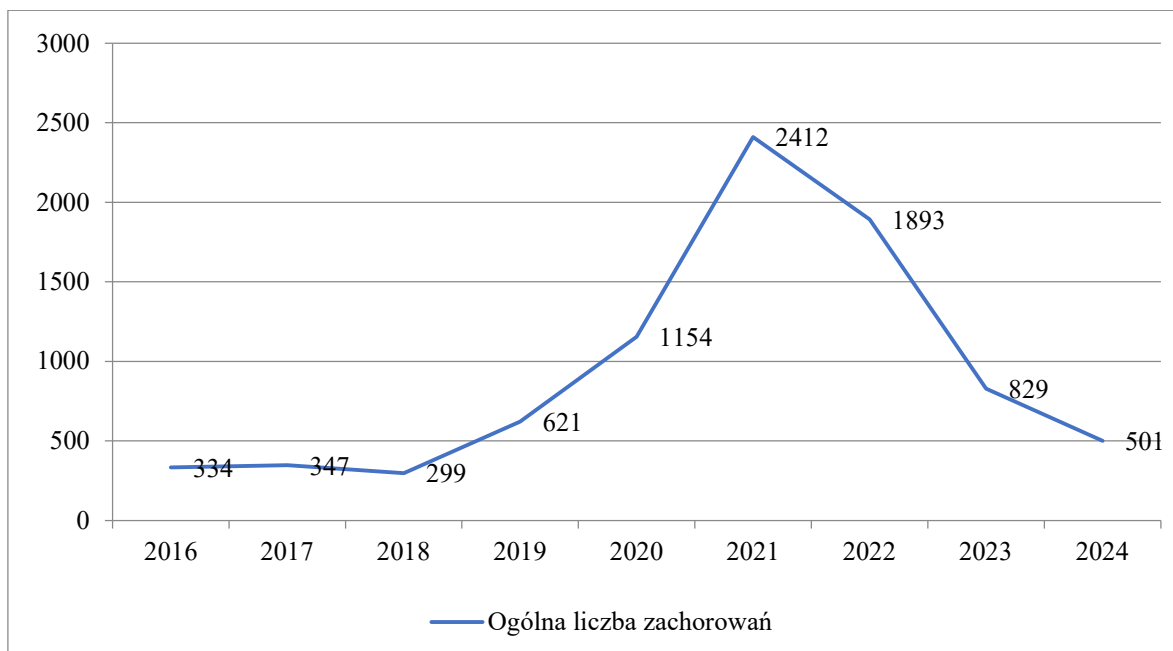
- ocena zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach, zgodnie z §4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach,
- ocena obciążenia ucznia tornistrem szkolnym
- ocena higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych,
- ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i dzieci przedszkolnych,
- ocena warunków higienicznych i sanitarnych.

6. Sytuacja epidemiologiczna

Porównując rok 2024 względem roku 2023 zauważyć można spadek liczby zachorowań. Sytuacja ta spowodowana jest zmniejszeniem się zachorowań na Covid-19. Poniższe wykresy przedstawiają liczbę zachorowań oraz współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców w okresie ostatnich 5 lat.

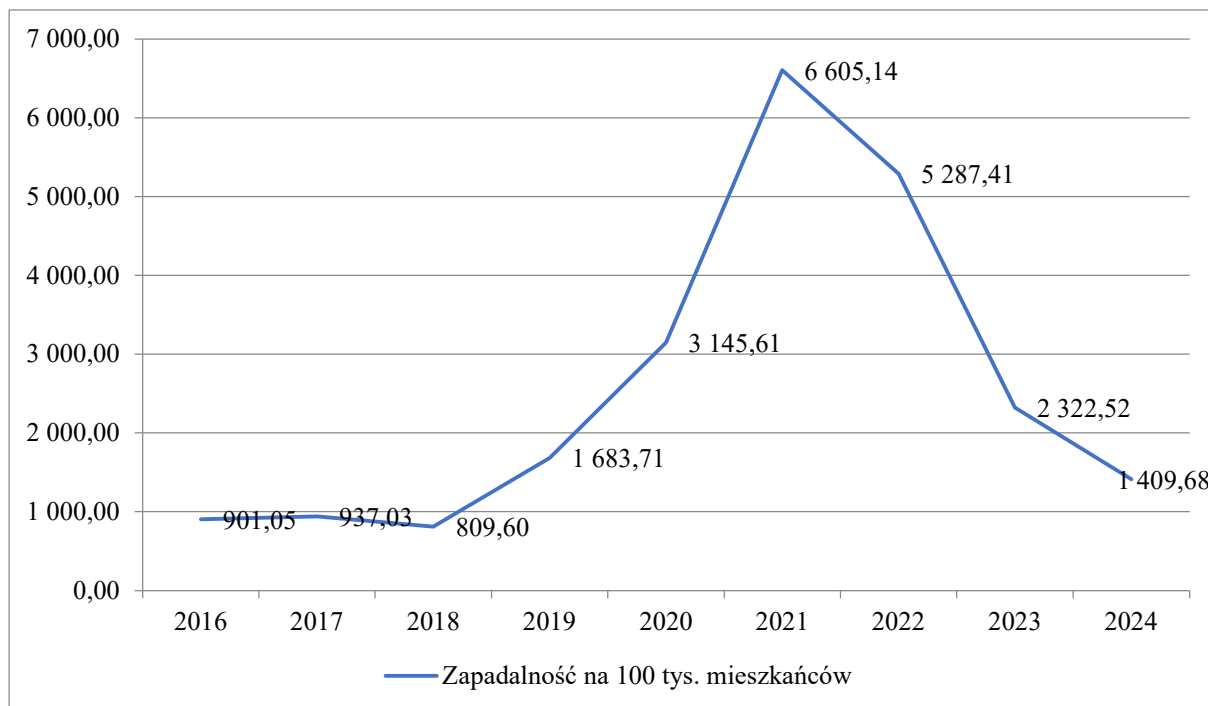
Ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2016-2024

(dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

Zapadalność na choroby zakaźne w Powiecie Międzychodzkiem w latach 2016-2024 na 100 tys. mieszkańców

(dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

7. COVID-19 w Powiecie Międzychodzkiem (dane Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie)

Zważywszy na przyjętą ostatecznie formę raportowania – dane dotyczące COVID-19 dane P.S.S.-E. w Międzychodzie ujmowane są w skali całego powiatu (bez podziału na poszczególne gminy). W roku 2024 odnotowano 141 przypadków zachorowania na Covid-19. Z ogólnej liczby przypadków hospitalizowanych było 10 osób. Zmarły 0 osoby. W roku 2023 odnotowano 165 przypadków zachorowania na Covid-19. Z ogólnej liczby przypadków hospitalizowanych było 20 osób. Zmarły 2 osoby. W roku 2022 odnotowano 1677 przypadków zachorowania na Covid-19. Z ogólnej liczby przypadków hospitalizowanych były 74 osób, zmarło 11 osób. W roku 2021 odnotowano 2073 przypadków zachorowania na Covid-19, zmarło 50 osób.

Pomoc społeczna

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w gminie przyczyniają się do poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w godnych warunkach. Pozwala także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym, wspierając ich przy usamodzielnieniu się oraz integracji ze środowiskiem. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w formie finansowej, rzeczowej oraz w formie usług. System świadczeń pomocy społecznej wspiera finansowo osoby i rodziny o niskich dochodach oraz pozbawione dochodu.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast) na poziomie gmin. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje:

1. osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2. cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1

lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,

b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany – w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;

3. mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 293), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje:

- cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1 tej ustawy.

Główne cele pomocy społecznej to:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości – do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom

- o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zasady udzielania pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu. Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie). Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie decyzji administracyjnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Pomoc społeczna od dnia 1 maja 2004 r. funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, których dochód nie przekracza określonego w przepisach kryterium dochodowego. Warto jednak wiedzieć, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest wsparcie finansowe, pomimo przekroczenia kryterium dochodowego.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł netto (od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.)
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 660 zł netto (od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.)

- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie

- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2-15 ustawy *o pomocy społecznej* lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Ośrodek pomocy społecznej ustalając dochód uprawniający do świadczenia pieniężnego bierze pod uwagę wszystkie dochody netto z miesiąca poprzedzającego wniosek o udzielenie pomocy (np. wynagrodzenie, renta, zasiłek pielęgnacyjny, dodatek mieszkaniowy). Od dochodu odlicza się kwoty alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Co ważne, są świadczenia, których nie wlicza się do dochodu. Wśród nich znajdują się np. zasiłek celowy, świadczenie dla osoby bezrobotnej wykonującej prace społecznie użyteczne, wartość świadczenia w naturze, świadczenia z Programu Rodzina 800 Plus.

Osoby i rodziny, których dochód przekracza kryterium dochodowe a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o zwrotną lub bezzwrotną pomoc finansową. W takim przypadku pomoc będzie miała charakter uznaniowy, bo ustawa *o pomocy społecznej* nie wskazuje wprost o jakie konkretnie sytuacje chodzi. Przyjęło się jednak, że jest to sytuacja wynikająca z faktu zaistnienia nadzwyczajnych, wyjątkowo negatywnych, niecodziennych, okazjonalnych, wpływających na sytuację życiową zdarzeń, którym nie można było w żaden sposób zapobiec.

Przepisy stanowią, że przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że możliwe jest samodzielne przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej (w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów

majątkowych lub nieruchomości), można odmówić przyznania świadczenia.

Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Badania prognozy interwencji socjalnej dokonuje Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. W świetle ustawodawstwa dotyczącego pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione lub nie spokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Natomiast za dochód rodziny uważa się sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składki z tytułu ubezpieczeń: zdrowotnego, emerytalnego, rentowych i chorobowego oraz o kwotę w wysokości alimentów świadczonych na rzecz innych osób, jednorazowe pieniężne świadczenia socjalne oraz wartości świadczeń w naturze.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowywane są nie tylko do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, ale także do celów i możliwości pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak takiego współdziałania, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe, w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości, można odmówić przyznania świadczenia.

Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Przyznawanie świadczenia z pomocy społecznej było poprzedzane przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub pobytu – stałego lub czasowego, osoby czy rodziny ubiegającej się o pomoc. Wywiad ma na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenie. Wszelkie informacje, jakie uzyskał pracownik socjalny są objęte tajemnicą służbową i mogą być wykorzystane jedynie dla celów przyznania świadczeń z pomocy społecznej. W postępowaniu

o przyznanie świadczeń pracownik socjalny kieruje się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy i ochroną ich dóbr osobistych.

Dokumentem grupującym zadania w dziedzinie pomocy dla mieszkańców jest **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016-2026**. Podstawą prawną Strategii jest art 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej gdzie wskazano, że jej opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Należy jednak zaznaczyć, że różnorodność problemów społecznych, występujących na terenie Gminy, determinuje konieczność uwzględnienia także innych obowiązujących aktów prawnych, które nierozzerwalnie mają wpływ na realizację różnych zadań społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizował w 2024 roku zadania, określone ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz wynikające z innych ustaw, w tym:

- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- o zatrudnieniu socjalnym,
- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- o dodatkach mieszkaniowych,
- o dodatku osłonowym,
- o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego,
- przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna,
- o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”,
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- o systemie oświaty (pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów),
- o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- Prawo ochrony środowiska (zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu w ramach programu „Czyste Powietrze”).

W ramach przekazanych zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu realizował w 2024 roku następujące Programy i Strategie:

- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz na lata 2016-2026,*
- *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kwilcz na lata 2021 – 2025 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027,*
- *Wieloletni Program osłonowy w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,*
- *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz na lata 2023-2025,*
- *Opieka wytchnieniowa – edycja 2024,*

- *Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością – edycja 2024.*

Obowiązek opracowania i realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kwilcz* nakłada na gminę art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, natomiast jednostką odpowiedzialną za koordynację i główną realizację strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu. Strategia wyznacza ogólne cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, natomiast w wielu obszarach są one szczegółowo określone w różnego rodzaju programach gminnych, w tym w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz* czy w *Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie* oraz *Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027*. W ramach realizacji zadań wskazanych w Strategii zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców oraz organizowanie opieki w ramach pieczy zastępczej należało do zadań powiatu, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzyzdrojach. Natomiast rodziny, które wychowują małe dzieci i mają problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wspierane były pracą asystenta rodziny.

G.O.P.S. w ramach swoich zadań proponował wsparcie m.in. poprzez zapewnienie usług opiekuńczych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, czy skierowanie do Centrum Integracji Społecznej. W 2024 r. poza świadczeniami pieniężnymi mieszkańcy korzystali z różnych form pomocy niematerialnej, jak: możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa, podejmowanie interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie, praca socjalna na rzecz osób i rodzin oraz środowiska, w którym funkcjonują, czy poradnictwo prawne oraz skierowania do udziału w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej prowadzonych przez CIS w Kwilczu oraz w przypadku osób bezdomnych w CIS w Chudobczycach.

W 2024 r. w Kwilczu dostępne były punkty udzielania nieodpłatnego poradnictwa prawnego i edukacji prawnej (dla wszystkich mieszkańców – finansowane przez Gminę oraz w ramach „Nieodpłatnej pomocy prawnej” dla osób uprawnionych – funkcjonujące w formie stacjonarnej lub zdalnej, tj. poprzez konsultacje telefoniczne).

Niezależnie od powyższego Urząd Gminy zorganizował lub współorganizował przedsięwzięcia kulturalne i rekreacyjne zapewniające rodzinom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego. Także Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu przygotowywało samodzielnie i współorganizowało wydarzenia o charakterze integracyjnym i kulturalnym.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą w ramach *Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kwilcz* otrzymać wsparcie od Gminy w postaci asystenta rodziny. Możliwość taka wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym

z dziećmi. Pomoc ta realizowana jest poprzez działania asystenta rodzinnego, który ma wspierać rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent ma ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta jest podjęcie działań na rzecz jak najszybszego powrotu dzieci do rodziny. W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, kierownik ośrodka pomocy społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności, kierownik ośrodka pomocy społecznej kieruje do pracy z rodziną asystenta rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną. Przy zleceniu asystentowi rodziny pracy z daną rodziną, brany jest pod uwagę głównie zakres pomocy, jaki powinien zostać udzielony danej rodzinie. Z ustawy wynika ponadto, że asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania. Praca z rodziną powinna być organizowana lub kontynuowana również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Miejscem prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce jej zamieszkania lub miejsce przez nią wskazane. Rodzina musi wyrazić zgodę na takie wsparcie i zobowiązać się do współpracy. Bardzo często rodziny zobowiązane są do współpracy z asystentem postanowieniem wydanym przez Sąd. Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny i pobudzaniu aktywności wszystkich członków rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodzin oraz wsparcia środowiska lokalnego. Asystent rodziny w 2024 roku miał pod opieką 13 rodzin.

Działania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały usystematyzowane w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kwilcz na lata 2021 – 2025 oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027*. Problem przemocy w rodzinie dotyka wszystkie grupy społeczne, każdego człowieka bez względu na wiek, płeć, wykształcenie czy status. Przemoc jest jednym z najbardziej destrukcyjnych zjawisk, którego efekty trwają przez długi czas i w sposób niekorzystny wpływają na losy człowieka. Powoduje skutki w wielu aspektach życia – rozpadają się więzi społeczne, pojawia coraz więcej zachowań autodestrukcyjnych, związanych choćby z uzależnieniami. Przemoc występuje w różnych formach, m. in. psychicznej, fizycznej, ekonomicznej czy seksualnej. Ta ostatnia jest szczególnie trudna do wykrycia, z uwagi na częstą zależność ofiary wobec sprawcy. Na przestrzeni kilku ostatnich lat udało się stworzyć system współpracy służb, m. in.: policyjnych, pomocy społecznej, ochrony zdrowia i oświaty oraz powołać Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy. W jego ramach powoływane są grupy robocze oraz grupy diagnostyczno - pomocowe, które pracują najbliżej mieszkańca na rzecz rozwiązania problemu. We współpracy z rodziną udaje się uruchomić wiele działań pomocowych, skierowanych do jej członków. Gdy to niemożliwe, ingerują sąd czy prokuratura. Zaangażowanie służb powoduje, że ofiary przemocy częściej zgłaszają swoje problemy. Na terenie Gminy działa powołany przez Wójta Zespół

Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi przedstawiciele zaangażowani na co dzień w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z różnych instytucji i organizacji. Realizowany jest *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027* zakładający cele, działania i zadania postawione do realizacji, zmierzające do ograniczenia negatywnego zjawiska w rodzinie.

Zmiany wprowadzone zapisami ustawy z dnia 9 marca 2023 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw* mają na celu zagwarantowanie lepszej ochrony osobom, które doświadczają przemocy. Pierwszą różnicą nowelizacji w kontekście do dotychczasowej ustawy jest jej nowa nazwa – wcześniejsze „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” zastąpiono „o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Dotychczasowa definicja przemocy w rodzinie została zmieniona, a w jej nowej treści uwzględniono także kwestię przemocy ekonomicznej oraz cyberprzemocy. Regulacja dodała również nową definicję osoby doznającej przemocy domowej- zgodnie z nowymi przepisami, małoletni, który był świadkiem przemocy domowej, powinien być traktowany także jako osoba doznająca przemocy. Treść ustawy przewiduje także nowe regulacje przeznaczone dla osób stosujących przemoc domową - m.in. skierowanie do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym. Takie rozwiązanie ma na celu wykształcenie u osób stosujących przemoc umiejętności samokontroli. Osoba stosująca przemoc będzie miała obowiązek uczestniczenia w wybranym programie, a za niedopełnienie tego obowiązku przewidziana została kara ograniczenia wolności lub kara grzywny. Nowelizacja wprowadza również szereg rozwiązań, które mają na celu usprawnienie pracy zespołów interdyscyplinarnych oraz zmieniają procedurę „Niebieskie Karty”. To tylko niektóre z licznych zmian wprowadzonych w nowelizacji ustawy, która weszła w życie, co do zasady, po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Nowela ustawy o przeciwdziałaniu przemocy jest obszerna, a jak uzasadnia ministerstwo rodziny i polityki społecznej - jej celem jest dostosowanie przepisów do obecnych wyzwań. *We współczesnym świecie przemoc domowa jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Zakres, wielość form i skutki natury fizycznej, psychologicznej, zdrowotnej czy ekonomicznej sprawiają, że winno się ją uznać za zjawisko społeczne szczególnej kategorii. Przemoc niesie za sobą dotkliwe konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyczy, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Następstwa te obejmują różne sfery życia i rzutują na funkcjonowanie na dalszych etapach - wskazano w uzasadnieniu i dodano, że rozwiązania zawarte w ustawie mają na celu ochronę przed przemocą domową oraz poprawę funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy na szczeblu centralnym, regionalnym oraz na szczeblu samorządu terytorialnego.*

Przeciwdziałanie przemocy było realizowane w 7 rodzinach. W 2024 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 15 formularzy „Niebieska Karta - A”, dalej zwana NK. Problem występowania zjawiska przemocy dot. 13 rodzin. Przez funkcjonariuszy policji zostało założonych 6 NK, przez G.O.P.S. 2 NK. Procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w 9 przypadkach. Powodem zakończenia procedury NK były: w 2 przypadkach ustanie przemocy, w 7 przypadkach brak zasadności podejmowania działań.

W 2024 roku Zespół Interdyscyplinarny odbył 6 spotkań, podczas których poddano analizie działania prowadzone przez grupy diagnostyczno - pomocowe. Powołano 20 grup diagnostyczno – pomocowych, które prowadziły prace z ofiarami przemocy i osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy. W 2024 roku odbyło się 88 posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych. W pracach grup uczestniczyli pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, pedagog szkolny Szkoły Podstawowej w Kwilczu.

Pomoc i wsparcie w gminie Kwilcz z pomocy społecznej w 2024 roku na podstawie wydanych decyzji administracyjnych uzyskało 75 osób, co stanowiło 1,2% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny (OZPS), w stosunku do 2023 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 20 osób. Ogólna liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej wynosiła 137 osób, z czego 13 osób skorzystało wyłącznie z pomocy w postaci pracy socjalnej. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 16 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 37 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2023 o 16 osób. W gminie Kwilcz najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodek pomocy społecznej w 2024 roku było kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie i alkoholizm. W 2024 r. zrealizowano 263 świadczeń pieniężnych oraz 4.674 świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej.

Odpłatność gminy Kwilcz za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 7 osób, w porównaniu do roku poprzedniego jest to wzrost o 3 osoby, zaobserwowano znaczny wzrost wydatków na ten cel.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. wydał 20 decyzji administracyjnych w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

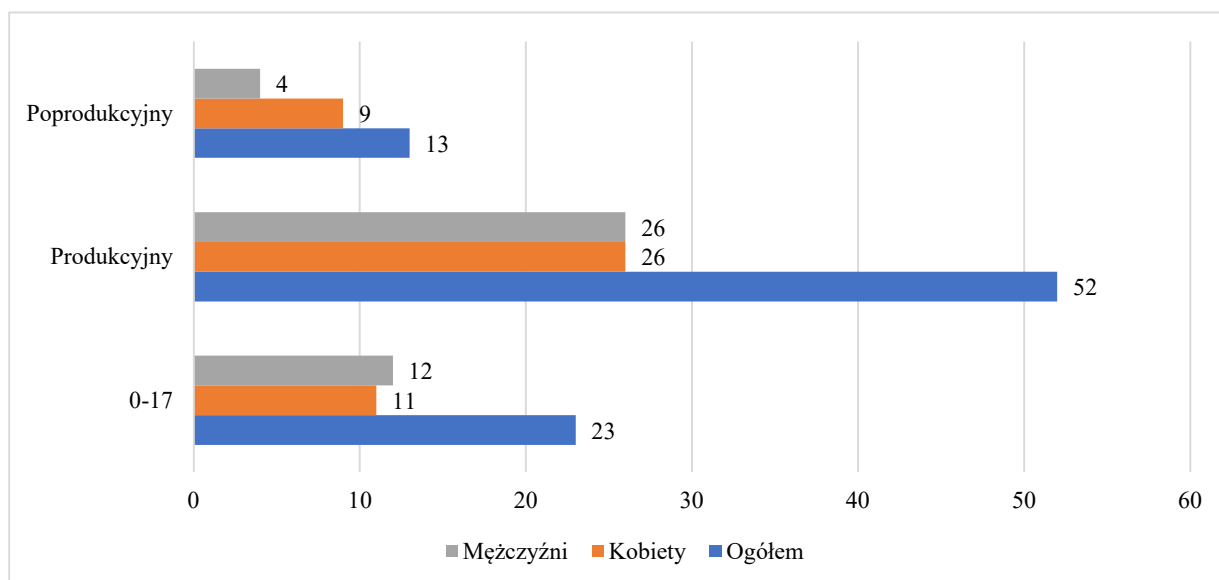
Zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy – *Prawo ochrony środowiska*, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu wydał 48 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu w ramach programu „Czyste Powietrze”.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w Gminie Kwilcz w latach 2016-2024

		Liczba świadczeniobiorców							
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gmina	175	147	163	105	103	105	118	95	75

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2024 roku

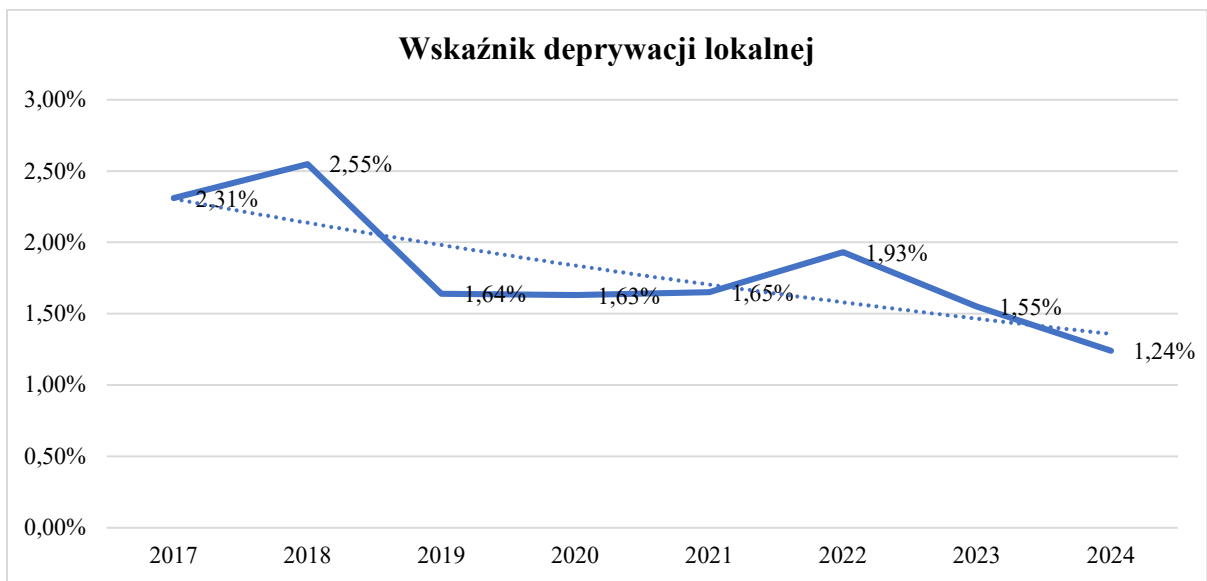
Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	23	11	12
Produkcyjny	52	26	26
Poprodukcyjny	13	9	4

Wskaźnik deprivacji lokalnej⁴ w latach 2017-2024

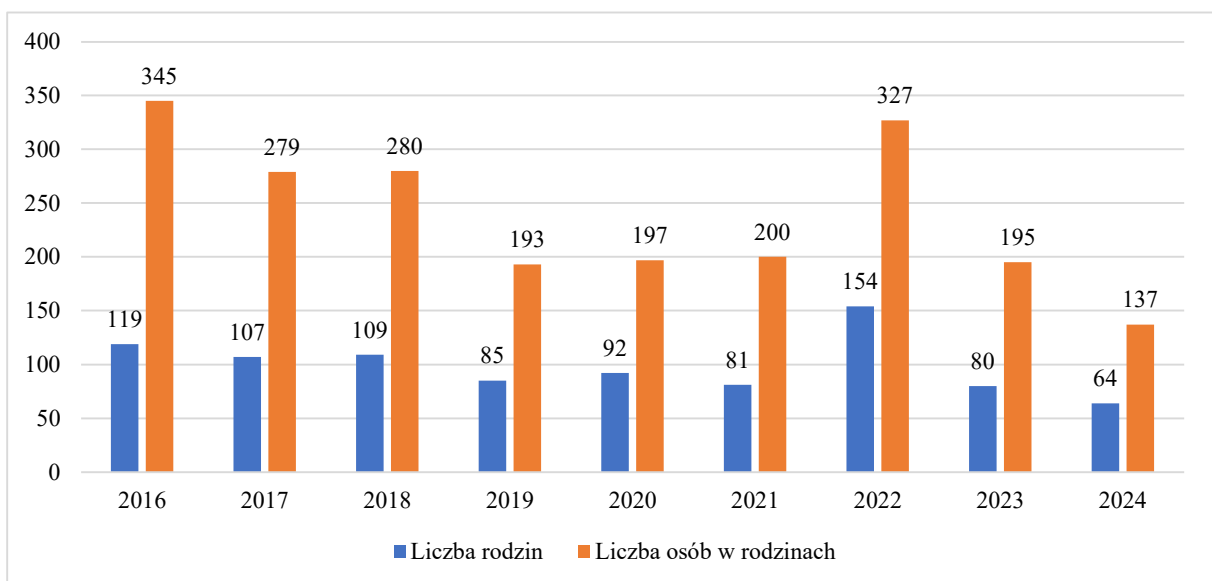
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2017	2,31%
2018	2,55%
2019	1,64%
2020	1,63%
2021	1,65%
2022	1,93%
2023	1,55 %
2024	1,24 %

⁴ Wskaźnik deprivacji lokalnej (pomocy społecznej) na 1 tys. mieszkańców: wyraża stosunek liczby osób w rodzinach pobierających świadczenia pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców w przeliczeniu na 1 tys. osób; jest tożsamy z odsetkiem mieszkańców korzystających z pomocy społecznej; wg MRPiPS-03

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2024

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	119	345
2017	107	279
2018	109	280
2019	85	193
2020	92	197
2021	81	200
2022	154	327
2023	80	195
2024	64	137

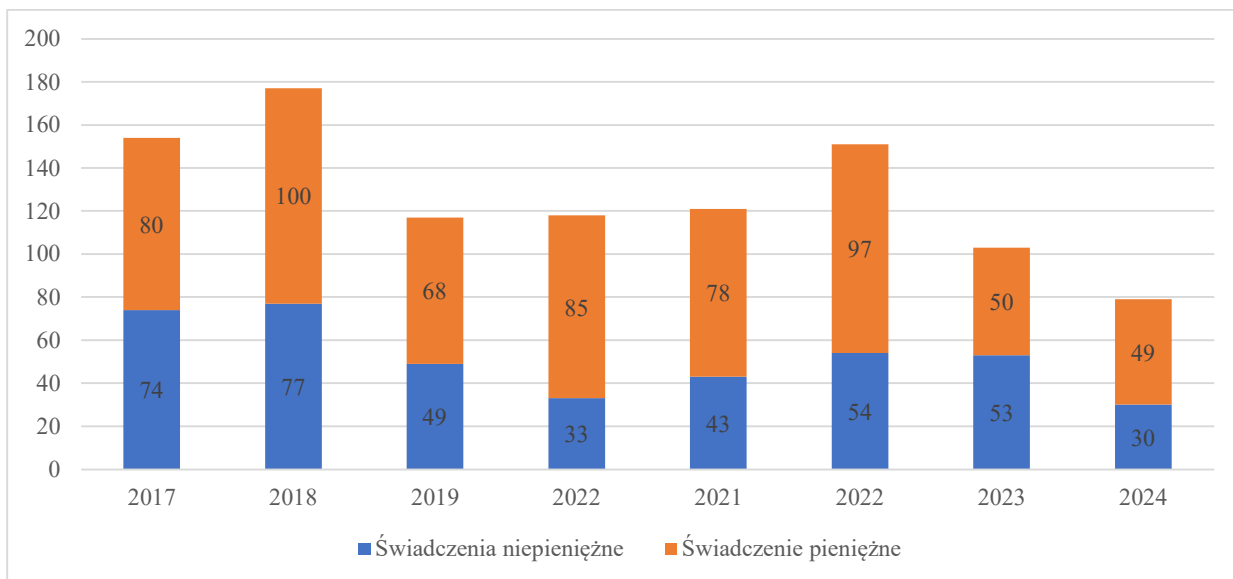

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej								
Poziom	Wiek	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kwilcz	0-17	32	20	20	23	29	22	11
	Produkcyjny	56	41	43	39	44	36	26
	Poprodukcyjny	13	15	11	12	14	11	9
Powiat (średnia)	0-17	49	41	34	29	30	29	22
	Produkcyjny	79	66	62	61	61	59	53
	Poprodukcyjny	34	40	37	32	28	26	33
Województwo (średnia)	0-17	54	49	45	38	46	45	41
	Produkcyjny	170	144	137	121	130	97	86
	Poprodukcyjny	103	93	86	86	93	64	64

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej								
Poziom	Wiek	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kwilcz	0-17	26	13	10	16	15	20	12
	Produkcyjny	39	30	34	28	40	25	26
	Poprodukcyjny	7	6	7	7	9	2	4
Powiat (średnia)	0-17	44	37	31	31	29	33	27
	Produkcyjny	78	69	70	71	73	67	68
	Poprodukcyjny	11	14	15	16	13	10	14
Województwo (średnia)	0-17	58	53	49	40	49	49	44
	Produkcyjny	155	135	137	126	125	102	98
	Poprodukcyjny	31	28	28	28	31	22	23

**Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych
w latach 2017-2024**

Rodzaj świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Świadczenia niepieniężne	74	77	49	33	43	54	53	30
Świadczenie pieniężne	80	100	68	85	78	97	50	49

Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2017-2024

Rodzaj świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Świadczenia niepieniężne	39	43	30	17	24	28	30	20
Świadczenia pieniężne	75	85	66	67	57	71	49	49

Rodzaje świadczeń, z których korzystały poszczególne typy rodzin w roku 2024

Typy rodzin:	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	30	27	6
wielosobowe	24	21	14

Przyczyny udzielania pomocy rodzinom w roku 2024

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem
Niepełnosprawność	26
Ubóstwo	32
Długotrwała lub ciężka choroba	31
Bezrobocie	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa – w tym potrzeba ochrony wielodzietności	6
Alkoholizm	9

Zdarzenie losowe	1
Bezdomność	6
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	3
Kłeska żywiołowa lub ekologiczna	0
Narkomania	1
Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem w tym: rodziny wielodzietne	1
Sytuacja kryzysowa	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1
Przemoc domowa	1

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych w roku 2024

Powód przyznania	Ogółem	1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	32	23	4	4	1
Niepełnosprawność	23	15	3	2	3
Długotrwała lub ciężka choroba	26	19	4	1	1
Bezrobocie	13	6	3	2	2
Alkoholizm	8	6	1	1	0

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2017-2024

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób	1	4	4	4	6	7	4	3

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2017-2024

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób	0	0	0	0	0	0	1	0

Świadczenie pieniężne z pomocy społecznej w latach 2018-2024

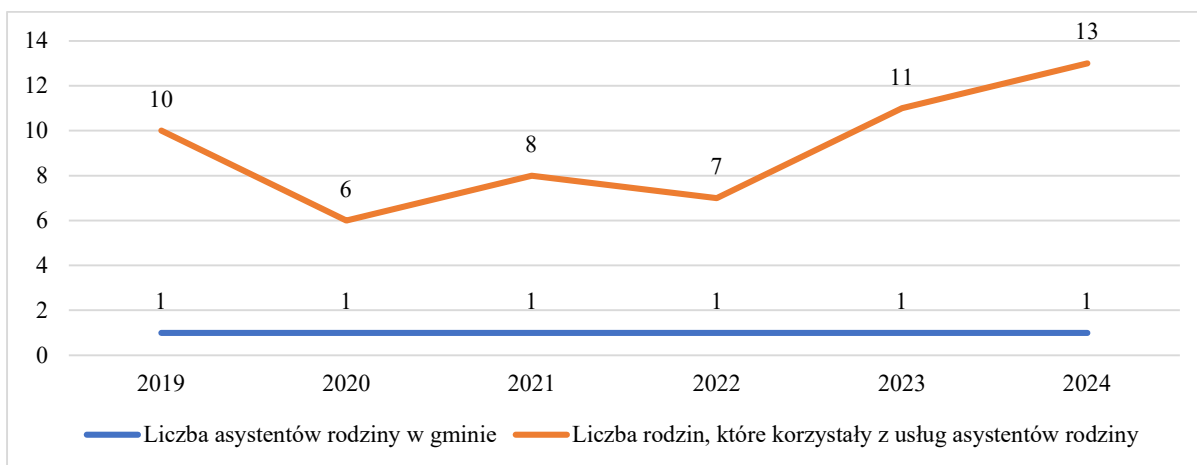
Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	228 062,68 zł
2019	200 507,02 zł
2020	214 434,02 zł
2021	190 209,79 zł
2022	228 126,88 zł
2023	174 062,09 zł
2024	187 193,69 zł

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych w roku 2024

Poziom	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
Gmina	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	43
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	110
Powiat (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	123
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	260
Województwo (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	319
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	519
Kraj (średnia)	Razem - zasiłki okresowe -ogółem	405
	Razem - zasiłki stałe - ogółem	644

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w latach 2019-2024

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	10	6	8	7	11	13

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w latach 2018-2024

Rok	Liczba rodzin						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem	250	228	178	162	130	98	74

W poniższym zestawieniu przedstawione zostały formy świadczeń rodzinnych wraz z kwotami wydatkowanymi na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w 2024 roku (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota środków w zł
Świadczenie rodzicielskie	63	58 035
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	16	16 000
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
Świadczenie pielęgnacyjne	731	2 172 654
Zasiłek pielęgnacyjny	2754	594 423
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego	3447	381 742

Zestawienie przedstawiające realizację świadczeń na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2024 roku (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota świadczeń w zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	193	124 323

Zestawienie pozostałych świadczeń realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu w 2024 roku (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota świadczeń w zł
Dodatek mieszkaniowy	145	75 357,81
Dodatek energetyczny ⁵	0	0
Dodatek osłonowy	219	88 290,98
Bon energetyczny	305	123 893,57
Stypendium szkolne	18	3 720
Zasiłek szkolny	0	0
Posiłek w szkole i w domu	2 336 (posiłków)	12 191

Zestawienie świadczeń przyznanych obywatelom Ukrainy w 2024 roku w związku z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa (opracowanie własne na podstawie danych G.O.P.S.).

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota świadczeń w zł
Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł	0	0
Zasiłek celowy	0	0
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	6	744
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	0	0
Świadczenie rodzicielskie	2	1 241,40
Zapewnienie posiłku w szkole i w przedszkolu dla dzieci	0 (posiłków)	0

⁵ Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, w roku 2023 nie rozpatrywano wniosków o wypłatę dodatku energetycznego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w dalszym ciągu realizuje wypłatę świadczeń wychowawczych przyznanych w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Powyższe świadczenia dotyczą wniosków złożonych w okresie od 01.04.2016 r. do 31.12.2021 r. W 2024 r. zrealizowano wypłatę świadczeń wychowawczych na kwotę 54 000 zł.

Niepełnosprawność to kwestia społeczna, która dotyczy części mieszkańców Gminy ograniczając ich możliwości funkcjonowania i rozwoju na wielu płaszczyznach. Za niepełnosprawne uważa się osoby, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności lub też komisje działające np. przy Zakład Ubezpieczeń Społecznych czy Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi, powodującymi trwale lub okresowe utrudnienia, ograniczenia uniemożliwiające pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów społecznych. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych podejmuje głównie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie. Gmina Kwilcz wspiera działania na rzecz osób niepełnosprawnych m.in. poprzez wsparcie (materialne i finansowe) działających na terenie Gminy Warsztatów Terapii Zajęciowej. W roku 2024 w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Kwilczu prowadzonych przez Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Tęcza z powiatu międzychodzkiego w warsztatach uczestniczyło łącznie 26 osób, w tym 15 mieszkańców z gminy Kwilcz.

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie jest udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym, jak również udzielanie informacji w zakresie przepisów prawnych, rehabilitacji, zatrudnienia, szkoleń, przysługujących ulg i uprawnień oraz możliwości dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Informacja dotycząca udzielonej pomocy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie dla mieszkańców z terenu Gminy Kwilcz w 2023 roku (opracowanie własne na podstawie danych P.C.P.R. w Międzychodzie):

L.p.	Udzielona pomoc	Liczba osób, które otrzymały pomoc (z terenu Gminy Kwilcz)
1	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	41 osób na kwotę 71 446,11 zł
2	Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	2 osoby na kwotę 7 200,00 zł
3	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	7 osób na kwotę 18 378,00 zł

Na terenie gminy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie (P.C.P.R.)

realizowało w 2023 roku zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zawarte ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Ustawa ta nakłada na obowiązek zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

W ramach programu Aktywny Samorząd mieszkańcy Gminy Kwilcz w 2024 roku otrzymali następującą pomoc: Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową pomoc otrzymały 3 osoby na kwotę 4 650,00 zł

Na dzień 31 grudnia 2024 w pieczy zastępczej przebywało 14 dzieci z gminy Kwilcz, w tym 11 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 7 poza powiatem) oraz 3 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (w tym 1 poza powiatem).

Pieczka zastępcza (dane P.C.P.R. w Międzychodzie) stan na 31 grudnia 2024 r.

	Powiat międzychodzki	z Gminy Kwilcz
Ogólna liczba dzieci w pieczy zastępczej, w tym:	91	14
- rodzinna piecza zastępcza	75 (w tym 21 w innych powiatach)	4 + 7 poza powiatem
- instytucjonalna piecza zastępcza (P.O.-W.)	16 (w tym 34 w innych powiatach)	2 + 1 poza powiatem

Interwencja kryzysowa to działania podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu psychologicznego. Ośrodki te powinny przeprowadzić diagnozę stanu osoby, ustalić plan pomocy, udzielić wsparcia i schronienia w sytuacji zagrożenia. Na tą chwilę w miarę swoich możliwości pomocy w formie interwencji kryzysowej udziela P.C.P.R. Pomoc w zakresie interwencji kryzysowej jest świadczona przez czasowe umieszczenie dzieci całkowicie pozbawionych opieki będących w sytuacjach kryzysowych we współpracujących z P.C.P.R. ośrodkach.

Nowelizacja ustawy *o pomocy społecznej* zgodnie z art. 16a, wprowadziła obowiązek corocznego przygotowywania przez gminy, powiaty i samorząd województwa oceny zasobów pomocy społecznej. Ocena zasobów pomocy społecznej zastąpiła od 2012 r. dotychczas przygotowywany przez jednostki samorządu terytorialnego bilans potrzeb pomocy społecznej. OZPS jest sporządzona w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, a zasoby, o których mowa, w szczególności obejmują: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania z pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący (art. 16a pkt 1 i 2 *ustawy*). OZPS za 2024 rok została przedłożona w wymaganym terminie.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Przestrzeń naszego kraju jest dobrem wspólnym, ale ograniczonym. Trzeba więc korzystać z niej racjonalnie. By dobrze gospodarować przestrzenią, trzeba znać wszystkie jej elementy (naturalne i wytworzone przez człowieka) oraz występujące między nimi relacje. Taka wiedza pozwala rozwijać, ulepszać i chronić polską przestrzeń i zaspokajać potrzeby jej użytkowników (np. mieszkańców, przedsiębiorców, państwa). Planowanie przestrzenne można więc zdefiniować jako usystematyzowane działania, których celem jest efektywne wykorzystanie przestrzeni, godzące interesy różnych jej użytkowników oraz realizujące cele społeczne i gospodarcze. Ważnym aspektem planowania przestrzennego jest również wykorzystanie i zabezpieczenie środowiska naturalnego i zabudowanego w taki sposób, by możliwe było zaspokojenie potrzeby obecnych i przyszłych pokoleń. System planowania przestrzennego w Polsce odbywa się zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Struktura systemu jest zhierarchizowana, podzielona na 3 szczeble, tj.: krajowy, regionalny, lokalny.

Planowanie przestrzenne to proces, którego celem jest optymalne wykorzystywanie terenu. Wyzwaniem jest łączenie interesów publicznych i prywatnych oraz realizacja zarówno celów społecznych, jak i gospodarczych. Istotne jest także racjonalne planowanie inwestycji, by nie niszczyć środowiska naturalnego. Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią to dbanie o jakość życia obecnych i przyszłych pokoleń. Dokumenty planistyczne ustalają, co może zostać zrealizowane na konkretnej działce. Jest to szczególnie ważne w przypadku terenów niezainwestowanych. Warto jednak pamiętać, że można zmienić sposób zagospodarowania nawet już istniejących budynków. Warto zapoznać się z dokumentami planistycznymi w danej gminie, aby wiedzieć, co może powstać w naszej obecnej lub przyszłej okolicy.

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowymi zadaniami z zakresu gospodarki przestrzennej realizowane przez Urząd Gminy w Kwilczu są:

- 1) prowadzenie postępowań administracyjnych dla tych zamierzeń inwestycyjnych, które w szczególności powodują zmiany zagospodarowania terenu (nowa zabudowa, przebudowa obiektów istniejących, zmiana sposobu użytkowania obiektu lub jego części), które realizowane są m. in. przez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 2) tworzenie przepisów prawa miejscowego poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalanych przez Radę Gminy w celu ustalenia przeznaczenia terenu, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody, dziedzictwa kulturowego, zasad kształtowania zabudowy, wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną oraz innych warunków i ograniczeń w zagospodarowaniu terenów;

- 3) sporządzanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz jego zmian, oceny zmian w zagospodarowaniu, analiz realizacji planów miejscowych oraz potrzeb w zakresie ich sporządzania, ocen skutków prawnych uchwalenia planów miejscowych.

W procesie planowania przestrzennego to samorządy tworzą najbardziej istotne dokumenty planistyczne. Podstawowym aktem, który obejmuje całą gminę, jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (tzw. studium). Dla wybranych obszarów tworzy się miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (tzw. plany miejscowe lub MPZP). Na terenie poza obowiązującymi planami miejscowymi wydawane są indywidualne decyzje o warunkach zabudowy (tzw. WZ-ki). Każdy dokument składa się z części opisowej (uchwała lub decyzja) i graficznej (rysunek).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest jeszcze aktualnie jednym z dwóch ustawowych opracowań planistycznych sporządzanych w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju Technologii z dnia 17 grudnia 2021r. *w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy*. Rada Gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium (lub jego zmiany) w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium zawiera część tekstową i graficzną, uwzględniającą zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy. Obok miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest aktem planowania przestrzennego i w systemie planistycznym zaliczane jest do aktów planowania ogólnego (nie jest aktem prawa miejscowego, a więc nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących i nie może być podstawą do wydania decyzji administracyjnych). Studium nie przesądza w sposób jednoznaczny o możliwości realizacji na danym terenie określonego przedsięwzięcia; jego ustalenia są jednak wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (plan miejscowy nie może naruszać ustaleń studium). Dopiero plany miejscowe stanowią prawo miejscowe i w sposób jednoznaczny przesądzają o możliwości, bądź braku możliwości, lokalizacji na danym terenie konkretnego przedsięwzięcia.

W przypadku, gdy dla określonego terenu nie uchwalono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przedsięwzięcia są realizowane w drodze ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zmiany w planowaniu przestrzennym – Plan ogólny gminy (POG)

W 2023 roku Sejm przyjął największą do tej pory zmianę ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Większość przepisów nowelizacji weszła w życie 24 września 2023 r. i stanowi pierwszy etap długo wyczekiwanej reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Celem nowelizacji jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju kraju przy zachowaniu ładu przestrzennego i uwzględnieniu interesu publicznego. Istotne jest uproszczenie procesu inwestycyjnego i zwiększenie skuteczności planowania przestrzennego. Przyjęte przepisy z założenia mają zapobiec postępującej – chaotycznej

suburbanizacji i dewastacji przestrzeni, przywrócić racjonalność procesów gospodarowania przestrzenią. Jednocześnie ustanowić mają podstawy dla sprawnej realizacji procesów inwestycyjno-budowlanych i zapewnią inwestorom stabilność warunków inwestowania. Uchwalone regulacje mają na celu poprawę funkcjonowania planowania przestrzennego, by w efekcie możliwa była racjonalizacja wydatków publicznych na rozwój i późniejszą eksploatację infrastruktury.

W zmienionej ustawie wprowadzono nowy akt planowania przestrzennego, zwany „**planem ogólnym**”, który umożliwi każdej gminie planowanie zrównoważonego i harmonijnego rozwoju i zagospodarowania przestrzennego. Ujęty w ustawie *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* „plan ogólny” zastąpił dotychczas istniejące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. „Plan ogólny” ma wkraczać do gmin sukcesywnie, tak, aby każda gmina w Polsce posiadała opracowany plan ogólny do 1 stycznia 2026 r. (zgodnie z założeniami ustawy). Ustawa z dnia 4 kwietnia 2025 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* wydłużyła do 30 czerwca 2026 r. obowiązywanie dotychczasowych studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Dzięki tej zmianie samorządy będą miały więcej czasu na dokończenie procedur sporządzania planów ogólnych, bez zawieszenia możliwości uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Celem wprowadzenia do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nowego aktu pod nazwą „plan ogólny” była konieczność uporządkowania przestrzeni geograficznej poprzez zwiększenie kontroli nad wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy, a tym samym zlikwidowanie przeznaczania nadmiernej ilości terenów pod zabudowę i wyeliminowanie chaosu urbanistycznego.

Plan ogólny jest dokumentem planowania przestrzennego, uchwalonym przez radę gminy. Dokument ten obejmuje obszar całej gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalane przez ministra właściwego do spraw transportu.

W planie ogólnym:

1) określa się:

- strefy planistyczne,
- gminne standardy urbanistyczne;

2) można również określić:

- obszary uzupełnienia zabudowy,
- obszary zabudowy śródmiejskiej.

Plan ogólny stanowi bazę w zakresie ustalenia przeznaczenia terenu, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz stanowi podstawę prawną do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Dokument POG stanowi bazę wyjściową do opracowywania wszystkich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustawą *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, ustalenia zawarte w planie ogólnym powinny uwzględniać uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, do których szczególnie należą:

- 1) polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego;
- 2) ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- 3) znajdujące się na obszarze gminy:
 - a) formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,
 - b) obszary szczególnego zagrożonych powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału,
 - c) obszary gruntów zmeliorowanych,
 - d) tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,
 - e) strefy ochronnych ujęć wody,
 - f) obszary ochronnych zbiorników wód śródlądowych,
 - g) tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi,
 - h) udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,
 - i) obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej,
 - j) zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej,
 - k) obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,
 - l) tereny zamknięte i ich strefy ochronne,
 - m) obszary ograniczonego użytkowania,
 - n) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
 - o) obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,
 - p) obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją,
 - q) grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III oraz grunty leśne,
 - r) zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
 - s) obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego;
- 4) rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu;
- 5) rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe;
- 6) opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska*;
- 7) zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

W myśl art. 13a ust. 7 znowelizowanej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, plan ogólny – w przeciwieństwie do studium uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – jest aktem prawa miejscowego (studium takim aktem nie było). Zgodnie z art. 87 ust. 2 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 r. akty prawa miejscowego obowiązują na terenie organu, który te akty wydał.

Plan ogólny opracowany przez uprawnione osoby i instytucje oraz przyjęty przez radę gminy w formie uchwały, będzie stanowił podstawę do wydania decyzji administracyjnej, tj. decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzja WZ).

Decyzje o warunkach zabudowy (WZ) będą mogły być wydawane jedynie na obszarach uzupełnienia zabudowy z planu, a ich treść będzie musiała być zgodna w zakresie funkcji zabudowy oraz parametrów i wskaźników urbanistycznych. Nowe decyzje o warunkach zabudowy będą ważne tylko 5 lat.

Plan ogólny nie będzie mógł natomiast stanowić podstawy do wydania innych decyzji, np. pozwolenia na budowę (art. 13a ust. 5-6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*).

Podział gminy na strefy planistyczne

W myśl ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 13c. ust. 1-2 *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*) obszar gminy, dla której będzie opracowywany plan ogólny, zostanie podzielony w sposób rozłączny na 13 stref planistycznych, do których należą:

- 1) Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną – symbol literowy – SW.
- 2) Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną – SJ.
- 3) Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ.
- 4) Strefa usługowa – SU.
- 5) Strefa handlu wielkopowierzchniowego – SH.
- 6) Strefa gospodarcza – SP.
- 7) Strefa produkcji rolniczej – SR.
- 8) Strefa infrastrukturalna – SI.
- 9) Strefa zieleni i rekreacji – SN.
- 10) Strefa cmentarzy – SC.
- 11) Strefa górnictwa – SG.
- 12) Strefa otwarta – SO.
- 13) Strefa komunikacyjna – SK.

Dla każdej strefy planistycznej ustawodawca określił profil podstawowy i profil dodatkowy, jak również minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej z wyłączeniem strefy SG, SO, SK.

Pełną charakterystykę stref planistycznych określa Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. *w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów*.

Plan ogólny gminy będzie musiał być sporządzany w formie tekstowej i graficznej.

Procedura uchwalania planu ogólnego

Plan ogólny jest jednym z aktów planowania przestrzennego gminy. W myśl art. 3 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie gminnych aktów planowania przestrzennego, z wyjątkiem morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz terenów zamkniętych ustalonych przez organ inny niż minister właściwy do spraw transportu, należy do zadań własnych gminy.

Uchwałą Nr LVI/444/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie *przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kwilcz* przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Gminy Kwilcz. Przeprowadzenie procedury planistycznej rozpoczyna się od podjęcia przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego. Po podjęciu przez Radę Gminy Kwilcz uchwały podjęte zostały dalsze działania związane z przygotowaniem dokumentu: ogłoszenie i obwieszczenie o przystąpieniu do sporządzenia oraz zawiadomienie właściwych organów i instytucji. Odbyło się także wniosków do planu. Zbieranie wniosków to był pierwszy moment, w którym mieszkańcy mogli partycypować w tworzeniu planu. Jest to etap tzw. prekonsultacji, kiedy wszyscy zainteresowani mogą sygnalizować własne oczekiwania względem opracowywanego przez gminę, zarówno w stosunku do własnych nieruchomości, jak i kierunkowych postanowień całego dokumentu, kierunki rozwoju gminy w przyszłości. Wnioski zostaną przeanalizowane i rozpatrzone na etapie prac projektowych. Kiedy projekt planu będzie gotowy, zostanie zaprezentowany mieszkańcom i poddany konsultacjom. Przewiduje się, że prezentacja ustaleń projektu POG i konsultacje społeczne nastąpią w II połowie 2025 roku, dlatego już teraz zachęcamy do śledzenia gminnych kanałów informacyjnych.

Dlaczego POG jest ważny dla mieszkańców?

Plan ogólny gminy wpłynie na kształtowanie przestrzeni, w której żyjemy. Określi zasady zagospodarowania terenów, co wpłynie na lokalizację nowych inwestycji, rozwój infrastruktury oraz ochronę środowiska. Dzięki POG możliwe będzie harmonijne i zrównoważone planowanie przestrzenne, uwzględniające potrzeby mieszkańców oraz potencjał rozwojowy gminy. POG będzie miał decydujące znaczenie przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, określając, gdzie możliwe są inwestycje budowlane, a gdzie teren powinien pozostać niezabudowany, co zapewni harmonijny rozwój gminy, zgodny z polityką przestrzenną, uwzględniając potrzeby mieszkańców oraz ochronę środowiska. POG zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Nieodpłatny rejestr urbanistyczny

Nowelizacja ustawy przewiduje stworzenie nieodpłatnego Rejestru Urbanistycznego, dostępnego online, który będzie służył jako centralne źródło informacji i danych planistycznych. Jest to krok milowy w kierunku cyfryzacji oraz transparentności procesów urbanistycznych. Zadaniem rejestru jest ułatwienie mieszkańcom i profesjonalistom z branży dostępu do potrzebnych dokumentów.

Samorządy będą miały obowiązek zamieszczania w rejestrze szerokiego zakresu danych, ułatwiając wymianę informacji i przyczyniając się do zwiększenia efektywności procesów planistycznych. Wprowadzenie go ma nastąpić w 2026 roku, jest odpowiedzią na rosnące potrzeby związane z szybkim dostępem do aktualnych danych.

Zadania związane z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jest aktem administracyjnym, przez który następuje określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Akt ten występuje w dwóch formach w zależności od rodzaju planowanej inwestycji: decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu to dokument (instrument planowania przestrzennego), który określa sposoby zmiany zagospodarowania danego terenu, poprzez budowę obiektu budowlanego lub inne roboty budowlane. Została ona wprowadzona na podstawie ustawy z 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* i jest wydawana dla terenów, na których nie ma opracowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, by umożliwić budowę na takich obszarach.

W analizowanym okresie wydano łącznie 78 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym 69 stanowią decyzje o warunkach zabudowy, a pozostałe dotyczyły lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zdecydowana większość decyzji dotyczyła budowy oraz rozbudowy budynków mieszkalnych, na wniosek osób fizycznych.

Zadania związane z wydaniem decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jest aktem administracyjnym, przez który następuje określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Akt ten występuje w dwóch formach w zależności od rodzaju planowanej inwestycji: decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy. Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu to dokument (instrument planowania przestrzennego), który określa sposoby zmiany zagospodarowania danego terenu, poprzez budowę obiektu budowlanego lub inne roboty budowlane. Została ona wprowadzona na podstawie ustawy z 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* i jest wydawana dla terenów, na których nie ma opracowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, by umożliwić budowę na takich obszarach.

W analizowanym okresie wydano łącznie 109 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, przy czym 96 stanowią decyzje o warunkach zabudowy, a pozostałe dotyczyły lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zdecydowana większość decyzji dotyczyła budowy oraz rozbudowy budynków mieszkalnych, na wniosek osób fizycznych.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawane są na wniosek, również na wniosek Gminy Kwilcz; w tym decyzje związane z realizacją zadań budżetowych (opracowanie własne).

Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla całego obszaru Gminy, wydane w 2024 roku		
Wyszczególnienie	Szt.	%
Budowa budynków mieszkalnych	35	36,45
Rozbudowa budynków mieszkalnych	1	1,04
Budowa i rozbudowa budynków gospodarczych i garażowych	19	19,79
Budowa i rozbudowa budynków produkcyjnych, usługowych	6	6,25
Inwestycje infrastrukturalne	2	2,08
Zabudowa siedliskowa	12	12,50
Odnawialne źródła energii	11	11,45
Inne	10	10,41
Razem	96	100,00%

Zestawienie zaświadczeń, informacji i opinii (z wyłączeniem decyzji) wydanych w 2024 roku (opracowanie własne)

Rodzaj dokumentu	Szt.
Wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	5
Zaświadczenia i informacje	188

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

27 czerwca 2002 r. Uchwałą nr XXIX/265/2002 Rada Gminy Kwilcz uchwaliła *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. Od tego czasu do chwili obecnej Rada Gminy dokonała kilkunastu zmian w studium.

W dniu 26 kwietnia 2017 r. Rada Gminy Kwilcz podjęła Uchwałę nr XXXII/222/2017 w sprawie aktualności *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*

oraz planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Kwilcz. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że zachodzi konieczność opracowania nowego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*. W treści wskazano, iż „powodem uzasadniającym konieczność podjęcia prac nad zmianą studium jest konieczność uwzględnienia aktualnych przepisów odnoszących się do planowania przestrzennego, a zwłaszcza aktualnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 28 kwietnia 2004 r. Nowe akty prawne wprowadziły wiele nieobowiązujących do tej pory wymogów, z których najważniejsze dotyczą ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury, bezpieczeństwa, obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych, terenów zamkniętych.”

Zgodnie ze Studium obszar użytków rolniczych zajmuje 52,6%, tereny zieleni i wód 40,4%, tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i wielorodzinnego 2,2%, tereny techniczno – produkcyjne 2,4%, inne tereny 2,4%.

W 2024 roku Rada Gminy Kwilcz uchwala LVII/451/2024 w sprawie zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kwilcz* z dnia 26 marca 2024 roku dokonała zmiany *Studium* dla działek:

- Miłostowo, dz. nr ewid. 335/2, 335/3, 335/4, 335/5, 335/6;
- Kwilcz, dz. nr ewid. 162/17, część działek nr ewid. 710/4, 710/5, 124, 125, 123;
- Orzeszkowo, działki nr ewid. 76/10.

Plany miejscowe

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, określany w skrócie jako MPZP, jest aktem prawa miejscowego, który określa warunki zagospodarowania i zabudowy danego terenu, a także rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Stanowi podstawę planowania przestrzennego i reguluje zasady zagospodarowania przestrzeni. Jest dokumentem tworzonym zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zamieszczone są w nim najważniejsze informacje o przeznaczeniu terenu, znajdziemy w nim zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, informacje o dozwolonej maksymalnej wysokości zabudowy, czy minimalnym procentowym udziale powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej. Dowiemy się z niego także, jakie są planowane inwestycje na terenach sąsiadujących z daną działką. Każdy Inwestor jest zobowiązany do przestrzegania zapisów miejscowego planu, dlatego przed wyborem projektu domu konieczne jest dokładne zapoznanie się ze szczegółowymi zapisami miejscowego planu, dotyczącymi danej działki.

Miejscowy plan zagospodarowania składa się z dwóch części:

- tekstowej, która stanowi treść uchwały rady gminy i zawiera opisane szczegółowe warunki przeznaczenia danego terenu oraz wymagania względem realizowanych inwestycji; część tekstowa musi odpowiadać wymogom zasad techniki prawodawczej,

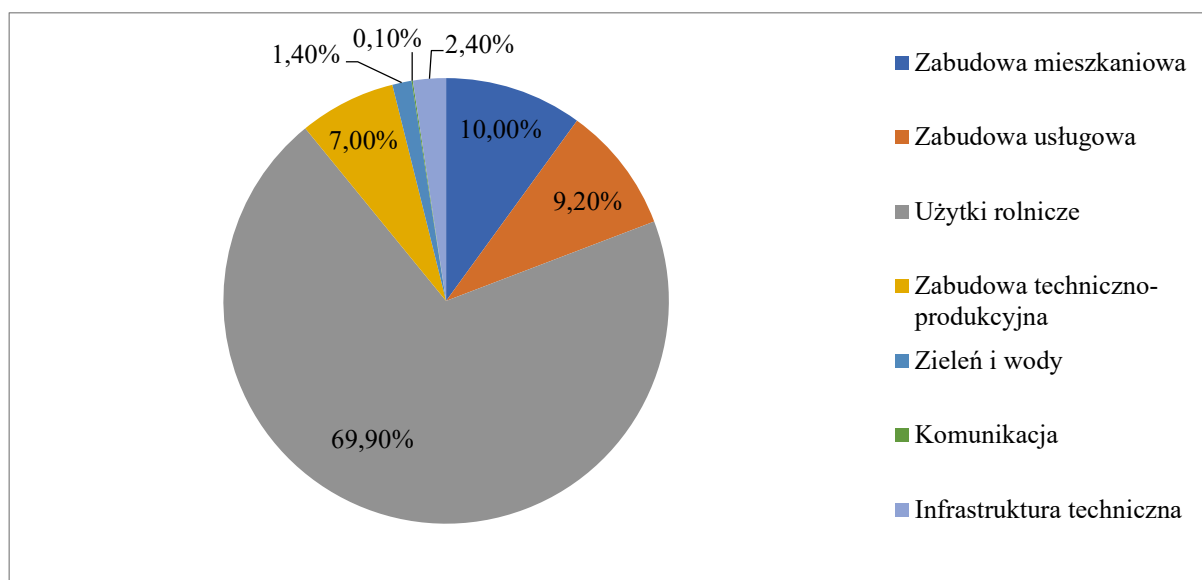
czyli zawierać tytuł, podstawę prawną, przepisy merytoryczne ogólne i szczegółowe, a także podział na jednostki redakcyjne,

- graficznej, która stanowi załącznik do części tekstowej planu i zawiera mapy danego terenu, na których zaznaczone są obszary przeznaczone pod zabudowę, tereny zielone, rolnicze, przemysłowe, drogi oraz inne; ta część MPZP sporządzana jest na kopii mapy zasadniczej w skali 1:1000 lub 1:2000.

Teren Gminy Kwilcz w ok. 9,7% pokryty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Od 1995 roku do chwili obecnej Rada Gminy Kwilcz uchwaliła 87 planów miejscowych o łącznej powierzchni około 1378 ha. Zabudowa mieszkaniowa stanowi 10%, zabudowa usługowa 9,2%, użytki rolnicze 69,9%, zabudowa techniczno – produkcyjna 7%, zieleń i wody 1,4%, komunikacja 0,1%, infrastruktura techniczna 2,4%.

W 2024 roku Rada Gminy Kwilcz nie uchwaliła nowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Przeznaczenie terenu (wg planów zagospodarowania przestrzennego)
(dane własne)

Gminny Program Opieki nad Zabytkami

Przedmiotem Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego gminy. Celem Programu jest określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami.

Gminny program opieki nad zabytkami sporządzany jest przez Wójta, a następnie po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zostaje przyjęty przez Radę Gminy. Kolejne sporządzane programy opieki nad zabytkami powinny uwzględniać pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze i kulturowe, nowe kryteria oceny i aktualny stan zachowania zasobu oraz prowadzone okresowo oceny efektów wdrażania obowiązującego programu.

Gminny program opieki nad zabytkami ma pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania ukierunkowane są na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Głównym beneficjentem realizacji programu jest lokalna społeczność, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli i użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, ale również wszystkich mieszkańców.

Gminny program opieki nad zabytkami, między innymi poprzez działania edukacyjne, ma też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni.

W 2018 roku został opracowany projekt Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Kwilcz, opracowany na lata 2019 – 2022. Po wprowadzeniu uwag Program na lata 2020-2023 został przedstawiony do zaopiniowania przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. W dniu 24 czerwca 2020 r. Uchwałą nr XVIII/148/2020 przyjęto „*Gminny Programy Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Kwilcz na lata 2020 – 2024*”. Program ma na celu m.in. zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, wyeksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, określenie warunków współpracy właścicielami zabytków.

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze Gminy Kwilcz funkcjonują jedynie dwie ze wskazanych powyżej form, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków

Na terenie Gminy Kwilcz znajdują się 87 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków

Do obowiązków samorządu lokalnego należy ochrona zabytków, które znajdują się na terenie miasta. Zadania te precyzuje art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* gminy mają dbać między innymi o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwale zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie oraz zapobiegać zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków. Do obowiązków nałożonych przez ustawę należy uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska, czemu ma służyć gminna ewidencja zabytków.

Zakres gminnej ewidencji zabytków:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta wójta w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Gminna ewidencja zabytków nie jest jedną z form ochrony zabytków wymienionych w art. 7 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* oraz zgodnie z art. 21 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* jest podstawą do sporządzenia programów opieki nad zabytkami. Gminna ewidencja zabytków na terenie Gminy Kwilcz została opracowana w 2012 roku. Obecnie w Gminnej Ewidencji Zabytków ujętych zostało 247 obiektów.

W ustawach o samorządzie gminnym ochrona zabytków i opieka nad zabytkami jest uznana za jedno z zadań własnych samorządu w ramach zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty (art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym). Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wskazuje, że dofinansowywanie prac i robót przy zabytkach wpisanych do rejestru jest zadaniem z zakresu administracji publicznej (art. 82 ust. 2).

Dzięki tym zapisom jedną z form działalności samorządów w zakresie ochrony zabytków jest wspieranie finansowe właścicieli obiektów zabytkowych przy remontach i konserwacji obiektów. Nie jest to oczywiście obligatoryjny element budżetów jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ wsparcie uzależnione jest od ich możliwości finansowych oraz od świadomości władz. Samorządy, które uznały, że dobry stan zachowania dziedzictwa w połączeniu z innymi walorami środowiskowymi może być elementem przynoszącym wymierne korzyści, szczególnie w rozwoju turystyki, od lat wspierają prace remontowe w obiektach zabytkowych.

Sposób i zakres udzielanych dotacji został szczegółowo opisany w ustawie *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (art. 71–83a). Dotowanie prac w przypadku samorządów odbywa się przez uchwały w sprawie określenia zasad udzielania dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Kwestie te regulują przepisy art. 81 wymienionej ustawy, wskazując, że w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków może być udzielana przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej

przez ten organ uchwale. W pozostałym zakresie obowiązują te same zasady, które dotyczą przyznawania właścicielom zabytków wpisanych indywidualnie do rejestru wsparcia finansowego w ramach dotacji udzielanych przez wojewódzkich konserwatorów zabytków oraz ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

Plan Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych

W 2024 roku nie opracowano *Planu Ochrony Zabytków na Wypadek Konfliktu Zbrojnego i Sytuacji Kryzysowych*. W założeniu celem *Planu* jest ochrona zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, polegająca na planowaniu, przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć zapobiegawczych, dokumentacyjnych, zabezpieczających, ratowniczych i konserwatorskich, mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem.

Ochrona środowiska

Zgodnie z postanowieniami art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* jednym z podstawowych instrumentów służących ochronie drzew i krzewów rosnących na terenach miast i wsi (poza wyjątkami wynikającymi z art. 83f ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*) jest obowiązek uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów, którego brak skutkuje wymierzeniem kar pieniężnych na podstawie art. 88 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* za usunięcie drzew bez wymaganego zezwolenia.

W związku ze zmianą ustawy, która miała miejsce w 2017 r., wprowadzono dla osób fizycznych, które chciały usunąć drzewa ze swoich nieruchomości w celach niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, możliwość wycinki drzew na podstawie zgłoszenia. W takim przypadku nie jest wydawane zezwolenie na usunięcie drzew (brak decyzji administracyjnej), w związku z czym nie ma możliwości nałożenia obowiązku kompensacji w postaci nasadzeń zastępczych. W przypadku zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew nie ma możliwości wyrażenia sprzeciwu, z wyjątkiem przesłanek zawartych w art. 83f ust. 14 pkt 1 i 2 oraz ust. 15 pkt 1 i 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

W przypadku wydawania zezwoleń na usunięcie drzew, przyczyną ich usunięcia jest najczęściej zagrożenie bezpieczeństwa, zły stan zdrowotny, bądź obumarcie drzewa oraz kolizja z inwestycją.

Podczas przeprowadzenia oględzin wnioskowanych do usunięcia drzew pracownicy dokonują oceny, czy przedmiotowe drzewa rzeczywiście kwalifikują się do usunięcia (z uwagi na faktyczne zagrożenie bezpieczeństwa lub zły stan zdrowotny), bądź czy ich wycinka jest zasadna (np. z uwagi na kolizję z planowaną inwestycją). Jeśli nie ma przesłanek do wycinki poszczególnych drzew, wydawana jest decyzja odmowna. W przypadku wydania zezwolenia na usunięcie drzew uwarunkowanego dokonaniem nasadzeń zastępczych, po upływie terminu wskazanego w decyzji, pracownicy przeprowadzają ponowne oględziny w terenie w celu sprawdzenia dokonania nasadzeń zastępczych o określonych w decyzji parametrach. Nowo posadzone drzewa muszą zachować żywotność przez okres 3 lat. Po tym czasie, przeprowadzane są kolejne oględziny nasadzonych drzew. Zgodnie z art. 86 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody*, w przypadkach, o których mowa w art. 86 ust. 1, jeżeli wydanie zezwolenia na usunięcie drzew zostało uzależnione od wykonania nasadzeń zastępczych, a posadzone drzewa nie zachowały żywotności po 3 latach od dnia upływu terminu wskazanego w tym zezwoleniu, wydawana jest nowa decyzja ponownie nakładająca obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych.

Wycinka drzew

Do grupy drzew kwalifikujących się do usunięcia należą głównie:

- drzewa obumarłe,
- egzemplarze w złym stanie fito-sanitarnym, które nie rokują szans na zachowanie żywotności,

- drzewa kolidujące i stwarzające bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego.

Natomiast w ramach realizowanych zadań inwestycyjnych usuwa się drzewa, których nie można pozostawić do dalszego rozwoju z uwagi na brak możliwości zastosowania rozwiązań projektowo-wykonawczych, tj. drzewa, które mogłyby stanowić element kolidujący w nowo zagospodarowanej przestrzeni publicznej.

Usuwanie drzew i krzewów

Informacje na temat ilości wydanych zezwoleń na usunięcie drzew, ilości drzew przewidzianych do usunięcia oraz ilości nasadzeń zastępczych:

Rok	Ilość wydanych decyzji	Ilość drzew przewidzianych do usunięcia zgodnie z wydanymi decyzjami	Ilość krzewów przewidzianych do usunięcia zgodnie z wydanymi decyzjami	Ilość nasadzonych drzew	Ilość nasadzonych krzewów
2022	36	145	0 m ²	129	0 m ²
2023	9	146	0 m ²	46	0 m ²
2024	12	45	0 m ²	10	0 m ²

Informacje na temat ilości przyjętych zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew:

Rok	Ilość przyjętych zgłoszeń	Ilość drzew i krzewów ujętych w zgłoszeniach
2022	70	916 drzew
2023	46	467 drzew
2024	42	699 drzew

Pomniki przyrody

Do pomników przyrody ożywionej należą zarówno pojedyncze drzewa, jak i grupy drzew odznaczające się sędziwym wiekiem, dużym rozmiarem, niezwykłymi kształtami lub innymi cechami wyróżniającymi je spośród innych drzew rosnących na terenie miasta o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej, a także zabytkowe aleje drzew.

Informacje na temat ilości pomników przyrody:

Rok	Pomniki przyrody ogółem	Liczba drzew
2022	30	31
2023	30	31
2024	30	31

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków

CEEB, czyli Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków to system informacji o źródłach ogrzewania budynków w Polsce. tworzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), to jedno z następstw nowelizacji ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów. Głównym celem utworzenia bazy poprawa jakości powietrza, a także likwidacja głównej przyczyny zanieczyszczeń, którą jest emisja substancji odpowiadających za smog.

Złożenie deklaracji dotyczącej źródła ogrzewania domu w CEEB jest obowiązkowe, a ponadto stanowiło warunek otrzymania dodatku węglowego na zakup opału na zimę. CEEB prowadzi minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Jest on również administratorem danych zgromadzonych w tej ewidencji.

W 2022 roku wprowadzono do bazy CEEB 1.677 deklaracji dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw (z tego 1432 wprowadzone przez pracowników, 245 przez mieszkańców).

W 2023 roku wprowadzono do bazy CEEB 38 deklaracji dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw (z tego 29 wprowadzone przez pracowników, 9 przez mieszkańców).

W 2024 roku wprowadzono do bazy CEEB 41 deklaracji dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw (z tego 35 wprowadzone przez pracowników, 6 przez mieszkańców).

Deklaracje zawierające dane źródło ciepła pełniące funkcje ogrzewania:

Źródło ciepła	Formularz A (budynki mieszkalne)	Formularz B (budynki niemieszkalne)
kocioł gazowy	1	0
ogrzewanie elektryczne	9	0
kocioł na paliwo stałe /piece kaflowe	6	0

w tym kotły na paliwo stałe spełniające obowiązujące normy tj. klasa 5 lub Ecoprojekt	15	0
pompa ciepła	7	0
kominek / koza	3	0

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia

Decyzja ta potocznie nazywana jest również decyzją środowiskową. Wyżej wymieniona decyzja została wprowadzona ustawą z dnia 18 maja 2005 r. *o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw*, a następnie znowelizowana przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (dalej: „ustawa środowiskowa”).

Przedsięwzięcie w rozumieniu wyżej wspomnianej ustawy, to zamierzenie budowlane lub inna ingerencja w środowisko polegająca na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu. Zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy środowiskowej, uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 61 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy) Katalog przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, bądź mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, został określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.). Przedsiębiorstwa, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko to na przykład elektrownie korzystające z nieodnawialnych źródeł energii, zakłady przetwórstwa odpadów, stacje demontażu i złomowania pojazdów, budowle piętrzące o wysokości piętrzenia wody nie mniejszej niż 5 m, a także linie kolejowe, drogi i autostrady, lotniska oraz porty morskie. Do przedsięwzięć, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy zaliczyć m.in. elektrownie wodne, kuźnie, odlewnie, elektrownie wiatrowe, instalacje do przesyłu pary wodnej lub ciepłej wody, instalacje do dystrybucji oraz podziemnego magazynowania surowców takich jak ropa naftowa, stocznie produkcyjne i remontowe, tereny i skocznie narciarskie, tory bobslejowe, centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż 0,5 ha, na obszarach objętych formami ochrony przyrody lub 2 ha na innych obszarach, a także placówki edukacyjne, kulturalne i zdrowotne. Uzyskanie decyzji środowiskowej nie jest wymagane, gdy jedynym celem przedsięwzięcia jest obronność i bezpieczeństwo państwa oraz prowadzenie działań ratowniczych i zapewnienie bezpieczeństwa cywilnego w związku z przeciwdziałaniem lub usunięciem bezpośredniego zagrożenia dla ludności, takich jak trąby powietrzne czy powódzie. Przed rozpoczęciem

inwestycji zwolnionej z obowiązku uzyskania decyzji środowiskowej należy jednak zgłosić konieczność dokonania tejże inwestycji do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

W celu uzyskania decyzji środowiskowej w zakresie przedsięwzięcia, które nie jest objęte opisanym wyżej wyłączeniem niezbędne jest złożenie odpowiedniego wniosku do właściwego organu wraz z niezbędnymi załącznikami. Załączniki potrzebne do złożenia wniosku to: raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko albo karta informacyjna przedsięwzięcia, poświadczona kopia mapy ewidencyjnej, szczegółowa mapa terenu inwestycji oraz obszarów, na które inwestycja może oddziaływać, wypis z rejestru gruntów oraz dowód wniesienia odpowiedniej opłaty skarbowej.

Inwestor chcąc uzyskać decyzję środowiskową musi przejść przez tzw. procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Procedura ta składa się z kilku etapów, do których należą: weryfikacja raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko złożonego przez inwestora, uzyskanie wymaganych prawnie opinii i uzgodnień, a także zapewnienie udziału społeczeństwa. Proces ten polega na zbieraniu wielu informacji na temat środowiska w lokalizacji planowanego przedsięwzięcia. Przy niektórych przedsięwzięciach może być konieczne przeprowadzenie badań terenowych w celu inwentaryzacji gatunków zwierząt i roślin, a także siedlisk znajdujących się na terenie inwestycji. Organem upoważnionym do wydania decyzji środowiskowej jest co do zasady wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na umiejscowienie nieruchomości będącej przedmiotem decyzji. W przypadku inwestycji z zakresu scalania, wymiany i podziału gruntów właściwy będzie miejscowy starosta, a w zakresie zmiany lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa na użytek rolny, właściwy będzie Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. W przypadku inwestycji specjalistycznych, które zawsze znacząco oddziałują na środowisko, np. przedsięwzięć realizowanych na obszarach morskich, przedsięwzięć realizowanych w zakresie inwestycji w zakresie linii kolejowych, inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, właściwym rzeczowo do wydania decyzji środowiskowej jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Wymienione powyżej inwestycje kwalifikujące się do przedsięwzięć, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zawsze wymagają sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Przedsięwzięcia, które mogą jedynie potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie wymagają sporządzenia wyżej wspomnianego raportu, a urząd oceniając wpływ inwestycji na środowisko może oprzeć się tylko na karcie informacyjnej przedsięwzięcia, dostarczonej przez inwestora. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wskazuje w jaki sposób inwestor ma wykonać przedsięwzięcie, by zminimalizować szanse pogorszenia stanu środowiska.

W przypadku przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, przed wydaniem decyzji środowiskowej urząd jest zobligowany do oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Organ wydający decyzję ocenia wpływ inwestycji m.in. na krajobraz, zabytki, zdrowie i warunki życia ludzi oraz środowisko. By tego dokonać organ wydaje postanowienie, w którym stwierdza konieczność sporządzenia pełnego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Raport powinien zawierać szczegółowy opis planowanej

inwestycji oraz jej oddziaływanie na środowisko, a także określić sposoby zapobiegania i minimalizowania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na wymienione wyżej czynniki.

Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informacje o planowanym przedsięwzięciu, a także na podstawie art. 39 pkt. 1 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wyznacza 21-dniowy termin konsultacji społecznych w sprawie przedsięwzięcia. Niezależnie od ilości koniecznych do wykonania etapów inwestycji, na wszystkie wydawana jest jedna decyzja środowiskowa.

Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy środowiskowej jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana jest po przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko, organ właściwy bierze pod uwagę wyniki opinii i uzgodnień organów współdziałających (art. 80 ust. 1 ustawy środowiskowej).

Wskazać należy, że ustawa uooc co do zasady określa przypadki, w których organ może odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmówić zgody na realizację przedsięwzięcia:

- 1) niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 ustawy środowiskowej) – zgodność lokalizacji przedsięwzięcia
z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania jest podstawowym kryterium oceny zamierzeń inwestycyjnych podmiotu ubiegającego się o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Sprzeczność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zwalnia organ prowadzący postępowanie z przeprowadzenia dalszych czynności w sprawie, w szczególności z przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, analizy i oceny wpływu danego przedsięwzięcia, czy też uzgodnień z innymi organami i umożliwia mu odmówienie wydania decyzji środowiskowej.
- 2) odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia lub wydanie negatywnej opinii przez organ uzgadniający (art. 80 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 77 ust. 1 ustawy środowiskowej) – uprawnia organ do odmowy wydania decyzji środowiskowej. W przypadku negatywnego stanowiska organu uzgadniającego, organ prowadzący postępowanie nie może wydać decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zezwalającej na realizację przedsięwzięcia. Jednak w przypadku zajęcia pozytywnego stanowiska przez organ uzgadniający, nie jest to równoznaczne z brakiem możliwości wydania decyzji odmawiającej zgody na realizację przedsięwzięcia.
- 3) brak zgody wnioskodawcy na realizację przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany, jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w innym wariantcie (art. 81 ust. 1 ustawy środowiskowej) – organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach ma możliwość wyboru – za zgodą wnioskodawcy – innego wariantu realizacji przedsięwzięcia (spośród tych wskazanych przez wnioskodawcę) niż ten zaproponowany przez niego do realizacji. W przypadku braku zgody wnioskodawcy, uprawnienie to może stanowić podstawę do wydania decyzji odmawiającej zgody na realizację przedsięwzięcia.

- 4) wykazanie, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, gdy za realizacją przedsięwzięcia nie przemawiają konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym i brak jest rozwiązań alternatywnych (tj. nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody; art. 81 ust. 2 ustawy środowiskowej) – w ramach doprecyzowania tego punktu należy dodać, że gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że planowane przedsięwzięcie będzie znacząco oddziaływać na środowisko na terenie obszaru Natura 2000, organ prowadzący postępowanie nie wydaje decyzji o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lecz decyzję odmawiającą zgody na realizację przedsięwzięcia.
- 5) wykazanie, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (art. 81 ust. 3 ustawy środowiskowej) – aby organ prowadzący postępowanie miał podstawy do wydania decyzji negatywnej, odmawiającej zgody na realizację przedsięwzięcia, z przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego musi wprost wynikać, że oceniane przedsięwzięcie uniemożliwi osiągnięcie powyżej wskazanych celów środowiskowych i jednocześnie nie zachodzą warunki dopuszczalności nieosiągnięcia dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenia pogorszeniu stanu ekologicznego wód podziemnych.

W 2024 r. złożono 13 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć. Ze względu na długotrwałą procedurę wydawania decyzji środowiskowych, wymagającą zebrania opinii i stanowisk innych organów, uczestnictwa dużej ilości stron, analizy wymaganej złożonej, specjalistycznej dokumentacji oraz w niektórych przypadkach umożliwienie udziału społeczeństwa w postępowaniu nie wszystkie postępowania kończone są wydaniem decyzji w roku złożenia wniosku.

W roku 2024 wydano 7 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym 2 decyzji wydano po zakończeniu postępowań wszczętych w latach wcześniejszych, 5 decyzje dla wniosków z 2024 r. Wydane decyzje środowiskowe dotyczyły:

- budowa farm fotowoltaicznych (1 decyzja),
- budowa kompostowni odpadów biodegradowalnych (1 decyzja),
- przebudowa drogi gminnej (1 decyzja),
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (2 decyzje),
- umorzenie postępowań: nawadnianie upraw rolnych, budowa biogazowni (2 decyzje).

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Uchwałą nr LVIII/454/2024 Rady Gminy Kwilcz przyjęła w dniu 26 marca 2024 r. *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kwilcz na 2024 rok*. Program miał na celu ograniczenie zjawiska bezdomności zwierząt domowych na terenie Gminy Kwilcz oraz zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym w graniach administracyjnych Gminy Kwilcz.

Głównymi celami Programu było:

- 1) zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy Kwilcz,
- 2) odławianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Kwilcz,
- 3) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 4) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich.

W ramach realizacji Programu zapewniono opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w miejscu tymczasowym (do czasu umieszczenia w schronisku). Bezdomnym zwierzętom (psom) zapewniono opiekę w schronisku dla zwierząt. Podejmowano także działania mające na celu poszukiwanie właścicieli zwierząt bezdomnych lub zaginionych poprzez udostępnianie informacji o zwierzętach odłowionych (na stronie internetowej Gminy Kwilcz oraz Facebook). Bezdomnym zwierzętom (psy, koty) zapewniano całodobową opiekę weterynaryjną (na podstawie zawartej umowy – Gabinet Weterynaryjny Veticus – lek. wet. Marcin Stankowski).

Z początkiem roku 2024 ilość wynosiła 5 psów, a z końcem roku 2024 ilość wynosiła 0 psów. Adoptowane zostało 8 psów. W schronisku przebywają tylko psy. Średnia ilość psów przebywających w schronisku to 2 psy w ciągu roku.

Program ochrony środowiska

Program ochrony środowiska został przyjęty Uchwałą nr XVIII/120/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022”.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska G.I.O.S. na poziomie województwa) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. O stanie jakości powietrza decyduje zawartość w nim różnorodnych substancji, których koncentracja jest wyższa w stosunku do warunków naturalnych.

Podstawowymi aktami prawnymi określającymi obowiązki, zasady i kryteria w zakresie prowadzenia oceny jakości powietrza w Polsce są:

- 1) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska*;
- 2) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu zmienione przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu;
- 3) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu;
- 4) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza.

Zanieczyszczenia, które uwzględnia się przy ocenie strefy pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi to dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM10, pył PM2.5, ołów w PM10, arsen w PM10, kadm w PM10, nikiel w PM10, bezno(a)piren w PM10. Natomiast w ocenie strefy pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się następujące substancje: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon.

Województwo wielkopolskie posiada względnie jednorodne, niewyróżniające się na tle kraju, warunki dla rozwoju energetyki słonecznej, która może stanowić dodatkowe źródło wytwarzania energii cieplnej (poprzez kolektory słoneczne) i energii elektrycznej (poprzez panele fotowoltaiczne). W Wielkopolsce roczna energia promieniowania słonecznego przypadająca na jednostkę powierzchni (na płaszczyznę poziomą) wynosi około 1050 kWh/m², przy czym blisko 80% tej wartości dotyczy sezonu wiosenno-letniego (kwiecień-wrzesień). Zróżnicowanie wartości wewnątrz regionu nie jest znaczne, co wynika z relatywnie dużej homogeniczności geograficznej jego obszaru. W gminie Kwilcz funkcjonuje 7 farm fotowoltaicznych: m. Prusim (2), w m. Stara Dabrowa, w m. Chorzewo (2) oraz w m. Chudobczyce, w m. Kwilcz.

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kwilcz jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie Gminy Kwilcz, a cele w nim wyznaczone i realizowane były z zgodne z celami ochrony środowiska przyjętymi na szczeblu wojewódzkim oraz powiatowym. Realizacja założeń programu ochrony środowiska to poprawa stanu środowiska poprzez realizację przedsięwzięć proekologicznych w zakresie jakości powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, hałasu, ochrony przyrody i krajobrazu.

Głównym założeniem jest osiągnięcie jakości powietrza spełniającej standardy poziomów dopuszczalnych i docelowych, ograniczenie wpływu emisji zanieczyszczeń na warunki życia ludzi. Cel realizowany został w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej a także poprzez działania o charakterze informacyjnym na platformie internetowej www.kwilcz.pl. W ramach eliminacji zagrożenia hałasem podjęto działania na rzecz zapewnienia klimatu akustycznego odpowiadającego obowiązującym standardom i dokonano budowy oraz modernizacji dróg (więcej informacji dotyczących budowanych oraz remontowanych dróg zawarto we wcześniejszych działach Raportu). Realizując cele związane z gospodarką odpadami

i zapobieganiu powstawania odpadów podejmowani czynności związane z utrzymaniem czystości na terenie Gminy (likwidacja zalegających śmieci i odpadów).

Przez wiele lat azbest był powszechnie stosowany do produkcji pokryć dachowych oraz rur izolowanych, wówczas nie był traktowany jako odpad niebezpieczny, nie stanowił zagrożenia. Dopiero od 1997 roku został klasyfikowany do odpadów niebezpiecznych, które podlegają szczególnej uwadze. Odpady azbestowe powstają w wyniku prac demontażowych i rozbiórkowych. Emisja włókien azbestu, będących czynnikiem szkodliwym dla organizmu ludzkiego, jest wywołana przez mechaniczne uszkodzenia materiałów zawierających azbest, np. piłowaniem, szlifowaniem narzędziami szybkoobrotowymi oraz podczas naturalnego procesu destrukcji. Cecha szczególna azbestu jest to, że włókna gromadzą się i pozostają w tkance płucnej w ciągu całego życia powodując po wielu latach zmiany chorobowe. Dlatego zgodnie z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* (przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 roku, zmienionego uchwałą z dnia 15 marca 2010 r.) przewiduje się usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest do końca 2032 roku.

W celu realizacji zapisów krajowego programu usuwania azbestu na szczeblach gminnym został opracowany program usuwania azbestu: Program usuwania azbestu wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kwilcz na lata 2012-2032 (Uchwała nr XXII/148/2012 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 sierpnia 2012 r. w sprawie przyjęcia *"Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Kwilcz na lata 2012-2032"*).

Według danych zawartych w bazie azbestowej na terenie gminy do unieszkodliwienia pozostało 5.075 Mg odpadów azbestowych, z czego do osób fizycznych należy ok. 58% wszystkich wyrobów azbestowych.

Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia

Źródło: bazaazbestowa.gov.pl (wg stanu na 28.04.2025 r.)

Wyroby azbestowe zinventaryzowane			Wyroby azbestowe unieszkodliwione			Wyroby azbestowe pozostałe do unieszkodliwienia		
razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
5.606.780	3.392.501	2.214.279	531.461	451.029	80.432	5.075.319	2.941.472	2.133.847

Baza Azbestowa jest prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Stanowi jedno z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Gmina zakupiła w ubiegłych latach sensory pomiaru jakości powietrza – systemy firmy „Airly” zamontowano w dwóch miejscowościach: Kwilcz oraz Lubosz. Urządzenia pobierają dane pomiarowe temperaturę powietrza (wyrażoną w stopniach Celsjusza), wilgotność, ciśnienie oraz stężenie pyłów zawieszonych (PM1, PM2.5 oraz PM10) i w czasie rzeczywistym zbierają, przetwarzają i interpretują te dane. Z efektami tych pomiarów można zapoznać się na stronie

internetowej <https://map.airly.eu/pl/> lub za pomocą aplikacji Airly w telefonie. Montaż sensorów w różnych lokalizacjach naszej Gminy pozwala na przeprowadzenie analizy przestrzennej pyłów PM1, PM2.5 oraz PM 10 i wyposaża mieszkańców w wiedzę o stanie powietrza w otoczeniu. Sensor przedstawia dane pomiarowe w czasie rzeczywistym za pomocą diody, której kolor odpowiada aktualnemu zanieczyszczeniu powietrza, zgodnie ze skalą CAQI.

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz opracowany został w 2016 roku i przyjęty uchwałą nr XXVIII/187/2016 Rady Gminy Kwilcz z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz na lata 2016-2020”

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, który wyznacza kierunki dla Gminy w zakresie działań w takich obszarach jak: transport (prywatny, publiczny) w tym transport niskoemisyjny, oświetlenie uliczne, budownictwo zwiększenie efektywności energetycznej czy ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Dokument oraz wyznaczone w nim cele, a także działania do realizacji obejmują teren należący administracyjnie do gminy Kwilcz. W ujęciu lokalnym zadaniem PGN jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez Gminę sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny stanu sytuacji w Gminie Kwilcz w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości. Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kwilcz było przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców Gminy. Cel główny miał zostać osiągnięty poprzez realizację zadań, m.in. promowanie gospodarki niskoemisyjnej, efektywne gospodarowanie energią, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcję gazowych zanieczyszczeń do powietrza, w tym CO₂ czy podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływ na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną i jakość powietrza.

W ramach realizacji założeń PGN w 2024 roku poprawiono stan techniczny dróg (remonty istniejących dróg asfaltowych, utwardzanie dróg gruntowych płytami PDTP – redukcja wtórego unosu pyłu z drogi). Gmina prowadziła także działania promocyjne i edukacyjne poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej www.kwilcz.pl (w tym informacje o dostępnych programach wsparcia, np. program „Czyste powietrze”, informacje związane z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną). Kontynuowano także organizację selektywnej zbiórki odpadów oraz regularnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i biodegradowalnych. Wskazać należy, że także mieszkańcy Gminy wpisują się w realizację założeń PGN: mieszkańcy dokonują wymiany kotłów na nowoczesne kotły spełniające normy klasy 5 lub (w przypadku możliwości podłączenia do sieci gazowej) kotły gazowe, montują OZE, kolektory słoneczne czy pompy ciepła (bez konieczności informowania Urzędu Gminy, stąd brak danych) ze środków własnych lub dofinansowania z WFOŚiGW. Także w 2024 roku

mieszkańcy Gminy Kwilcz mieli możliwość pozyskania środków na termomodernizację i wymianę źródeł ciepła w ramach Programu „Ciepłe Mieszkanie”.

Gmina realizuje Gminny Program zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz poprzez dotacje celowe z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz.

Uchwałą nr XXV/216/2021 Rady Gminy Kwilcz przyjęła w dniu 22 kwietnia 2021 r. *Regulamin udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz.*

Celem dotacji było ograniczenie na terenie Gminy Kwilcz emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów drobnych emitowanych ze źródeł niskiej emisji oraz ograniczenie emisji innych substancji mogących stanowić o przekroczeniu standardów jakości powietrza, a także doprowadzenie do trwałej likwidacji urządzeń nie spełniających norm PN-EN 303-5:2012 na ogrzewanie proekologiczne, tj. ogrzewanie gazowe, elektryczne, olejowe oraz na paliwo stałe.

Do Urzędu Gminy Kwilcz wpłynęło 34 wniosków o udzielenie dotacji celowej z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Komisja Oceniająca przeprowadziła weryfikację wniosków na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz. 27 wniosków spełniło warunki określone w *Regulaminie udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach mieszkalnych jednorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz.* 7 wniosków nie zostało rozliczone, ponieważ były niezgodnie wykonane z zapisami ww. regulaminu. Dotacje celowe zostały udzielone na nowe źródła ciepła, tj. 3 wnioski – piec gazowy, 15 wniosków – piec na pellet, 1 wniosek – piec na ekogroszek, 3 wnioski – pompa ciepła, 2 wnioski – piec zagazowujący drewno. Z budżetu wydatkowano kwotę 108.000,00 zł (27 wniosków po 4.000,00 zł dofinansowania).

Drogi i transport

Sieć drogowa o nawierzchni ulepszonej i dobrych parametrach daje szansę szybkiego i bezpośredniego dotarcia do każdej miejscowości, a zatem zwiększa atrakcyjność gospodarczą gminy, a także pozwala na rozwój szerokiej gamy usług dla osób, przemieszczających się przez teren gminy. Dobrze rozwinięty układ drogowy jest podstawowym czynnikiem decydującym o dostępności zewnętrznej i wewnętrznej gminy. W układzie komunikacyjnym Gminy Kwilcz funkcjonuje 4-stopniowa hierarchia dróg publicznych: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Ponadto sieć dróg uzupełniają drogi gminne wewnętrzne. Centralnie przez Gminę ze wschodu na zachód przebiega droga krajowa nr 24 Poznań – Gorzów, stanowiąc najważniejszy szlak komunikacyjny w Gminie, o największym natężeniu ruchu.

Drogi gminne stanowią aktualnie długość 107,585 km, z czego 32,087% stanowią drogi o nawierzchni twardej (drogi o nawierzchni bitumicznej, betonowej, utwardzone kostką brukową).

Podział dróg wg rodzaju nawierzchni (opracowanie własne):

Rodzaj/typ nawierzchni	Długość (w km)	Powierzchnia (w m ²)
Nawierzchnia twarda	34,521	114,247
bitumiczne	13,55	47,457
betonowe	17,13	53,036
kostka	2,191	9,724
brukowcowa	1,65	4,03
Nawierzchnia gruntowa	73,064	183,497
wzmocniona żwirem, żużlem itp.	47,615	125,403
naturalna	25,449	58,094
Razem	107,585	297,744

Definicję (pod względem technicznym) drogi określa ustawa z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych*, według której przez drogę należy rozumieć budowlę wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym.

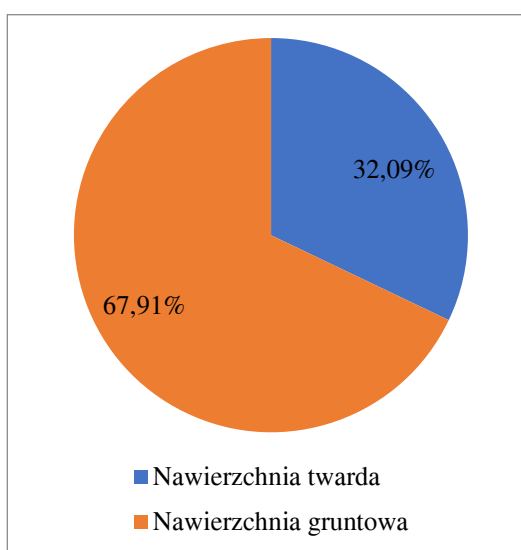
Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* w art. 2 pkt 2 definiuje drogę o nawierzchni gruntowej – drogę z jezdnią o nawierzchni z gruntu rodzimego lub nasypowego,

ulepszono mechanicznie lub chemicznie, w której wierzchnia warstwa może być wykonana z kruszywa naturalnego, sztucznego lub pochodzącego z recyklingu zaś drogę o nawierzchni twardej – drogę niebędącą drogą o nawierzchni gruntowej.

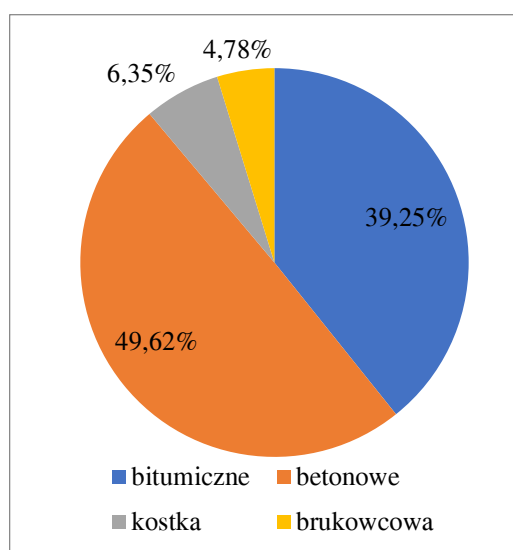
Podstawowy podział dróg, według zapisów ustawy *o drogach publicznych*, to podział na drogi wewnętrzne oraz drogi publiczne. Drogą wewnętrzną jest według zapisów ustawy droga, droga rowerowa, parking lub plac przeznaczony do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowana w pasie drogowym drogi publicznej. Drogi wewnętrzne, nazywane także niepublicznymi, mogą być ogólnodostępne (na przykład drogi osiedlowe, drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, place przed dworcami kolejowymi bądź autobusowymi), bądź znajdować się na terenach prywatnych, czy zamkniętych dla ruchu publicznego. Droga publiczna, to według definicji droga zaliczona na podstawie ustawy *o drogach publicznych* do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych podstawowym podziałem dróg publicznych w Polsce jest podział na klasy i wspomniane wyżej kategorie. Drogi dzielą się na klasy, które są oznaczone symbolem literowym lub opisowo: A – autostrada, S – ekspresowa, GP - główna ruchu przyspieszonego, G – główna, Z – zbiorcza, L – lokalna oraz D - dojazdowa. Droga, w zależności od kategorii w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, powinna mieć klasę: kategorii krajowej (standardowo klasę A, S lub GP, w trudnych warunkach dopuszcza się – G), kategorii wojewódzkiej (standardowo klasę G, dopuszcza się - GP, w trudnych warunkach – Z3), kategorii powiatowej (standardowo klasę Z, dopuszcza się - G lub GP, w trudnych warunkach – L) oraz kategorii gminnej (standardowo klasę D lub L, dopuszcza się - Z, G lub GP).

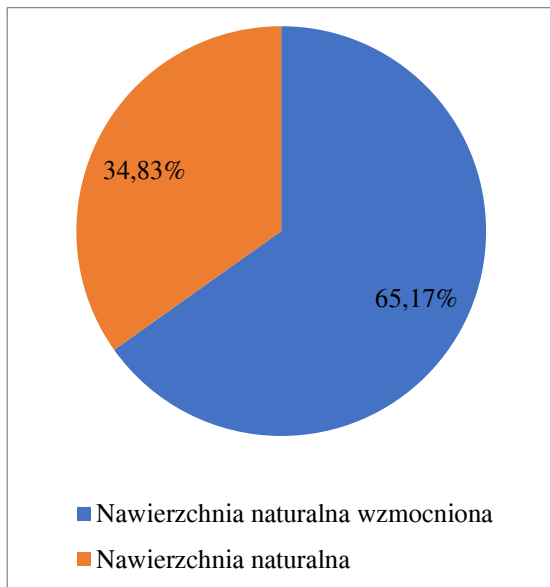
Podział dróg wg rodzaju nawierzchni
(opracowanie własne)

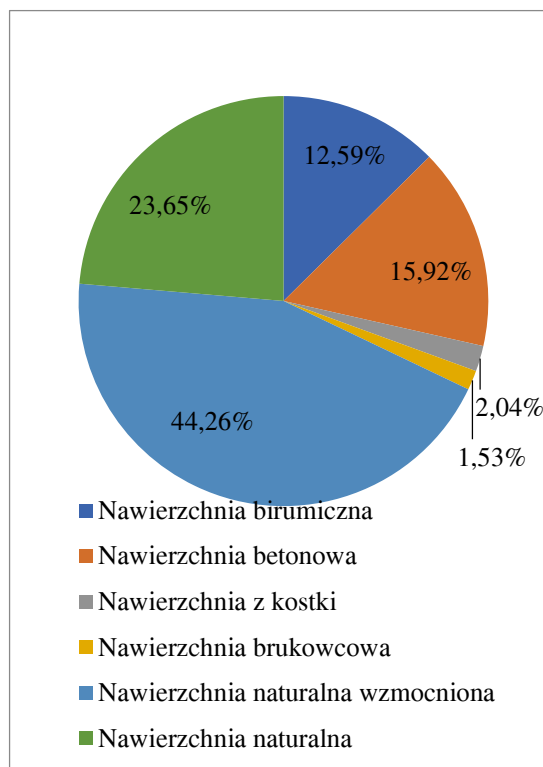
Podział dróg o nawierzchni twardej
(opracowanie własne)

Podział dróg o nawierzchni gruntowej (opracowanie własne)

Podział dróg według grup nawierzchni (opracowanie własne)

Zwrócić należy jednakże uwagę, że w okresie zimowo-wiosennych roztopów oraz po obfitych opadach deszczu są w Gminie drogi w złym stanie, co utrudnia mieszkańcom jak i przyjezdnym poruszanie się po nich. Powyższe dotyczy zwłaszcza dróg gruntowych.

Zadania realizowane w zakresie bieżącego utrzymania dróg gminnych w roku 2024 objęły m.in.:

- naprawy cząstkowe bitumicznych, tłuczniowych i gruntowych nawierzchni jezdni, ,
- utwardzenia nawierzchni dróg,
- uzupełnienia i naprawę oznakowania pionowego, montaż tablic z nazwami ulic,
- montaż oznakowania pionowego wg opracowanych projektów organizacji ruchu,
- zakup materiałów w celu poprawienia przejezdności dróg,
- dokumentacje dla realizacji zadań drogowych, mapy do celów projektowych, wypisy z ewidencji gruntów.

Skala nakładów na utrzymanie oraz inwestycje drogowe w poszczególnych latach była różna i zależała od aktualnych możliwości finansowych Gminy.

W 2024 roku kontynuowano prace związane z równaniem i profilowaniem dróg. Równanie dróg polega na mechanicznym wyrównywaniu nawierzchni w celu usunięcia wybojów i kolein, a profilowanie na nadawaniu drodze odpowiedniego kształtu przekroju poprzecznego i podłużnego, zapewniającego dobry odpływ wody.

Celem równania dróg było wyrównanie nawierzchni: i usunięcie nierówności, takich jak wyboje i koleiny, poprzez mechaniczne usuwanie nadmiaru materiału i uzupełnianie ubytków. Profilowanie dróg natomiast polegało na nadaniu drodze odpowiedniego kształtu: w celu zapewnienia szybkiego odpływu wody i zapobiegania tworzeniu się kałuż. Przekrój poprzeczny drogi powinien być odpowiednio ukształtowany, aby zapewnić odpowiedni spływ wody poza jezdnię.

W 2024 roku podjęto następujące zadania w zakresie poprawy jakości nawierzchni dróg:

- wzmocnienie nawierzchni:
 - Profilowanie i miejscowe dogruzowywanie:
- modernizacja dróg:
 - remont ulicy Gumnej w miejscowości Kwilcz – ułożenie nowej nakładki asfaltowej na długości 290 mb - 2190613,77 zł
 - remont ulicy Nowej w miejscowości Kwilcz - ułożenie nowej nakładki asfaltowej na długości 270 .mb – 199 911,51zł
 - ułożenie płyt betonowych na drogach:
 - Modernizacja drogi- ulica Ogrodowa w Luboszu
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej wewnętrznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 82 mb w miejscowości w miejscowości Lubosz – 48.670,31 zł
 - Modernizacja drogi w Luboszu (G238610P)
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 227 mb do miejscowości Lubosz – 134.392,44 zł
 - Modernizacja drogi w miejscowości Prusim (G238639P)
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 826 mb w miejscowości Prusim – 479.266,56 zł
 - Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Upartowo (G238644P)
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 772 mb w miejscowości Upartowo – 446.716,34 zł
 - Modernizacja drogi wewnętrznej w miejscowości Rozbitek
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 1094 mb w miejscowości Rozbitek – 637.137,71 zł
 - Modernizacja drogi w miejscowości Prusim (G238638P)
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 999 mb w miejscowości Prusim – 577.657,56 zł
 - Modernizacja drogi Rozbitek – Urbanówko
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 999 mb w miejscowości Rozbitek (Urbanówko) - 574.460,29 zł

- Modernizacja drogi do Kozubówki (G 238609P)
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 999 mb do miejscowości Kozubówka – 574.460,29 zł
- Modernizacja drogi Upartowo – Grobia
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 700 mb w miejscowości Upartowo – 499.215,49 zł
- Modernizacja drogi – ul. Czereśniowa w Luboszu
Zadanie obejmowało przebudowę drogi gruntowej gminnej publicznej poprzez ułożenie płyt betonowych na odcinku 866 mb w miejscowości Lubosz - 405 249,80 zł.

Realizując przepisy z zakresu numeracji porządkowej budynków w roku 2024 na wniosek inwestorów nadano na terenie Gminy Kwilcz 52 nowe numery adresowe. O nadaniu nowych numerów zostały powiadomione odpowiednie służby, w szczególności: Policja, Urząd Statystyczny, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego oraz Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

W 2024 r. utworzono na terenie Gminy jedną nową ulicę:

- ul. Nastrojowa w Prusimiu (uchwała Nr IX/58/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Prusim, gm. Kwilcz).

W corocznych wydatkach budżetowych przewidywano środki na opłaty bieżące, związane z poborem energii elektrycznej dla oświetlenia ulic gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych na terenie Gminy oraz na konserwację i eksploatację oświetlenia ulicznego, a także na budowę nowych odcinków oświetlenia ulicznego i montaż dodatkowych punktów świetlnych.

Informacja o organizacji publicznego transportu zbiorowego

Transport zbiorowy stanowi alternatywę dla komunikacji indywidualnej, stwarzając możliwość bardziej efektywnego wykorzystania dostępnych środków, w tym również środków transportowych, dróg publicznych i innych elementów, pozwalając na bardziej racjonalne korzystanie ze środowiska naturalnego, m.in. redukcję konsumpcji paliw, ograniczenie emisji spalin, hałasu itd. Możliwość sprawnego przemieszczania się mieszkańców stanowi o jakości ich życia, skracaniu czasu niezbędnego na dotarcie do miejsc zatrudnienia, kształcenia się, a także wypoczynku i w innych celach. Niestety sieć komunikacyjna jest systematycznie ograniczana, co uzasadniane jest przez operatorów transportowych względami ekonomicznymi.

Definicja organizatora publicznego transportu zbiorowego – zawarta w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. *o publicznym transporcie zbiorowym* – stanowi, iż jest to właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze.

Zgodnie z art. 9 ustawy *o publicznym transporcie zbiorowym* Gmina nie ma obowiązku opracowania planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, zaś Gmina Kwilcz realizuje ustawowy obowiązek poprzez zapewnienie komunikacji w granicach administracyjnych Gminy w ramach przewozów stanowiących publiczny transport zbiorowy, łączonym z dowozem dzieci do szkół oraz dodatkowymi kursami. Na sieć komunikacji autobusowej składają się zarówno połączenia wykonywane przez przewoźników, którym zezwolenia wydał Starosta Międzychodzki oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego. W przypadku gminnych przewozów pasażerskich dominującym przewoźnikiem jest P.K.S. Sp. z o.o. w Gorzowie Wielkopolskim. Na terenie Gminy swoje przewozy oferują także P.K.S. S.A. w Poznaniu, P.K.S. w Myśliborzu Sp. z o.o., a także w dziedzinie transportowej działają również prywatne przedsiębiorstwa. Dominującym kierunkiem docelowym dla tych przewozów jest Poznań, Gorzów Wlkp. i Międzychód.

Gmina Kwilcz jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego w zakresie gminnych przewozów pasażerskich na liniach komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej. Celem publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez jednostki samorządu terytorialnego jest ograniczenie negatywnych skutków wykluczenia komunikacyjnego. Zadaniem organizatorów publicznego transportu zbiorowego jest planowanie rozwoju transportu, organizowanie transportu zbiorowego oraz zarządzanie publicznym transportem zbiorowym na swoim obszarze. Przy zamawianiu usług o charakterze użyteczności publicznej organizator publicznego transportu zbiorowego powinien się kierować przede wszystkim potrzebą zaspokojenia oczekiwań komunikacyjnych swoich mieszkańców. Do 2019 r. w Polsce dominowały przewozy uruchamiane przez przewoźników komercyjnych. Jednostki samorządu terytorialnego nie podejmowały się organizacji przewozów o charakterze użyteczności publicznej, argumentując swoje decyzje brakiem wsparcia finansowego na uruchomienie takich przewozów. W celu zachęcenia samorządów do organizacji połączeń autobusowych, resort infrastruktury przygotował skuteczne mechanizmy wsparcia finansowego, które zawarte są w ustawie z dnia 16 maja 2019 r. *o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej*.

Na 2024 roku Gmina Kwilcz zawarła umowę z przewoźnikiem na realizację zadań w ramach publicznego transportu zbiorowego. Od dnia 1 marca 2022 r. uruchomione zostały nowe linie komunikacyjne. Przypominamy, iż głównym celem jest zapewnienie każdemu połączenia do siedziby Urzędu Gminy czy Ośrodka Zdrowia. Planowanie, organizowanie i funkcjonowanie przewozu osób, odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. *o publicznym transporcie zbiorowym*.

Finansowanie ww. zadań możliwe jest dzięki dopłatom z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz ze środków własnych organizatora, czyli Gminy Kwilcz. Bilet całodzienny kosztuje 5 zł (jeden bilet na wszystkie kursy). To od mieszkańców zależy w jakim zakresie komunikacja gminna będzie kontynuowana.

Gospodarka nieruchomościami i gospodarka komunalna

Gmina Kwilcz zaliczana jest do większych obszarowo gmin Wielkopolski, a pod względem liczby ludności, do nieco mniejszych niż wynosi średnia wojewódzka. Jej poszczególne miejscowości rozrzucone są w dolinach morenowych jezior, zboczach łagodnych morenowych wzgórz oraz na śródleśnych polanach. Najniżej położone miejsca w Gminie znajdują się na wysokości 56 m n.p.m., a najwyższej — 126 m n.p.m. Prawie 60% powierzchni Gminy zajmują użytki rolne, a lasy ponad 29%. Dominuje w nich drzewostan iglasty i mieszany: sosny, dęby, graby, brzozy i olchy. Podmokłe łągi i doliny strumyków porośnięte są olszyną, topolą białą i wierzbą wiciową oraz purpurową. Na terenie Gminy dominują gleby słabe i bardzo słabe (V i VI klasy) oraz gleby średnie (III i IV klasa), żyznych gleb praktycznie nie ma (I i II klasa). Struktura własnościowa gruntów Gminy ukazuje dominującą rolę własności prywatnej osób fizycznych, z czego gospodarstwa rolne stanowią większość. Znaczna część terytorium stanowi własność Skarbu Państwa, głównie jako grunty Lasów Państwowych oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Struktura użytkowania gruntów w Gminie Kwilcz

(źródło: Starostwo Powiatowe w Międzychodzie)

Sposób użytkowania gruntów	Powierzchnia w ha
Powierzchnia ogółem	14.178
Użytki rolne w tym:	8.761
Grunty orne	7.797
Sady	131
Łąki trwałe	342
Pastwiska trwałe	135
Pozostałe użytki rolne	357
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	4.353
Grunty zabudowane i zurbanizowane	484
Grunty pod wodami	338
Nieużytki	231
Tereny różne	10
Użytki ekologiczne	0

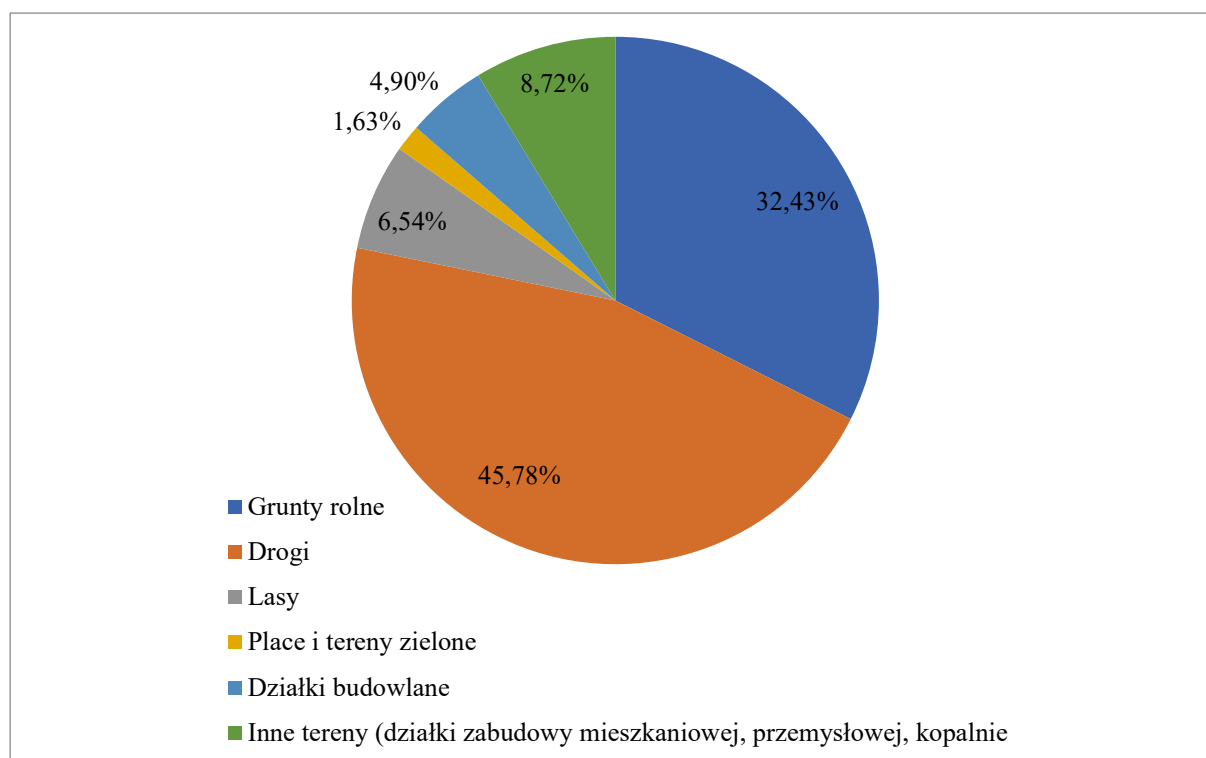
Ukształtowanie terenu jest korzystne dla potrzeb produkcji rolnej.

Struktura nieruchomości gminnych

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. Gmina Kwilcz była właścicielem 367 ha gruntów. Z ogólnej powierzchni gruntów gminnych 6,8947 ha jest w użytkowaniu wieczystym, pozostałą część stanowi tzw. gminny zasób gruntów wykorzystywanych na realizację zadań publicznych lub zasób gruntów oczekujących na zagospodarowanie lub sprzedaż.

Grunty komunalne (opracowanie własne)

Grunty komunalne	Powierzchnia w ha
Grunty rolne	119
Drogi	168
Lasy	24
Place i tereny zielone	6
Działki budowlane	18
Inne tereny (działki zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej, kopalnie)	32

Gmina Kwilcz jest właścicielem 4 sztuk lokali socjalnych oraz właścicielem 29 sztuk lokali komunalnych, w których zamieszkuje ok. 85 osób.

Koszty utrzymania mieszkań komunalnych pokrywane są z wpływów z czynszów najmu. W roku 2024 stawka czynszu za wynajem mieszkania komunalnego wynosiła w przedziale 1,50 zł – 9,55 zł/m uwarunkowanych położeniem lokalu oraz ich stanem technicznym, natomiast stawka za wynajem mieszkania socjalnego 1,05 zł/m. Wpływy z czynszów nie pozwalają na szybką likwidację wieloletniej luki remontowej, ponieważ – zgodnie z ustawowymi wymogami – czynsze komunalne nie zależą od faktycznych kosztów utrzymania mieszkań, a ponadto wielu najemców zalega z opłatami za czynsz i media.

W 2024 roku nie wszczęto żadnych postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach Gminy.

Majątek komunalny	2024 rok
Lokale użytkowe	
Lokale użytkowe – liczba:	20
Lokale użytkowe – powierzchnia w m ² :	569,14
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych:	26 501,72 zł
Mieszkania komunalne:	
Budynki komunalne – liczba:	13
Mieszkania w budynkach komunalnych – liczba:	33
- w tym mieszkania komunalne:	29
- w tym mieszkania socjalne:	4
Podsumowanie:	
Mieszkania komunalne – powierzchnia w m ² :	1.398,13
Mieszkania socjalne – powierzchnia w m ² :	108,60
Środki uzyskane z wynajmu mieszkań:	38.793,87 zł
Środki uzyskane ze sprzedaży mieszkań:	0 zł
Ilość sprzedanych mieszkań:	0
Remonty - mieszkania komunalne – nakłady:	40.000,00 zł
Remonty - mieszkania socjalne – nakłady:	0 zł

Stan prawny budynku	Liczba budynków (szt.)	Liczba lokali mieszkalnych (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Liczba lokali socjalnych (szt.)	Powierzchnia użytkowa (m ²)
Własność Gminy	11	18	1015,52	2	42,23
Współwłasność Gminy	2	11	491,21	2	66,37
Razem:	13	29	1506,73	4	108,60

Mieszkaniowy zasób Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.

Lp.	Położenie	Ulica	Numer lokalu	Powierzchnia lokalu	Rodzaj (komunalne/socjalne)
1.	Miłostowo		7/1	74,13	komunalne
2.	Miłostowo		7A	44,23	komunalne
3.	Chorzewo		16/1	20,46	socjalne
4.	Chorzewo		16/2	21,77	socjalne
5.	Prusim		23/1	78,93	komunalne
6.	Kwilcz	Dworcowa	2C/1	61,65	komunalne
7.	Kwilcz	Dworcowa	2C/2	50,30	komunalne
8.	Kwilcz	Dworcowa	3/1	35,90	komunalne
9.	Kwilcz	Wyszyńskiego	20	64,00	komunalne
10.	Kwilcz	Miłostowska	12/3	58,20	komunalne
11.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4C/1	52,88	komunalne
12.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4C/2	42,41	komunalne
13.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4B/3	40,03	socjalne
14.	Kwilcz	Wojska Polskiego	4D/1	26,34	socjalne
15.	Kwilcz	Ogrodowa	2/1	52,20	komunalne
16.	Kwilcz	Ogrodowa	2/2	39,43	komunalne
17.	Kwilcz	Ogrodowa	2/3	50,80	komunalne

18.	Kwilcz	Ogrodowa	2/4	64,20	komunalne
19.	Kwilcz	Ogrodowa	2/5	42,10	komunalne
20.	Kwilcz	Ogrodowa	2/6	44,92	komunalne
21.	Chudobczyce		14/1	66,60	komunalne
22.	Chudobczyce		14/3	29,82	komunalne
23.	Chudobczyce		14/4	29,77	komunalne
24.	Chudobczyce		14/5	30,71	komunalne
25.	Chudobczyce		14/6	64,50	komunalne
26.	Chudobczyce		14/7	29,80	komunalne
27.	Chudobczyce		15/1	31,56	komunalne
28.	Chudobczyce		15/2, 15/3	65,16	komunalne
29.	Chudobczyce		15/4	32,70	komunalne
30.	Chudobczyce		15/6	32,40	komunalne
31.	Chudobczyce		15/7	31,40	komunalne
32.	Chudobczyce		15/8	31,40	komunalne
33.	Kwilcz	Leśnik	3/1	66,03	komunalne

W roku 2024 kontynuowana była sprzedaż gminnych gruntów i nieruchomości. Wartość nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży ustalona była zgodnie z operatami szacunkowymi, opracowywanymi przez rzeczoznawców majątkowych. Środki finansowe uzyskiwane ze sprzedaży gminnych gruntów i nieruchomości stanowią część dochodów budżetowych Gminy. Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego stanowią dodatkowy stały dochód Gminy. Gmina osiąga również coroczne dochody z opłat czynszowych z tytułu zawartych umów najmu i dzierżawy.

W 2024 roku nie dokonano sprzedaży nieruchomości. W 2024 Gmina zakupiła działkę nr 297/3 położonej w obrębie Lubosz (stanowiącą część ulicy Czereśniowej)

W ramach gospodarki mieszkaniowej uzyskano dochody w kwocie 38.793,87 zł, w tym dochody z umów najmu lokali mieszkalnych w kwocie 38.793,87 zł. Zaległości na dzień 31.12.2024 r. wynoszą 13.973,72 zł (dotyczą 6 najemców) i na bieżąco wysyłane są wezwania do zapłaty i prowadzone czynności egzekucyjne.

W ramach gospodarka gruntami i nieruchomościami osiągnięto w 2024 roku dochody w kwocie 299.478,46 zł. Dochody wnikające z odsetek z tytułu nieterminowej wpłaty opłaty wieczystego użytkowania gruntów i czynszu dzierżawnego gruntów gminnych wyniosły w 2024 roku 13.054,90 zł.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków

Zadania własne gminy w zakresie **zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków** wykonuje Zakład Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu. W roku Gmina inwestowała w rozwój i modernizację sieci wodociągowo-kanalizacyjnej celem objęcia możliwością korzystania z usług przez jak największą liczbę mieszkańców Gminy.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy, co wyraźnie zostało przesądzone przez ustawodawcę w dwóch aktach prawnych. Pierwszym aktem jest ustawa z 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym*, a dokładnie przepis art. 7 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, w którym wskazano, że „*zadania własne obejmują sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych [...]*”. W doktrynie i orzecznictwie podnosi się, że przepis art. 7 traktowany jest jako „rodzaj deklaracji czy samozwiązania się ustawodawcy”. Wskazuje on jedynie kierunki rozwoju ustawodawstwa, pozostawiając innym odrębnym ustawom szczegółową regulację zadań własnych gminy. Odrębną ustawą konkretyzującą zadanie własne gminy w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji jest ustawa z 7 czerwca 2001 roku *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu*, w której zostało ponownie zaakcentowane stwierdzenie, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Należy wyraźnie podkreślić, że jest to również zadanie, które spełnia przesłanki zadania użyteczności publicznej, czyli jego „celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych”. Zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków określone zostały w ustawie z 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*.

Zasady ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę na okres 3 lat. Ceny i stawki opłat za usługi wodociągowo-kanalizacyjne ustalane są według zasad podanych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. *w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków*, wydanego zgodnie z upoważnieniami zawartym w ustawie. Taryfowe ceny i stawki opłat określane są na podstawie niezbędnych przychodów, które w szczególności powinny pokryć planowane w roku obowiązywania taryf uzasadnione koszty świadczenia przez Spółkę usług, koszty związane z działalnością inwestycyjną, oraz zysk dla Spółki, w wysokości zależnej od potrzeb inwestycyjnych. Taryfa podlega zatwierdzeniu przez organ regulacyjny – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, z wyłączeniem taryfy zmienionej w związku ze zmianą stawki podatku od towarów i usług (organ regulacyjny – Wody Polskie ocenia projekt taryfy oraz uzasadnienie pod względem zgodności z przepisami ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*, przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.) oraz analizuje zmiany warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-

kanalizacyjne działalności gospodarczej, w tym marżę zysku, oraz weryfikuje koszty pod względem celowości ich ponoszenia w celu zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen) – w drodze decyzji.

Na mocy art. 24e ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* w dniu 25 stycznia 2022 roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej: <https://wodypolskie.bip.gov.pl/rzgw-w-poznaniu-taryfy/> Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ogłoszona została decyzja: KZT.70.316.2021, zatwierdzająca taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z wniosku Zakładu Obsługi Mienia Samorządowego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Kwilczu na terenie gminy Kwilcz, obowiązująca na 2024 rok.

Taryfowe grupy odbiorców wyodrębniono na podstawie charakterystyki zużycia wody lub odprowadzanych ścieków, warunków zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, a także na podstawie sposobu rozliczeń za świadczone usługi.

W zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę ZOMS wyodrębnił następujące taryfowe grupy odbiorców.

- 1) Grupa 1 odbiorcy usług rozliczani na podstawie wodomierzy głównych w umownym okresie rozliczeniowym oraz Gmina Kwilcz za wodę pobraną ze źródeł ulicznych, do zasilania publicznych fontann i na cele przeciwpożarowe oraz do zraszania publicznych ulic i publicznych terenów zielonych;
- 2) Grupa 2 odbiorcy usług rozliczani na podstawie przeciętnych norm zużycia wody.
- 3) Grupa 3 odbiorcy usług rozliczani na podstawie wskazań wodomierzy zainstalowanych przy punktach czerpalnych w budynku wielolokalowym

W zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków ZOMS wyodrębnił następujące taryfowe grupy odbiorców:

- 1) Grupa 1 odbiorcy usług rozliczani za ilość wprowadzonych ścieków jako równą ilość wody pobranej ustalonej na podstawie wskazań wodomierzy głównych w umownym okresie rozliczeniowym,
- 2) Grupa 2 odbiorcy usług rozliczani za ilość wprowadzonych ścieków jako równą ilość wody pobranej ustalonej na podstawie przeciętnych norm zużycia wody.
- 3) Grupa 3 odbiorcy usług rozliczani za ilość wprowadzonych ścieków jako równą ilość wody pobranej ustalonej na podstawie wskazań wodomierzy zainstalowanych przy punktach czerpalnych w budynku wielolokalowym.

Na podstawie ceny taryfowej rozliczana jest także odrębnie Gmina Kwilcz za ilość wody pobranej ze źródeł ulicznych, do zasilania publicznych fontann i na cele przeciwpożarowe oraz do zraszania publicznych ulic i publicznych terenów zielonych, na zasadach określonych przez Wójta Gminy Kwilcz

W rozliczeniach z odbiorcami usług, obowiązują następujące ceny i stawki opłat:

- 1) cenę za dostarczoną wodę jako wielkość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą odbiorca usług jest obowiązany zapłacić ZOMS za 1 m³ dostarczonej wody; do ceny dolicza się podatek od towarów i usług w wysokości określonej odrębnymi przepisami;
- 2) cenę za odprowadzone ścieki jako wielkość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą odbiorca usług jest obowiązany zapłacić ZOMS za 1 m³ odprowadzonych ścieków, w tym ścieków komunalnych lub ścieków przemysłowych;
- 3) stawkę opłaty abonamentowej jako wielkość wyrażoną w jednostkach pieniężnych na odbiorcę usług za okres rozliczeniowy, którą odbiorca usług jest obowiązany zapłacić ZOMS za utrzymanie w gotowości do świadczenia usług urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych, oraz jednostkę usługi odczytu wodomierza lub urządzenia pomiarowego i rozliczenia należności za ilość dostarczonej wody lub ilość odprowadzonych ścieków:

Wysokość cen i stawek opłat za dostarczaną wodę (2024):

Lp.	Grupa taryfowa odbiorców	Wyszczególnienie	Cena netto	Cena brutto	Jednostka miary
1.	Grupa 1	cena za 1m ³ wody	4,28	4,62	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	7,29	7,87	zł/odb./okres
2.	Grupa 2	cena za 1m ³ wody	4,28	4,62	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	5,22	5,64	zł/odb./okres
3.	Grupa 3	cena za 1m ³ wody	4,28	4,62	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	4,03	4,35	zł/odb./okres

Wysokość cen i stawek opłat za odprowadzane ścieki (2024):

Lp.	Grupa taryfowa odbiorców	Wyszczególnienie	Cena netto	Cena brutto	Jednostka miary
1.	Grupa 1	cena za 1m ³ ścieków	7,84	8,47	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	11,07	11,96	zł/odb./okres
2.	Grupa 2	cena za 1m ³ ścieków	7,84	8,48	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	9,56	10,32	zł/odb./okres
3.	Grupa 3	cena za 1m ³ ścieków	7,84	8,47	zł/m ³
		stawka opłaty abonamentowej	7,35	7,94	zł/odb./okres

Rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków prowadzone są zgodnie z przepisami ustawy i rozporządzenia taryfowego. Należność za w/w usługi ustala się jako iloczyn taryfowych cen oraz odpowiadających im ilości świadczonych usług. Ilość pobranej wody w budynkach lub obiektach wyposażonych w wodomierze główne, ustala się zgodnie z ich wskazaniem. Ilość odprowadzanych ścieków z budynków i obiektów wyposażonych w urządzenia pomiarowe ustala się w oparciu o ich wskazania. W przypadku

braku wyposażenia budynków w urządzenia pomiarowe ilość odprowadzanych ścieków ustala się jako równą ilości wody pobranej. W rozliczeniach ilości odprowadzanych ścieków ilość bezpowrotnie zużytej wody uwzględnia się wyłącznie w przypadkach gdy wielkość jej zużycia na inne cele ustalona jest na podstawie dodatkowego wodomierza zainstalowanego na koszt odbiorców usług. W przypadku niesprawności wodomierza głównego, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem niesprawności wodomierza, a gdy jest to nie możliwe, na podstawie średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub iloczynu średniomiesięcznego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy niesprawności wodomierza. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne na wniosek odbiorcy usług dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania wodomierza, jednak w przypadku braku potwierdzenia jego niesprawności, pokrywa on koszty sprawdzenia.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków prowadzone jest przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz odprowadzania i oczyszczenia ścieków. Usługi w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków są świadczone dla taryfowych grup odbiorców określonych szczegółowo w taryfie. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest zobowiązane do zapewnienia zdolności posiadanych urządzeń do realizacji usług w zakresie ciągłej dostawy wody w wymaganej ilości, o jakości wymaganej prawem i pod odpowiednim ciśnieniem oraz niezawodnego, w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami, odprowadzania ścieków. Obowiązek ten wypełnia się w trybie bieżącej eksploatacji posiadanych urządzeń oraz zapewnienia ich należytego stanu technicznego.

Przy ustaleniu taryfy ZOMS wziął pod uwagę cele poboru wód, o których mowa w przepisach ustawy *Prawo wodne*. W działalności z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę do poszczególnych taryfowych grup odbiorców zostały przypisane koszty opłat za usługi wodne, z uwzględnieniem celu poboru wód, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie *jednostkowych stawek opłat za usługi wodne*.

Taryfowe grupy odbiorców wyodrębniono na podstawie charakterystyki zużycia wody lub odprowadzanych ścieków, warunków zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, a także na podstawie sposobu rozliczeń za świadczone usługi.

W zakresie dostawy wody ZOMS ponosi koszty stałe obsługi swoich klientów, co uzasadnia wprowadzenie opłaty abonamentowej. Koszty te ponoszone są niezależnie od tego, czy poszczególny odbiorca w danym okresie będzie pobierał wodę lub odprowadzał ścieki. Ze względu na sposób dokonywanego rozliczenia z poszczególnymi odbiorcami oraz w celu prawidłowego wyliczenia opłaty abonamentowej podzielono odbiorców na trzy grupy taryfowe. Ustalając opłaty abonamentowe przyjęto następującą zasadę przy przypisywaniu poszczególnych kosztów (odczytu, rozliczenia, gotowości):

- grupa G1 przypisano koszty odczytu, rozliczenia, gotowości,
- grupa G2 przypisano koszty rozliczenia, gotowości,
- grupa G3 przypisano koszty odczytu, rozliczenia.

W zakresie jakości świadczonych usług, ZOMS realizuje zadania wynikające z przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska i ustalających wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym wymagania bakteriologiczne, fizykochemiczne i organoleptyczne (smak, zapach, barwa) oraz jakości ścieków oczyszczonych odprowadzanych do odbiornika oraz z *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków*, który określa m.in. minimalny poziom usług.

ZOMS dostarcza wodę zdatną do spożycia przez ludzi i wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania:

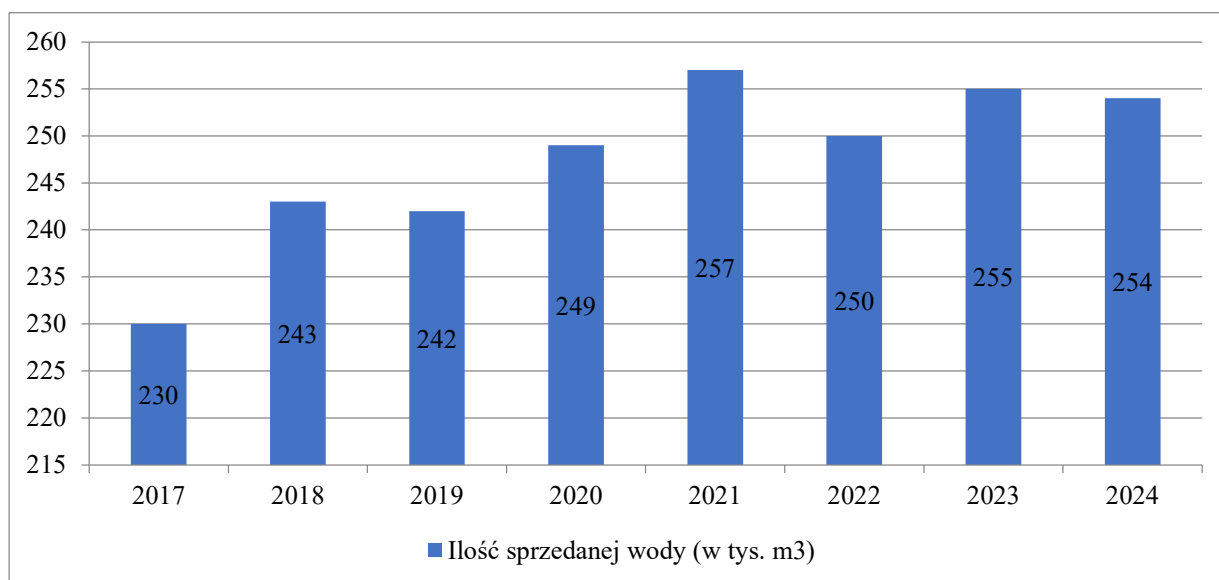
- 1) mikrobiologiczne określone w części A załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 2) chemiczne określone w części B załącznika nr 1 do rozporządzenia.

W roku 2024 Zakład Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu sprzedał odbiorcom 254,5 tys. m³ wody.

Sprzedż wody w latach 2017 – 2024 (w tys. m³)

(dane Z.O.M.S. sp. z o.o. w Kwilczu)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ilość sprzedanej wody (w tys. m ³)	230	243	242	249	257	250	255	254

Gmina obecnie posiada 9 ujęć wodociągowych usytuowanych w następujących miejscowościach:

- Kwilcz – trzy studnie, wydajność 2 studni wynosi ok. 28 m³/h i trzeciej nowej -35 m³/h natomiast średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 559 m³/dobę (średnie zużycie dobowe wody podawane jest na podstawie wodomierza, który mierzy ilość wody wypompowanej ze studni – tzw. woda surowa, która poddawana jest procesowi uzdatniania). W ramach tego ujęcia zaopatrywane są następujące miejscowości: Kwilcz, Rozbitek, Orzeszkowo, Leśnik (Stary Młyn). Na bieżąco wykonywane są przyłącza nowo powstających budynków do sieci wodociągowej.
- Lubosz – dwie studnie głębinowe o wydajności ok. 60 m³/h, średnie dobowe zużycie wody z ujęcia wynosi ok. 140 m³/d. Z ujęcia zaopatrywane są miejscowości: Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice.
- Daleszynek – jedna czynna studnia. Wydajność studni wynosi ok. 36 m³/h, a średnie dobowe zużycie wody to ok. 110 m³/d. Zaopatrywane z wodociągu miejscowości: Daleszynek, Pólko, Józefowo, Niemierzewo.
- Mechnacz – ujęcie posiada 3 studnie – jedna nowa, dwie stare studnie, z których jedna będzie likwidowana, a druga będzie pełniła rolę studni awaryjnej. Wydajność studni wynosi ok. 12 m³/h, natomiast średnie dobowe zużycie wody to ok. 64 m³/d. Zaopatrywana miejscowość – Mechnacz.
- Prusim – ujęcie posiada jedną studnię o wydajności ok. 11 m³/h – obecnie ze względu na niewielką wydajność ujęcia, a także zwiększony pobór wody przez „Olandię” oraz działki rekreacyjne w Prusimiu woda dostarczana jest z wodociągu w Kurnatowicach. Do Prusimia w latach ubiegłych doprowadzono rurociąg, który doprowadza wodę z ujęcia w Kurnatowicach. Ujęcie w Prusimiu pełni obecnie rolę ujęcia awaryjnego. ZOMS przejął sieć wodociągową od działkowiczów (stare działki) i planowana jest przebudowa tej sieci na całoroczną z nowymi przyłączami dla odbiorców.
- Mościejewo – jedna studnia o wydajności ok. 14,5 m³/h. średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 56 m³/d. Zaopatrywana miejscowość – Mościejewo.
- Kurnatowice – dwie studnie głębinowe o wydajności po. 40 m³/h. Średnie zużycie dobowe wody wynosi ok. 174 m³/d – zaopatrywane miejscowości – Kurnatowice, Upartowo, Prusim.
- Dąbrowa Nowa – jedna studnia o wydajności 20 m³/h, a średnie dobowe zużycie wody wynosi ok. 19 m³/d . Zaopatrywane miejscowości: Dąbrowa Nowa, Dąbrowa Stara, Miłostowo.
- Wituchowo – jedna studnia głębinowa o wydajności ok. 40 m³/h, a średnie zużycie dobowe to ok. 35 m³/d. zaopatrywane miejscowości – Wituchowo, Kubowo, Chudobczyce.

Woda pobierana jest i uzdatniana wyłącznie w 8 stacjach uzdatniania wody, zlokalizowanych w miejscowościach: Lubosz, Daleszynek, Wituchowo, Mościejewo, Nowa Dąbrowa, Mechnacz, Kurnatowice oraz Kwilcz, pozostających w posiadaniu ZOMS. Woda nie jest pobierana i uzdatniana w urządzeniach niebędących w posiadaniu ZOMS. Maksymalny, łączny roczny pobór wody określony w pozwoleniach wodnoprawnych tych ujęć to 718.541 m³.

Miejsce ujęcia wody	Stratygrafia (np. trzeciorzęd czwartorzęd)	Liczba studni	Wydajność ujęcia wody [m ³ /h]	Ustanowiona strefa ochrony bezpośredniej	Czy ujęcie posiada stację uzdatniania	Miejscowości obsługiwane przez ujęcie
Kwilcz	czwartorzęd	2	28	PO.ZUZ.1.4100.31 4.2018	Tak	Kwilcz, Orzeszkowo Rozbitek, Leśnik
Kwilcz	trzeciorzęd	1	35	jw	Tak	jw
Mechnacz	czwartorzęd	3	12	PO.ZUZ.1.4210.46 0.2021.AK	Tak	Mechnacz
Dąbrowa Nowa	czwartorzęd	1	20	OS.6341.9.2017	Tak	Dąbrowa Nowa, Stara Miłostowo
Lubosz	czwartorzęd	2	60	OS.6341.39.2013	Tak	Lubosz, Augustowo, Chorzewo, Karolewice
Kurnatowice	trzeciorzęd	2	40	PO.ZUZ.1.4100.2.2 019	Tak	Kurnatowice, Upartowo, Prusim
Mościejewo	czwartorzęd	1	14,5	PO.ZUZ.1.4100.31 8.2018	Tak	Mościejewo
Daleszynek	czwartorzęd	1	36	OS.6341.4.2017	Tak	Daleszynek, Józefowo Niemierzewo, Pólko
Wituchowo	trzeciorzęd	1	40	PO.ZUZ.1.4210.34 2m.2020.AK	Tak	Wituchowo, Kubowo Chudobczyce
Prusim	czwartorzęd	1	11	PO.ZUZ.1.4100.32 0.2018	Tak	Prusim

W ramach realizacji zadań związanych z dostarczaniem mieszkańcom wody w 2024 roku zrealizowano następujące zadania: Wybudowano odcinek sieci wodociągowej w Luboszu ul. Czereśniowa o długości ok. 400 mb.

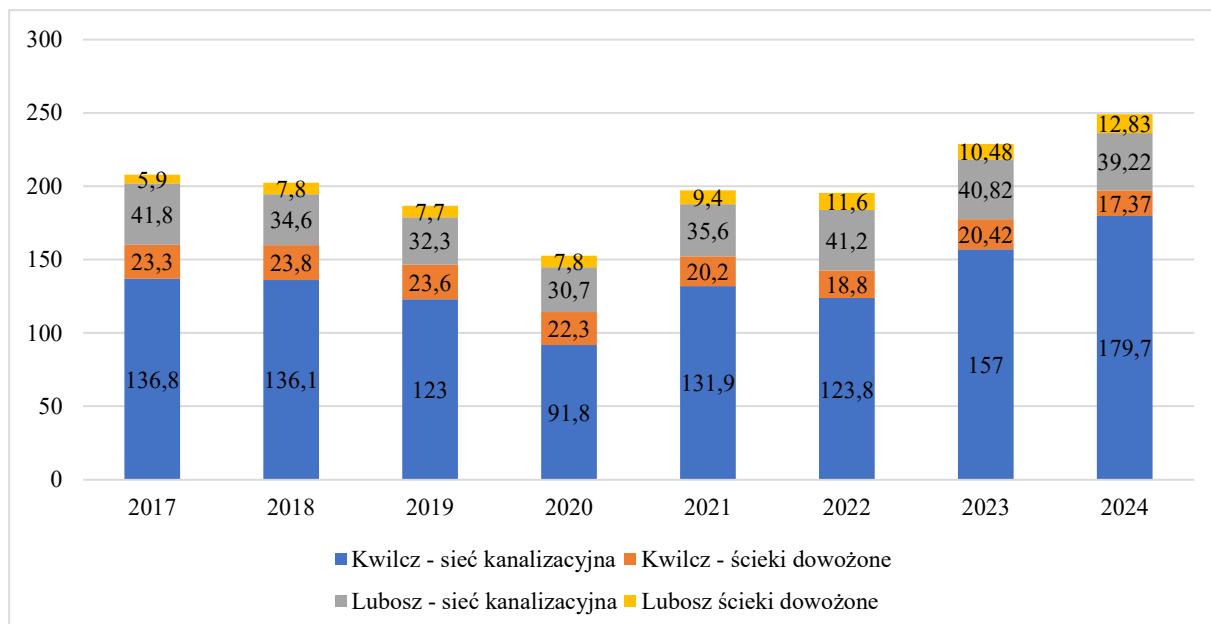
Wszystkie stacje wodociągowe w których pobierana jest woda i rozprowadzana w sieć prowadzą monitoring wody polegający na wykonywaniu badań wody tak w stacji jak i na sieci przez laboratorium posiadające akredytacje. W każdym wodociągu wykonywane jest badanie przeglądowe obejmujące wszystkie składniki chemiczne i bakteriologiczne oraz badania kontrolne na sieci zawierające mniejszy zakres chemiczny i bakteriologiczny. Woda do picia z wszystkich wodociągów spełnia wymagania co do jakości wody przeznaczonej do spożycia. Szczegółowe informacje dotyczące nadzoru nad wodociągami zawarto w rozdziale „*Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna*”.

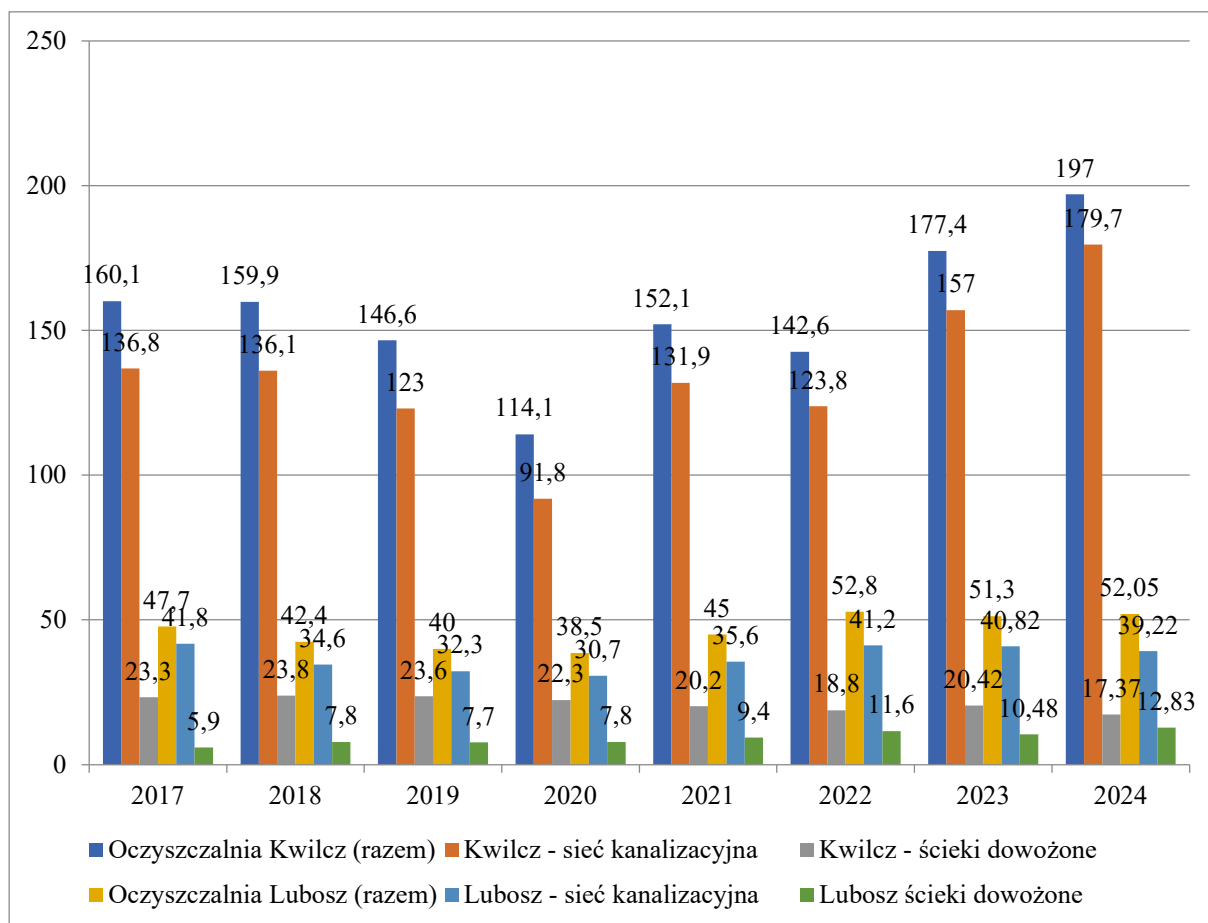
Długość sieci kanalizacyjnej (wg stanu na koniec 2024 roku) wynosi 32,3 km, a liczba przyłączy kanalizacyjnych – 693 szt. W sieć kanalizacji sanitarnej włączone są następujące miejscowości: Kwilcz, Rozbitek, Mechnacz, Orzeszkowo (do oczyszczalni w Kwilczu) oraz Lubosz i Daleszynek (do oczyszczalni w Luboszu).

W 2024 roku do oczyszczalni w Kwilczu dostarczono 197,2 tys. m³ ścieków (w tym: 179,0 tys. m³ za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej oraz 17,37 tys. m³ ścieków dowożonych), natomiast do oczyszczalni w Luboszu 52,05 tys. m³ (w tym 39,22 tys. m³ za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej oraz 12,83 tys. m³ ścieków dowożonych).

**Ilości ścieków doprowadzanych i dowożonych do oczyszczalni ścieków
z terenu Gminy w latach 2017 – 2024**
(dane Z.O.M.S. sp. z o.o. w Kwilczu)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Oczyszczalnia Kwilcz (razem)	160,1	159,9	146,6	114,1	152,1	142,6	177,4	197,0
Kwilcz - sieć kanalizacyjna	136,8	136,1	123	91,8	131,9	123,8	157,0	179,7
Kwilcz - ścieki dowożone	23,3	23,8	23,6	22,3	20,2	18,8	20,42	17,37
Oczyszczalnia Lubosz (razem)	47,7	42,4	40	38,5	45	52,8	51,30	52,05
Lubosz - sieć kanalizacyjna	41,8	34,6	32,3	30,7	35,6	41,2	40,82	39,22
Lubosz ścieki dowożone	5,9	7,8	7,7	7,8	9,4	11,6	10,48	12,83

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych⁶

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych.

Odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów

⁶ Gospodarowanie odpadami, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) to: zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów. Według tej samej ustawy zbieranie odpadów - to każde działanie, w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania.

ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości.

Z danych statystycznych wynika, że liczba mieszkańców gminy spada, jednak w wyniku uwarunkowań społecznych oraz dalszego wzrostu gospodarczego wzrasta ilość wytwarzanych odpadów przez potencjalnego mieszkańca. Z drugiej jednak strony możliwe jest ograniczenie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów w związku z rosnącą świadomością społeczeństwa. Dlatego jednym z najważniejszych elementów ochrony środowiska jest racjonalne gospodarowanie odpadami. Działalność w zakresie gospodarki odpadami sprowadzała się przez lata do ich gromadzenia i składowania na lokalnych składowiskach, z których tylko niewielka ich część była odzyskiwana. Rosnące ciągle w swej masie objętości składowiska odpadów były i są poważnym zagrożeniem środowiska wyrażającym się w zanieczyszczeniach wód podziemnych i powierzchniowych, gleb, powietrza atmosferycznego, a także w obniżaniu walorów krajobrazowych. Dlatego też ważne są działania mające na celu ograniczenie ilości powstających odpadów, ich zagospodarowanie, transport, bezpieczne dla środowiska ich usuwanie i utylizację, zmierzające do przeciwdziałania zanieczyszczeniu środowiska odpadami.

Od 1 lipca 2013 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych organizuje Gmina. W 2024 roku zadanie realizowane było przez Zakład Obsługi Mienia Samorządowego Sp. z o.o. w Kwilczu. Odpady komunalne z terenu Gminy Kwilcz odbierane są w postaci zmieszanej oraz selektywnej. Zbieranie odpadów komunalnych w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Selektywna zbiórka jest prowadzona w systemie workowym (pojemniki indywidualne) i pojemnikowym (system gniazdowy) z podziałem na frakcje: papier, tworzywa sztuczne, szkło oraz odpady ulegające biodegradacji.

Zgodnie z przepisami ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Z pobranych od właścicieli nieruchomości opłat gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku unieszkodliwiania odpadów komunalnych:
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych:
- obsługi administracyjnej tego systemu.

Dodatkowo z pobranych opłat, gminy mają możliwość pokrycia kosztów wyposażania nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Mieszkańcy mają również możliwość przekazywania odpadów, takich jak przeterminowane leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe czy odpady tekstyliów i odzieży odrębnie wysegregować i dostarczyć

samodzielnie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanego przy ulicy 1 Maja 1B w Kwilczu. P.S.Z.O.K. – stanowi jeden z kluczowych elementów niezbędnych dla realizacji założonych celów oraz prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.

Aktualnie obowiązujące przepisy odnoszące się do tworzenia systemów organizacyjno-prawnych w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi zakładają, że powinny być one dwuszczeblowe. Na poziomie województwa zostały opracowane plany gospodarki odpadami, zaś na szczeblu gminy został zbudowany system gospodarowania odpadami. System gospodarki odpadami na terenie województwa wielkopolskiego funkcjonuje zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym. Dokument został przyjęty uchwałą nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 roku. Na terenie powiatu międzychodzkiego funkcjonuje instalacja komunalna do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów, sortownia zmieszanych odpadów komunalnych i zbieranych selektywnie (jako wariant pracy instalacji MBP), instalacja do produkcji paliw alternatywnych. Zarządzającym jest Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o. – instalacja zlokalizowana jest w m. Mnichy.

Zgodnie z zapisami Nr XLVIII/390/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 12 maja 2023 r. *w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłat* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2023 r., poz. 5381) określono od 1 lipca 2023 r. metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w taki sposób, że w przypadku nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty – wynoszącą dla nieruchomości zamieszkałych w wysokości 29,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość. Wysokość opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi określono w wysokości 87,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszkującą daną nieruchomość (jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny).

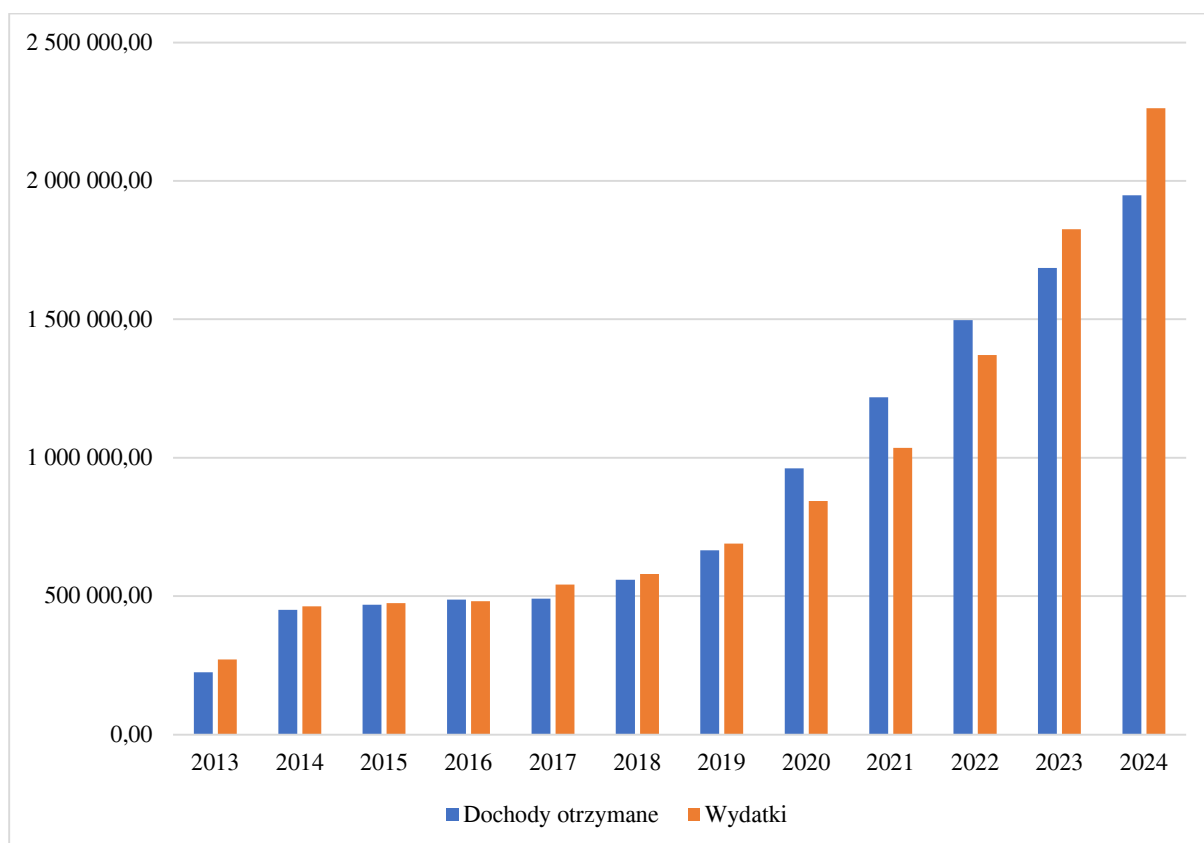
Jednocześnie Uchwałą nr XXXII/265/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 listopada 2021 r. *w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym* zwolniono w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym (warunkiem częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest zdeklarowanie przez właściciela nieruchomości kompostownika przydomowego i kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w tym kompostowniku) w wysokości 3,00 zł miesięcznie od stawki obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od każdego mieszkańca zamieszkującego nieruchomość.

Uchwała Nr IV/22/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 2 lipca 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty ponownie wybrano metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w taki sposób, że w przypadku nieruchomości na której zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty ustalonej – wynoszącą dla nieruchomości zamieszkałych w wysokości 34,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszukującą daną nieruchomość. Wysokość opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi określono w wysokości 96,00 zł miesięcznie za jedną osobę zamieszukującą daną nieruchomość (jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny). Powyższe zmiany weszły w życie z dniem 1 września 2024 r. Wyższa stawka opłaty wynika z faktu, że drożeje ich wywóz i zagospodarowanie, ma to związek ze wzrostem kosztów pracy – wzrosło minimalne wynagrodzenie, koszt składowania odpadów na składowisku, a także wzrost cen energii materiałów i usług i kosztów transportu odpadów. Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Uchwałą Nr IV/25/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 2 lipca 2024 r. zmieniającą Uchwałę Nr XXXII/265/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym zmieniono wysokość zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym do kwoty 5,00 zł miesięcznie od stawki obowiązującej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od każdego mieszkańca zamieszukującego nieruchomość.

Rok	Należności (w zł)	Dochody otrzymane (w zł)	Wydatki (w zł)	Różnica (w zł)
2013	236 184,00	224 514,99	270 907,30	-46 392,31
2014	473 148,00	450 812,98	463 025,71	-12 212,73
2015	461 251,00	469 305,45	474 693,54	-5 388,09
2016	521 544,00	486 970,84	481 013,55	5 957,29

2017	495 140,00	490 251,21	541 188,43	-50 937,22
2018	562 360,00	559 429,00	580 427,19	-20 998,19
2019	684 224,00	665 596,37	689 554,56	-23 958,19
2020	1 001 828,00	961 410,51	843 753,17	117 657,34
2021	1 230 696,00	1 218 235,31	1 035 154,76	183 080,55
2022	1 472 328,00	1 496 625,94	1 371 069,90	125 556,04
2023	1.700.952,00	1.686.008,07	1.825.511,28	- 139.503,21
2024	1.996.896,00	1.948.018,59	2.263.264,51	-315.245,92

W 2024 roku odebrano 1.764,63 ton odpadów komunalnych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, a na P.S.Z.O.K. zebrano 73,88 ton odpadów.

Ilość odebranych odpadów komunalnych w 2024 roku z nieruchomości zamieszkałych

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych odpadów [tony]
1	20 01 01	Papier i tektura	35,82
2	20 01 02	Szkło	97,96
3	20 01 39	Tworzywa sztuczne	168,52
4	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	145,76
5	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1316,57

Ilość zebranych odpadów komunalnych w 2024 roku w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów (P.S.Z.O.K.)

L.p.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Ilość odebranych odpadów [tony]
1	16 01 03	Opony	4,10
2	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	54,28
3	20 01 01	Papier i tektura	2,10
4	20 01 02	Szkło	1,46
5	20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,56
6	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	9,54
7	20 01 11	Tekstylia	0,84

Gospodarka

W 2024 roku Polska odnotowała wyraźne ożywienie gospodarcze, pomimo trudnych warunków makroekonomicznych na arenie międzynarodowej, takich jak wolniejszy wzrost gospodarczy w Europie oraz rosyjska agresja na Ukrainę.

Według szacunku GUS⁷ wartość produktu krajowego brutto (PKB) w 2024 r. wyniosła 3 641,2 mld zł. PKB to jeden z najważniejszych wskaźników ekonomicznych używanych do mierzenia wielkości gospodarki. Oznacza łączną wartość wszystkich dóbr i usług finalnych wyprodukowanych w danym kraju w określonym czasie (najczęściej w ciągu roku lub kwartału). PKB pozwala ocenić tempo rozwoju kraju, porównać wielkość gospodarki z innymi państwami oraz stanowi podstawę do decyzji rządów i banków centralnych np. przy ustalaniu polityki monetarnej czy budżetu. PKB mierzy łączną wartość wytworzonych dóbr i usług w gospodarce, co czyni go kluczowym wskaźnikiem kondycji ekonomicznej kraju. Jego analiza pozwala ocenić tempo rozwoju, porównywać gospodarki na arenie międzynarodowej oraz monitorować zmiany koniunktury.

Mimo że PKB jest istotnym wskaźnikiem, ma swoje ograniczenia:

- nie uwzględnia nierówności społecznych,
- nie odzwierciedla wpływu działalności gospodarczej na środowisko,
- nie mierzy jakości życia mieszkańców.

Obecny wzrost PKB to odbudowa gospodarki po trudnym 2023 roku, kiedy wzrost wyniósł zaledwie 0,1%. W latach 2021–2022 gospodarka rozwijała się w tempie ponad 5% rocznie, co było efektem odbicia po kryzysie pandemicznym. Wzrost w 2024 roku pokazuje, że Polska stopniowo przezwyciężała wyzwania takie jak wysoka inflacja, rosnące stopy procentowe czy skutki kryzysu energetycznego. Dodatkowo globalne problemy w łańcuchach dostaw oraz napięcia geopolityczne miały znaczący wpływ na spowolnienie w 2023 roku.

W 2023 roku rozwój gospodarczy Polski praktycznie stanął w miejscu, co stanowiło wyraźny kontrast w porównaniu do dynamicznego wzrostu w latach 2021–2022, kiedy gospodarka rozwijała się w tempie ponad 5% rocznie. Był to okres odbicia po kryzysie pandemicznym, który znacząco przyspieszył rozwój gospodarczy.

Na minimalny wzrost w 2023 roku wpłynęły kluczowe czynniki, takie jak:

- wysoka inflacja,
- rosnące stopy procentowe,
- kryzys energetyczny,
- problemy w globalnych łańcuchach dostaw,
- napięcia geopolityczne.

⁷ Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 maja 2025 r. w sprawie pierwszego szacunku wartości produktu krajowego brutto w 2024 r.

Te czynniki ograniczyły rozwój gospodarczy, jednak w 2024 roku sytuacja uległa poprawie, a Polska powróciła na stabilniejszy kurs wzrostu.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w 2024 roku wyniosło 8 265,92 zł i było o 11,0% wyższe niż w roku poprzednim (wówczas wzrost wyniósł 11,9%).

Jego siła nabywcza zwiększyła się o 7,0% (wobec wzrostu o 0,5% w 2023 roku). Najbardziej wzrosły wynagrodzenia w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 14,6%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,3%). Najmniej wzrosły wynagrodzenia w górnictwie i wydobywaniu (o 2,8%), gdzie w 2023 roku wzrost był najwyższy.

W 2024 roku przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów wyniosła 9 384,6 tys., tj. o 0,7% więcej niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna nominalna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2024 roku wyniosła 3849,12 zł, a rolników indywidualnych – 2103,36 zł, tj. odpowiednio o 14,4% oraz o 13,9% więcej niż w 2023 roku. Siła nabywcza tych świadczeń była wyższa niż przed rokiem: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych – o 10,4%, a rolników indywidualnych – o 9,9%.

Konsumpcja wzrosła w pierwszej połowie 2024 r., gdy inflacja spadła, a płace nominalne znacznie wzrosły, częściowo dzięki 18-procentowemu wzrostowi krajowej płacy minimalnej w styczniu i wyższym wynagrodzeniach sektora budżetowego. Stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie około 3%, a niedobory siły roboczej dotknęły większość sektorów, w szczególności ICT, budownictwo oraz transport i magazynowanie. Tymczasowy spadek wypłat z funduszy unijnych doprowadził do wolniejszego wzrostu inwestycji.

Podejmowanie działań inwestycyjnych (również przez przedsiębiorstwa), zwiększanie innowacyjności polskiej gospodarki, różnorodności i złożoności produkcji – są warunkami koniecznymi rozwoju polskiej gospodarki. W tym celu gospodarce potrzebny jest silny sektor bankowy, który będzie w stanie zaangażować się w proces transformacji i modernizacji polskiej gospodarki.

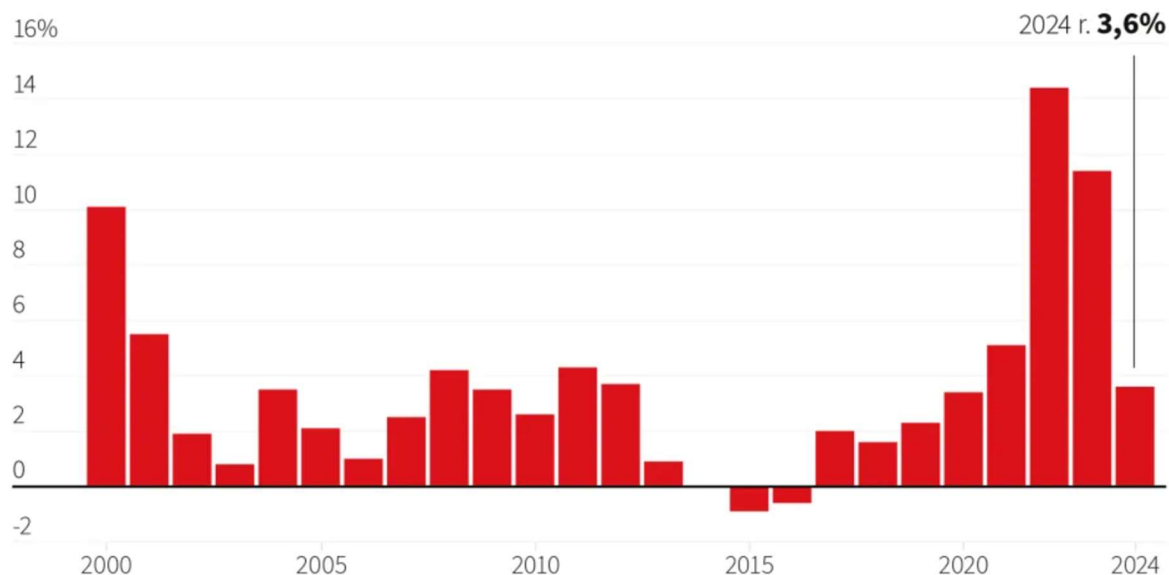
Inflacja, czyli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2024 r. w stosunku do 2023 r. wyniósł 103,6 (wzrost cen o 3,6%). W przypadku 2023 roku osiągnął wartość 11,9 procent.

Według danych GUS w ujęciu miesięcznym ceny wzrosły w kategoriach: transport (o 0,6%); zdrowie (o 0,4%); restauracje i hotele (o 0,3%); żywność i napoje bezalkoholowe (o 0,2%); użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (o 0,1%). Spadły natomiast ceny: odzieży i obuwia (o 1,5%); napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,6%); rekreacji i kultury (o 0,3%); innych towarów i usług (o 0,3%); wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,1%); łączności (o 0,1%). Bez zmian w stosunku do listopada 2024 r. pozostały ceny w edukacji. Ceny w ujęciu rocznym wzrosły w większości kategorii. Największy wzrost widoczny jest w przypadku użytkowania mieszkania lub domu i nośników energii (o 10,1%). W stosunku do grudnia 2023 r. wzrosły również ceny w takich kategoriach, jak: edukacja (o 9,2%); restauracje i hotele (o 6,8%); rekreacja i kultura (o 5,5%); zdrowie (o 5,5%); żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,8%); łączność (o 4,1%); napoje alkoholowe

i wyroby tytoniowe (o 3,3%); inne towary i usługi (o 3,1%); wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego (o 0,4%). Spadły natomiast ceny transportu (o 3,3%); odzieży i obuwia (o 1,7%).

Inflacja średnioroczna w Polsce (dane GUS)

(zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych – dane średnioroczne, rok do roku)

GUS opublikował również szczegółowe wskaźniki pokazujące kształtowanie się cen w grudniu ub.r. w poszczególnych grupach towarów i usług. Największe wzrosty cen w stosunku do grudnia roku wcześniejszego widoczne są w przypadku m.in.: niektórych artykułów spożywczych (np. ceny masła były w grudniu wyższe niż rok wcześniej o 27,1%); niektórych nośników energii (np. ceny energii elektrycznej wzrosły o 21,2%); usług turystycznych (w tym turystyki zorganizowanej za granicą, której ceny wzrosły o 19,0%); zaopatrywania w wodę (wzrost o 13,1%); usług związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego (wzrost o 13,0%); usług kanalizacyjnych (wzrost o 11,3%). Z kolei wśród produktów i usług notujących największe spadki cen w ujęciu rocznym, znalazły się m.in. cukier (spadek o 35,2%); opieka społeczna (spadek o 24,9%); sprzęt telekomunikacyjny (spadek o 13,6%); czy sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (spadek o 10,8%).

Struktura przedsiębiorców w Gminie Kwilcz

Ewidencja działalności gospodarczej jest ewidencją osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą. Ewidencja jest rejestrem jawnym, co oznacza, że każdy zainteresowany może zapoznać się z informacjami w niej zawartymi.

CEIDG jest spisem przedsiębiorców, będących osobami fizycznymi, działającymi na terenie Polski. Głównym celem stworzenia internetowej ewidencji było ułatwienie przedsiębiorcom założenia własnej firmy. Zniesiono konieczność rejestracji przedsiębiorstwa w urzędzie gminy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania właściciela. Centralna ewidencja, działająca w sieci, pozwala na składanie wniosku bez wychodzenia z domu. Z takiego udogodnienia mogą także skorzystać przedsiębiorcy prowadzący działalność, którzy chcą

wprowadzić zmiany, zawiesić, wznowić lub zlikwidować firmę. Dzięki CEIDG każdy, kto ma dostęp do internetu może skorzystać z bazy danych, w której zawarte są informacje o przedsiębiorstwach prowadzonych przez osoby fizyczne, zarejestrowanych w Polsce.

Aktywnych przedsiębiorców, dla których Gmina Kwilcz jest głównym miejscem wykonywania działalności jest 686 podmioty (liczba podmiotów gospodarki narodowej według danych rejestru Głównego Urzędu Statystycznego). Spośród tej liczby osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą to 470 podmiotów, natomiast pozostała grupa sklasyfikowana jest jako osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej – 216 podmiotów.

Analiza ogólnej liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2013–2024 wykazuje stały przyrost. Pełne zestawienie danych za badany okres prezentuje tabela poniżej wraz ze wskazaniem na przyrost liczby podmiotów w stosunku do roku poprzedniego.

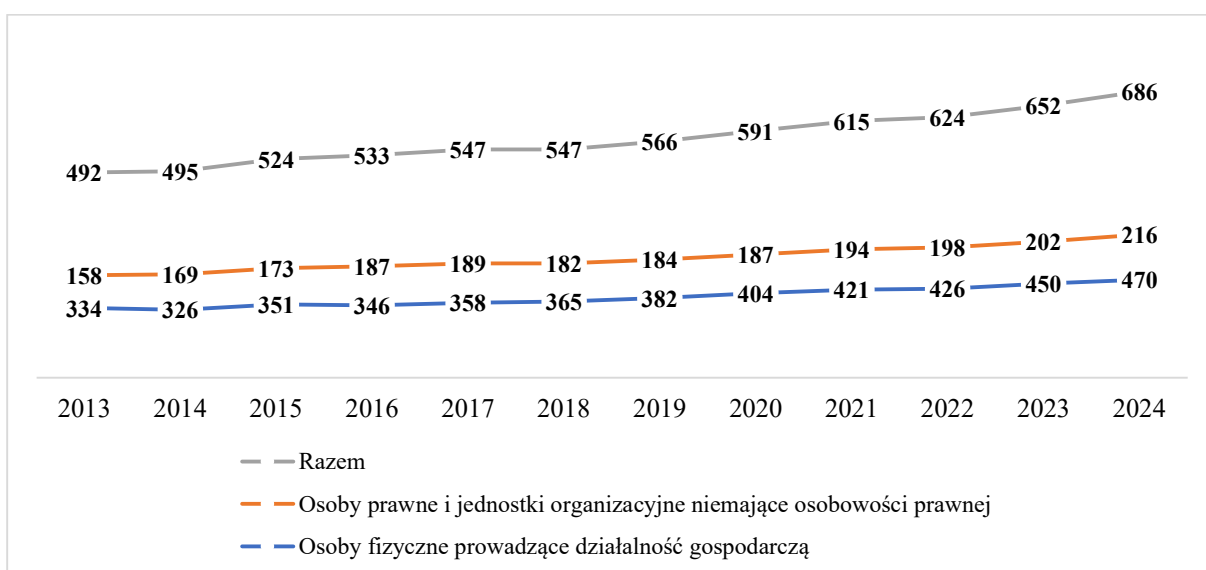
Rok	Ilość zarejestrowanych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą	Przyrost
2013	492	-----
2014	495	+ 3
2015	524	+ 29
2016	533	+ 9
2017	547	+ 14
2018	547	0
2019	566	+ 19
2020	591	+ 25
2021	615	+ 24
2022	624	+ 9
2023	650	+26
2024	686	+36

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Od roku 2013 liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Kwilcz stopniowo wzrasta. Wzrostu ilości podmiotów prowadzących działalność gospodarczą nie spowodowały nawet ograniczenia wynikające z pandemii koronawirusa czy zaobserwowany w ostatnich latach kryzys gospodarczy.

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	334	326	351	346	358	365	382	404	421	426	450	470
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	158	169	173	187	189	182	184	187	194	198	202	216
Razem	492	495	524	533	547	547	566	591	615	624	652	686

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Branżowość przedsiębiorstw z obszaru Gminy Kwilcz jest zróżnicowana i opracowana została na podstawie PKD, czyli Polskiej Klasyfikacji Działalności, która została wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie *Polskiej Klasyfikacji Działalności*. Kody PKD są niezwykle istotne z punktu widzenia podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podczas rejestracji działalności gospodarczej na druku CEIDG-1 przyszły przedsiębiorca musi określić zakres wykonywanej przez siebie działalności. Jeżeli w toku prowadzenia własnego biznesu dojdzie do poszerzenia zakresu działań firmy lub do ich zawężenia, również należy to zgłosić. Jednak główną rolą PKD jest rola statystyczna. Podstawowym podziałem jest podział na sekcje oznaczone symbolem jednoliterowym, które dzielą ogólną zbiorowość na 21 grup rodzajów działalności, na które składają się czynności związane ze sobą z punktu widzenia tradycyjnie ukształtowanego, ogólnego podziału pracy.

W ramach sekcji wyróżniamy następujące podziały działalności

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie;
- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe;
- Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcja F – Budownictwo;
- Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi;
- Sekcja J – Informacja i komunikacja;
- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne;
- Sekcja P – Edukacja;
- Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna;
- Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją;
- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa;
- Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby;
- Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

Branżowość przedsiębiorstw z obszaru Gminy Kwilec jest zróżnicowana. W strukturze gałęziowej podmiotów gospodarczych działających w Gminie dominują przedsiębiorstwa handlowe – ich udział wynosi ponad 17 % ogólnej liczby podmiotów. Wiodącymi gałęziami gospodarki w Gminie są:

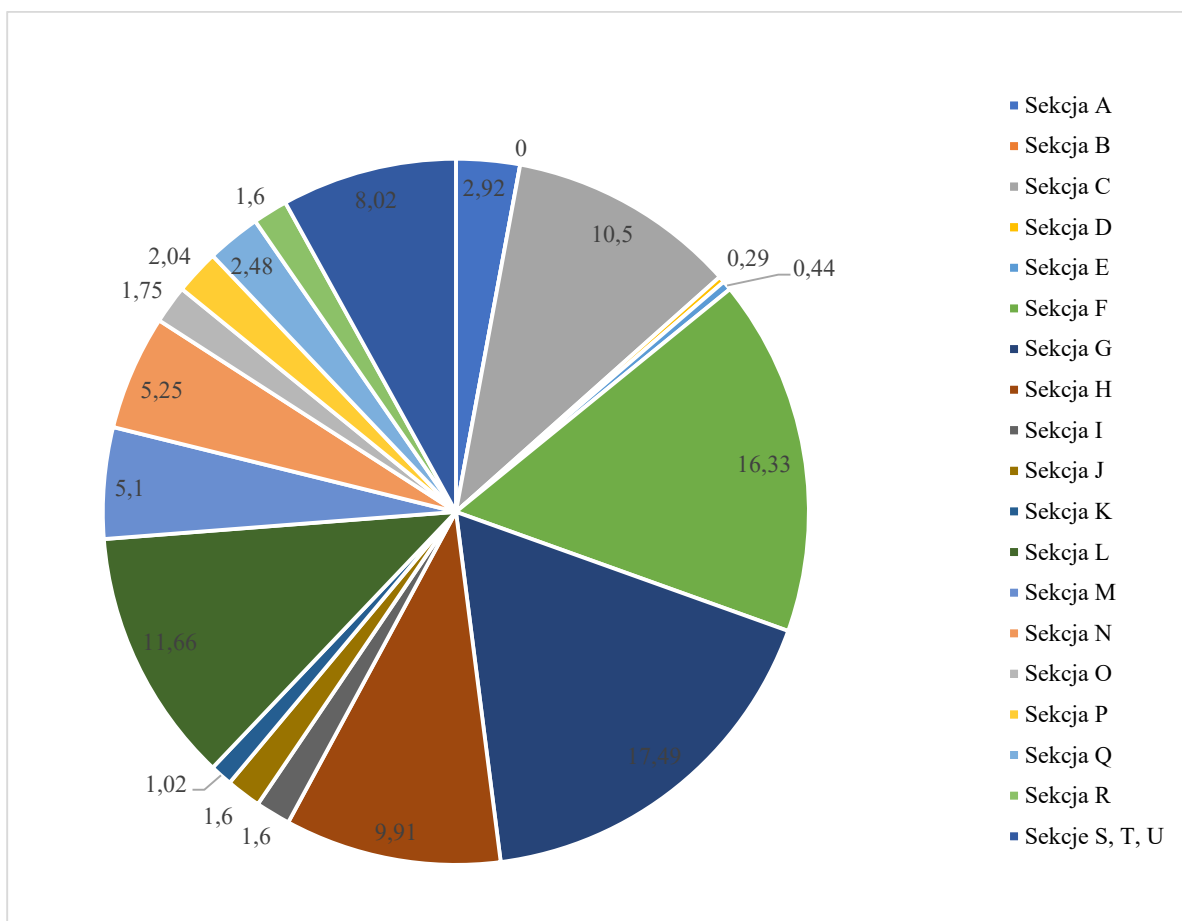
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 17,49%. Sekcja ta obejmuje: sprzedaż hurtową i detaliczną (tj. sprzedaż niewymagającą przetworzenia) wszystkich rodzajów towarów, świadczenie usług związanych ze sprzedażą towarów oraz naprawy pojazdów samochodowych i motocykli;
- Budownictwo – 16,33 %. Sekcja ta obejmuje roboty ogólnobudowlane i specjalistyczne w zakresie budownictwa i prac inżynierii lądowej i wodnej, które polegają na budowie (tzn. wznoszeniu obiektu budowlanego w określonym miejscu, odbudowie, rozbudowie i nadbudowie obiektu budowlanego) oraz obejmują prace polegające na przebudowie, remoncie, rozbiórce lub montażu obiektu budowlanego, włączając montaż budowli

z elementów prefabrykowanych oraz konstrukcji o charakterze stałym lub tymczasowym.

Przedmiot działalności podmiotów wg sekcji PKD 2007 w 2024 roku obrazuje poniższa tabela i wykres:

Sekcja wg PKD	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem	%
Sekcja A	13	7	20	2,92
Sekcja C	63	9	72	10,50
Sekcja D	0	2	2	0,29
Sekcja E	1	2	3	0,44
Sekcja F	105	7	112	16,33
Sekcja G	95	25	120	17,49
Sekcja H	51	17	68	9,91
Sekcja I	7	4	11	1,60
Sekcja J	10	1	11	1,60
Sekcja K	6	1	7	1,02
Sekcja L	6	74	80	11,66
Sekcja M	29	6	35	5,10
Sekcja N	33	3	36	5,25
Sekcja O	0	12	12	1,75
Sekcja P	10	4	14	2,04
Sekcja Q	14	3	17	2,48
Sekcja R	6	5	11	1,6
Sekcje S, T, U	21	34	55	8,02
Razem	470	216	686	100

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

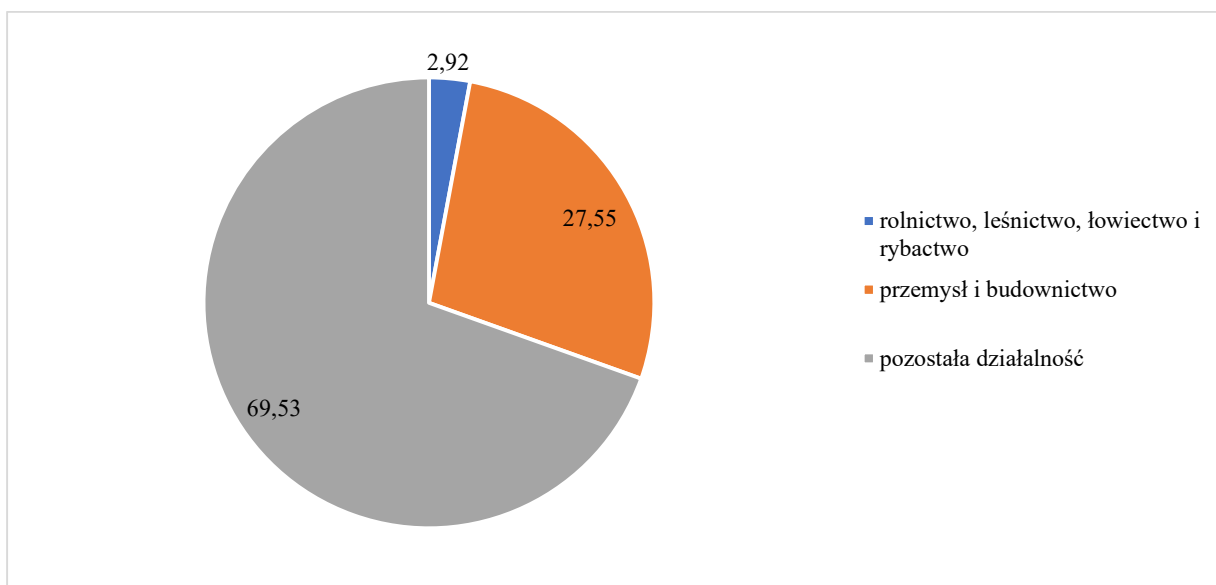
Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Wśród podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy Kwilcz dominują jednostki gospodarcze sektora prywatnego – 96,36 % (sektor publiczny to 13 podmiotów), mikroprzedsiębiorstwa prowadzone przez osoby fizyczne, a w szczególności osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące ok. 68,51 % działających na terenie Gminy podmiotów. Podmioty gospodarcze Gminy to przede wszystkim małe, rodzinne firmy, często działające na zasadzie samozatrudnienia. Znaczący udział drobnych podmiotów gospodarczych wynika prawdopodobnie z małych nakładów finansowych, niezbędnych do rozpoczęcia działalności oraz popytu na rynku lokalnym, związanego z zaspokajaniem podstawowych potrzeb mieszkańców. Analiza klasyfikacji działalności gospodarczych (według PKD 2007) podejmowanych na obszarze Gminy wskazuje na przewagę dwóch sekcji: handlu i budownictwa.

Podział podmiotów według grup rodzajów działalności

Ogółem:	686	%
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	20	2,92
przemysł i budownictwo	189	27,55
pozostała działalność	477	69,53

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Analiza zamieszczonej poniżej tabeli wskazuje na dominację przedsiębiorstw małych – do 9 pracowników. Jedynie 2 firmy zatrudniają powyżej 50 osób.

Podmioty wg klas wielkości (klasyfikowane według kryterium liczby pracujących)	Ilość	%
0 - 9 pracujących	660	96,21
10 - 49 pracujących	24	3,50
50 - 249 pracujących	2	0,29
Razem	686	100

Źródło: Bank danych lokalnych GUS

Ponadto w 2024 roku zarejestrowanych było: 33 stowarzyszenia i organizacje społeczne, 5 fundacji oraz 6 spółdzielni.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny⁸

Środowisko bezpieczeństwa Polski w ostatnich latach uległo zdecydowanemu pogorszeniu. Jest to przede wszystkim związane z agresywną polityką Rosji, a także z niestabilnością na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej czy narastającą asertywnością Chin. Sytuacja międzynarodowa, poprzez zakres i dynamikę wyzwań dla realizacji interesów narodowych, stwarza zarówno zagrożenia, jak i szanse dla osiągnięcia celów strategicznych państwa.

Agresja Rosji przeciw Ukrainie, która od 24 lutego 2022 r. ma charakter pełnoskalowej wojny, generuje zagrożenia i wyzwania w różnych wymiarach. Rosja zanegowała filary bezpieczeństwa międzynarodowego, w tym zasadę suwerenności i integralności terytorialnej państw, a także swobody wyboru własnej ścieżki rozwoju oraz sojuszy politycznych i wojskowych. Przyspieszyła też zmiany w globalnym układzie sił. Skuteczny opór Ukrainy, również dzięki wsparciu otrzymanemu ze strony Polski oraz innych państw, uniemożliwił Rosji osiągnięcie jej celów, niemniej jednak wojna rosyjsko-ukraińska wciąż trwa. Nie widać perspektyw na jej szybkie zakończenie.

Wojna w Ukrainie unaoczniała potrzebę przygotowania gospodarki na wypadek konfliktu zbrojnego i szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe. W obecnej sytuacji międzynarodowej należy przyjąć, że Polska będzie zmuszona w większym stopniu wykorzystać gospodarkę w celu zwiększenia zdolności obronnych.

Bezpieczeństwo jest podstawową potrzebą człowieka i zarazem grupy społecznej, jego brak wywołuje poczucie zagrożenia i niepokój. Zapewnienie ochrony na poziomie jednostki czy szerszej społeczności przed niebezpieczeństwami, które mogą im realnie zagrażać jest jedną z podstawowych funkcji państwa. Zagrożenia takie mogą być przyczynkiem powstania sytuacji kryzysowych wpływających negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, powodując znaczące ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych środków oraz sił. Należy w tym miejscu wspomnieć o nieograniczonej ilości zagrożeń, samorządy stoją przed szeregiem nowych wyzwań, które wynikają między innymi z globalizacji, zmian klimatu, rosnącej złożoności społeczeństw czy rozwoju technologii.

Zapewnienie ochrony na poziomie jednostki czy szerszej społeczności przed niebezpieczeństwami, które mogą im realnie zagrażać jest jedną z podstawowych funkcji państwa. Do zadań własnych gminy, wykonywanych we własnym imieniu, na własną odpowiedzialność i finansowanych własnymi środkami należą sprawy związane z: porządkiem publicznym i bezpieczeństwem obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego.

Wójt, jako organ jednoosobowy samorządu terytorialnego, jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo publiczne, które utożsamiane jest z takimi wartościami jak sprawne

⁸ Opracowano na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie, Komisariatu Policji w Sierakowie oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzychodzie

funkcjonowanie administracji publicznej, która skutecznie chroni interesy obywateli gwarantując ich niezakłócony rozwój. Do zadań wójta w kwestii bezpieczeństwa publicznego należy między innymi: wydawanie przepisów porządkowych, w razie sytuacji wyjątkowych opracowywanie planów operacyjnych, ogłasza ewakuację ludności z terenów zagrożonych, kieruje działaniami mającymi na celu zapobieganie oraz usuwanie klęsk i katastrof, w tej sferze wójt może wydawać również polecenia organom jednostek pomocniczych. W myśl art. 19 ustawy o zarządzaniu kryzysowym wójt jest organem właściwym w sprawach dotyczących zarządzania kryzysowego. Na skutek tego wójt zarządza działaniami polegającymi na monitorowaniu, planowaniu, reagowaniu oraz usuwaniu skutków zagrożeń.

Na wzrost poziomu bezpieczeństwa wpływa również realizacja innych zadań samorządu, których celem jest ograniczanie pośrednich przyczyn będących podłożem przestępczości oraz patologii społecznych. Są to między innymi działania w obszarze edukacji, wychowania, ochrony zdrowia, rozwoju gospodarczego, narkomanii, alkoholizmu oraz przemocy w rodzinach. Do podmiotów zapewniających bezpieczeństwo publiczne w szczególności zalicza się policję. Ustawa stanowi, że policja jako formacja umundurowana i uzbrojona, jest przeznaczona do ochrony ludzi oraz utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Do podstawowych zadań policji należy między innymi: ochrona życia i zdrowia ludzi oraz ochrona mienia, ochrona bezpieczeństwa oraz porządku publicznego, wykrywanie sprawców przestępstw i wykroczeń, kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych.

Niezwykle istotną rolę w gminach odgrywają Ochotnicze Straże Pożarne (OSP). OSP odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie gminy, działając jako jednostka ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa. Mają one za zadanie zabezpieczanie przed pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi zagrożeniami, a także działają w zakresie ratownictwa specjalistycznego. OSP są umundurowanymi organami społecznymi, wyposażonymi w specjalistyczny sprzęt, a głównym celem ich działalności jest realizacja zadań z zakresu bezpieczeństwa ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz walka z zagrożeniami naturalnymi i cywilizacyjnymi. OSP stanowią swego rodzaju fenomen społeczny, są organizacjami, w których strażacy ochotnicy działają społecznie i są gotowi w każdej chwili i w każdych warunkach nieść pomoc potrzebującym. Kluczową rolę odgrywają OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Trzeba podkreślić, że włączenie do KRSG oznacza oddanie do dyspozycji systemu posiadanych sił i środków, które posiada OSP, a także konieczność zapewnienia właściwego wyszkolenia jej członków. Udział w systemie jest niewątpliwie wyróżnieniem i docenieniem walorów dotychczasowego funkcjonowania straży, bo do systemu są włączane najlepsze straże pod względem organizacji, wyszkolenia i wyposażenia. Wszystkie formy działania straży ochotniczych są efektem dużego zaangażowania ich członków oraz umiejętności radzenia sobie często w bardzo trudnych sytuacjach

Jak trafnie zauważa K. Sienkiewicz-Małyjurek, *„Zaangażowanie władz lokalnych w proces kształtowania bezpieczeństwa publicznego i współdziałanie w tym zakresie z Policją, strażą pożarną i innymi strażami oraz służbami stanowi ważny element w rozwiązywaniu problemów*

społecznych. Tym bardziej, że samorządy lokalne są zobowiązane do wykonywania zadań publicznych, własnych, które są bezpośrednio lub pośrednio związane z bezpieczeństwem” . Demograficzne zmiany, takie jak starzenie się społeczeństwa i wzrost liczby imigrantów, wymagają od samorządów dostosowania usług społecznych, by zapobiegać wykluczeniu i zapewniać bezpieczeństwo wszystkim mieszkańcom. Ubóstwo i wykluczenie społeczne są głównymi czynnikami ryzyka przestępczości i przemocy. Osoby żyjące w trudnych warunkach często są izolowane od społeczeństwa, co zwiększa ich podatność na ryzykowne zachowania i przestępstwa.

Bezpieczeństwo lokalne stanowi część szerszego systemu bezpieczeństwa publicznego, a zgodnie z *Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej*, to państwo jest odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom. Wsparcie i pomoc dla lokalnych samorządów w kształtowaniu bezpieczeństwa to obowiązek organów władzy publicznej. Warto mieć na uwadze, że współczesne czasy wiążą się z nowymi wyzwaniem, wynikającymi z pojawienia się nowych zagrożeń. Wszystkie instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo, w tym również samorządy, muszą dostosować swoje działania do tych zmian, aby skutecznie chronić mieszkańców i odpowiednio reagować na pojawiające się niebezpieczeństwa.

Zagrożenie przestępczością oraz stan bezpieczeństwa i porządku publicznego

Policja wpływa na bezpieczeństwo lokalne poprzez realizację zadań związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym. W ujęciu pragmatycznym można te zadania podzielić na „zwykłe” i „nadzwyczajne” (związane z pojawieniem się poważnego zagrożenia). Zadania zwykłe są realizowane w toku codziennej służby pełnionej przez funkcjonariuszy służb prewencyjnej, śledczej i kryminalnej. W ramach codziennej służby, w granicach swych zadań funkcjonariusze wykonują czynności:

- administracyjno-porządkowe (służba prewencyjna);
- dochodzeniowo-śledcze (służba śledcza);
- operacyjno-rozpoznawcze (służba kryminalna)⁹.

Pośród różnego typu działań na wyróżnienie zasługują te o charakterze zapobiegawczym (profilaktycznym, prewencyjnym). Sprawnie przeprowadzane działania zapobiegawcze nie dopuszczają nie tylko do wzrostu poziomu zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, ale również do pojawienia się kryzysu społecznego objawiającego się niezadowolaniem społecznym przechodzącym w niepokoje społeczne

Pośród różnego typu działań na wyróżnienie zasługują te o charakterze zapobiegawczym (profilaktycznym, prewencyjnym). Sprawnie przeprowadzane działania zapobiegawcze nie dopuszczają nie tylko do wzrostu poziomu zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, ale również do pojawienia się kryzysu społecznego objawiającego się niezadowolaniem społecznym przechodzącym w niepokoje społeczne¹⁰.

⁹ Ustawa o policji

¹⁰ R. Gwardyński, *Kryzys społeczny a bezpieczeństwo publiczne* [w:] *Instytucje publiczne i prywatne w systemie zarządzania kryzysowego*, red. B. Wiśniewski, J. Prońko, P. Lubiewski, SGSP, Warszawa 2018

Pośród działań prewencyjnych podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa lokalnego jedna część jest wykonywana w ramach współdziałania z innymi podmiotami systemu bezpieczeństwa wewnętrznego (np. ze służbami ratowniczymi), a inna w ramach samodzielnej realizacji (pełnienie służby obchodowej, patrolowej czy interwencyjnej). W zakresie działań prewencyjnych szczególne znaczenie odgrywiają policjanci pełniący służbę patrolową, ruchu drogowego, ale również dzielnicowi oraz funkcjonariusze komórek profilaktyki społecznej.

Do podstawowych zadań policjantów pełniących służbę patrolową należy w szczególności:

- zapobieganie wszelkim zachowaniom mogącym stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa osób i mienia lub naruszającym porządek publiczny;
- zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń w miejscach publicznych;
- nawiązywanie i utrzymywanie więzi ze społecznością lokalną w celu tworzenia atmosfery poczucia bezpieczeństwa i współodpowiedzialności za zapobieganie zagrożeniom wyżej wymienionym;
- prowadzenie niezbędnych działań profilaktycznych.

Podstawowym zadaniem policjantów pełniących służbę na drogach (zwanych policjantami ruchu drogowego) jest utrzymywanie bezpieczeństwa ruchu drogowego i porządku publicznego w ruchu drogowym oraz przeciwdziałanie zagrożeniu przestępczością na drogach.

Do zadań dzielnicowego należy w szczególności:

- prowadzenie rozpoznania przydzielonego mu rejonu pod względem osobowym, terenowym, zjawisk i zdarzeń mających wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki społecznej;
- podejmowanie działań z zakresu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń;
- nadzorowanie przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego.

Policja jest ważnym podmiotem systemu bezpieczeństwa państwa, wpływającym na bezpieczeństwo lokalne odnoszące się do mieszkańców tworzących wspólnotę lokalną. Bezpieczeństwo lokalne jest istotnym fragmentem bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, a postrzegane przez Policję dotyczy sfery bezpieczeństwa publicznego, za utrzymywanie którego Policja jest odpowiedzialna. Działania Policji podejmowane na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnej są działaniami złożonymi, wielopodmiotowymi, zorganizowanymi, opierającymi się na kooperacji podejmowanej z organami administracji państwowej, instytucjami państwowymi i samorządowymi, organizacjami społecznymi oraz wspólnotami mieszkańców. Policja posiada istotne możliwości działania w sferze bezpieczeństwa lokalnego oparte na wiedzy i umiejętności policjantów, w tym pełniących służbę patrolową i patrolowo-interwencyjną, ruchu drogowego, dzielnicowego oraz profilaktyka społecznego. To wspólna praca tych fachowców wzmocniona przez sprawne wykonywanie zadań przez policjantów służby kryminalnej i śledczej przekłada się na to, że społeczność lokalna funkcjonuje w sytuacji

niezagrożenia, spokoju, pewności i zwiększonej możliwości istnienia, rozwoju, realizacji własnych interesów i zaspokajania potrzeb indywidualnych oraz zbiorowych.

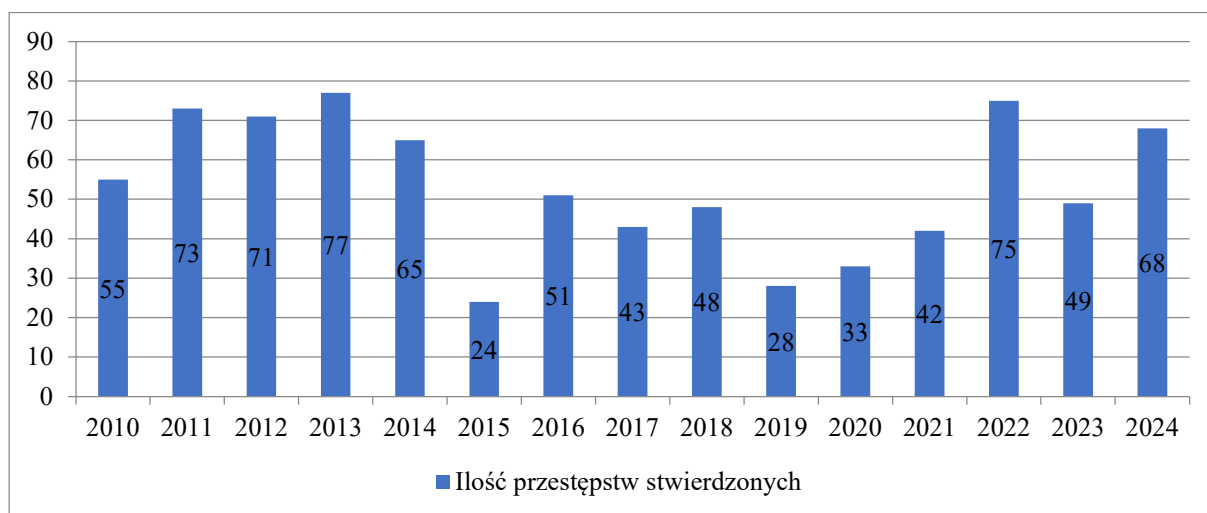
Policja jest ważnym podmiotem systemu bezpieczeństwa państwa, wpływającym na bezpieczeństwo lokalne odnoszące się do mieszkańców tworzących wspólnotę lokalną. Bezpieczeństwo lokalne jest istotnym fragmentem bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, a postrzegane przez Policję dotyczy sfery bezpieczeństwa publicznego, za utrzymywanie którego Policja jest odpowiedzialna. Działania Policji podejmowane na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnej są działaniami złożonymi, wielopodmiotowymi, zorganizowanymi, opierającymi się na kooperacji podejmowanej z organami administracji państwowej, instytucjami państwowymi i samorządowymi, organizacjami społecznymi oraz wspólnotami mieszkańców. Policja posiada istotne możliwości działania w sferze bezpieczeństwa lokalnego oparte na wiedzy i umiejętności policjantów, w tym pełniących służbę patrolową i patrolowo-interwencyjną, ruchu drogowego, dzielnicowego oraz profilaktyka społecznego. To wspólna praca tych fachowców wzmocniona przez sprawne wykonywanie zadań przez policjantów służby kryminalnej i śledczej przekłada się na to, że społeczność lokalna funkcjonuje w sytuacji niezagrożenia, spokoju, pewności i zwiększonej możliwości istnienia, rozwoju, realizacji własnych interesów i zaspokajania potrzeb indywidualnych oraz zbiorowych.

Zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego nie należy oczywiście rozpatrywać wyłącznie poprzez pryzmat polityki kryminalnej i podejmowania działań interwencyjnych przez Policję, jednakże policyjne statystyki stanowią (choć oczywiście nie w pełni) obraz wskazujący na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przedstawiane corocznie przez Komendę Powiatową Policji w Międzychodzie (oraz Komisariatu Policji w Sierakowie) statystyki dotyczą popełnianych przestępstw i wykroczeń. Przywołane terminy mają charakter słów kluczy dla przedstawianych statystyk.

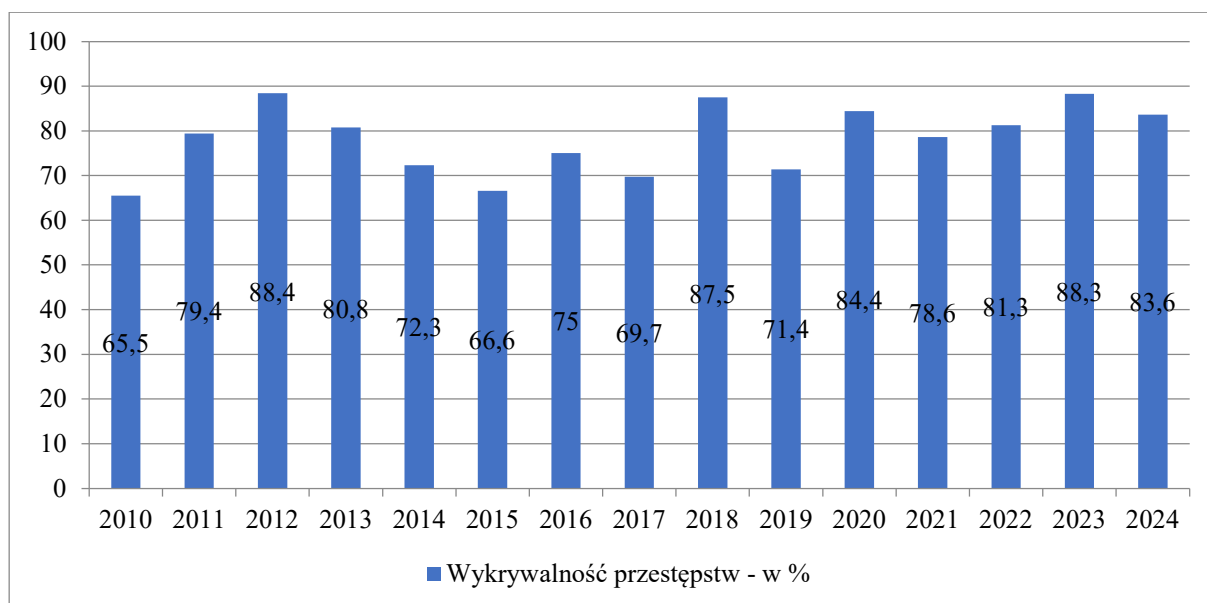
Wykroczenie i przestępstwo to dwa pojęcia często używane zamiennie w codziennym języku, jednak w świetle prawa karnego mają one odmienne definicje i konsekwencje prawne. Różnice pomiędzy nimi dotyczą przede wszystkim szkodliwości społecznej czynu, motywacji sprawcy oraz wymiaru kary. Wykroczenie to czyn zabroniony, który charakteryzuje się niższą szkodliwością społeczną w porównaniu do przestępstw. Może być popełniony zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie. Różnica między przestępstwem a wykroczeniem polega głównie na stopniu szkodliwości społecznej i rodzaju kary, jaka grozi za ich popełnienie. Regulacje prawne dotyczące wykroczeń znajdują się w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – *Kodeks wykroczeń*. Za popełnienie wykroczenia grozi grzywna, nagana, ograniczenie wolności, a nawet krótki areszt. Najczęściej wykroczenia kończą się karą pieniężną. Przestępstwo to czyn zabroniony o dużej szkodliwości społecznej, który jest bezprawny, zawiniony i karalny. Przestępstwa dzielą się na występki i zbrodnie, a ich regulacje zawarte są w *Kodeksie karnym* z dnia 6 czerwca 1997 r. Występek może skutkować karą grzywny lub ograniczenia wolności, natomiast za zbrodnie grozi kara pozbawienia wolności wynosząca minimum 3 lata. Przestępstwo to bardziej poważne naruszenie prawa niż wykroczenie, co skutkuje surowszymi karami. Główne różnice między przestępstwem od wykroczenia dotyczą motywacji, stopnia szkodliwości czynu i konsekwencji prawnych. Przestępstwo jest zawsze umyślne, podczas gdy wykroczenie może być popełnione również nieumyślnie. Kara za przestępstwo jest zazwyczaj

surowsza, często wiąże się z karą pozbawienia wolności na minimum 3 lata, podczas gdy wykroczenia kończą się zazwyczaj grzywną lub ograniczeniem wolności od 5 do 30 dni. Wykroczenia są często naruszeniami administracyjno-prawnymi, natomiast przestępstwa mają charakter kryminalny i są społecznie niebezpieczne. Sprawy wykroczeń rozpatrują sądy rejonowe w I instancji, a sprawy przestępstw rozpatrują zarówno sądy rejonowe oraz okręgowe. W polskim systemie prawnym różnice pomiędzy przestępstwem a wykroczeniem są jasno określone na podstawie przepisów kodeksu karnego i ustawy o wykroczeniach.

**Ilość przestępstw stwierdzonych w latach 2010 – 2024 na terenie Gminy Kwilcz
oraz ich wykrywalność**
(dane K.P.P. w Międzychodzie):

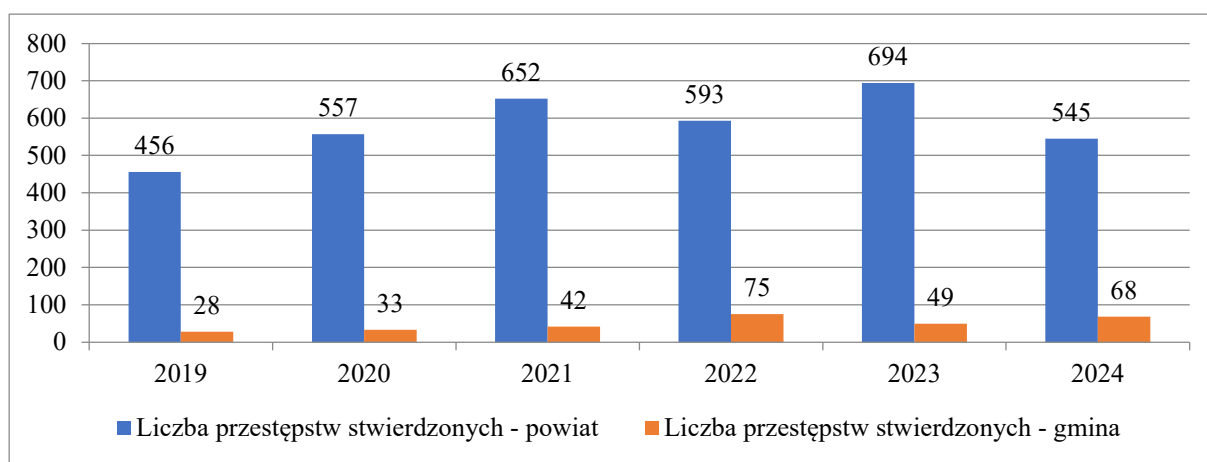

W 2024 roku na terenie Gminy Kwilcz odnotowano 68 przestępstw, co w odniesieniu do roku 2023 stanowiło wzrost o 19. Jednocześnie wykrywalność wszystkich przestępstw osiągnęła poziom 83,6%.

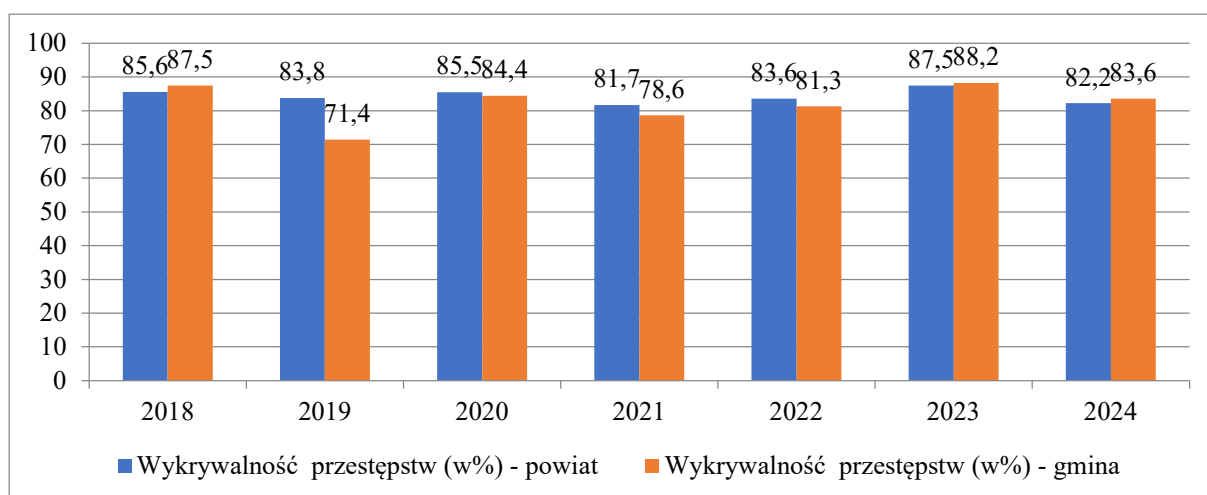

Powyższe dane odnieść można do danych z całego powiatu międzychodzkiego z ostatnich 5 lat (dane K.P.P. w Międzychodzie):

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba przestępstw stwierdzonych - powiat	557	652	593	694	545
Liczba przestępstw stwierdzonych - Gmina	33	42	75	49	68
Liczba przestępstw stwierdzonych - Gmina (udział w %)	5,92	6,44	12,65	7,06	12,5
Wykrywalność przestępstw (w%) - powiat	85,5	81,7	83,8	87,5	82,2
Wykrywalność przestępstw (w%) - Gmina	84,4	78,6	81,3	88,2	83,6

W minionym roku liczba wszystkich stwierdzonych przestępstw na terenie powiatu spadła (do poziomu 545, odnosząc do roku 2023 – 694; wykrywalność wszystkich przestępstw spadła do poziomu 82,2% z poziomu 87,5% w roku 2023).

Spadła także na terenie powiatu liczba przestępstw kryminalnych, z 489 w roku 2023, do 354 w roku 2024. Wykrywalność tych przestępstw także spadła: 82,2% w roku 2024, do 87,5% w roku 2023.

W 2024 roku na terenie Gminy Kwilcz stwierdzono 17 przestępstw kryminalnych (wzrost o 3 w odniesieniu do roku 2023), których wykrywalność spadła do poziomu 70% (w roku 2023 wynosiła 73%, a w roku 2022 – 41,6%). W kategorii przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w 2023 roku odnotowano 1 przypadek. Ilość przestępstw stwierdzonych przeciwko mieniu wzrosła do 25 czynów stwierdzonych w 2024 roku (z 15 do 25 czynów stwierdzonych). Jednocześnie odnotowano spadek wykrywalności (na poziomie 55%). W ramach przestępstw przeciwko mieniu odnotowano więcej czynów w kategorii kradzież z włamaniem (6) – wykrywalność 66,6%. W 2024 roku odnotowano 1 przypadek przestępstwa kradzież i kradzież poprzez włamanie samochodu (wykrywalność 0%). W kategorii „kradzieży cudzej rzeczy” liczba stwierdzonych czynów wzrosła do 8 czynów (w kategorii kradzieży cudzej rzeczy wykrywalność jest na poziomie 75 %). W 2024 roku odnotowano 3 przestępstwa z kategorii uszkodzenia mienia (wykrywalność 66,6%).

Przestępczość na terenie Gminy Kwilcz (lata 2020-2024)
(dane K.P.P. w Międzychodzie)

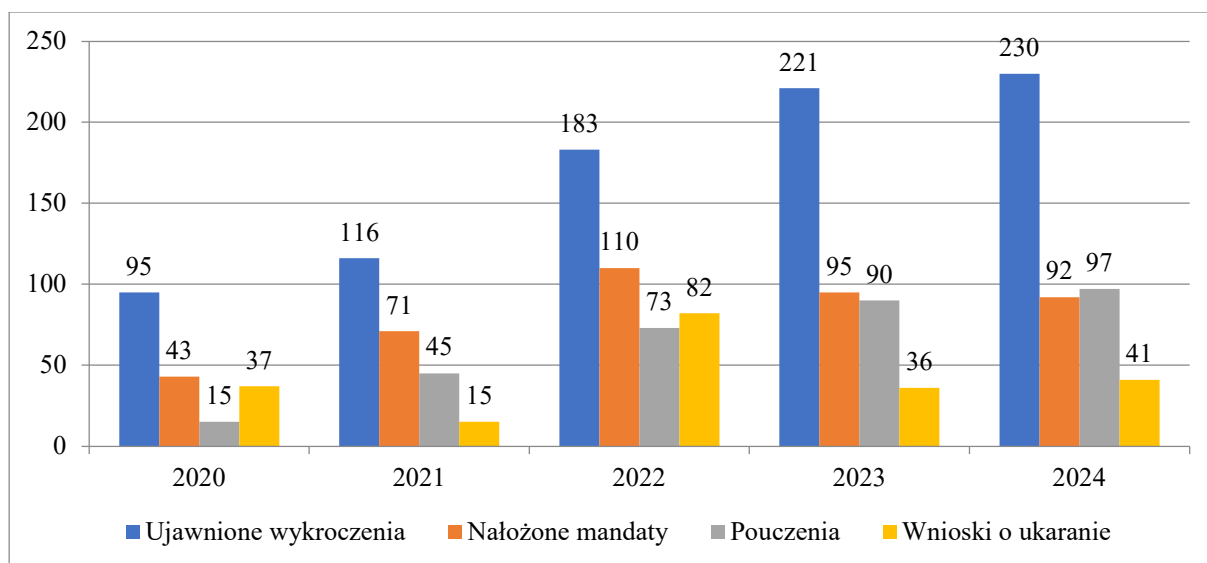
Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Przestępstwa kryminalne	13	16	34	14	17
Przestępstwa kryminalne - wykrywalność (w%)	53,5	44	41,6	73	70
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	1	2	4	0	1
Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu - wykrywalność (w %)	100	100	100	0	100
Przestępstwa przeciwko mieniu	8	14	30	15	25
Przestępstwa przeciwko mieniu - wykrywalność (w %)	50	35,7	46,6	68	55
Kradzież z włamaniem	5	4	5	2	6
Kradzież z włamaniem - wykrywalność (w %)	40	25	66,6	50	66,6
Kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu	0	0	0	0	1
Kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu - wykrywalność (w%)	0	0	0	0	0
Kradzież cudzej rzeczy	2	8	7	4	8
Kradzież cudzej rzeczy - wykrywalność (w%)	50	37,5	28,5	75	75
Uszkodzenie mienia	1	1	3	1	3

Uszkodzenie mienia - wykrywalność (w%)	100	100	100	100	66,6
--	-----	-----	-----	-----	------

Skuteczność w zakresie reagowania na zaistniałe wykroczenia

W 2024 roku prowadzono 230 postępowań w sprawach o ujawnione wykroczenia, w wyniku czego: nałożono 92 mandatów, zastosowano 97 pouczeń oraz skierowano 41 wniosków o ukaranie.

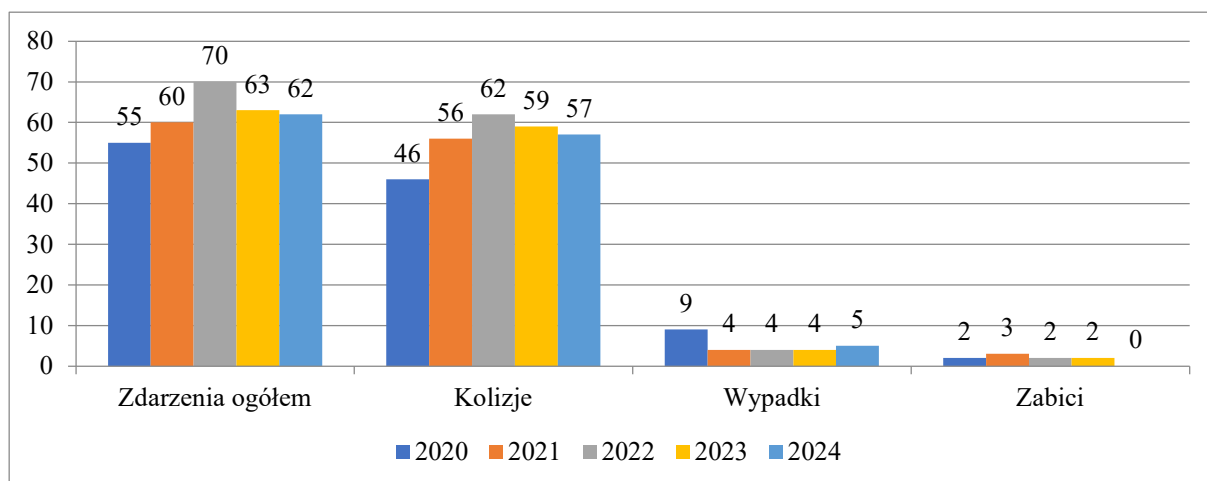
Statystyka postępowań w sprawach o ujawnione wykroczenia na terenie Gminy Kwilcz w latach 2020 – 2024 (dane K.P.P. w Międzyzdrojach):

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym na terenie Gminy Kwilcz

W 2024 roku odnotowano 62 zdarzenia drogowe (57 kolizji oraz 5 wypadków), w których nie zginęła żadna osoba.

Statystyka zdarzeń na drogach w latach 2019 – 2023 na terenie Gminy Kwilcz (dane K.P.P. w Międzyzdrojach):

Poprawa stanu bezpieczeństwa gminy Kwilcz i podejmowane w tym zakresie szereg czynności zgodnych z obowiązującymi przepisami zarówno w zakresie zapobiegania jak i procesu wykrywczego stałe i systematycznie ograniczanie przestępstw przeciwko mieniu oraz zaangażowanie policjantów w zwalczaniu patologii społecznej skutkuje poczuciem bezpieczeństwa mieszkańców.

W 2024 roku okresie na terenie gminy Kwilcz odnotowano podobny stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym w porównaniu do roku ubiegłego. Zdarzeń drogowych odnotowano 62, w tym 5 wypadki. Nie odnotowano wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym. Odnotowano wzrost przestępstw ogółem stwierdzonych do roku poprzedniego o 6. Na terenie gm. Kwilcz odnotowano 12 przypadków z art. 178a §1 *Kodeksu karnego* – nietrzeźwy kierujący pojazdem mechanicznym. Jest to więcej o 3 przestępstwa do roku ubiegłego. Ponadto za posiadanie środków odurzających w roku 2022 odnotowano 4 przestępstwa, w roku 2023 odnotowano również 4 przestępstwa (w związku z tym zatrzymano 6 osób), w roku 2024 odnotowano 2 przestępstwa. Wykrywalność jest na poziomie 100%.

Działania funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Sierakowie oraz Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie skupiają się na ograniczaniu przestępczości przeciwko mieniu czyli zjawiska najbardziej dokuczliwe dla społeczeństwa, a co za tym idzie do poprawy bezpieczeństwa Gminy Kwilcz. Bardzo ważnym elementem służby w Komisariacie Policji w Sierakowie jest służba obchodowa realizowana przez dzielnicowych w tym dyżury w Urzędzie Gminy Kwilcz. Bezpośredni kontakt dzielnicowego z mieszkańcami, który niewątpliwie wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców w swoim miejscu zamieszkania. Mając na uwadze prospołeczne działania Policji uruchomiono na terenie kraju w tym także Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie aplikację „Moja Komenda” oraz realizowany jest program „Dzielnicowy bliżej Nas”.

Ważnym elementem polityki poprawy bezpieczeństwa publicznego jest funkcjonująca od września 2016 r. policyjna Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Daje ona możliwość informowania Policji o miejscach i zdarzeniach, które wpływają na nasze poczucie bezpieczeństwa. Poprzez interaktywną stronę internetową każdy ma możliwość zgłoszenia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego. Dostęp do Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa możliwy jest ze strony internetowej znajdującej się pod adresem: <https://mapy.geoportal.gov.pl/iMapLite/KMZBPublic.html>. Zgłoszenie nanosi się na wyświetlonej mapie zagrożeń poprzez interfejs użytkownika postępując zgodnie z przewidzianym algorytmem. Każde naniesione na mapę zagrożenie wywoła odpowiednią reakcję Policji. Z jednego komputera można zgłosić jedno zagrożenie na dobę. Należy pamiętać, że zgłoszenia w ramach Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa nie zastępują potrzeby pilnej interwencji Policji. W tego typu przypadkach należy korzystać z numerów alarmowych 112 lub 997. Obywatele najczęściej zgłaszają zagrożenia, które są najbardziej uciążliwe w ich miejscu zamieszkania. Są to m.in.: nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie dozwolonej prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych, niewłaściwa infrastruktura drogowa, używanie środków odurzających czy zła organizacja ruchu drogowego. Policjanci po potwierdzeniu zgłoszenia, realnie pomagają w rozwiązaniu problemu. Na przykład w sytuacji stwierdzenia złej organizacji ruchu, która zagraża bezpieczeństwu

występują do zarządcy drogi o zmianę organizacji ruchu w tym miejscu. Na terenie powiatu międzychodzkiego w 2024 roku zgłoszono 328 przypadków, z czego tylko 17,99% zostało potwierdzone.

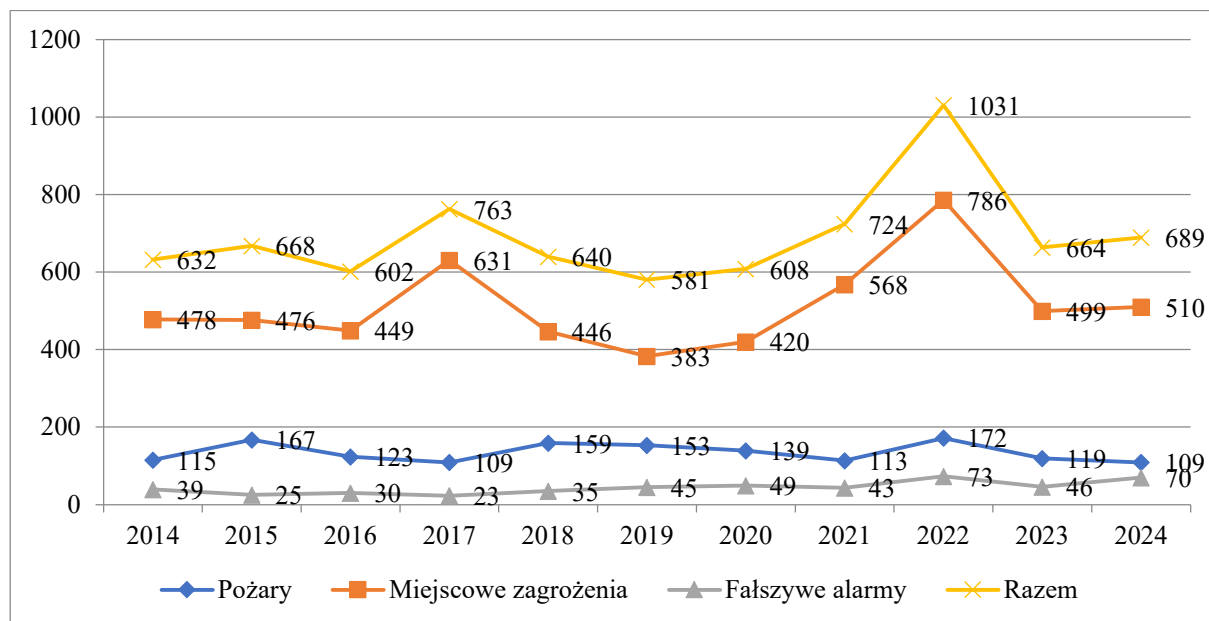
Požary i miejscowe zagrożenia

Gmina Kwilcz, jak każdy obszar, a w szczególności tereny rolnicze, zagrożona jest wystąpieniem sytuacji kryzysowych. W związku z tym istnieje system ratownictwa dla tego terenu. Miejscem koordynacji wszystkich sytuacji kryzysowych jest Urząd Gminy w Kwilczu. Na administrowanym przez niego terenie znajdują się jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które działają lokalnie na rzecz miejscowej społeczności oraz przy wystąpieniu szerszych działań ratowniczych, także na obszarze innych gmin.

Na terenie powiatu obejmującego 4 gminy w 2024 roku powstały ogólnie 689 zdarzeń, z czego: 109 pożarów, 510 miejscowych zagrożeń (wypadki drogowe, poszukiwanie zaginionych, wyławianie topielców, usuwanie powalonych drzew i innych mających wpływ na bezpieczeństwo a stwarzających zagrożenie, nietypowe zachowanie się owadów), w 70 przypadkach zanotowano fałszywe alarmy.

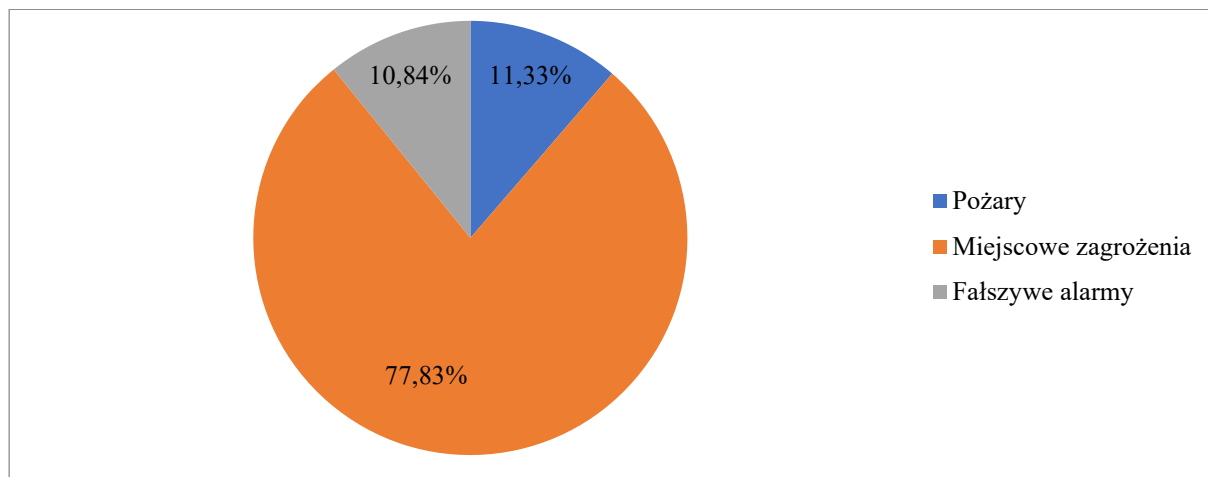
Na terenie Gminy Kwilcz w roku 2024 powstały ogólnie 203 zdarzenia, z czego: 23 pożary (w roku 2018 – 23 pożary, w roku 2019 – 24 pożary, w roku 2020 – 21 pożarów, w roku 2021 – 30 pożarów, w roku 2022 – 28 pożarów, w roku 2023 – 30 pożarów), 158 miejscowych zagrożeń (m in. wypadki drogowe, usuwanie powalonych drzew i innych mających wpływ na bezpieczeństwo, a stwarzających zagrożenie, nietypowe zachowanie się owadów; w 2018 roku – 84 miejscowe zagrożenia, w 2019 roku – 61 miejscowych zagrożeń, w 2020 roku – 103 miejscowych zagrożeń, w 2021 roku – 110 miejscowych zagrożeń, w roku 2022 – 163 miejscowe zagrożenia, w roku 2023 – 110 miejscowe zagrożenia), w 22 przypadkach zanotowano fałszywe alarmy.

Sytuacja ogólna na terenie Powiatu Międzychodzkiego w latach 2014-2024 (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

W odniesieniu do roku 2023, w 2024 roku nastąpił wzrost ilości interwencji – o 52 interwencje, (głównie wzrost liczby miejscowych zagrożeń w 2024 roku).

Procentowy udział poszczególnych zdarzeń na terenie Gminy Kwilcz w 2024 roku (dane K.P.P.S.P. w Międzychodzie):

Osoby śmiertelne i ranne w zdarzeniach powstałych na terenie Gminy Kwilcz w 2024 roku (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

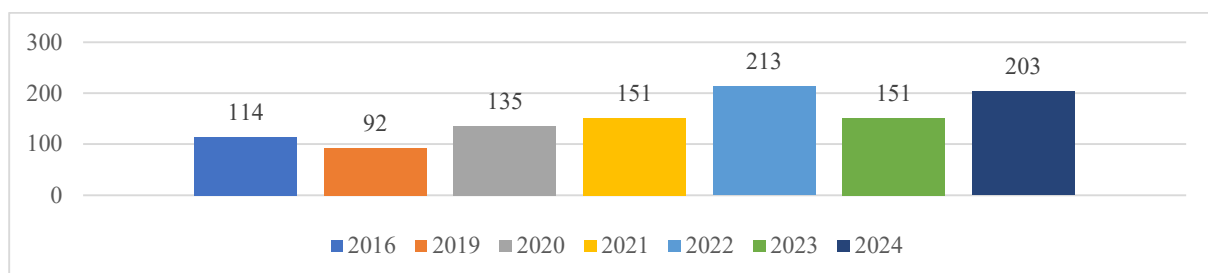
	Ofiary śmiertelne	Ranni
Pożar	0	1
Miejscowe zagrożenie	6	27

Główne przyczyny pożarów powstałych na terenie Gminy Kwilcz w 2024 roku (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie) to nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych na paliwo stałe – 5 przypadków.

Główne przyczyny zagrożeń miejscowych powstałych na terenie Gminy Kwilcz w 2024 roku (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

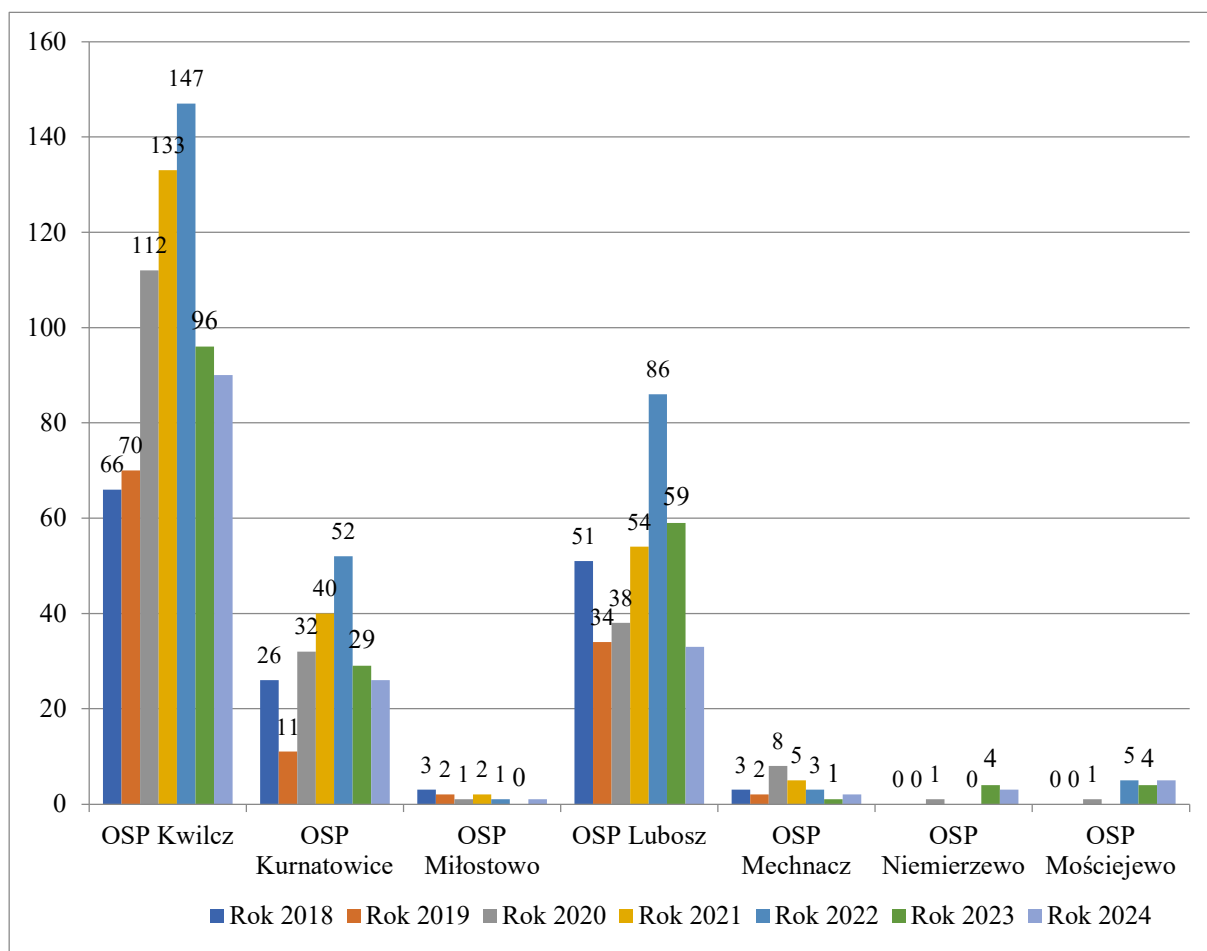
1. Huragany, silne wiatry – 24 przypadki,
2. Niezachowania zasad w ruchu środków transporty – 18 przypadków.

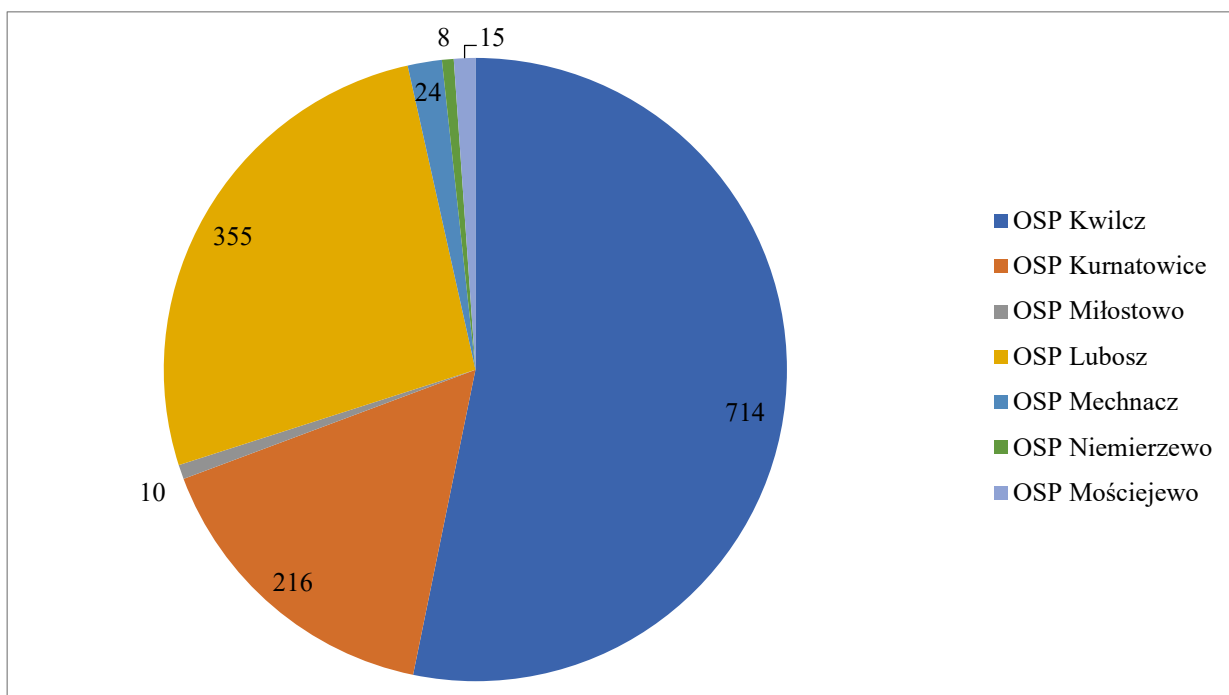
Zdarzenia występujące na terenie gminy Kwilcz w latach 2016-2024 (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

Ilość wyjazdów do działań ratowniczo-gaśniczych, w których brały udział jednostki OSP z terenu Gminy Kwilcz w latach 2018 - 2024 (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

Jednostka	KSRG	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Razem
OSP Kwilcz	TAK	66	70	112	133	147	96	90	714
OSP Kurnatowice	TAK	26	11	32	40	52	29	26	216
OSP Miłostowo	NIE	3	2	1	2	1	0	1	10
OSP Lubosz	TAK	51	34	38	54	86	59	33	355
OSP Mechnacz	NIE	3	2	8	5	3	1	2	24
OSP Niemierzewo	NIE	0	0	1	0	0	4	3	8
OSP Mościejewo	NIE	0	0	1	0	5	4	5	15
	Razem	149	119	193	234	294	193	162	1212

Statystyka wyjazdów do działań ratowniczo-gaśniczych, w których brały udział jednostki OSP z terenu gminy Kwilcz w roku 2024 (dane K.P. P.S.P. w Międzychodzie):

Jednostka	KSRG	P	MZ	AF	CZ	Suma
OSP Kwilcz	TAK	16	68	6	7	97
OSP Kurnatowice	TAK	7	17	2	3	29
OSP Miłostowo	NIE	1	0	0	1	2
OSP Lubosz	TAK	7	24	2	6	39
OSP Mechnacz	NIE	0	2	0	1	3
OSP Niemierzewo	NIE	2	1	0	0	3
OSP Mościejewo	NIE	1	2	2	0	5
Suma		34	114	12	18	178

P – pożar, **MZ** – miejscowe zagrożenie (kolizja, wypadek drogowy, usuwanie skutków wichur, podtopienia itd.), **AF** – alarmy fałszywe, **CZ** - ćwiczenia

W ruchu kołowym największe zagrożenia stanowi droga krajowa nr 24 łącząca miasta wojewódzkie Poznań i Gorzów Wlkp. na odcinku Karolewice – Prusim, gdzie rocznie notuje się kilka wypadków komunikacyjnych. Zagrożenia ekologiczne mogą stanowić w głównej mierze Rurociąg Naftowy „Przyjaźń” oraz Gazociąg Tranzytowy DN 1400 – tranzyt przez gm. Międzychód i gm. Kwilcz.

Osobowy potencjał ratowniczy na terenie Gminy Kwilcz:

Na terenie Gminy Kwilcz działa aktualnie 8 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (jednostek operacyjno- taktycznych), realizujących swoje zadania statutowe:

- 3 działające w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG): OSP Kwilcz, OSP Lubosz, OSP Kurnatowice;
- 5 działających poza KSRG: OSP Mechnacz, OSP Miłostowo, OSP Mościejewo, OSP Chorzewo, OSP Niemierzewo;

Członkowie OSP posiadają przeszkolenia uprawniające do udziału w działaniach ratowniczo – gaśniczych, co najmniej podstawowe, poza tym szkolenia: komendantów gminnych, naczelników, dowódców, kierowców – konserwatorów sprzętu ratowniczego, LPR, KPP i inne

System ostrzegania i alarmowania (SOiA)

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadzi działania mające na celu modernizację i optymalizację Systemu Ostrzegania i Alarmowania Ludności (SOiA), zgodnie z wymogami Krajowego Planu Odbudowy oraz Programu „Odporność na kryzys – optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiadających za bezpieczeństwo”. Realizacja zadania ma na celu modernizację przestarzałej infrastruktury ostrzegawczej, poprzez zastąpienie analogowych syren alarmowych nowoczesnymi urządzeniami cyfrowymi, zwiększenie skuteczności ostrzegania ludności o zagrożeniach oraz poprawę koordynacji działań kryzysowych jak również integrację syren z obecnie funkcjonującymi systemami PSP oraz możliwość dalszej rozbudowy infrastruktury SOiA. Jako lokalizacje do montażu syren wskazano remizę OSP Kwilcz.

Pozostałe działania w zakresie bezpieczeństwa

We współpracy z Wojskowym Centrum Rekrutacji (dawniej W.K.U.) w Nowym Tomyślu organizowana jest kwalifikacja wojskowa (rocznie do kwalifikacji wojskowej staje kilkanaście) osób z terenu Gminy Kwilcz. Wyznaczone podmioty gospodarcze realizują zadania obronne poprzez wykonywanie świadczeń na rzecz obrony. Nakładanie świadczeń i wzywanie do ich wykonywania należy do zadań Wójta Gminy Kwilcz. Także Wojewoda wyznacza zadania, które powinny być zaplanowane w ramach przygotowań w zakresie obronności – w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa realizowanych jest szereg zadań obrony cywilnej, z których najważniejsze to zapewnienie funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania. Nie nastąpiły zapowiadane zmiany aktów prawnych dot. obrony cywilnej umożliwiające nowoczesne wykonanie zadań związanych z ochroną ludności i zasobów materialnych. Samorząd dysponuje opracowanymi planami na wypadek sytuacji kryzysowych, do których może zaangażować instytucje, zakłady, itp. W razie wystąpienia sytuacji kryzysowych Gmina koordynuje i prowadzi działania ratownicze, angażując do współpracy wszystkie dostępne na swoim terenie jednostki i instytucje, a w razie potrzeby współdziała z jednostkami i instytucjami spoza swojego terenu.

Powódzie, wichury, śnieżyce, pożary przestrzenne i inne - to katastrofy, które mogą się wydarzyć w naszej Gminie. Katastrofy mogą wystąpić w różnych postaciach i rozmiarach. Większość jest powodowana przez zmienne warunki pogodowe. Część z nich jest

przewidywalna, - ale większość ciągle nas zaskakuje. Chociaż katastrofy naturalne nie są zjawiskiem, o którym chętnie się czyta, to jednak wskazane jest wiedzieć więcej na ich temat. Wiedza ta pomoże zrozumieć zagrożenia i przygotować się na wypadek ich wystąpienia. Na samorządowym portalu informacyjnym Gminy Kwilcz www.kwilcz.pl, w podstronie „Mieszkaniec”, w zakładkach „Zarządzanie kryzysowe” opublikowano broszury które zawierają informacje dotyczące zapobiegania i przygotowaniu na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, czyli odniesieniu się do przedsięwzięć, które eliminują, redukują prawdopodobieństwo wystąpienia katastrofy lub ograniczają jej skutki, jak również przygotowują społeczeństwo do działania w sytuacjach mogących zagrozić ich zdrowiu lub życiu.

Ustawa z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej

Ochrona ludności jest jednym z podstawowych obowiązków państwa. Jej celem jest ochrona życia i zdrowia ludzkiego w sytuacjach zagrożeń naturalnych lub spowodowanych przez człowieka, w tym militarnych. W konsekwencji przyjęta została ustawa, która tworzy nowoczesny, kompleksowy, całodobowy system ochrony ludności i obrony cywilnej w naszym kraju.

Obszar ochrony ludności i obrony cywilnej od dłuższego czasu wymagał kompleksowej regulacji, adekwatnej do zmieniającej się rzeczywistości oraz pojawiających się nowych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Wejście w życie ustawy z 11 marca 2022 r. *o obronie Ojczyzny* dodatkowo spowodowało lukę prawną w tym obszarze, gdyż usunięte zostały przepisy w zakresie funkcjonowania obrony cywilnej oraz Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

Konstrukcja systemu ochrony ludności została oparta głównie o już działające struktury tak, aby optymalnie wykorzystać istniejące zasoby, obejmujące w szczególności potencjał Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczych Straży Pożarnych, struktur zarządzania kryzysowego, systemu powiadamiania ratunkowego, Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz organizacji pozarządowych.

Opisane w ustawie zadania ochrony ludności polegają na działaniach związanych z przygotowaniem organów administracji publicznej do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz z wystąpieniem sytuacji zagrożenia.

Ustawa określa m.in.:

- zadania ochrony ludności w czasie pokoju i w czasie wojny;
- organy i podmioty realizujące zadania ochrony ludności;
- zasady planowania ochrony ludności i obrony cywilnej;
- zasady funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania, powiadamiania i alarmowania o zagrożeniach;
- zasady użytkowania i ewidencjonowania obiektów zbiorowej ochrony;
- zasady funkcjonowania i organizację obrony cywilnej oraz sposób powoływania personelu do obrony cywilnej.

Ustawa koncentruje się na bezpieczeństwie obywateli. System ochrony ludności opiera się na istniejących instytucjach i służbach. Chodzi o optymalne wykorzystanie potencjału krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (szczególnie Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczych straży pożarnych), struktur zarządzania kryzysowego, Systemu Powiadamiania Ratunkowego, Państwowego Ratownictwa Medycznego, podmiotów leczniczych oraz organizacji pozarządowych. Nowe przepisy pozwolą lepiej skoordynować ich działania, aby były szybsze i skuteczniejsze.

Nowy akt prawny jest odpowiedzią na zmieniające się w przeciągu ostatnich lat zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne. Wykorzystuje istniejące już zasoby infrastruktury bezpieczeństwa, kładąc jednocześnie nacisk na edukację społeczeństwa i przygotowanie organów administracji publicznej do ochrony ludności.

Ustawa definiuje ochronę ludności jako system składający się z organów administracji publicznej wykonujących zadania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludności przez ochronę życia i zdrowia ludzi, mienia, zwierząt, a także infrastruktury niezbędnej do zaspokojenia potrzeb bytowych, dóbr kultury i środowiska w sytuacji zagrożenia, a ponadto określa m.in:

- zadania ochrony ludności i obrony cywilnej oraz podmioty je realizujące,
- zasady planowania ochrony ludności i obrony cywilnej, a także funkcjonowania systemów wykrywania zagrożeń,
- organizację, funkcjonowanie i powoływanie personelu obrony cywilnej.

Ustawa określa, że głównymi organami ochrony ludności są wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, wojewoda, minister właściwy do spraw wewnętrznych. W ich zadaniach wspierają ich marszałek województwa, minister kierujący działem administracji rządowej, któremu podlegają podmioty ochrony ludności oraz organy obsługiwane przez podmioty ochrony ludności. Ciałem doradczym organów ochrony ludności jest Rządowy Zespół Ochrony Ludności.

Aby zapewnić realizację zadań ochrony ludności lub obrony cywilnej, organy ochrony ludności mogą zawierać porozumienia o ich wykonaniu z:

- organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania ochrony ludności lub obrony cywilnej, w tym z podmiotami wskazanymi w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- podmiotami prognozującymi i monitorującymi zagrożenia,
- przedsiębiorcami (w tym przedsiębiorstwa państwowe) i innymi podmiotami świadczącymi usługi pomocy doraźnej i pomocy humanitarnej, w tym spółki prawa handlowego.

Finansowanie zadań ochrony ludności i obrony cywilnej na poziomie gminy, powiatu i samorządu województwa planowane ma być w ramach ich rocznych budżetów. Jednostki samorządu terytorialnego otrzymują środki w formie dotacji celowej z budżetu państwa, a rząd ma przeznaczyć na nie mniej niż 0,3% PKB rocznie.

Samorządy będą musiały sporządzać plany m.in. dotyczące ewakuacji i przyjęcia ludności. W ustawie uwzględniono także rozdział dotyczący obiektów zbiorowej ochrony, którymi są: budowle ochronne – schrony i ukrycia oraz miejsca doraźnego schronienia. Prowadzenie Centralnej ewidencji obiektów zbiorowej ochrony pozostanie w gestii Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Ustawa kładzie duży nacisk na kształtowanie świadomości społeczeństwa oraz promowanie odpowiednich zachowań w obliczu zagrożenia. Wszystko po to, by zwiększyć bezpieczeństwo obywateli oraz zmniejszyć bezpośrednie skutki zagrożeń.

Minister MSWiA – który w momencie wejścia w życie ustawy stał się szefem obrony cywilnej państwa – podkreślił, że trwają intensywne prace nad podręcznikiem, który ma umożliwić kształtowanie właściwych postaw społeczeństwa wobec współczesnych zagrożeń. Podręcznik będzie określał, jak przygotować się na stany kryzysowe w różnym wymiarze, (np. stan jaki zaistniał kilka miesięcy temu, czyli powódź), jakie są najpotrzebniejsze rzeczy, co trzeba mieć zawsze w domu, jak być przygotowanym do udzielania pierwszej pomocy, itd.

Podręczniki, te będą dedykowane zarówno dla dzieci, młodzieży - czyli dostosowane do ich wieku, do ich możliwości, jak i również dla osób starszych, osób w dostojnym wieku i wszystkich osób aktywnych zawodowo, którzy też muszą nabyć takie umiejętności. Zamiar jest taki, żeby podręczniki te mogły trafić do każdego polskiego domu, żeby były dostępne wszędzie tam gdzie to możliwe.

Cyberbezpieczeństwo¹¹

CERT Polska - Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego działający w strukturach NASK-PIB (CSIRT NASK)¹², w 2024 r. odnotował rekordowy wzrost aktywności cyberprzestępców. Liczba zgłoszeń wyniosła ponad 600 tys. (wzrost o 62% w porównaniu z 2023), a liczba zarejestrowanych incydentów zwiększyła się o 29%. Średnia miesięczna liczba zgłoszeń wyniosła około 50 tysięcy. Ten wzrost wynika nie tylko z większej aktywności cyberprzestępców, ale także z rosnącej świadomości zagrożeń w sieci.

W 2024 roku zanotowano 355 tysięcy zgłoszeń podejrzanych wiadomości SMS. W porównaniu do ponad 221 tysiącami zgłoszeń w roku 2023 oznacza wzrost o 60%. Warto podkreślić, że od 2024 roku za złośliwe uznawane są również wiadomości niezawierające linku, ale wpisujące się w znane schematy oszustw. Wynika to z ustawowej definicji smishingu¹³, która nie wymaga obecności linku w wiadomości. Należy pamiętać, że rok 2024 to też rozszerzenie ochrony przed rozsyłanymi przez cyberprzestępców wiadomości SMS. System zgłaszania podejrzanych

¹¹ Na podstawie CERT Polska "Krajobraz bezpieczeństwa polskiego internetu 2024"

¹² CSIRT NASK (z ang. Computer Security Incident Respons Team) to Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego, działający na poziomie krajowym, prowadzony przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową – Państwowy Instytut Badawczy. CSIRT NASK odpowiada m.in. za reagowanie na incydenty zgłaszane przez obywateli.

¹³ Smishing to rodzaj ataku cybernetycznego, który łączy technologię SMS (Short Message Service) z metodą phishingu. Celem tego oszustwa jest wyłudzenie danych osobowych lub poufnych informacji, takich jak dane logowania, numery kart płatniczych, a czasami nawet pieniądze, przy pomocy fałszywych wiadomości tekstowych.

wiadomości SMS na numer 8080, wdrożony przez CERT Polska i obowiązek blokowania wiadomości przez operatorów telekomunikacyjnych, okazał się bardzo skuteczny.

Podobnie jak w poprzednich latach najczęściej zgłaszanym incydem było oszustwo komputerowe typu phishing¹⁴. Oszustwa komputerowe stanowią 94,7% wszystkich zgłoszonych incydentów (97 995), w tym phishing – 40 120 incydentów. CERT Polska odnotował znaczną liczbę incydentów phishingowych związanych z podszywaniem się pod znane platformy: OLX, Allegro, Facebook. Zjawisko to było częścią kampanii mających na celu wyłudzenie danych do logowania oraz danych potrzebnych do wykonania płatności online.

Eksperti CERT Polska zaobserwowali, że cyberprzestępcy zaczęli odchodzić od bardzo technicznych metod, na rzecz inżynierii społecznej. W 2024 roku cyberprzestępcy kontynuowali znane techniki wyłudzeń, jednocześnie wprowadzając nowe formy ataków socjotechnicznych. Do najważniejszych należały:

- Oszustwo na dziecko przez WhatsApp

Kampania polegała na podszywaniu się pod dziecko, które „zmieniło numer telefonu” i prosiło rodziców lub innych członków rodziny o pilny przelew na nowy telefon.

- Fałszywe wezwania od Policji

Podszywanie się pod organy ścigania z zarzutami przestępstw, grożące postępowaniem sądowym. Przestępcy oferowali polubowne „załatwienie sprawy” za opłatą.

- Naruszenia praw autorskich

Maile sugerujące naruszenie własności intelektualnej, zawierające złośliwe pliki udające dokumenty prawne.

- Fałszywe mandaty z kodami QR

Kartki imitujące wezwania do zapłaty umieszczane fizycznie na samochodach. Kody QR prowadziły do fałszywych stron płatności.

- Oszukańcze CAPTCHA

Fałszywe strony z weryfikacją „czy jesteś robotem” nakłaniające użytkowników do wykonania poleceń systemowych (np. Ctrl+C → Win+R → Ctrl+V → Enter), co inicjowało pobranie malware.

Jedno z głównych zagrożeń w cyberprzestrzeni stanowi ransomware. Ransomware pozostaje jednym z najbardziej destrukcyjnych rodzajów złośliwego oprogramowania, które szyfruje dane ofiar, żądając okupu za ich odblokowanie. Zarejestrowano 147 incydentów ransomware

¹⁴ Phishing to jeden z najpopularniejszych typów ataków opartych o wiadomości e-mail lub SMS. Wykorzystuje inżynierię społeczną, czyli technikę polegającą na tym, że przestępcy internetowi próbują Cię oszukać i spowodować, abyś podjął działanie zgodnie z ich zamierzeniami. Cyberprzestępcy podszywając się m.in. pod firmy kurierskie, urzędy administracji, operatorów telekomunikacyjnych, czy nawet naszych znajomych, starają się wyłudzić nasze dane do logowania np. do kont bankowych lub używanych przez nas kont społecznościowych, czy systemów biznesowych.

(spadek o 8% względem 2023). Najczęściej atakowanymi były firmy (87 przypadków), osoby prywatne (35) i instytucje publiczne (25).

Oświata

Podwyżki dla nauczycieli, odchudzona podstawa programowa, *wprowadzenie lex Kamilek*, dyskusja na temat nauczania religii w szkołach i dwa nowe przedmioty – edukacja obywatelska i edukacja zdrowotna – to tylko niektóre ze zmian, jakie w 2024 roku zaszły w oświacie i edukacji.

W styczniu 2024 Ministerstwo Edukacji Narodowej ogłosiło początek prac nad dwoma różnymi projektami zmian w dotychczasowej podstawie programowej – krótkofalowym i długofalowym.

Projekt krótkofalowy polega na zredukowaniu treści nauczania i wymagań przewidzianych w obowiązującej podstawie programowej. Zgodnie z zapowiedziami MEN, zmiany te weszły w życie 1 września 2024 roku. Zredukowana formuła programowa była podstawą do przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty oraz egzaminu maturalnego już w 2025 roku.

Projekt długofalowy jest znacznie bardziej radykalny w założeniu. Ma doprowadzić do stworzenia pożądanego profilu absolwenta szkoły publicznej na nowe czasy i – na tej bazie – napisania od podstaw zupełnie nowej podstawy programowej dla wszystkich przedmiotów w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. Zgodnie z zapowiedziami ta zupełnie nowa podstawa programowa ma wejść w życie 1 września 2026 w klasach 1 i 4 szkoły podstawowej, a od 1 września 2027 roku w 1 klasie szkoły średniej. To z kolei oznacza, że pierwsze egzaminy (ósmoklasisty i matura) na zupełnie nowej podstawie zostaną przeprowadzone wiosną 2031 roku.

Z punktu widzenia nauczycieli jedną z najważniejszych zmian jest nowela, która przywraca im uprawnienie do przejścia na wcześniejszą emeryturę. Będą mogli z tego skorzystać nauczyciele, którzy:

- rozpoczęli przed dniem 1 stycznia 1999 r. faktyczne wykonywanie pracy na stanowisku nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego,
- mają okres składkowy wynoszący co najmniej 30 lat, w tym co najmniej 20 lat faktycznego wykonywania pracy na stanowisku nauczyciela, wychowawcy lub innego pracownika pedagogicznego co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć,
- nie przysługuje im prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek na podstawie innych przepisów.

Od 1 września 2024 r. zostały wprowadzone zmiany w podstawach programowych kształcenia ogólnego w szkole podstawowej. Zmiany dotyczą także organizacji nauki religii oraz obliczania średniej ocen.

Niniejsze opracowanie zawiera analizę najważniejszych zmian obowiązujących od 1 września 2024 r. w szkołach w zakresie podstaw programowych, ramowych planów nauczania oraz organizacji lekcji religii.

W nowym rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół od roku szkolnego 2024/2025 zachowano większość dotychczasowych zapisów, w tym podział na

grupy, przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, godzin przyznanych przez organ prowadzący itd.

Uległ rozszerzeniu katalog zajęć prowadzonych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na zajęciach w wychowawcą. Na podstawie rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania zajęcia z wychowawcą, w szczególności mają dotyczyć:

- istotnych problemów społecznych: zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska,
- nauki udzielania pierwszej pomocy.

Nauki udzielania pierwszej pomocy nie prowadzi się w klasie VIII szkoły podstawowej (w klasie VIII szkoły podstawowej zajęcia z pierwszej pomocy prowadzi się na edukacji dla bezpieczeństwa). Natomiast w pozostałych klasach nauka pierwszej pomocy będzie realizowana na zajęciach z wychowawcą. W przypadku uczniów klas I-III szkoły podstawowej w ramach edukacji przyrodniczej dodano obowiązek realizacji zajęć z podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy.

Zgodnie rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność oraz uczniowi szkoły w okręgowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym i schronisku dla nieletnich można przedłużyć okres nauki w szkole podstawowej:

- jeden rok – na I etapie edukacyjnym,
- o dwa lata – na II etapie edukacyjnym.

Modyfikacji ulegają podstawy programowe dla klas IV-VIII szkoły podstawowej. Zmiany polegają przede wszystkim na ograniczeniu treści nauczania (wymagań szczegółowych). Zrezygnowano z odrębnej podstawy programowej w zakresie języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej lub etnicznej – jest jedna wspólna podstawa programowa dla wszystkich języków mniejszości narodowej lub etnicznej.

W szkole podstawowej zmiana nie dotyczy podstawy programowej dla klas I-III, obejmuje natomiast część przedmiotów realizowanych w klasach IV-VIII.

Zmiana podstawy programowej obejmuje przedmioty:	Przedmioty, którym nie zmieniono podstawy programowej
1. język polski 2. język obcy nowożytny 3. matematyka 4. historia 5. wiedza o społeczeństwie 6. biologia 7. geografia 8. chemia 9. fizyka 10. informatyka	1. przyroda 2. technika 3. muzyka 4. plastyka 5. edukacja dla bezpieczeństwa 6. wychowanie fizyczne 7. wychowanie do życia w rodzinie 8. etyka

11. język mniejszości narodowej lub etnicznej	
12. język regionalny – kaszubski	
13. język łaciński	

Zmiany podstawy programowej z języka polskiego obejmują między innymi wymagania szczegółowe oraz wykaz i układ lektur. Konsekwencją tych zmian jest także modyfikacja wymagań z języka polskiego na egzaminie ósmoklasisty – na egzaminie nie będzie obowiązywała znajomość treści i problematyki krótkich utworów literackich poznawanych w całości, utworów literackich poznawanych we fragmentach i utworów poetyckich dla klas IV–VI. W zakresie nauczania matematyki m.in. zrezygnowano z treści nauczania określonych dla klas VII-VIII (zaawansowane metody zliczania, rachunek prawdopodobieństwa).

Od 1 września 2024 r. nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach wprowadziła nowe rozwiązania w zakresie organizacji lekcji religii. Nadal lekcje religii organizuje się dla grupy nie mniejszej niż 7 uczniów danego oddziału lub klasy. Jeśli na lekcje religii zgłosi się mniej niż 7 uczniów, naukę prowadzi się w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej. Naukę religii można także prowadzić w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu.

Od 1 września 2024 r. weszły także w życie zmiany dotyczące obliczania średniej ocen z religii – od roku szkolnego 2024/2025 do średniej ocen (rocznych i końcowych) nie wlicza się ocen z religii i etyki, mimo że zajęcia te również podlegają ocenianiu – wlicza się jedynie oceny z zajęć dodatkowych.

Od 1 września 2024 r. wszystkie dzieci i uczniowie z Ukrainy podlegają obowiązkowemu rocznemu przygotowaniu przedszkolnemu, obowiązkowi szkolnemu albo obowiązkowi nauki, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, w przedszkolach i szkołach w Polsce. Wyjątkiem będą uczniowie ostatniej klasy szkoły średniej, którzy w 2025 r. przystępować będą do ukraińskiego egzaminu maturalnego. Ministerstwo planuje również zmianę rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy. Możliwe będzie powiększenie klas, jeżeli uczęszczać do nich będą uczniowie z Ukrainy. Nowela wprowadza również możliwość zatrudnienia asystenta międzykulturowego – jego zadaniem jest udzielanie uczniom niebędącym obywatelami polskimi pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, a także współdziałanie z ich rodzicami oraz ze szkołą. W pozostałym zakresie – co do zasady – wydłuża stosowanie dotychczasowych przepisów dotyczących uczniów z Ukrainy. Określa przy tym, że w roku szkolnym 2024/2025 egzamin ósmoklasisty dla uczniów będących obywatelami Ukrainy będzie przeprowadzany z matematyki i języka obcego nowożytnego, natomiast egzamin z języka polskiego nie będzie obowiązkowy.

Jedną z bardzo ważnych reform edukacji są standardy ochrony małoletnich. To nowy dokument, który szkoły musiały opracować do 15 sierpnia 2024 roku. Wprowadzenie tego wymogu ma na celu zwiększenie kontroli nad zrachowaniami przemocowymi w szkołach i poza nimi, co jest wynikiem nowelizacji *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego* oraz innych

ustaw, znanych jako Lex Kamilek. Standardy te mają stworzyć bezpieczne środowisko dla uczniów, które minimalizuje ryzyko wystąpienia przemocy w szkołach. Nowe przepisy wymagały od dyrektorów szkół:

- opracowania i wdrożenia standardów ochrony małoletnich przed przemocą;
- wprowadzenia nowych procedur dotyczących realizacji praktyk przez studentów w szkołach;
- monitorowania przestrzegania zasad ochrony dzieci przed przemocą.

Nowością było także ograniczenie prac domowych. Ograniczenie prac domowych to temat, który wybudza wiele emocji, zarówno wśród pedagogów, jak i rodziców. W założeniu ta zmiana w edukacji ma wyjść uczniom na plus. Zamiast poświęcać kolejne godziny na żmudne odrabianie zadań po powrocie ze szkoły do domu, mają oni spędzać czas wolny w kreatywny, przyjemny sposób, ucząc się tego, co jest przedmiotem ich zainteresowań. Oczywiście nauczyciel będzie mógł zadać nieobowiązkową pracę domową, ale ma ona nie podlegać ocenie. Ograniczenie takich zadań w szkole podstawowej zaczęło obowiązywać już w drugiej połowie roku szkolnego 2023/2024.

Jako podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, w odniesieniu do szkół podstawowych, w roku szkolnym 2024/2025 wyznaczone zostały m.in.:

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.

7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

W Gminie Kwilcz w 2024 roku działały następujące jednostki oświatowe, dla których Gmina była organem prowadzącym:

- Szkoła Podstawowa w Kwilczu,
- Szkoła Podstawowa w Luboszu,
- Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu.

Podstawowe informacje dotyczące jednostek na terenie Gminy ukazują poniższe tabele oraz wykresy.

1. Rok szkolny 2023/2024

1) Szkoła Podstawowa w Luboszu – liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
15	1	25	2	23	1	11	1	20	1	19	1	19	1	12	1	144	9

W roku szkolnym 2023/2024 w 9 oddziałach naukę odbywało 144 uczniów.

2) Szkoła Podstawowa w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
53	2	51	2	43	2	47	2	48	2	54	3	45	2	7	1	348	16

W roku szkolnym 2023/2024 w 16 oddziałach naukę odbywało 348 uczniów.

3) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Luboszu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
71	3	30	18	10	13	---

4) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
29	1	29	-	-	-	-

5) Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
152	6	26	40	51	33	1

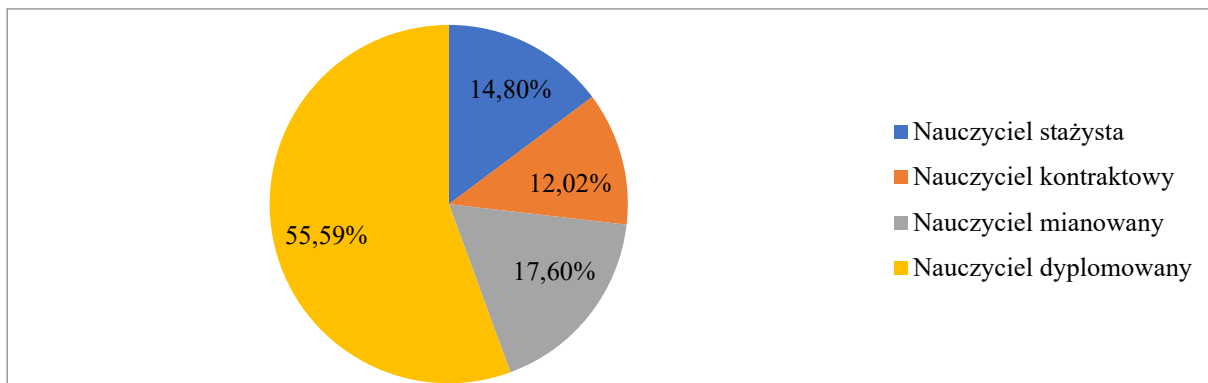
Podsumowanie:

	Szkoła Podstawowa w Luboszu	Szkoła Podstawowa w Kwilczu	Oddz. Przedszk. w S.P. Kwilcz	Oddz. Przedszk. w S.P. Lubosz	Przedszkole w Kwilczu	Razem
Liczba dzieci/uczniów	144	348	29	71	152	744
% Liczba dzieci/uczniów	19,35%	46,77%	3,90%	9,54%	20,43%	
Liczba oddziałów	9	16	1	3	6	35
Średnia uczniów na oddział	16	21,75	29	24	25,33	21,26

Kadra

1) Nauczyciele z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego

Szkoła	Liczba osób/etatów							
	stażyści		kontraktowi		mianowani		dyplomowani	
SP Kwilcz	8	6,66	-	-	6	6	29	26,88
SP Lubosz	2	1,05	9	8,53	6	5,28	12	9,57
Przedszkole w Kwilczu	3	1,44	3	3	2	2	5	4,18
Razem	13	9,15	12	11,53	14	13,28	46	40,63

2) Pracownicy administracji (stanowiska urzędnicze) i obsługi (stanowiska pomocnicze i obsługi)

Wskaźnik	Pracownicy administracji i obsługi					
	SP Kwilcz		SP Lubosz		Przedszkole w Kwilczu	
	IX-XII 2023	I-VIII 2024	IX-XII 2023	I-VIII 2024	IX-XII 2023	I-VIII 2024
Liczba etatów administracji	4,75	4,75	1	1	0,75	0,75
Liczba etatów obsługi	13	13,68	12,37	12,37	8,5	8,5
Razem	17,75	18,43	13,37	13,37	9,25	9,25

Razem pracownicy administracji w szkołach (etaty): 6,5

Razem pracownicy obsługi w szkołach (etaty): 40,37 / 41,05

2. Rok szkolny 2024/2025:

1) Szkoła Podstawowa w Luboszu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
30	2	14	1	28	2	23	1	11	1	17	1	20	1	18	1	161	10

W roku szkolnym 2024/2025 w 10 oddziałach naukę odbywało 161 uczniów.

2) Szkoła Podstawowa w Kwilczu - liczba uczniów i oddziałów

KL I		KL II		KL III		KL IV		KL V		KL VI		KL VII		KL VIII		Razem	
Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
57	3	52	2	50	2	42	2	47	2	49	2	54	3	47	2	398	18

W roku szkolnym 2024/2025 w 18 oddziałach naukę odbywało 398 uczniów.

3) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Luboszu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
58	3	17	11	20	10	----

4) Oddziały Przedszkolne w Szkole Podstawowej w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
20	1	20	-	-	-	-

5) Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

Ogółem		Liczba dzieci 6 letnich	Liczba dzieci 5 letnich	Liczba dzieci 4 letnich	Liczba dzieci 3 letnich	Liczba dzieci młodszych
Liczba dzieci	Liczba oddziałów					
149	6	24	60	36	29	0

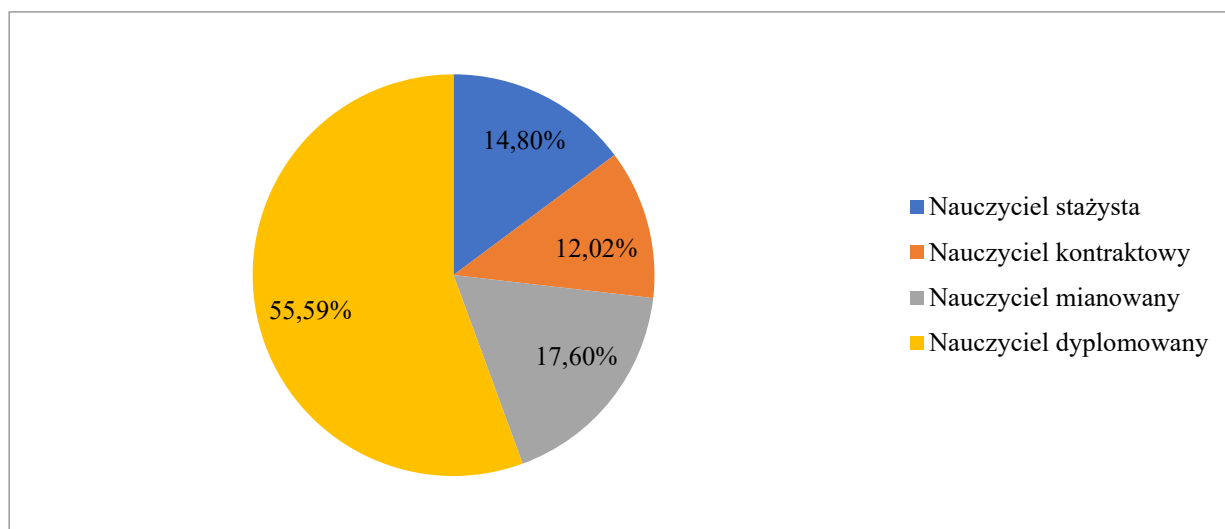
Podsumowanie:

	Szkoła Podstawowa w Luboszu	Szkoła Podstawowa w Kwilczu	Oddz. Przedszk. w S.P. Kwilcz	Oddz. Przedszk. w S.P. Lubosz	Przedszkole w Kwilczu	Razem
Liczba uczniów	161	398	20	58	149	786
% Liczba dzieci/uczniów	20,48%	50,64%	2,54%	7,38%	18,96%	
Liczba oddziałów	10	18	1	3	6	38
Średnia uczniów na oddział	16	22,11	20	19	24,8	20,68

Kadra

1) Nauczyciele z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego

Szkoła	Liczba osób/etatów							
	stażyści		kontraktowi		mianowani		dyplomowani	
SP Kwilcz	9	8,1	-	-	7	6,72	30	27,81
SP Lubosz	3 3 n-li -KO	2,16 3 -etaty	8	6,5	6	5,19	15	11,95
Przedszkole w Kwilczu	3	1,44	3	3	2	2	5	4,18
Razem	15	11,7	11	9,5	15	13,91	50	43,94

2) Pracownicy administracji (stanowiska urzędnicze) i obsługi (stanowiska pomocnicze i obsługi)

Wskaźnik	Pracownicy administracji i obsługi					
	SP Kwilcz		SP Lubosz		Przedszkole w Kwilczu	
	IX-XII 2024	I-VIII 2025	IX-XII 2024	I-VIII 2025	IX-XII 2024	I-VIII 2025
Liczba etatów administracji	4,75	4,75	1	1	0,75	1
Liczba etatów obsługi	14,5	12,5	12,99	12,99	7,75	10,75
Razem	19,25	17,25	13,99	13,99	8,5	11,75

Razem pracownicy administracji w szkołach (etaty): 6,5 / 6,75

Razem pracownicy obsługi w szkołach (etaty): 35,24 / 36,24

Zestawienie analityczne (według etatów)

Rok szkolny 2023/2024	Szkoła Podstawowa w Kwilczu (z Oddz. Przedszk.)	Szkoła Podstawowa w Luboszu (z Oddz. Przedszk.)	Przedszkole w Kwilczu
Nauczyciele	39,54	24,43	10,62
Nauczyciel stażysta	6,66	1,05	1,44
Nauczyciel kontraktowy	0	8,53	3
Nauczyciel mianowany	6	5,28	2
Nauczyciel dyplomowany	26,88	9,57	4,18
Pozostali pracownicy	18,43	13,37	9,25
Pracownicy administracyjni	4,75	1	0,75
Pracownicy obsługowi	13,68	12,37	8,5
Razem pracownicy	57,97	37,8	19,87
% nauczyciele	68,21%	64,63%	53,45%
% pozostali pracownicy	31,79%	35,37%	46,55%
Ilość uczniów	377	215	152
Ilość oddziałów	17	12	6
Średnio: uczeń na oddział	22,18	17,92	25,33
Średnio: uczeń/pracownik (etat)	6,50	5,69	7,65
Średnio: pracownik/oddział (etat)	3,41	3,15	3,31
Średnio: nauczyciel (etat)/uczeń	9,53	8,80	14,31
Średnio: nauczyciel (etat)/oddział	2,33	2,04	1,77

Rok szkolny 2024/2025	Szkoła Podstawowa w Kwilczu (z Oddz. Przedszk.)	Szkoła Podstawowa w Luboszu (z Oddz. Przedszk.)	Przedszkole w Kwilczu
Nauczyciele	42,63	25,8	10,62
Nauczyciel stażysta	8,1	2,16	1,44
Nauczyciel kontraktowy	0	6,5	3
Nauczyciel mianowany	6,72	5,19	2
Nauczyciel dyplomowany	27,81	11,95	4,18
Pozostali pracownicy	19,25	13,99	8,5
Pracownicy administracyjni	4,75	1	0,75
Pracownicy obsługowi	14,5	12,99	7,75
Razem pracownicy	61,88	39,79	19,12
% nauczyciele	68,89%	64,84%	55,54%
% pozostali pracownicy	31,11%	35,16%	44,46%
Ilość uczniów	418	219	149
Ilość oddziałów	19	13	6
Średnio: uczeń na oddział	22,00	16,85	24,83
Średnio: uczeń/pracownik (etat)	6,76	5,50	7,79
Średnio: pracownik/oddział (etat)	3,26	3,06	3,19
Średnio: nauczyciel (etat)/uczeń	9,81	8,49	14,03
Średnio: nauczyciel (etat)/oddział	2,24	1,98	1,77

Programy i projekty realizowane w 2024 roku

1. Szkoła Podstawowa w Kwilczu

W roku 2024 kontynuowano „Program dla szkół” to unijny program polegający na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych. To kontynuacja dotychczasowych programów „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole. Program ma propagować wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe poprzez udostępnianie im produktów mlecznych oraz owocowo-warzywnych, tak, by dzieci od najmłodszych lat polubiły ich naturalny smak. Oprócz promowania zdrowej diety program ma również pokazać dzieciom skąd pochodzą owoce i warzywa oraz produkty mleczne, jak są uprawiane i produkowane. mlecznych.

Szkoła uczestniczyła także w programie „Szkolny Klub Sportowy”. Jest to wsparcie organizacji zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej opracowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, który jest skierowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną oraz ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Program ten stanowi narzędzie stymulowania i podejmowania aktywności fizycznej w szczególności wśród

dzieci i młodzieży o mniejszej sprawności fizycznej, rzadziej podejmujących aktywność fizyczną w czasie wolnym, nieobjętych regularnymi formami aktywności fizycznej, np. treningami w klubie sportowym. Działanie zastąpione przez program Aktywna Szkoła - „Aktywny Do Kwadratu”.

Szkoła realizowała też projekt „Edukacja przez szachy w szkole”. Wychowawcze wartości szachów wynikają ze struktury samej gry, której intelektualne i sportowe elementy mają pozytywny wpływ na charakter i umysł dziecka. Granie w szachy sprzyja wzmocnieniu takich cech osobowości jak: zdolność koncentracji uwagi, pobudzanie wyobraźni, umiejętność analizy i dedukcji złożonej sytuacji. Szachy uczą cierpliwości, samodzielności w podejmowaniu decyzji, podnoszą sprawność w planowaniu i realizacji operacji wymagających stosowania strategii i taktyki, to najlepszy trening dla doskonałej pamięci. Szczególnie trzy z kompetencji kluczowych (KK) mogą być wspierane nauką gry w szachy: kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, społeczne i obywatelskie oraz może trochę nieoczekiwanie, porozumiewanie się w języku ojczystym. Również w kształtowaniu pozostałych szachy mogą stanowić istotne wsparcie.

Szkoła realizowała programy profilaktyczne realizowane przy współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną („Mamo, Tato co Wy na to?”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Krajowy program zwalczania AIDS i zapobiegania HIV”, „Bieg po zdrowie”, „Nie spal się na starcie”, Nawigacja w każdą pogodę”), jak również programy edukacyjne w świetlicy szkolnej („Wymiana pocztówkowa”, „Moje zdrowie w moich rękach”, „Zaczarowany świat małych artystów”, „Z ekologią na Ty”).

Ogólnopolski projekt logopedyczny pt. „Alfabet logopedyczny” dla dzieci z oddziału przedszkolnego i uczniów klas 1-3.

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Nasz Kwilcz” i CKiEoBP zrealizowano projekt pt. Powiatowy Turniej Historyczny „Wielka Gra z historią Pojezierza” – II edycja. Stowarzyszenie „Nasz Kwilcz” zadbało też o poprawę wizerunku placówki poprzez realizację projektów, w ramach których zadbano o zielen w otoczeniu szkoły tj.: „Projekt edukacyjny DRZEWA”(12 sadzonek drzew występujących w Polsce, którym patronują postacie z historii szkoły) oraz projekt „Zieleń wokół szkoły” (sadzenie iglaków, krzewów ozdobnych i kwiatów)

Przy współpracy z Fundacją Rozwoju Hollistycznego zrealizowano projekt pt. „Na Straży Puszczy Noteckiej”, skierowany do szkół z terenów okalających Puszcę Notecką w celu ochrony przed pożarami.

Realizowano także projekty promujące czytelników takie jak: „Książkomania” i „Bajkoterapia”

Uczniowie uczestniczyli w projekcie „Edukacyjna sieć antysmogowa” (program informacyjny na rzecz czystego powietrza, realizowanym przez Państwowy Instytut Badawczy NASK we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym).

Zgodnie z harmonogramem zrealizowano szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny, Tydzień Profilaktyki, spotkania z policjantami, kuratorem sądowym, policyjnym

psychologiem, dietetykiem, warsztaty doradztwa zawodowego oraz autorski program pedagoga i psychologa szkolnego pt. „Świadomi i bezpieczni w swoich myślach i wyborach”.

W regionalnym programie integrującym młodzież z terenu województwa wielkopolskiego pt. „Młodzi Wielkopolanie – Młodzi Europejczycy” wzięło udział 4 uczniów klas 6, którzy uczestniczyły w wycieczce po kilku stolicach Europy i zwiedzaniu Wysp Brytyjskich.

Autorski program dyrektora Jacka Rosiaka pt. „Szkoła bankiem pomysłów i źródłem inspiracji w zakresie tworzenia sieci szkół podstawowych z udziałem 10 placówek z całej Wielkopolski.

Szkoła uczestniczyła również w następujących programach, projektach i ogólnopolskich akcjach:

- „Okresowe ABC. Dopuszczenie szkół w środki higieny menstruacyjnej. Różowa skrzyneczka.” Przy współpracy z Fundacją Kulczyk,
- „Śladami Tadeusza – rok z Tadeuszem Kościuszką”,
- „BohaterON”,
- „Godzina dla młodych głów”,
- „Europa i ja”,
- „Polak na eses!”,
- „Laboratorium przyszłości”,
- „Szkoła z pasją pomagania”,
- „Akcja Żonkile”.

2. Szkoła Podstawowa w Luboszu

W 2024 roku w szkole realizowano następujące programy:

- „Laboratoria Przyszłości” rządowy program (3 godz. tygodniowo zajęć pozalekcyjnych – koło techniczne, koło reporterskie, koło TiK/ LEGO);
- „Poznaj Polskę” rządowy program wycieczki do Poznania, Gniezna, Wrześni i Wrocławia
- „Uczymy dzieci programować” dla uczniów klas 1-6 w ramach lekcji informatyki, online z wykorzystaniem ozobotów oraz offline z wykorzystaniem materiałów do kodowania. Próby kodowania i programowania są realizowane również w oddziałach przedszkolnych;
- „Program dla szkół” „Owoce i warzywa w szkole” i „Mleko w szkole”); – program polegający na dostarczaniu dzieciom owoców i warzyw oraz mleka i produktów mlecznych
- „Mamo, Tato - co Wy na to?” – oddziale „6-latków” , „Trzymaj Formę” w ramach współpracy ze Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Międzychodzie;
- Realizowany jest projekt edukacyjny „Lepsza szkoła” (ogólnopolski projekt edukacyjny organizowany przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe. Program „Lepszej szkoły” pomaga w weryfikacji wiedzy uczniów, badaniu efektywności nauczania oraz w przygotowaniach do egzaminów zewnętrznych);

- Szkoła uczestniczy w programie „Szkolny Klub Sportowy”, we współpracy z WSW w Poznaniu (zajęcia sportowe dla uczniów do grudnia 2024);
- „Edukacja przez szachy” – „Drewniana Armia” program autorski;
- „EduLyke” kursy profilaktyczne dla uczniów i rodziców oraz nauczycieli - finansowany przez GKRPAiN w Kwilczu;
- „Młode Głowy” – program profilaktyki zdrowia psychicznego- od września 2024
- „Szkoła bez dzwonka”, „OK szkoła” – program KO w Poznaniu
- Program adaptacyjny dla dzieci z oddziałów przedszkolnych
- Program edukacji przedszkolnej „ Nasze Przedszkole”
- Programy nauczania zgodne z zatwierdzonym Szkolnym Zestawem Podręczników i Programów nauczania” odpowiednio na rok szkolny 2023/2024 i 2024/2025
- Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny aktualizowany na dany rok szkolny

Szkoła realizowała także projekty i innowacje pedagogiczne:

- „Zostań Superbohaterem recyklingu!” SIRECO
- „ Graj z nami w zielone” – POLENERGIA
- „ Litera i sztuka”
- „Słówko tygodnia”
- „Z lekturami za pan brat”
- „Dbam o swoją formę”- taneczne przerwy, zdrowe piątki
- „Ekotydzień”
- „Czytam i słucham”, „ Czytam więc wiem”, „Savoir vivre z Kubą i Bubą”, „Sztuka Cię szuka”
- Tydzień profilaktyki i zdrowia zakończony festynem rodzinnym
- „#20minutdlamatematyki”,
- „SensoSmyki” oddział 3,4 latków
- Wyruszamy na spotkanie liter i cyfr” – odimmienna nauka czytania dr I. Majchrzak – oddział 4-5 latków
- II edycja Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego „Dotknij, poczuć, zobacz”
- „Kreatywna Matematyka”
- „100 lekcji na 100-lecie przysposobienia wojskowego kobiet”
- „Zbietam TO w szkole”
- „BohaterON”
- „Dzieciaki migają, paluszkami ruszają”- oddział 6 latków
- „Angielski w świecie przedszkolaka”- oddział 5-6 latków
- „ Ze świąteczną wizytą w krajach anglojęzycznych”
- „Witaminki” oddziały przedszkolne
- IV edycja Ogólnopolskiego Międzyszkolnego Projektu Phoenix Active School
- Projekt międzynarodowy realizowany we współpracy ze szkołą w Breteil
- Akcja Żonkile
- Akcja Krokus
- „Z EDUMUZ w logopedię” oddział 6-latków

- „Rok pełen niespodzianek”
- „Przygoda z książką” – oddział 4-5 latków

3. Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu

W roku szkolnym 2023/2024 i 2024/2025 zrealizowano następujące programy:

- a) „Program wychowania przedszkolnego” aut. W. Żaba-Żabińska;
- b) „Drużyna marzeń” aut. J. Wasilewska;
- c) „Dobry pomysł” aut. E. Janus;
- d) „Mini’s Whell” program nauczania jęz. angielskiego dla przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.
- e) Program adaptacyjny opracowany przez nauczycieli przedszkola

W roku szkolnym 2023/2024 głównym kierunkiem pracy przedszkola był zdrowy rozwój fizyczny i społeczny dzieci ujęty w planie rocznym - „Ruch i zabawa to ważna sprawa”.

W roku szkolnym 2024/2025 głównym kierunkiem pracy przedszkola jest rozwój kreatywności oraz dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci ujęte w rocznym planie pracy - „Kreatywnie i zdrowo w przedszkolu i w domu”.

Ponadto, w roku szkolnym 2023/2024 i 2024/2025 realizowano ogólnopolskie programy profilaktyki zdrowotnej i ekologicznej rekomendowane przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną:

- „Czyste powietrze wokół nas”;
- „Mamo, tato – co wy na to?” skierowany do rodziców i opiekunów, aby budować przekonanie o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie i umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu dzieci;
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Programy te realizowane były w oparciu o bezpłatnie pozyskane materiały od twórców i propagatorów w/w programów. Nauczyciele ujmowali zadania programowe w miesięcznych planach zajęć i realizowali w ramach swoich obowiązków. Dzieci oraz rodzice uczestniczyli w zajęciach warsztatowych i spotkaniach z dietetykiem, z pracownikiem SIRECO poznając zasady zdrowego i ekologicznego stylu życia. Zorganizowaliśmy 2 warsztaty dla dzieci z ratownikiem medycznym i policjantem.

W roku szkolnym 2023/2024 i 2024/2025:

- terapią logopedyczną na terenie przedszkola objętych jest 41 i 42 dzieci. Przewagę stanowią dzieci 5 i 6 letnie oraz dzieci młodsze posiadające opinię o potrzebie takich zajęć;
- W miarę posiadanego czasu logopeda prowadzi zajęcia usprawniające aparat mowy z dziećmi młodszymi.

Dodatkowe projekty i programy realizowane przez nauczycieli:

- ogólnopolski program rekomendowany przez Ministra Zdrowia – „*Zdrowe dzieci*”
- projekty pani W. Zgódki sfinansowane przez POLENERGIĘ – „*Jesień w działaniu*”, „*Graj z nami w zielone – woda zdrowia doda*”
- realizacja projektu pani W. Zgódki i A. Nowak finansowany przez POLENERGIĘ – „*Przedszkolny ogródek*”
- projekt pani A. Nowak – „*Kreatywny Przedszkolak – Kreatywne Dziecko*”
- ogólnopolski projekt edukacyjny ROSSMAN - „*Czyściochowa Akademia*”
- ogólnopolskie projekty edukacyjne wydawnictwa Bliżej Przedszkola – „*Dzień Przedszkolaka to ważne święto – uczcijmy je razem tańcem i piosenką*” oraz „*Witaminki*”
- program – „*Uwaga Elfik patrzy*”
- międzynarodowy projekt – „*Chwila dla sztuki*”

W przedszkolu odbyły się akcje charytatywne:

- „*Kasztany na wagę złota*” - zbiórka kasztanów (dokarmianie zwierząt) dla Koła Łowieckiego 43 „*Słonka*”;
- Zbiórka produktów higienicznych oraz papierniczych akcesoriów oraz zbiórka żywności i środków chemicznych dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „*Nasz Dom*” w Chrzypsku Wielkim;
- Zbiórka społeczna dla powodzian z rejonu Dolnego Śląska;
- Zbiórka nakrętek dla uczestników Terapii Zajęciowej „*Tęcza*”.

Kultura, sport i rekreacja

Centra kultury to instytucje, bez których nie możemy mówić o gminie, która dba o mieszkańców. To one są sercem życia społecznego i kulturalnego, integrują lokalną społeczność, oferują przestrzeń do spotkań, rozwijania pasji oraz uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych i edukacyjnych. Dzięki ich działalności mieszkańcy mają dostęp do wartościowych inicjatyw, które wzbogacają ich codzienne życie i budują tożsamość lokalną. Instytucje kultury są miejscami spotkań dla mieszkańców różnych pokoleń i środowisk. Organizując wydarzenia i warsztaty, przyczyniają się do budowania wspólnoty, co sprzyja integracji społecznej oraz wzmacnia więzi międzyludzkie. Dzięki różnorodnym programom edukacyjnym i warsztatom, centrum kultury wspiera rozwój osobisty mieszkańców, oferując im możliwości zdobywania nowych umiejętności i rozwijania pasji. To ważne zarówno dla dzieci, które mogą odkrywać swoje talenty, jak i dla dorosłych, którzy chcą się doskonalić.

Jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym, a prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym (art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*). Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym. Warto podkreślić, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. *o bibliotekach*, gmina organizuje i prowadzi co najmniej jedną gminną bibliotekę publiczną, wraz z odpowiednią liczbą filii i oddziałów oraz punktów bibliotecznych.

Instytucje kultury uzyskują osobowość prawną i mogą rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora (art. 14 ust. 1 ustawy *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*). Mamy więc do czynienia z podmiotem odrębnym i posiadającym osobowość prawną. Instytucja kultury:

- gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania (art. 27 ust. 1 ustawy *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*);
- jest pracodawcą dla zatrudnionych w niej pracowników, a czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w imieniu pracodawcy wykonuje wobec nich dyrektor instytucji albo inna wyznaczona do tego osoba (art. 3 w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy*),
- dyrektor instytucji zarządza nią i reprezentuje ją na zewnątrz (art. 17 ustawy *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*).

Gminy przekazują środki na działalność kulturalną za pośrednictwem dotacji, które pochodzą z ich własnego budżetu. Dotacje te mogą mieć formę:

- dotacji podmiotowej – są to środki przeznaczone na działalność bieżącą instytucji kultury, takich jak biblioteki czy domy kultury. Dotacje podmiotowe pozwalają na

pokrycie kosztów operacyjnych tych instytucji, takich jak wynagrodzenia pracowników, koszty utrzymania budynków oraz codzienne funkcjonowanie działalności kulturalnej.

- dotacji celowej – te środki są dedykowane konkretnym projektom lub zadaniom, które instytucja kultury lub inny podmiot realizuje zgodnie z ustalonym celem. Dotacje celowe mogą być przyznawane np. na organizację warsztatów, wystaw czy projektów.

Centrum kultury tworzy przestrzeń, w której mieszkańcy, niezależnie od wieku, będą mogli się spotykać, wspólnie uczestniczyć w zajęciach, warsztatach i wydarzeniach, co sprzyja budowaniu silniejszej i bardziej zintegrowanej społeczności. Takie miejsca zapobiegają izolacji i wykluczeniu społecznemu, szczególnie wśród seniorów i młodzieży. Centrum kultury przyczynia się do budowania pozytywnego wizerunku gminy i wzmocnienia więzi społecznych.

Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna w Kwilczu (CKiEBP). CKiEBP prowadzi wielokierunkową działalność rozwijającą i zaspokajającą potrzeby kulturalne i czytelnicze mieszkańców, mając na celu dotarcie do jak największej grupy odbiorców i zaangażowanie ich do aktywnego uczestnictwa w kulturze.

CKiEBP jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Gminę Kwilcz pod numerem 3. Nadzór merytoryczny nad działalnością CKiEBP sprawuje Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

Do podstawowych zadań CKiEBP należy w szczególności organizowanie i prowadzenie działalności w zakresie:

- udostępniania i popularyzowania kultury,
- kulturalnej i edukacyjnej,
- animacji kulturalnej i twórczości artystycznej,
- ochrony i popularyzacji dziedzictwa kulturowego regionu.

Nadrzędnym celem instytucji jest tworzenie optymalnych warunków społecznego dostępu do dóbr i wytworów kultury oraz przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze. CKiEBP jest samorządową instytucją kultury, której celem jest organizowanie życia kulturalnego mieszkańcom w sposób interdyscyplinarny i popularyzacja kultury. CKiEBP swoją działalnością skupia różne grupy wiekowe począwszy od dzieci i młodzieży szkolnej skończywszy na seniorach organizując przy ich współpracy szereg różnych imprez kulturalnych.

Działania CKiEBP w sferze upowszechniania kultury są wielokierunkowe, a składają się na: edukacja kulturalna i wychowywanie przez sztukę, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką, promowanie zespołów twórczych i indywidualnych artystów działających w gminie, organizowanie imprez kulturalnych, sportowych, rozrywkowych, rekreacyjnych, prowadzenie zespołów oraz kół zainteresowań, udostępnianie, gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych.

Kwileckie Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteka Publiczna realizuje zadania na rzecz mieszkańców gminy w zakresie:

- prowadzenia zajęć i warsztatów artystycznych oraz kół zainteresowań,
- prowadzenia i organizowania działalności zespołów tanecznych,
- organizowania przedstawień teatralnych, koncertów, projekcji filmów,
- organizowanie wystaw artystycznych,
- upowszechnianie wiedzy i czytelnictwa,
- oraz innych zgodnie z działalnością Centrum oraz Biblioteki

W odbywają się zajęcia stałe, takie jak: zajęcia dla dzieci i młodzieży, zajęcia teatralne, zajęcia filmowe, warsztaty kulinarne, zajęcia biblioteczne. Odbywają się również cyklicznie zajęcia takie jak: konkursy fotograficzne, spotkania autorskie, cykl biblioteczny, O!Pla, Nasze małe wiadomości. Pełne zestawienie imprez oraz wydarzeń organizowanych przez CKiEBP znajduje się w sprawozdaniu CKiEBP stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok.

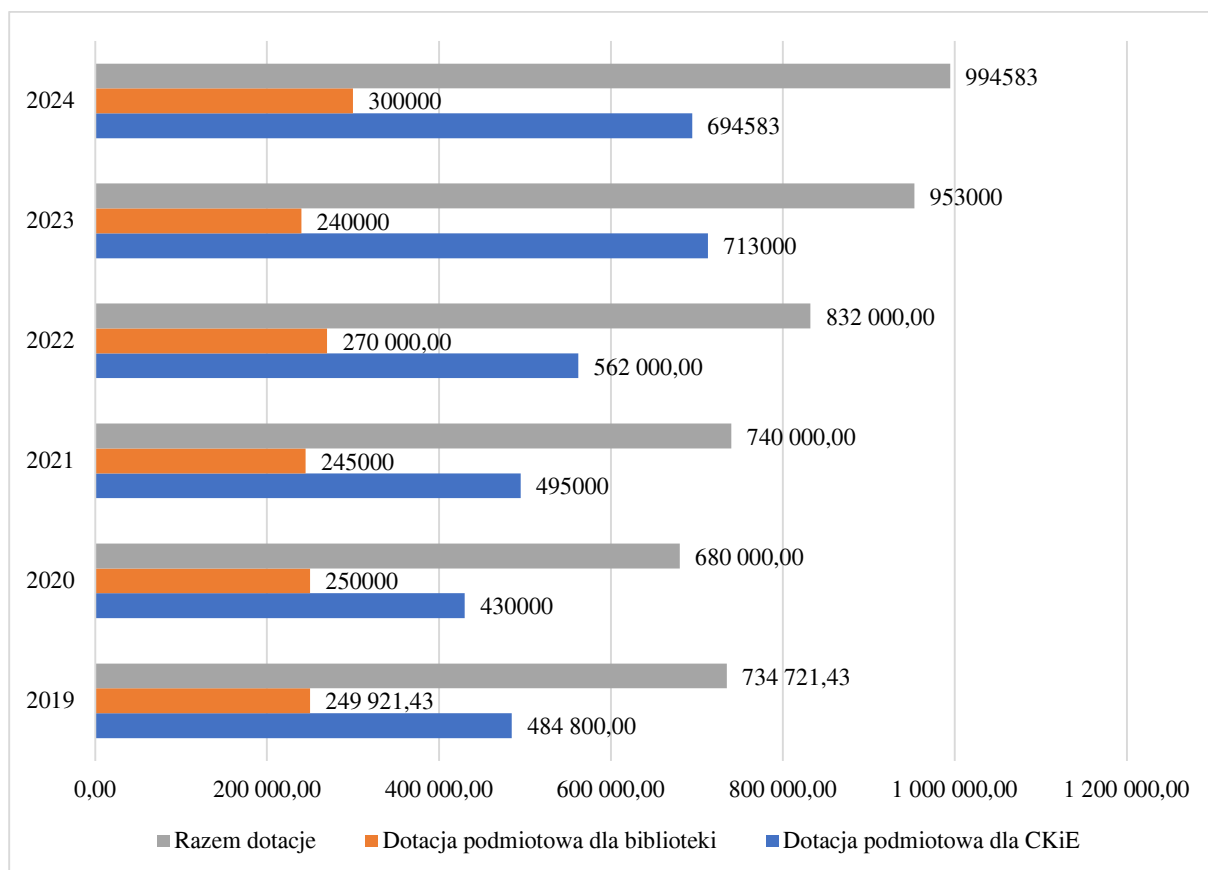
CKiEBP prowadzi gospodarkę finansową i rozlicza się z budżetem Gminy na zasadach ustalonych dla instytucji kultury, w oparciu o plan finansowy obejmujący dochody i wydatki, przychody i koszty z tytułu całokształtu działalności. Oprócz dotacji, otrzymywanej na działalność kulturalną ze środków Gminy Kwilcz, część środków na organizację imprez pozyskiwana jest od sponsorów, którymi są miejscowe firmy i osoby prywatne. Źródłem dochodów CKiEBP były także wpłaty (opłaty) od uczestników (beneficjentów) poszczególnych form działalności i organizowanych wydarzeń.

W 2024 roku Gmina Kwilcz przekazała:

- dotację podmiotowa dla centrum kultury w kwocie 694.583,00 zł (szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2024 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2024 rok);
- dotacja podmiotowa dla biblioteki w kwocie 300.000,00 zł (szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2024 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2024 rok).

Łącznie CKiEBP otrzymało z budżetu Gminy dotację w kwocie 994.583,00 zł.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dotacja podmiotowa dla CKiEBP	484 800,00	430 000,00	495 000,00	562 000,00	713 000,00	694 583,00
Dotacja podmiotowa dla biblioteki	249 921,43	250 000,00	245 000,00	270 000,00	240 000,00	300 000,00
Razem dotacje	734 721,43	680 000,00	740 000,00	832 000,00	953 000,00	994 583,00

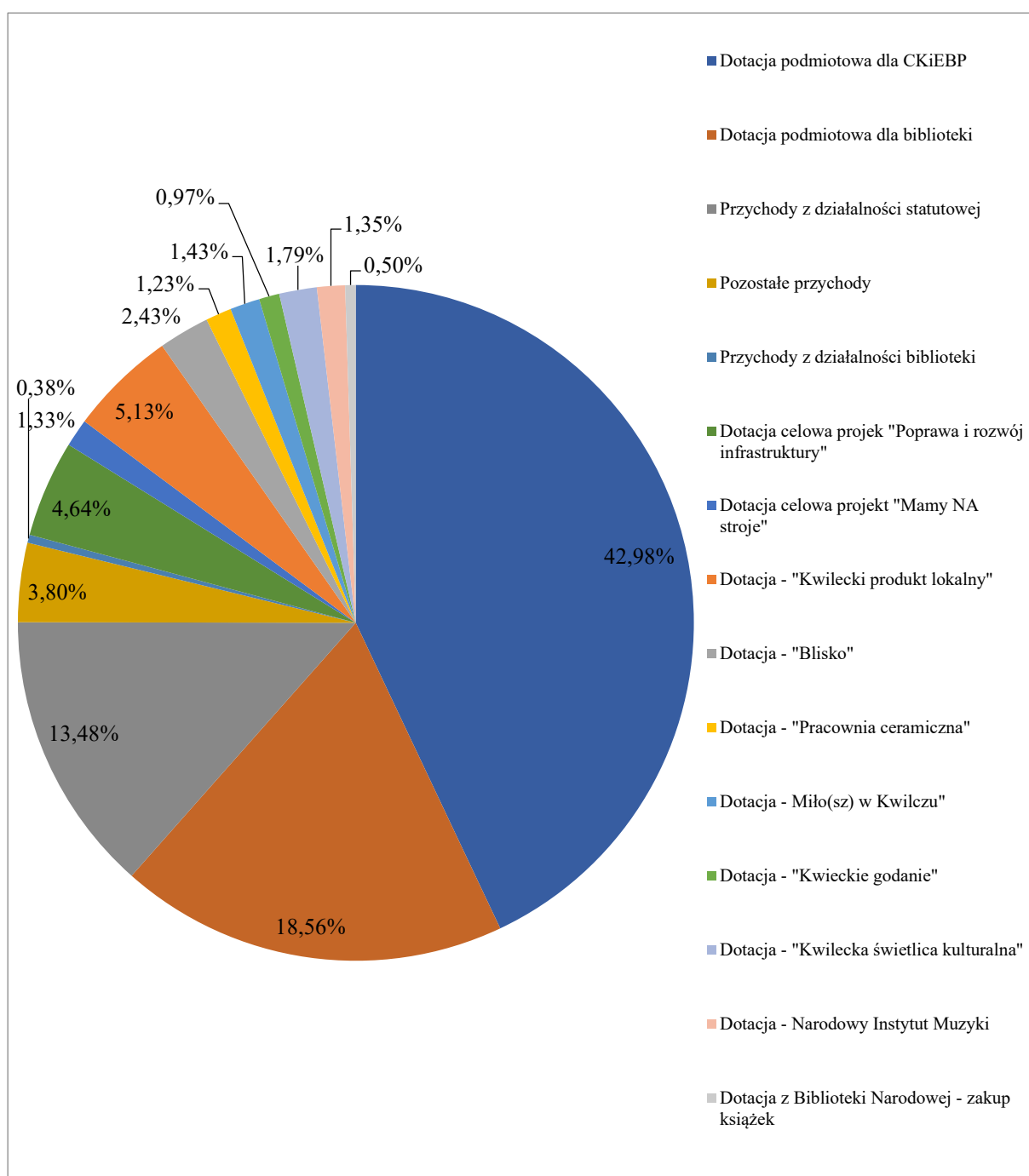

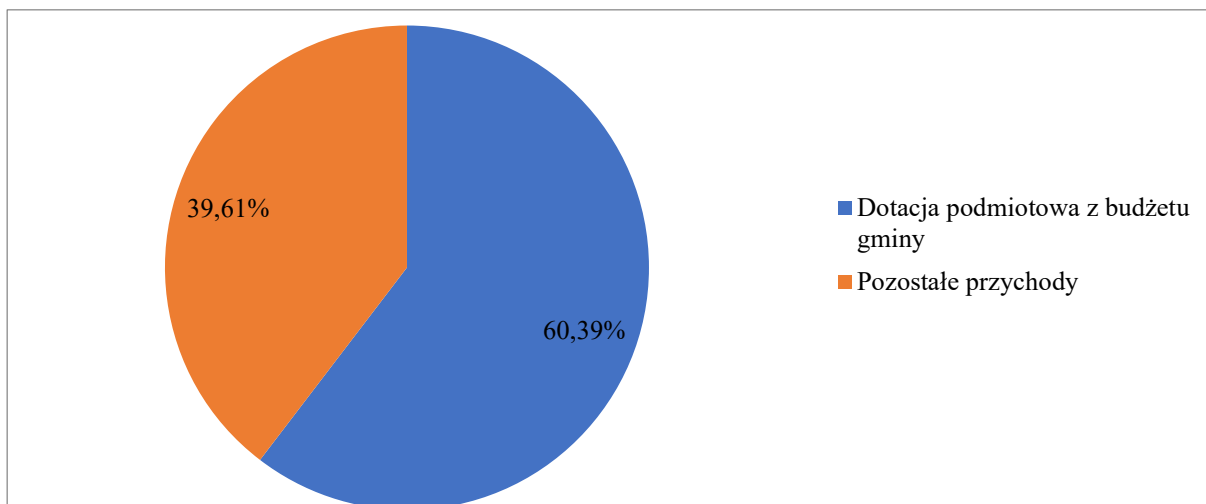
Szczegółowe dane z przebiegu wykonania planu finansowego za 2024 rok zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP w Kwilczu stanowiącym załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu za 2024 rok.

Ogółem przychody CKiEBP w 2024 roku wyniosły 1.647.041,98 zł, natomiast koszty działalności 1.624.050,62 zł.

Określenie przychodu	Wysokość przychodu w zł
Dotacja podmiotowa dla CKiEBP	694 583,00
Dotacja podmiotowa dla biblioteki	300 000,00
Przychody z działalności statutowej	217 910,10
Pozostałe przychody	61 334,00
Przychody z działalności biblioteki	6 113,51
Dotacja celowa projekt "Poprawa i rozwój infrastruktury"	75 000,00
Dotacja celowa projekt "Mamy NA stroje"	21 428,57
Dotacja - "Kwilecki produkt lokalny"	82 872,00
Dotacja - "Blisko"	39 228,00
Dotacja - "Pracownia ceramiczna"	19 955,98

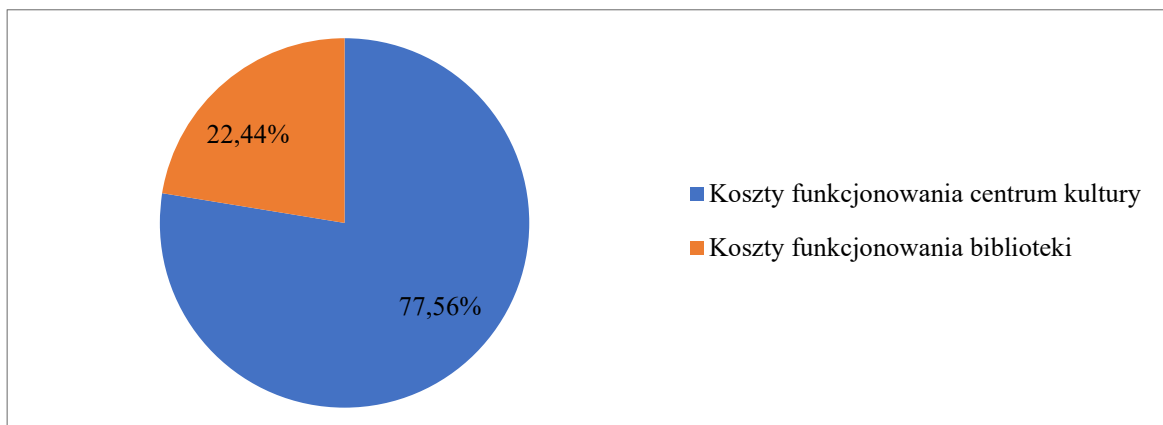
Dotacja - Miło(sz) w Kwilczu"	23 104,26
Dotacja - "Kwileckie godanie"	15 747,55
Dotacja - "Kwilecka świetlica kulturalna"	29 000,00
Dotacja - Narodowy instytut muzyki	21 763,00
Dotacja z Biblioteki Narodowej - zakup książek	8 076,00
Stan środków na początek roku	30 926,01
Razem:	1 647 041,98

Koszty funkcjonowania instytucji wyniosły ogółem 1.624.050,62 zł, z czego przypisane koszty funkcjonowania centrum kultury 1.259.636,68 zł, natomiast biblioteki 364.413,94 zł.

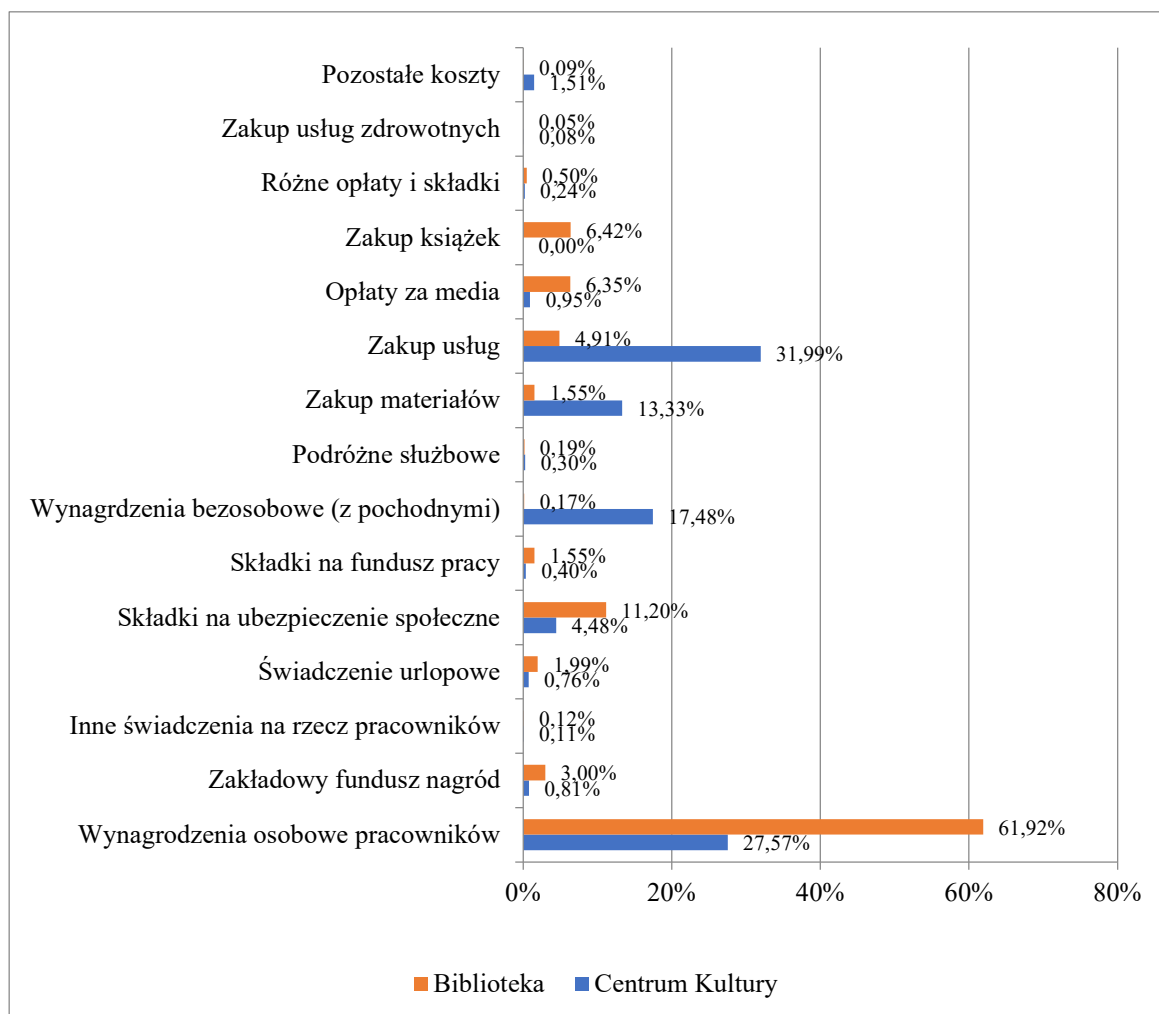
Rodzaj kosztu	Wysokość kosztów w zł
Koszty funkcjonowania centrum kultury	1 259 636,68
Koszty funkcjonowania biblioteki	364 413,94
Razem:	1 624 050,62

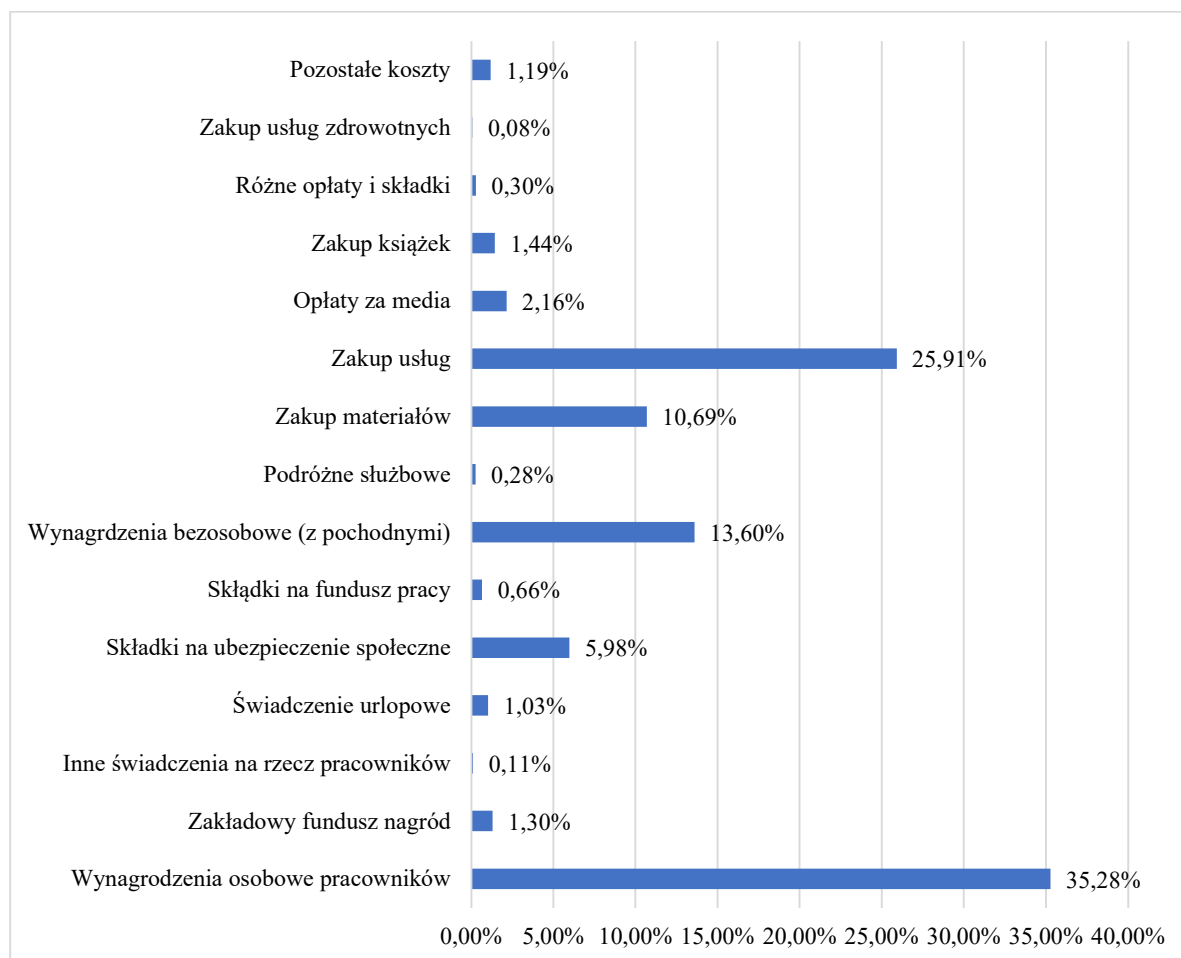
Rodzaj kosztu	Centrum kultury	Biblioteka
Wynagrodzenia osobowe pracowników	347 283,55	225 632,06
Zakładowy fundusz nagród	10 225,00	10 915,00
Inne świadczenia na rzecz pracowników	1 332,83	432,50
Świadczenie urlopowe	9 547,70	7 251,42
Składki na ubezpieczenie społeczne	56 379,52	40 809,31

Składki na fundusz pracy	5 009,87	5 640,22
Wynagrodzenia bezosobowe (z pochodnymi)	220 189,08	615,00
Podróźne służbowe	3 826,59	684,40
Zakup materiałów	167 927,12	5 663,21
Zakup usług	402 916,92	17 900,33
Opłaty za media	11 949,54	23 125,34
Zakup książek	0,00	23 385,15
Różne opłaty i składki	3 028,90	1 814,50
Zakup usług zdrowotnych	1 060,00	200,00
Pozostałe koszty	18 960,06	345,50
Razem:	1 259 636,68	364 413,94

Podział kosztów funkcjonowania CKiEBP wg jednostek:

Podział kosztów funkcjonowania CKiEBP wg rodzaju kosztu:

Podstawowym źródłem przychodów jest dotacja podmiotowa na zadania bieżące z budżetu Gminy Kwilcz w wysokości 994.583,00 zł.

Przychody własne Kwileckiego Centrum Kultury i Edukacji im. Floriana Mazurkiewicza oraz Biblioteki Publicznej wyniosły 285.357,61 zł i pochodziły głównie z działalności statutowej i pozastatutowej,

CKiEBP pozyskało również w 2024 roku dotacje na realizację projektów w wysokości 336.175,36 zł, w tym:

Rodzaj dochodu	Kwota w zł
Dotacja celowa projekt "Poprawa i rozwój infrastruktury"	75 000,00
Dotacja celowa projekt "Mamy NA stroje"	21 428,57
Dotacja - "Kwilecki produkt lokalny"	82 872,00
Dotacja - "Blisko"	39 228,00
Dotacja - "Pracownia ceramiczna"	19 955,98
Dotacja - Miło(sz) w Kwilczu"	23 104,26
Dotacja - "Kwieckie godanie"	15 747,55

Dotacja - "Kwilecka świetlica kulturalna"	29 000,00
Dotacja - Narodowy Instytut Muzyki	21 763,00
Dotacja z Biblioteki Narodowej - zakup książek	8 076,00
Razem:	336 175,36

CKiEBP było organizatorem lub współorganizatorem licznych imprez kulturalnych, m.in.: Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Stoły Wielkanocne, O!Pla, czy Kwileckie Kolędziołki, wykłady i spotkania autorskie, kulturalne imprezy integracyjne w sołectwach Gminy Kwilcz. Szczegółowe zestawienie imprez oraz działań CKiEBP w 2024 roku zawarte są w sprawozdaniu CKiEBP dołączonego do sprawozdania z wykonania budżetu za 2024 rok.

Życie kulturalne to także działalność lokalnych świetlic wiejskich, aktywizujących społeczności poszczególnych sołectw, funkcjonowanie grup sformalizowanych i nieformalnych.

Ogółem wydatki ponoszone przez Gminę Kwilcz w roku 2023 na działalność instytucji kultury, świetlic, klubów i bibliotek oraz wydatki na realizację zadań w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (klasyfikowane w dziale 921) wyniosły 1.116.769,89 zł, zaś wydatki na kulturę fizyczną (dział 926) wyniosły 331.191,81 zł.

Sport i rekreacja to ważna dziedzina życia mieszkańców gminy. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ale również osoby dorosłe. Zajęcia sportowo-rekreacyjne mogą odbywać się w sposób zorganizowany w klubach sportowych lub indywidualnie. Obiektami służącymi zaspokajaniu potrzeb kultury fizycznej mieszkańców Gminy są ogólnodostępne boiska sportowe oraz sale sportowe (przy Szkole Podstawowej w Kwilczu oraz Luboszu), które udostępniane są mieszkańcom, w szczególności dzieciom oraz działającym na terenie Gminy klubom sportowym na preferencyjnych warunkach (stawka opłaty dla dzieci oraz klubów wynosi 1,00 zł netto za godzinę, natomiast mieszkańcy Gminy mogą liczyć na preferencyjną stawkę – 50% kwoty bazowej).

Gmina Kwilcz stwarza warunki oraz wpływa na rozwój różnych form aktywności sportowej i rekreacyjnej, zapewniając na ten cel środki finansowe w budżecie Gminy.

Powszechnie wiadomo, iż aktywność fizyczna, w połączeniu ze zdrowym żywieniem, jest warunkiem zachowania i wzmacniania zdrowia we wszystkich okresach życia. Sport odgrywa wiele istotnych ról w życiu człowieka i społeczeństwa, wpływając na zdrowie, rozwój społeczny, emocjonalny i intelektualny. Jest kluczowy w profilaktyce chorób, poprawia jakość życia i buduje charakter, ucząc wartości takich jak wytrwałość, samodyscyplina i praca zespołowa. Sport pomaga w profilaktyce chorób układu krążenia, cukrzycy, otyłości i wielu innych schorzeń. Regularna aktywność fizyczna wzmacnia mięśnie i kości, poprawia kondycję i wytrzymałość, a także wspomaga układ immunologiczny. Sport uczy umiejętności współpracy, komunikacji, radzenia sobie z porażkami i wygrywania. Umożliwia budowanie poczucia przynależności, więzi społecznych i pewności siebie. Regularne uprawianie sportu poprawia koncentrację, pamięć i funkcje poznawcze. Sport pomaga w redukcji stresu, obniżeniu poziomu cholesterolu i tkanki tłuszczowej oraz poprawia krążenie. Sport kształtuje

charakter, ucząc wartości takich jak wytrwałość, samodyscyplina i zasada fair play. Sport jednoczy ludzi, promuje zdrowy styl życia i może wpływać na zmiany w społeczeństwie.

W 2024 roku na współrealizację zadania związanego z wspieraniem i upowszechnianiem kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz wyodrębniono środki finansowe. Podstawowymi jednostkami realizującymi cele i zadania w zakresie kultury fizycznej są stowarzyszenia. Główną formą pomocy, jaką Gmina udziela w ramach posiadanych środków w budżecie, służącą wsparciu rozwoju sportowego dzieci i młodzieży reprezentujących kwileckie kluby sportowe, jest dotacja. Na obszarze Gminy Kwilcz działają organizacje sportowe, które po rozstrzygnięciu konkursu ofert, realizują zadania publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu (również w ramach programów profilaktycznych).

W 2024 roku gmina Kwilcz ogłosiła otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz. Złożono 5 ofert, z których 5 otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę 60.000,00 zł. Wartość wykorzystanej dotacji to kwota 60.000,00 zł. W dziedzinie aktywności fizycznej młodzieży oraz dorosłych najaktywniejszym podmiotem jest G.K.S. „Rzemieślnik” w Kwilczu.

Tereny gminy Kwilcz od dawna są podziwiane ze względu na urzekające walory przyrodniczo – krajobrazowe. Składają się na to liczne jeziora, rozległe tereny leśne Sierakowskiego Parku Krajobrazowego i pofałdowany teren wzgórz morenowych. Walory przyrodnicze sprawiają, że Kwilcz ma warunki do rozwoju turystyki i agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego. Bogate atrakcje krajoznawcze można podziwiać przede wszystkim w okolicach Prusimiu, Kurnatowic, Józefowa, Mościejewa i Lubosza. Spacerując po terenie Sierakowskiego Parku Krajobrazowego napotkać można jenoty, dziki, sarny, bobry, borsuki, jelenie, lisy, a także dzikie gęsi, kaczki. Na terenie Gminy funkcjonują gospodarstwa agroturystyczne. Baza gospodarstw agroturystycznych publikowana jest na samorządowym portalu informacyjnym.

Na terenie gminy Kwilcz w 2024 roku funkcjonowały 2 kąpieliska, w tym jedno, którego organizatorem była Gmina. Uchwałą Nr LVIII/457/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2024 na terenie Gminy Kwilcz wyznaczono następujące kąpieliska:

- Kąpielisko nr 1 - Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu,
- Kąpielisko nr 2 - Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu.

Określono także się sezon kąpielowy dla kąpielisk w terminach:

- Kąpielisko nr 1 - Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu – od 1 lipca 2024 r. do 31 sierpnia 2024 r.,
- Kąpielisko nr 2 - Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu – od 1 lipca 2024 r. do 31 sierpnia 2024 r.,

Stan sanitarno-higieniczny wody oceniono jako doskonały, jakość wody przez cały sezon była przydatna do kąpieli.

Gmina Kwilcz ma atrakcyjne położenie, ukształtowanie terenu oraz znaczny obszar terenów zielonych, w tym zalesionych, co daje duży potencjał do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Przez teren Gminy przebiegają liczne szlaki turystyki rowerowej. Na szczególną uwagę zasługują Kwilecka Pętla Północna oraz Południowa czy Szlak Powstań Narodowych 1769-1919. Baza noclegowa w Gminie w chwili obecnej opiera się w znacznej mierze na gospodarstwach agroturystycznych oraz miejscach noclegowych oferowanych przez ośrodek wypoczynkowy „Olandia” w Prusimiu.

Rekreacja w Gminie Kwilcz to m.in. ogólnodostępne place zabaw dla dzieci (m.in. place zabaw oraz siłownie zewnętrzne w Kwilczu, plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Luboszu, Daleszynie i Orzeszkowie, place zabaw w Rozbitku, Mechnaczu, Prusimiu, Kurnatowicach, Upartowie, Mościejewie, Niemierzewie) oraz tzw. Otwarte Strefy Aktywności (Lubosz i Kwilcz).

W ramach działalności informacyjnej Gmina prowadzi samorządowy portal informacyjny www.kwilcz.pl, który jest nadrzędną platformą informacyjną o wydarzeniach i działaniach podejmowanych przez Gminę. Prowadzone jest także i aktualizowane w formie wiadomości konto na profilu społecznościowym Facebook. Prowadzony jest Biuletyn Informacji Publicznej bip.kwilcz.pl, zgodnie z wymaganiami prawnymi, gdzie publikowane są dokumenty związane z działalnością samorządu. Wydawany jest także kwartalnie „Informator Kwilecki” zawierające najważniejsze informacje z danego okresu.

Informacja o realizacji pozostałych polityk, programów, strategii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

W 2024 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu realizowała opisane poniżej zadania, które zostały określone w **Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kwilcz na lata 2022-2025** przyjętego Uchwałą Nr XXXVI/293/2022 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 marca 2022 r., a następnie zmienionego Uchwałą Nr XLV/362/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 lutego 2023 r. w kwestii dotyczącej ustalania zasad wynagradzania, zwrotu kosztów podróży członków Komisji. Program stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową poprzez:

Na terenie Gminy Kwilcz działa Punkt Informacyjno-Konsultacyjny znajdujący się pod adresem: ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 22, 64-420 Kwilcz w budynku Gminnego Ośrodka Wsparcia, który prowadzi bezpłatną działalność z zakresu diagnozowania problemów, poradnictwa i konsultacji dla wszystkich mieszkańców Gminy Kwilcz, a w szczególności dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz osób w sytuacjach kryzysowych, a także ofiar przemocy domowej i ich sprawców. Działalność Punktu finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez Radę Gminy w Kwilczu. Osoby pełniące dyżury w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjny posiadają niezbędne kwalifikacje, wiedzę i umiejętności w zakresie udzielania wsparcia, motywowania i poradnictwa, wiedzę na temat uzależnień oraz zjawiska przemocy domowej.

Celem działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego jest zdiagnozowanie problemów w zakresie uzależnień, współuzależnienia i przemocy domowej oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług, a także propagowanie zdrowego stylu życia.

Do podstawowych zadań Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego należy w szczególności:

- prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej,

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz osób używających narkotyków do zmiany zachowania,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym procesie terapii uzależnień (np.: poprzez rozmowy podtrzymujące, grupy wsparcia),
- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie informacji o możliwościach powstrzymania przemocy, stosownego wsparcia i pomocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- dostarczanie informacji o możliwościach podejmowania profesjonalnej terapii,
- udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych, profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy,
- gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu powiatu, gminy zajmujących się systemową pomocą dla rodziny,
- współdziałanie z innymi podmiotami, zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W 2024 r. w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym pełnił dyżur 1 psycholog, specjalista psychoterapii uzależnień (dyżur w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dwa razy w tygodniu – wtorek i czwartek). W 2024 r. przeprowadziła 76 sesji terapeutycznych. Ilość przyjętych osób: 18, w tym: 17 osób z problemem uzależnienia od alkoholu, - 1 osoba ze współuzależnieniem. Aktualne godziny i terminy dyżurów specjalisty psychoterapii uzależnień, przyjmującego w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym, są podawane do wiadomości na tablicach informacyjnych i na stronie Urzędu Gminy Kwilcz. Zakres porad udzielanych przez specjalistę obejmował:

- motywowanie do podjęcia leczenia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie wsparcia osobom ze zdiagnozowanym zaburzeniem adaptacyjnym.

W 2024 r. na terenie Gminy Kwilcz nie funkcjonowała Grupa Anonimowych Alkoholików - grupa „AA” jest ruchem samopomocowym i nie jest elementem pracy profesjonalnej i w związku z tym nie jest możliwe prowadzenie jej przez specjalistę psychoterapii uzależnień, a nie było osoby chętnej do prowadzenia tej grupy wsparcia. W przypadku zainteresowania oraz chęci uczestniczenia w mityngach AA działalność zostanie wznowiona.

W 2024 r. do Gminnej Komisji zgłoszonych było 14 osób. Wśród osób kierowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu (tj. 19 osób) do specjalisty psychoterapii uzależnień były takie, które regularnie uczestniczyły w spotkaniach, ale też takie które zgłaszały się na umówione spotkania, jednakże były to spotkania nieregularne lub w trakcie terapii zaprzestawały korzystania z tego rodzaju pomocy. Konsultacje specjalisty psychoterapii uzależnień miały na celu motywowanie do utrzymania abstynencji i podjęcia pomocy terapeutycznej w poradni bądź ośrodka leczenia uzależnień. Każda osoba zgłaszająca się, ustalała strategię adekwatną do jej indywidualnej sytuacji, potrzeb i możliwości oraz otrzymała pełną informację o miejscu, do którego może się

zgłosić po dalszą pomoc. Ponadto w każdą środę pełnili dyżur członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu. Podczas 50 dyżurów wykonywano następujące czynności:

- przeprowadzono 22 rozmowy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi (w tym: wypełniono 12 ankiet dot. osoby zgłoszonej do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu, przeprowadzono 21 rozmów motywujących osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu do podjęcia leczenia, do kontynuowania leczenia, wskazano kierunki umożliwiające podjęcie działań do wyjścia z nałogu oraz 1 rozmowa z dorosłym członkiem rodziny z problemem alkoholowym);
- omawiano funkcjonowanie osób objętych pomocą i wsparciem Gminnej Komisji;
- porządkowano dokumentację;
- analizowano dotychczasowe działania w zakresie profilaktyki uzależnień;
- omawiano sprawy bieżące;
- przygotowywano dokumentację (projekt harmonogramu kontroli punktów sprzedaży, zaproszenia na spotkanie z członkami Komisji, notatki służbowe, odpowiedzi na wnioski, zestawienia udziału w posiedzeniach, dyżurach oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań Gminnej Komisji oraz zleconych przez przewodniczącego itd.);
- ustalano harmonogramy pełnionych przez członków Gminnej Komisji dyżurów i informowano o terminach dyżurów sms;
- przygotowywano dane do sprawozdania, raportu;
- analizowano tematy i zadania planowane do realizacji przez Gminną Komisję w 2024 r. oraz w 2025 r.;
- kompletowano dokumentację dot. planowanej kontroli punktów sprzedaży;
- prowadzono rozmowy z osobami, które zgłosiły się na dyżur członków Gminnej Komisji;
- zapoznawano się z treścią poczty elektronicznej oraz z propozycjami szkoleń dla członków Gminnej Komisji, rodziców oraz nauczycieli;
- przygotowano Raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji w 2024 r.
- analizowano przepisy prawa oraz zapoznano się z artykułami dot. problematyki uzależnień, zdrowego stylu życia itd..

W 2024 r. odbyło się 13 posiedzeń plenarnych Gminnej Komisji podczas których wykonywano następujące czynności:

- omawiano sytuację osób zgłoszonych do Gminnej Komisji;
- opiniowano wnioski dot. sfinansowania lub dofinansowania działań profilaktycznych;
- ustalano harmonogram dyżurów członków Komisji w Punkcie informacyjno - konsultacyjnym;
- opiniowano wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- podjęto 3 decyzje o zakończeniu procedury zobowiązującej do poddania się leczeniu odwykowemu.

Wystosowano 35 zaproszeń na spotkania z członkami do punktu konsultacyjnego do osób zgłoszonych i członków rodzin do Gminnej Komisji oraz 19 zaproszeń na spotkanie ze specjalistą psychoterapii uzależnień. Poza tym 10 razy zwrócono się z pismem do KP Sieraków o udzielenie informacji przez Dzielnicowego Rejonu Służbowego III Gminy Kwilcz, czy w ramach sprawowanego nadzoru posiada wiedzę na temat sytuacji osób będących w zainteresowaniu Gminnej Komisji (informacje dot. nadużywania alkoholu lub przeprowadzanych interwencji). W przypadku 2 osób zgłoszonych do Gminnej Komisji, poinformowano Prokuraturę Rejonową w Szamotułach o zmianie miejsca zamieszkania i przekazaniu wniosku zgodnie z właściwością miejscową oraz w 1 przypadku o postawie i przebiegu leczenia osoby zgłoszonej.

Gminna Komisja w 2024 r. podjęła 7 uchwał (w tym udzieliła pełnomocnictwa do reprezentowania Gminnej Komisji w sądzie) w sprawie wydania orzeczenia o poddaniu się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego oraz 7 osób skierowała na specjalistyczne badania do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (tj. specjaliści psychoterapii uzależnień oraz lekarza psychiatry). Ponadto w przypadku 1 osoby skierowano wniosek do Sądu Rejonowego w Szamotułach III Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz ustanowienie na czas trwania zobowiązania leczenia nadzoru kuratora sądowego.

Członkowie Gminnej Komisji współpracowali bezpośrednio z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin tj. przyjmowali zgłoszenia dotyczące nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, zapraszali na rozmowy indywidualne, spotkania ze specjalistą psychoterapii uzależnień w punkcie konsultacyjnym, informowali o możliwości skorzystania z porad psychologa zatrudnionego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i radcy prawnego świadczącego usługi prawne dla mieszkańców Gminy Kwilcz oraz innych instytucji świadczących pomoc w przedmiotowym zakresie.

Informacje dotyczące działalności Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego były umieszczane na stronie Internetowej Urzędu Gminy Kwilcz, a także na tablicach informacyjnych w siedzibie Urzędu Gminy w Kwilczu.

Ponadto Gminna Komisja w Kwilczu współpracuje na zasadzie tzw. „nieformalnego porozumienia pomiędzy gminami” tzn. z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Sierakowie. Współpraca ta polega na tym, że zarówno mieszkańcy naszej Gminy, jak i Sierakowa korzystają z porad i pomocy psychologicznej udzielanej przez specjalistów działających przy GKRPA PiN. Taka współpraca – z sąsiednią gminą podyktowana jest zgłaszaną przez niektóre osoby potrzebą zachowania anonimowości i poczuciem komfortu związanego z konsultacją.

W 2024 r. Gminna Komisja w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie współpracowała ściśle z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kwilczu, Policją, Sądem i Prokuraturą Rejonową w Szamotułach.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

W 2024 r. funkcjonowało łącznie 5 świetlic środowiskowych w miejscowościach: Lubosz (1 × w tyg.), Kwilcz (2 × w tyg.), Rozbitek (2 × w tyg.), Miłostowo (1 × w tyg.). Natomiast w świetlicy w Kurnatowicach zajęcia zawieszono z powodu braku prowadzącego. Łączna tygodniowa liczba godzin pracy wszystkich świetlic to ok. 13 h, natomiast łączna liczba opiekunów wszystkich świetlic, z którymi do tej pory zawarte były umowy to 3. W celu prowadzenia zajęć zakupiono (zgodnie ze złożonym przez opiekunów zapotrzebowaniem):

- materiały papiernicze/biurowe/szkolne/dekoracyjne oraz inne artykuły niezbędne do prowadzenia zajęć,
- bilety wstępu do kina i muzeum,
- artykuły spożywcze.

W 2024 r. podjęto również działania w jednostkach oświatowych gminy, tj.:

- odbyło się spotkanie z pracownikiem Sądu Rodzinnego z uczniami klas VI-VIII Szkoły Podstawowej w Kwilczu oraz Szkoły Podstawowej w Luboszu nt.: „Wymiaru sprawiedliwości w Polsce i zawodów prawniczych - zakres działań”;
- liczna grupa funkcjonariuszy Policji uczestniczyła w Festynie rodzinnym zorganizowanym przez Szkołę Podstawową w Kwilczu wraz z materiałami edukacyjnymi i promocyjnymi;
- współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu w ramach „Tygodnia Profilaktyki” w Szkole Podstawowej w Kwilczu i w Szkole Podstawowej w Luboszu.

Działania w ramach „Tygodnia Profilaktyki” w Szkole Podstawowej w Kwilczu:

- odbyły się konkursy tj. plastyczny o tematyce profilaktycznej oraz Konkurs Talentów, które zostały rozstrzygnięte z udziałem członków Gminnej Komisji;
- spotkanie ze specjalistą dla uczniów kl. V-VIII w ramach rekomendowanego m.in. przez MEiN programu profilaktycznego Debata (zapobieganie wczesnemu sięganiu po alkohol, uświadamianie skutków i promowanie trzeźwości);
- spotkanie z sędzią Sądu Rejonowego w Szamotułach w ramach edukacji prawnej dla uczniów i nauczycieli klas VI-VIII Szkoły Podstawowej w Kwilczu oraz dla uczniów Szkoły Podstawowej w Luboszu, nt.: „Przestrzegania norm społecznych i konsekwencji prawnych przy ich łamaniu, skutki hejtu, trollingu”, „Aspekty karnej i cywilnej odpowiedzialności prawnej młodzieży”;

Działania w ramach „Tygodnia profilaktyki i Zdrowia” w Szkole Podstawowej w Luboszu:

- Aktywne przerwy – składankowe zabawy-aktywne spędzanie czasu wolnego,
- Lekcje w-f „stres nie dla mnie – relaksacja na lekcjach wychowania fizycznego”,
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, poznanie technik relaksacyjnych,
- „Dzień zdrowych przekąsek” – kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych u dzieci w wieku szkolnym,
- „Moje hobby – moja pasja” – prezentacja uczniów przedstawiających dane zainteresowania – wskazywanie bezpiecznych i pożytecznych form spędzania wolnego czasu, motywowanie do rozwijania zainteresowań i pasji,
- „Szkolny konkurs lotów dronami” – przeciwdziałanie cyberprzemocy „mądre” wykorzystanie nowoczesnych technologii,
- „dlaczego warto żyć bez używek” – plakat - konkurs dla uczniów – edukacja w zakresie niekorzystnego wpływu napojów energetycznych i innych używek,
- „Nie hejtuj”- uwrażliwianie młodych ludzi na problem obrażania w mediach społecznościowych, zapoznanie z pojęciem hejt i mowa nienawiści, prezentowanie sposobów reagowania – ofiar oraz świadków, promowanie i kształtowanie postaw empatycznych.

Działania w ramach „Tygodnia Profilaktyki i Zdrowia” w Szkole Podstawowej w Luboszu zostały przeprowadzone dzięki wsparciu i współpracy z Gabinetem stomatologicznym „Protezka” w Pniewach, Centrum Kultury i Edukacji w Kwilczu, Państwową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Międzychodzie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu - Gminna Komisja przekazała środki finansowe na zakup nagród (rozstrzygnięcie konkursów o tematyce zdrowotnej i profilaktycznej) oraz sprzętu sportowego, owoców, warzyw.

W 2024 r. w Szkole Podstawowej w Kwilczu odbyły się liczne spotkania z Dzielnicowym Rejonu Służbowego III dot. działań interwencyjnych oraz profilaktycznych, w tym: dot. przemocy rówieśniczej oraz zasad bezpieczeństwa podczas zbliżających się wakacji dla klas I-III oraz klas IV, a także omówiono konsekwencje, skutków i odpowiedzialności prawnej w odniesieniu do osób nieletnich.

W 2024 r. odbyło się 6 spotkań dzieci w wieku 3, 4, 5, i 6 lat w Przedszkolu „Pod Topolą” w Kwilczu z Dzielnicowym Rejonu Służbowego III podczas których omówione zostały zasady bezpieczeństwa w miejscu publicznym oraz w miejscu zamieszkania, ponadto dzieci z ciekawością słuchały policjanta, który opowiadał o swojej pracy i obowiązkach.

W ramach realizowanych zadań oraz aktywności Komisji:

- się II Debata w Szkole Podstawowej w Kwilczu dla rodziców z udziałem przedstawicieli Policji nt.: „Uczeń w sieci niebezpiecznych zagrożeń”;
- spotkanie członka Komisji z uczniami kl. VIII w Szkole Podstawowej w Kwilczu nt.: „Skutki palenia papierosów i e-papierosów”.
- udział kadry pedagogicznej w konferencji w Pałacu Wiejce nt.: „Przeciwdziałanie przemocy domowej z perspektywy praktyki”.

- spotkanie z uczniami kl. III Szkoły Podstawowej w Kwilczu nt.: „Szkodliwych skutków agresji, Internetu i łamania regulaminu szkolnego”.
- w Szkole Podstawowej w Kwilczu odbyły się spotkania (psycholog, były funkcjonariusz policji) dla kl. IV-VIII nt.: „Skutki nowoczesnych technologii i uwikłania w sieci”.
- spotkanie nauczycieli Szkoły Podstawowej w Kwilczu nt.: „Wzmacnianie kompetencji nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i pracy z młodzieżą uzależnioną od środków psychoaktywnych”.
- udział w seminarium szkoleniowym w Sierakowie, dotyczącym współpracy w zespołach interdyscyplinarnych i grupach diagnostyczno-pomocowych, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
- udział w konferencji w Poznaniu nt.: „Edukacja do mediacji”.
- spotkanie z Policją w Szkole Podstawowej w Kwilczu w ramach akcji „Świeć przykładem-noś odblaski” dla klas I-III oraz spotkanie z młodzieżą klas IV-VI dot. bezpieczeństwa w czasie ferii i zdrowego, aktywnego stylu życia bez uzależnień. (prowadzący to przedstawiciele Policji, P.S.P. oraz P.S.S.-E. z Międzychodu).
- spotkanie ze specjalistą dla uczniów Szkoły Podstawowej w Luboszu w ramach rekomendowanego m.in. przez MEiN programu profilaktycznego Debata.

Członkowie Gminnej Komisji są zawsze otwarci na zgłaszane przez szkoły zapotrzebowania w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień, obie placówki także podejmują współpracę i wspólne działania.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez:

W dniu 2024r. odbyło się spotkanie członków Komisji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego nt.: „Wzmocnienie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie przeciwdziałania środkom psychoaktywnych”.

W 2024 r. Wielkopolskie Centrum Profilaktyki Uzależnień i Przemocy przeprowadziło w sklepach i punktach gastronomicznych szkolenie terenowe z „Tajemniczym klientem”, z którego został sporządzony Raport po przeprowadzonym szkoleniu terenowym w punktach podających i sprzedających alkohol – Gmina Kwilcz.

Co miesiąc przekazywano do Szkoły Podstawowej w Luboszu oraz w Kwilczu 1 egz. miesięcznika „Remedium” (profesjonalny miesięcznik, prezentujący aktualne i wiarygodne informacje z zakresu wychowania i profilaktyki), w celu wykorzystania przez kadrę pedagogiczną szkół w pracy z dziećmi.

Dofinansowano Stowarzyszenie „Nasz Kwilcz” – organizacja imprezy środowiskowo-kulturalnej w plenerze – Festyn Rodzinny, której celem była integracja społeczności szkolnej i lokalnej, profilaktyka i promocja szeroko pojętego zdrowego stylu życia. Na festynie odbyły się min. zabawy i konkursy ruchowe/logiczne, rozwijające współpracę, a także zdrową

rywalizację, prelekcje na temat bezpieczeństwa, zdrowia psychicznego i aktywnego stylu życia, a także przygotowano kącik porad zdrowotnych. Ponadto dofinansowano zakup dużych figur szachowych do plenerowych pojedynków rozgrywanych na świeżym powietrzu na zewnętrznej szachownicy zlokalizowanej na boisku szkolnym (gra w szachy ma społeczny charakter, posiada walory wychowawcze, wpływa na kształtowanie wielu ważnych cech umysłu i charakteru).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu dofinansowała zakup rollup'u z hasłem promującym zdrowy styl życia i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz innym uzależnieniom tj. „Lepsze jest działanie i marzenia niż uzależnienia” w ramach działań profilaktycznych prowadzonych przez Młodzieżową Radę Gminy Kwilcz. Na potrzeby organizacji Festynu Rodzinnego wypożyczono Alkogogle i Narkogogle.

Członkowie Gminnej Komisji wraz z Pełnomocnikiem (na podstawie upoważnienia do prowadzenia kontroli wydanego przez Wójta Gminy Kwilcz) zgodnie z Harmonogramem kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kwilcz w 2024 r. dokonali kontroli w 4 punktach sprzedaży (przed przystąpieniem do kontroli sporządzono zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, upoważnienia Wójta Gminy Kwilcz do przeprowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, ponadto z kontroli zostały sporządzone Protokoły kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kwilcz). W jednym punkcie sprzedaży napojów alkoholowych kontrola nie odbyła się z powodu likwidacji punktu sprzedaży.

Dzieci z terenu Gminy Kwilcz uczestniczyły w obozie profilaktyczno-sportowym pod nazwą „Zdrowa przygoda – obóz sportowo – profilaktyczny edycja IV” w Łęczeczkach zorganizowanym przez Gminny Klub Sportowy Rzemieślnik Kwilcz. Podczas trwania obozu poza zajęciami sportowymi odbywały się zajęcia profilaktyczne tj. konkursy i quizy dotyczące profilaktyki zdrowotnej. W obozie brało udział 20 dzieci z rocznika 2012, 2011 i 2010. Jednym z opiekunów był instruktor terapii uzależnień.

We wrześniu 2024 r. Dzielnicowy Rejonu Służbowego III wziął udział w spotkaniu z seniorami – celem spotkania było uświadomienie i przekazanie informacji dotyczących zagrożeń ukierunkowanych na osoby starsze tj. oszustw, wyłudzeń i przemocy. W spotkaniu wzięło udział 28 seniorów oraz członkowie Koła Gospodyń Wiejskich w Kurnatowicach. Natomiast w grudniu 2024 r. w budynku strażnicy OSP w Kwilczu Dzielnicowy Rejonu Służbowego III wziął udział w spotkaniu z dziećmi i młodzieżą, którego tematem było omówienie zasad bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego. W spotkaniu wzięło udział 45 dzieci i młodzieży w wieku 6-17 lat.

4. Pozostałe działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu w 2024 r.:

Gminna Komisja wydała 12 postanowień o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy Kwilcz Nr XLVIII/325/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.

w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży tych napojów na terenie Gminy Kwilcz, w tym:

- 8 postanowień dotyczących zezwoleń dla placówek sprzedaży detalicznej,
- 4 postanowienia dotyczące zezwoleń dla placówek gastronomicznych.

Sporządzono harmonogram kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kwilcz w 2024 roku.

W 2024 r. dokonano kolejnego etapu remontu Punktu konsultacyjnego polegający na zakupie mebli i wyposażenia (krzesła, szafa typu komandor, szafa dwudrzwiowa, szafa jednodrzwiowa, komoda, stolik, odbojniki, wieszak).

Sprzedaż napojów alkoholowych może odbywać się na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta. Zasady wydawania zezwoleń określa ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ustawa przewiduje trzy kategorie zezwoleń:

- do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo – A,
- powyżej 4,5 % do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – B,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – C.

Zezwolenia wydaje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy.

Liczba wydanych zezwoleń alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal)
(opracowanie własne)

Rodzaj sprzedaży	Typ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
DETAL (spożycie poza miejscem sprzedaży)	A	19	17	2	8	2	3	2	2
	B	15	13	2	8	1	1	2	3
	C	15	15	3	6	1	3	2	3
GASTRONOMIA (spożycie w miejscu sprzedaży)	A	6	6	3	0	1	0	2	2
	B	3	3	2	0	0	0	1	1
	C	1	2	1	0	0	0	0	1

Limity dotyczące ilości miejsc sprzedaży

Rodzaj sprzedaży	Typ	Limit	Ilość zezwoleń
DETAL (spożycie poza miejscem sprzedaży)	A	25	15
	B	19	13
	C	19	13
GASTRONOMIA (spożycie w miejscu sprzedaży)	A	12	3
	B	12	2
	C	12	1

Jednorazowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych

Jednorazowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych może być wydane przedsiębiorcy posiadającemu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych. Zezwolenie wydawane jest na okres do 2 dni.

W 2024 roku wydano 6 zezwoleń jednorazowych na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym dwa zezwolenia jednorazowe dla OSP oraz cztery zezwolenia jednorazowe dla przedsiębiorców).

Opracowano wspólnie z Pełnomocnikiem Wójta Gminy Kwilcz ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu Standardy Ochrony Osób Małoletnich w Świetlicach Środowiskowych działających na terenie Gminy Kwilcz oraz Standardy Ochrony Małoletnich w wersji skróconej wprowadzone Zarządzeniem Nr 94/2024 Wójta Gminy Kwilcz w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Osób Małoletnich w Świetlicach Środowiskowych działających na terenie Gminy Kwilcz oraz Standardów Ochrony Małoletnich w wersji skróconej.

Pełnomocnik w I kwartale 2024 r. złożył sprawozdanie roczne za 2023 r. tj. KCPU-G1 Działalność samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2023 r. W wyniku zmian prawnych obowiązuje jedno sprawozdanie

z działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok uchwalono w dniu 28 listopada

2023 r. (Uchwała Nr LIV/429/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia "Programu współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok") Był on przedmiotem konsultacji społecznych z udziałem organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Projekt Programu wraz z formularzem zgłaszania uwag i opinii do projektu opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy Kwilcz, wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kwilcz oraz udostępniono w pokoju nr 5 w godzinach pracy Urzędu. W toku przeprowadzonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag i opinii do projektu Programu.

Program współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok stanowił podstawę współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2024 r. Wskazywał cele, zasady, przedmiot, obszary i formy współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na jej terenie lub na rzecz jej mieszkańców. Zawierał wykaz zadań priorytetowych, będących podstawą do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu Gminy, a realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Współpraca Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2024 r. obejmowała zarówno finansową jak i pozafinansową formę. Współpraca ta dotyczyła w szczególności:

- zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych Gminy Kwilcz w trybie otwartego konkursu ofert oraz z pominięciem otwartego konkursu ofert, na zasadach określonych w ustawie,
- wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności,
- informowania o zadaniach publicznych przeznaczonych do realizacji w 2024 r. wraz z podaniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu gminy na realizację tych zadań, a także o ogłaszanych konkursach ofert oraz o sposobach rozstrzygnięć i o sposobie ich realizacji,
- tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej,
- informowanie oraz promowanie wspólnych przedsięwzięć gminy, organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz działalności i osiągnięć ww. organizacji i podmiotów prowadzonej na rzecz mieszkańców Gminy Kwilcz, w tym informowanie o realizowanych projektach,

- prowadzenia na stronie internetowej Gminy Kwilcz serwisu informacyjnego oraz bazy adresowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie gminy,
- użyczanie i udostępnianie organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego sprzętu technicznego oraz sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu.

Współpraca o charakterze finansowym

Współpraca o charakterze finansowym odbywała się w postaci zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego realizacji zadań publicznych w formie wspierania wykonywania zadań publicznych, z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

W 2024 roku Gmina Kwilcz ogłosiła 1 otwarty konkurs ofert obejmujący zadania w zakresie: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz. Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego złożyły

W drodze otwartych konkursów ofert Gmina Kwilcz przyznała stowarzyszeniom 60.000,00 zł.

Zakres	Organizacja pozarządowa	Nazwa zadania	Kwota przyznana (zł)	Kwota wykorzystana (zł)
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Rzemieślnik” Kwilcz	„Upowszechnianie kultury fizycznej w zakresie szkolenia zawodników i uczestnictwa w rozgrywkach ligowych”	35.000,00	35.000,00
	Stowarzyszenie Klub Sportowy Sokół Lubosz	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży	7.500,00	7.500,00
	Stowarzyszenie Kulturalne „Stara Szkoła 19”	i mieszkańców gminy Kwilcz poprzez realizację projektu „Manowce – wędruj z nami”	5.000,00	5.000,00
	Stowarzyszenie „Ochotnicza Straż Pożarna” Lubosz	„Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży i mieszkańców Gminy Kwilcz poprzez udział w przedsięwzięciach o charakterze sportowym”	7.500,00	7.500,00

	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej SHOTOKAN Międzychód	„Szkolenie i popularyzacja karate w gminie Kwilcz”	5.000,00	5.000,00
	Razem		60.000,00	60.000,00

w konkursie pięć ofert. Podpisano 5 umów na wsparcie realizacji zadania publicznego.

OTWARTY KONKURS OFERT				
Lp.	Nazwa zadania	Liczba złożonych ofert	Liczba podpisanych umów	Liczba ofert, które nie otrzymały dofinansowania
1.	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, sportu, turystyki, rekreacji oraz innych aktywnych form spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców Gminy Kwilcz.	5	5	0
	Razem	5	5	0

Złożono również 1 ofertę w trybie art. 19a z pominięciem otwartego konkursu ofert, dotyczące wspierania i upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Zakres	Organizacja pozarządowa	Nazwa zadania	Kwota przyznana (zł)	Kwota wykorzystana (zł)
wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Przyjaciele Wsi Miłostowo	„Otwarcie Parku Edukacyjnego dla dzieci w Miłostowie	3.517,00	3.448,00
	Razem		3.517,00	3.448,00

Współpraca o charakterze pozafinansowym

W 2024 r. w ramach współpracy o charakterze pozafinansowym organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zgłaszały swoje potrzeby, przekazywały uwagi dotyczące realizacji zadań, zgłaszały pomysły i propozycje na realizację przyszłych działań. Gmina Kwilcz udzielała organizacjom niezbędnych informacji na temat zadań publicznych przeznaczonych do realizacji w 2024 r. wraz z określeniem wysokości środków przeznaczonych z budżetu gminy na ich realizację, o ogłaszanych otwartych konkursach ofert oraz ich wynikach. Gmina Kwilcz wspierała organizacje pozarządowe oraz inne uprawnione podmioty poprzez promowanie ich działalności i osiągnięć, w tym informowanie o realizowanych projektach, poprzez prowadzenie na stronie internetowej Gminy Kwilcz serwisu informacyjnego oraz bazy adresowej organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie gminy, udzielanie i udostępnianie organizacjom sprzętu technicznego oraz sali sesyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu, a także przekazywanie pucharów, dyplomów, materiałów promocyjnych itp. oraz udzielanie innych form wsparcia podczas organizowanych przedsięwzięć.

W 2024 r. poddano pod konsultację z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jeden projekt aktu prawa miejscowego tj. projekt „*Programu współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok*”. Konsultacje przeprowadzono w terminie od dnia 8 października do dnia 23 października 2024 r. w formie zgłaszania przez organizacje pozarządowe prowadzące na terenie Gminy Kwilcz działalność pożytku publicznego w odpowiedzi na opublikowany komunikat o prowadzonych konsultacjach uwag i opinii do projektu Programu. W toku przeprowadzonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag i opinii do projektu Programu.

W strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy w Kwilczu istnieje stanowisko ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na stronie internetowej gminy pod adresem www.kwilcz.pl funkcjonuje zakładka z informacją o organizacjach pozarządowych oraz dla organizacji pozarządowych zawierająca m.in. bazę teleadresową działających na terenie Gminy Kwilcz stowarzyszeń oraz aktualny program współpracy.

Współpraca z Centrum Integracji Społecznej (C.I.S.)

Centrum Integracji Społecznej jest placówką aktywizacji zawodowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu działającą na podstawie ustawy z 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym*. C.I.S. jest powołane do realizacji zadań mających na celu reintegrację zawodową i społeczną osób dotkniętych wykluczeniem społecznym, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie same zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Reintegracja prowadzona w ramach funkcjonowania C.I.S. obejmuje działania mające na celu odbudowanie i utrzymanie u osoby biorącej udział w zajęciach umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienia

ról społecznych w miejscu pracy. C.I.S. podejmuje wspólne działania z osobami bezrobotnymi w celu ich powrotu na rynek pracy.

Swoje zadania CIS realizuje poprzez:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych, osiągnięcie pozycji społecznych;
- nabywanie umiejętności zawodowych;
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnymi siłami, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia stałych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi;
- działalność usługową.

Uczestnictwo w Centrum to szansa na powrót na rynek pracy, możliwość kontaktu z osobami, które są w podobnej sytuacji czy szansa na wyjście z domu i wyrwanie się z bierności zawodowej.

Gmina wspiera funkcjonujące na jej terenie Centra Integracji Społecznej. Dotacja na działalność Centrum Integracji Społecznej w Kwilczu i w Chudobczycach jest dotacją podmiotową, przekazywaną na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. *o zatrudnieniu socjalnym*. Kwotę dotacji zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy *o zatrudnieniu socjalnym* stanowi iloczyn kwoty określonej Uchwałą Nr V/45/2015 Rady Gminy Kwilcz z dnia 24 marca 2015 r. *w sprawie zmiany uchwały dotyczącej określenia kwoty jednostkowej, będącej podstawą ustalenia kwoty dotacji na działalność Centrum Integracji Społecznej stworzonego przez organizacje pozarządowe (69,00 zł)* oraz liczby uczestników zajęć reintegracji zawodowej i społecznej prowadzonych w Centrum i liczby pracowników Centrum, według stanu na koniec miesiąca.

Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego

Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym* określa organy właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego oraz ich zadania i zasady działania w tej dziedzinie, a także zasady finansowania zadań zarządzania kryzysowego.

Zgodnie z zapisami art. 2 ww. ustawy – zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do podejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej.

Art. 3 pkt 1 ustawy określa definicję sytuacji kryzysowej; należy przez to rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków.

W myśl zapisów art. 19 ust. 1 ustawy *o zarządzaniu kryzysowym* organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest wójt. Do zadań wójta, burmistrza, prezydenta miasta w sprawach zarządzania kryzysowego należy m.in. kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy. Zadania, które zostało nałożone na wójta wykonywane są – zgodnie z ustawą – przy pomocy komórki organizacyjnej urzędu gminy właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego.

Gmina posiada aktualny oraz zatwierdzony przez Starostę Międzychodzkiego Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego. Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego opracowano w celu zapewnienia mieszkańcom Gminy podstawowych warunków ochrony przed niebezpieczeństwami związanymi z występowaniem klęsk żywiołowych oraz innych podobnych zagrożeń powodowanych siłami natury lub działalnością człowieka. Ma on umożliwić wypełnienie obowiązku jakie nakłada na wójta ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym*, a mianowicie zagwarantować współdziałanie samorządu i wszystkich jednostek organizacyjnych, działających na obszarze Gminy, a także umożliwić sprawne kierowanie ich działalnością w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym, przygotowanie do podejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowanie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz odtwarzanie infrastruktury lub przywrócenie jej pierwotnego charakteru. Plan jest jednym z elementów mających na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, jest dokumentem, który moim zarządzeniem zostaje wprowadzony w życie i obowiązuje wszystkie podległe mi służby, podmioty i organizacje uczestniczące w działaniach podczas sytuacji kryzysowych. Należy przy tym wierzyć, że w sytuacjach ekstremalnych, kiedy zajdzie potrzeba ratowania ludzi lub ich mienia, można liczyć na wsparcie mieszkańców naszej Gminy.

Organem pomocniczym wójta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest gminny zespół zarządzania kryzysowego powoływany przez wójta, który określa jego skład, organizację, siedzibę oraz tryb pracy. Gminny Zespół wykonuje na obszarze gminy zadania przewidziane dla zespołu wojewódzkiego. Zarządzeniem nr 42/2019 Wójta Gminy Kwilcz powołany został Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, w skład którego wchodzi osoby zatrudnione w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych oraz przedstawiciele społecznych organizacji ratowniczych. Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, który stanowi ciało kolegialne pomocne przy opiniowaniu i podejmowaniu przez Wójta kluczowych decyzji z zakresu zarządzania kryzysowego. Do jego zadań należy m.in. zapewnienie przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej, nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności, współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska, współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne, realizacja zadań na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

W skład zespołu gminnego, którego pracami kieruje wójt wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach pomocniczych oraz przedstawiciele społecznych organizacji ratowniczych.

Gminny program rewitalizacji

Gmina nie posiada *Gminnego programu rewitalizacji*, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o *rewitalizacji*.

Najważniejsze inwestycje

Inwestycje samorządu gminnego to wszelkie wydatki inwestycyjne podejmowane przez samorząd, mające na celu powiększenie majątku gminy i jej rozwój społeczno-gospodarczy. Obejmują one różnorodne przedsięwzięcia, od infrastruktury po kapitał ludzki.

Inwestycje są podstawą rozwoju, źródłem wzrostu i przeobrażeń społeczeństwa. Bez inwestowania nie jest możliwe funkcjonowanie nowoczesnych gospodarek w dłuższym okresie czasu. Dokonywane przez gminy inwestycje mają znaczenie dla rozwoju gospodarczego oraz wykonywania zadań własnych i świadczenia usług publicznych.

Jednostki samorządowe odgrywają zasadniczą rolę w rozwoju lokalnym. Dzięki ich staraniom realizowane są bieżące zadania, które rozwiązują problemy ludności zamieszkującej teren gminy. Wśród inwestycji realizowanych przez samorządy gmin największe znaczenie dla rozwoju mają inwestycje infrastrukturalne. Rozwój infrastruktury stanowi ważny element w procesie poprawy konkurencyjności obszarów jako miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej. Brak inwestycji infrastrukturalnych prowadzi do zahamowania rozwoju gospodarczego, a także do pogorszenia warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Słabo rozwinięta infrastruktura obniża standardy życia i gospodarowania oraz decyduje o niskiej atrakcyjności obszarów gminy dla inwestorów. Gminy odczuwają duże potrzeby inwestycyjne, dlatego tylko racjonalne inwestycje zapewniają ich rozwój, a także sprawne funkcjonowanie.

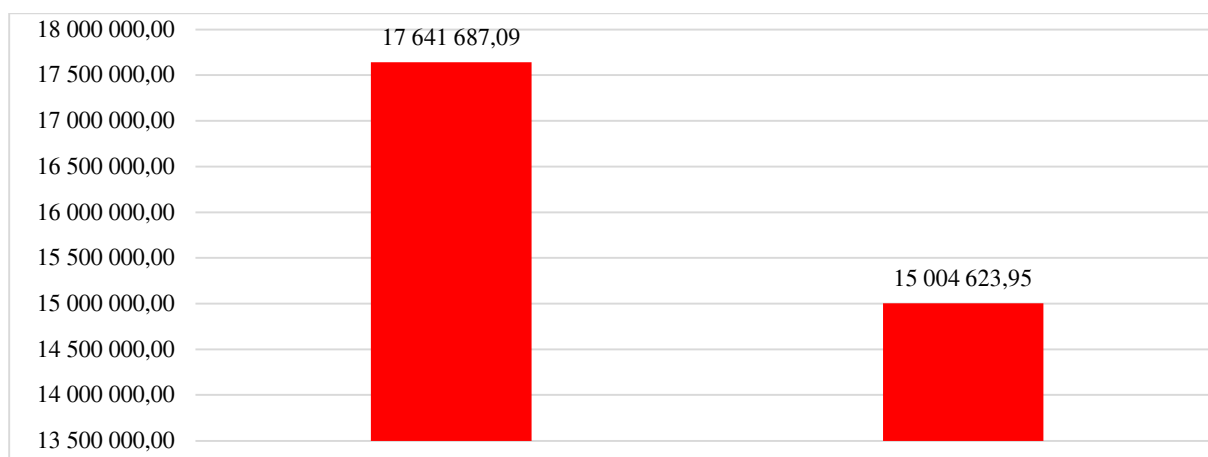
Specyfiką inwestycji samorządu jest to, iż inaczej niż w przypadku inwestycji przedsiębiorstw, z reguły nie wiążą się z chęcią osiągnięcia konkretnego zysku w przyszłości, ale stwarzają lepsze warunki życia mieszkańców. Racjonalne inwestycje zapewniają zarówno sprawne funkcjonowanie, jak i rozwój gminy.

Jednym z podstawowych problemów funkcjonowania samorządu terytorialnego jest jednak nieadekwatność środków finansowych w stosunku do zakresu potrzeb inwestycyjnych, zgłaszanych przez społeczności lokalne. Dochody budżetowe nie zaspokajają w pełni zapotrzebowania na środki finansowe, niezbędne do realizacji gminnych projektów rozwojowych, skłania to samorządy do korzystania ze źródeł zewnętrznych. Biorąc pod uwagę cechy charakterystyczne inwestycji gminnych tj., ich wysoką kapitałochłonność, długi okres użytkowania, skomplikowane procedury przygotowania i wykonania, wysokie nakłady finansowe, ryzyko realizacji oraz oczekiwane korzyści, należy stwierdzić, że kwestie całokształtu działalności inwestycyjnej gmin stanowią niezmiernie ważną problematykę. Inwestycje gminne to inwestycje o niekomercyjnym charakterze, czyli niedochodowe, skutkujące wzrostem wydatków na utrzymanie wytworzonej infrastruktury w okresie jej eksploatacji czy użytkowania.

Rok 2024 był niełatwy pod względem budżetowym. Zaszło sporo zmian globalnych, które przekładały się negatywnie na rzeczywistość lokalną. Do tego doszły pogarszające się warunki funkcjonowania samorządów, które były związane z wzrastającą niepewnością prawa.

Rok 2024 rok dla Gminy dobry rok. Zrealizowaliśmy zadania na ponad 15 mln zł, co było rekordowym poziomem w naszym samorządzie. Projekty te obejmowały zarówno poprawę infrastruktury drogowej, jak i budowę nowoczesnych obiektów, które znacznie podniosły jakość życia mieszkańców. Ich realizacja była możliwa dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym i wspólnej pracy całego zespołu pracowników. Inwestycje w infrastrukturę czy modernizację dróg kluczowe elementy, które przyczyniają się do stabilnego i zrównoważonego rozwoju. Patrzymy w przyszłość z nadzieją, że dzięki tym projektom nasza gmina stanie się jeszcze bardziej przyjazna, nowoczesna i funkcjonalna dla każdego z nas.

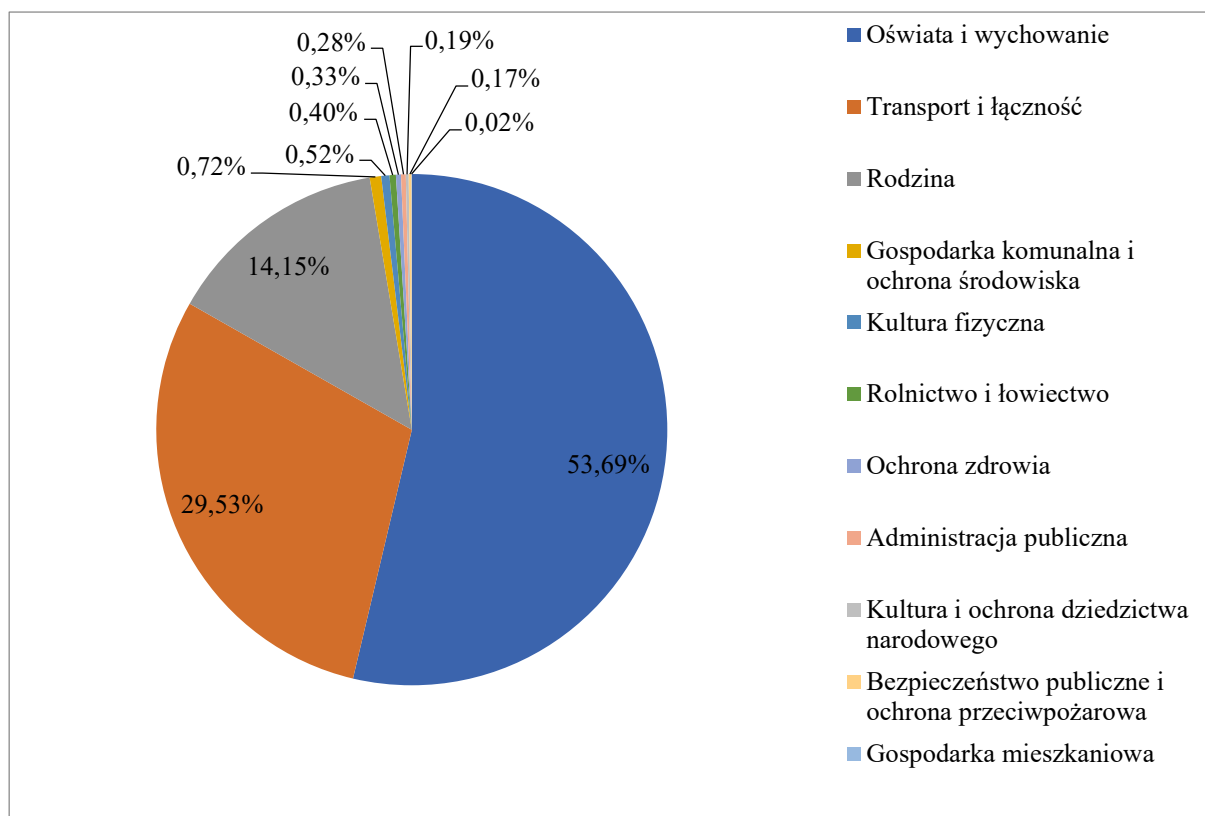
Wydatki budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 52.428.211,03 zł, a ich realizacja wyniosła 91,04% planu wynoszącego 57.590.829,89 zł. W 2024 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 37.423.587,08 zł, tj. w 93,68% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 39.949.142,80 zł, z kolei majątkowe zostały wykonane na poziomie 15.004.623,95 zł, tj. w 85,05% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 17.641.687,09 zł.

Wydatki majątkowe: wydatki i zakupy inwestycyjne (dane własne)

Dział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	9 237 050,00	8 055 857,66	87,21%	53,69%
600	Transport i łączność	4 431 121,95	4 431 048,80	100,00%	29,53%
855	Rodzina	2 122 783,20	2 122 783,20	100,00%	14,15%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	861 000,00	108 000,00	12,54%	0,72%
926	Kultura fizyczna	77 668,61	77 615,09	99,93%	0,52%
010	Rolnictwo i łowiectwo	60 000,00	60 000,00	100,00%	0,40%
851	Ochrona zdrowia	50 000,00	50 000,00	100,00%	0,33%

Dział	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu (w %)	Udział (w %)
750	Administracja publiczna	397 790,00	42 640,10	10,72%	0,28%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	27 945,83	27 766,00	99,36%	0,19%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	121 327,50	26 000,00	21,43%	0,17%
700	Gospodarka mieszkaniowa	255 000,00	2 913,10	1,14%	0,02%
	Razem wydatki majątkowe	17 641 687,09	15 004 623,95	85,05%	100,00%

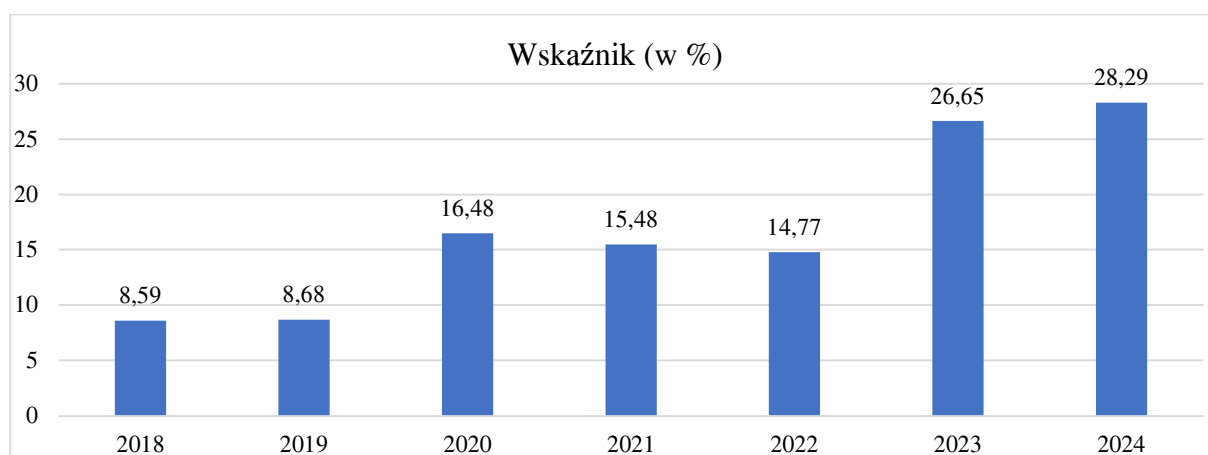
Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Odsetek wydatków budżetowych przeznaczonych na inwestycje (w %)	8,89%	16,75%	16,00%	15,25% ¹⁵	24,2%	28,62%

Odnosząc powyższe kwoty do ogółu wydatków budżetowych podkreślić należy, że na zadania inwestycyjne w 2024 roku wydatkowano 28,62% ogółu wydatków budżetowych.

¹⁵ W rzeczywistości odsetek wydatków budżetowych na zadania inwestycyjne byłby wyższy (aby odnieść choćby do lat wcześniejszych), gdyby od ogółu wydatków odjąć zadania o charakterze jednorazowym, nie występujące dotychczas w finansach samorządowych (np. dopłaty do źródeł ciepła i energii czy realizacja zadania związanego z dystrybucją węgla)

Relacja wydatków inwestycyjnych do dochodów ogółem:

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki majątkowe (w zł)	2.454.084,79	2.719.237,74	5.973.964,40	6.115.401,14	6.677.670,11	10.749.517,11	15.004.623,95
Dochody ogółem (w zł)	28.562.917,81	31.340.490,62	36.243.783,95	39.511.486,32	45.226.010,07	40.341.744,44	53.043.180,20
Wskaźnik (w %)	8,59	8,68	16,48	15,48	14,77	26,65	28,29

Dzięki zaangażowaniu wielu osób wykonaliśmy szereg dużych i małych inwestycji na terenie całej gminy. Staraliśmy się, by realizowane działania pozytywnie zmieniały otoczenie, tworzyły nowe możliwości, lepsze warunki do życia i zamieszkania, bo dobro mieszkańców naszej gminy jest dla nas bardzo ważne.

Do najważniejszych inwestycji zrealizowanych w 2024 roku należały:

1. Modernizacja dróg na terenie Gminy Kwilcz

W ramach zadania przebudowano drogi gminne prowadzące do miejscowości Lubosz, Upartowo, Prusim, Rozbitek w zakresie utwardzenia ich płytami PDTP.

Łącznie wykonano 7,764 km. Zaprojektowano konstrukcję jezdni o nawierzchni twardej z płyt PDTP:

- nawierzchnia płyt betonowych o gr. 16 cm,
- nawierzchnia z kruszywa łamanego 0/31,5 mm gr. 16 cm - pomiędzy płytami wraz z zamiatowaniem kruszywem 0/5 mm,
- warstwa odsączająca z piasku gr. 10 cm,
- podbudowa z kruszywa łamanego 0/31,5 mm o gr. 20 cm (miejscowa),

- podłoże z gruntu rodzimego nośnego lub piaszczystego.

Lp.	Oznaczenie drogi	Długość (mb)
1.	droga ul. Ogrodowa w Luboszu	82
2.	droga w miejscowości Lubosz (G238610P)	227
3.	droga w miejscowości Prusim (G238639P)	826
4.	droga w miejscowości Upartowo (G238644P)	772
5.	droga wewnętrzna w miejscowości Rozbitek	1.094
6.	droga w miejscowości Prusim (G238638P)	999
7.	Modernizacja drogi Rozbitek – Urbanówko	999
8.	Modernizacja drogi do Kozubówki (G238609P)	999
9.	Modernizacja drogi Upartowo – Grobia	700
10.	Modernizacja drogi – ul. Czereśniowa w Luboszu	866
Razem:		7.564 (mb)

Realizacja zadania dofinansowana była z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie łącznej 3.860.000,00 zł.

2. Budowa przedszkola w Kwilczu

Zadanie rozłożone na lata 2022-2024 wraz z aneksami równała się kwocie 13.145.200,14 zł brutto. Przedszkole składa się z 7 oddziałów przedszkolnych i 2 oddziałów klubu dziecięcego wraz z zagospodarowaniem terenu wokół budynku przedszkola (z placem zabaw i elementami małej architektury). Budynek dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ogólny zakres robót zrealizowanych:

- wykonanie przyłączy do budynku i wykonanie instalacji wewnętrznych (instalacja kanalizacji sanitarnej z przyłączem, separator tłuszczu, kanalizacja sanitarna podposadzkowa, instalacje wew. wody użytkowej, instalacja co, pompa ciepła, wentylacja mechaniczna i klimatyzacja, system podciśnieniowy odprowadzenia wód deszczowych z dachu, instalacja uziemienia i odgromowa, instalacja oświetlenia i oświetlenie terenu, sieć strukturalna, instalacja SSP, instalacja CCTV, instalacja domofonowa, instalacja fotowoltaiczna),
- wykonanie nawierzchni (chodniki, parkingi),
- wykonanie elementów małej architektury (wiata na kosze, plac zabaw),
- ukształtowanie terenu,
- wykonanie nasadzeń zieleni,
- demontaż i ponowny montaż urządzeń stanowiących siłownię zewnętrzną,
- wyposażenie obiektu (wyposażenie sal przedszkolnych i klubu dziecięcego, pomieszczeń biurowych i socjalnych, kuchni)

- wykonanie zbiorników p.poż.

Protokół odbioru robót sporządzony został w dniu 3 grudnia 2024 r. Dane techniczne obiektu: powierzchnia zabudowy: 1 256,10 m², powierzchnia użytkowa: 1 103,16 m², kubatura: 3 861,06 m³. Zadanie współfinansowane było z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 6.800.000,00 zł. W roku 2024 z budżetu wydatkowano kwotę 7.171.586,76 zł na zakres prac zgodnie z zawartą umowa oraz jej aneksami.

3. Poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Luboszu

Zakres prac obejmował remont kotłowni stałopalnej w budynku Szkoły Podstawowej w Luboszu w zakresie demontażu starej kotłowni, montażu nowego kotła pelletowego wraz z orurowaniem, rozdzielaczami, automatyką i pozostałym wyposażeniem oraz instalacją elektryczną, rurową grzewczą, wody użytkowej, kanalizacji sanitarnej, oświetlenia podstawowego, awaryjnego, ewakuacyjnego, zasilania elektrycznego 230V zgodnie z dokumentacją. Wykonano również remont kotłowni oraz wybudowano schody zewnętrzne do kotłowni. W ramach zadania opracowano również opinie ornitologiczna oraz audyt energetyczny na potrzeby złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach B1.1.3 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół. Program Priorytetowy „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół” dla zadania "Poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Luboszu". Z budżetu wydatkowano łącznie kwotę 884 270,90 zł.

4. Utworzenie Klubu dziecięcego w Gminie Kwilcz

Zadanie realizowane w ramach umowy na realizację inwestycji pn: „Budowa przedszkola w Kwilczu” w Zadanie finansowane w ramach programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029 w ramach podpisanej umowy nr PS-XI.946.6.32.2023.4/KPO z dnia 28 października 2024r. z Wojewodą Wielkopolskim. Z budżetu wydatkowano kwotę 2.122.783,20 zł.

Szczegółowe zestawienie zrealizowanych inwestycji wraz z zakresie zawarto w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok.

Budżet obywatelski

Budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych, w ramach którego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy.

Zgodnie z art. 5a ust. 5 ustawy *o samorządzie gminnym* w gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, z tym że wysokość budżetu obywatelskiego wynosi co najmniej 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu. Na gruncie powyższego wskazać należy, że w gminie wiejskiej budżet obywatelski ma charakter fakultatywny (budżet obywatelski jest obligatoryjny wyłącznie w miastach na prawach powiatu). Zgodnie z przyjętymi założeniami to organ stanowiący określa kwotę budżetu obywatelskiego (może to nastąpić także poprzez wskazanie odpowiedniego iloczynu – np. % wydatków budżetu gminy wynikających z ostatniego sprawozdania z wykonania budżetu przedłożonego w roku poprzedzającym rozpoczęcie procedury budżetu obywatelskiego). Minimalna wysokość budżetu obywatelskiego wskazana w ustawie *o samorządzie gminnym* dotyczy wyłącznie miast na prawach powiatu.

W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada Gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego.

W gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, w pozostałych gminach instytucja ta ma charakter fakultatywny.

W roku 2024 roku w Gminie Kwilcz nie funkcjonował budżet obywatelski.

Realizacja uchwał rady gminy

Jednym z kluczowych elementów funkcjonowania samorządu terytorialnego jest skuteczna i terminowa realizacja uchwał podejmowanych przez Radę Gminy. Uchwały te stanowią podstawowy instrument kształtowania lokalnej polityki we wszystkich obszarach życia gminy – od planowania przestrzennego, poprzez finanse, inwestycje, edukację, aż po sprawy społeczne, środowiskowe i organizacyjne.

Rada Gminy Kwilcz, jako organ stanowiący i kontrolny samorządu, odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu polityki lokalnej, tworzeniu prawa miejscowego i wyznaczaniu strategicznych kierunków rozwoju gminy. Uchwały podejmowane przez Radę to formalne akty woli wspólnoty samorządowej, przekładające się bezpośrednio na codzienne życie mieszkańców – determinują sposób zarządzania finansami publicznymi, inwestycjami, oświatą, ochroną środowiska, pomocą społeczną, a także organizacją pracy urzędu i jednostek organizacyjnych gminy.

W roku 2024 Rada Gminy Kwilcz pracowała w sposób systematyczny, analizując wszystkie przedkładane przez Wójta projekty uchwał, inicjując także własne propozycje w obszarach istotnych dla lokalnej społeczności. Uchwały podejmowano w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby mieszkańców, konieczność dostosowania przepisów lokalnych do zmian legislacyjnych na poziomie krajowym, a także w związku z realizacją inwestycji, programów rozwojowych i strategii planistycznych.

W ciągu całego roku Rada Gminy podjęła szereg uchwał o różnym charakterze – zarówno o charakterze jednorazowym (np. w sprawie zmian budżetu), jak i o znaczeniu długofalowym (np. dotyczące uchwał planistycznych, podatkowych czy uchwał związanych z wieloletnimi programami inwestycyjnymi).

Wójt Gminy, jako organ wykonawczy, odpowiedzialny był za wdrożenie wszystkich uchwał w życie. Proces ten wymagał nie tylko sprawnej organizacji pracy Urzędu Gminy i jednostek podległych, ale także koordynacji z instytucjami zewnętrznymi, przygotowania dokumentacji, ogłoszeń, zarządzeń wykonawczych oraz zapewnienia zgodności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

W niniejszym rozdziale przedstawiono:

- liczbę i podział tematyczny uchwał Rady Gminy Kwilcz przyjętych w 2024 roku,
- stopień i sposób ich realizacji.

Analiza realizacji uchwał pozwala nie tylko ocenić skuteczność organu wykonawczego w wypełnianiu ustawowych obowiązków, ale także stanowi miernik sprawności całego samorządu lokalnego – jego przejrzystości, efektywności i odpowiedzialności.

Celem tego podrozdziału jest zaprezentowanie nie tylko skali działań legislacyjnych, ale przede wszystkim stopnia skuteczności we wdrażaniu prawa lokalnego, co ma bezpośredni wpływ na

jakość zarządzania gminą, poziom zaufania mieszkańców i realne efekty podejmowanych decyzji.

W 2024 roku Rada Gminy obradowała na 14 sesjach zwyczajnych oraz podjęła 89 uchwał (wszystkie sesje w trybie „zwyczajnym”).

Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy *o samorządzie gminnym* przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Wielkopolski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa. W podjętych przez Radę Gminy uchwałach organy nadzoru nie dopatrzyły się nieprawidłowości potwierdzając tym samym fakt, że uchwały są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i nie naruszają właściwego gospodarowania finansami publicznymi. Nie zaszła również potrzeba wydawania przez organ nadzoru jakim jest Wojewoda Wielkopolski zarządzeń zastępczych w trybie art. 98a ust. 1 i 2 ustawy *o samorządzie gminnym*.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej* wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Jedną z najważniejszych uchwał podjętych w 2024 roku była Uchwała Nr IX/56/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r. *w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Kwilcz na lata 2024-2030"*. Strategia Rozwoju Gminy Kwilcz na lata 2024-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Strategia Rozwoju Gminy Kwilcz na lata 2024-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Gminie Kwilcz, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania. którą pogłębiono podczas spotkania z kierownictwem Urzędu, warsztatów strategicznych z pracownikami Urzędu i mieszkańcami Gminy oraz badania ankietowego. Podczas warsztatów uczestnicy pracowali w grupach nad misją i wizją Gminy Kwilcz oraz celami operacyjnymi i kierunkami działań w wyznaczonych obszarach problemowych. W lutym 2024 roku przygotowano projekt Strategii. Następnie projekt dokumentu strategicznego został wyłożony do publicznego wglądu, a w późniejszym etapie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego.

Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela:

L.p.	Nr i data uchwały	Przedmiot uchwały	Sposób wykonania uchwały
1.	Uchwała Nr LVI/443/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 stycznia 2024 r.	w sprawie zamiaru przekształcenia Przedszkola „Pod Topolą” w Kwilczu, ul. Gumna 13	Uchwałę zrealizowano. <i>(I)</i>
2.	Uchwała Nr LVI/444/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 stycznia 2024 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
3.	Uchwała Nr LVI/445/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 stycznia 2024 r.	w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, szczególne warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania oraz szczególne warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania tych usług	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 lutego 2024r. – poz. 1512. Uchwała realizowana na bieżąco.
4.	Uchwała Nr LVI/446/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 stycznia 2024 r.	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych oraz ośrodkach wsparcia, w tym w schroniskach dla osób bezdomnych i schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi z terenu Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 lutego 2024 r. – poz. 1513. Uchwała realizowana na bieżąco.
5.	Uchwała Nr LVI/447/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 stycznia 2024 r.	w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Kwilcz na 2024 rok	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.

6.	Uchwała Nr LVII/448/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 marca 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r. – poz. 4114. Uchwałę zrealizowano. (2)
7.	Uchwała Nr LVII/449/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 marca 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
8.	Uchwała Nr LVII/450/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 marca 2024 r.	w sprawie: zmiany Uchwały Nr XLVI/383/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, znajdujących się na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 5 kwietnia 2024 r. – poz. 3566. Uchwała została zrealizowana.
9.	Uchwała Nr LVII/451/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 marca 2024 r.	w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.
10.	Uchwała Nr LVII/452/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 marca 2024 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kwilczu	Uchwała została zrealizowana.

11.	Uchwała Nr LVII/453/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 marca 2024 r.	w sprawie "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kwilcz na 2024 rok"	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 5 kwietnia 2024 r. – poz. 3567. Uchwała została zrealizowana.
12.	Uchwała Nr LVIII/454/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 23 kwietnia 2024 r..	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 maja 2024 r. – poz. 4760. Uchwała została zrealizowana. (3)
13.	Uchwała Nr LVIII/455/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 23 kwietnia 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
14.	Uchwała Nr LVIII/456/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 23 kwietnia 2024 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr XLVI/383/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 28 marca 2023r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, znajdujących się na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2023 r. – poz. 4286. Uchwała została zrealizowana.
15.	Uchwała Nr LVIII/457/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 23 kwietnia 2024 r.	w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2024 na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 kwietnia 2023 r. – poz. 4418. Uchwała została zrealizowana.

16.	Uchwała Nr LVIII/458/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 23 kwietnia 2024 r.	w sprawie przekazania skargi według właściwości	Uchwała została zrealizowana.
17.	Uchwała Nr LVIII/459/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 23 kwietnia 2024 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 62/7, 67/14 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
18.	Uchwała Nr I/1/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 maja 2024 r.	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz. (4)
19.	Uchwała Nr I/2/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 maja 2024 r.	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
20.	Uchwała Nr I/3/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 7 maja 2024 r.	w sprawie wyboru Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
21.	Uchwała Nr II/4/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 7 czerwca 2024 r. – poz. 5397. Uchwała została zrealizowana. (5)

22.	Uchwała Nr II/5/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024 - 2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
23.	Uchwała Nr II/6/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie udzielenia w roku 2024 pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu w formie dotacji celowej na dofinansowanie zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.
24.	Uchwała Nr II/7/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu na współfinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja i dostosowanie pomieszczeń wraz z niezbędnym wyposażeniem na potrzeby Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Międzychodzie.”	Uchwała została zrealizowana.
25.	Uchwała Nr II/8/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały nr LVII/452/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kwilczu	Uchwała została zrealizowana.
26.	Uchwała Nr II/9/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie wyboru Komisji Finansowo- Gospodarczej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.

27.	Uchwała Nr II/10/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie wyboru Komisji Samorządowo - Oświatowej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
28.	Uchwała Nr II/11/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie wyboru Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
29.	Uchwała Nr II/12/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Kwilcz	Uchwała realizowana na bieżąco.
30.	Uchwała Nr II/13/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie przekształcenia Przedszkola „Pod Topolą” w Kwilczu, ul. Gumna 13 poprzez zmianę jego siedziby i utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć	Uchwała została zrealizowana.
31.	Uchwała Nr III/14/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 czerwca 2024 r.	w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Kwilcz	Uchwała deklaratoryjna. (6)
32.	Uchwała Nr III/15/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 czerwca 2024 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2023 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Kwilcz za 2023 rok	Uchwała deklaratoryjna.

33.	Uchwała Nr III/16/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 czerwca 2024 r.	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Kwilcz absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok	Uchwała deklaratoryjna.
34.	Uchwała Nr III/17/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 czerwca 2024 r.	w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez gminę Kwilcz publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 lipca 2024 r. – poz. 6323. Uchwała realizowana na bieżąco.
35.	Uchwała Nr III/18/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 czerwca 2024 r.	zmieniająca uchwałę nr VI/38/2019 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu publicznym i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Kwilcz oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 lipca 2024 r. – poz. 6324. Uchwała realizowana na bieżąco.
36.	Uchwała Nr III/19/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 czerwca 2024 r.	. w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Kwilcz na 2024 rok	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
37.	Uchwała Nr III/20/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 czerwca 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 lipca 2024 r. – poz. 6460. Uchwała została zrealizowana.

38.	Uchwała Nr III/21/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 25 czerwca 2024 r..	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
39.	Uchwała Nr IV/22/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 2 lipca 2024 r.	w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 lipca 2024 r. – poz. 6414. Uchwała realizowana na bieżąco. (7)
40.	Uchwała Nr IV/23/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 2 lipca 2024 r.	w sprawie przyznania dotacji na dofinansowanie prac przy zabytku wpisanym do Gminnej Ewidencji Zabytków w Kwilczu	Uchwała została zrealizowana.
41.	Uchwała Nr IV/24/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 2 lipca 2024 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr LVIII/459/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 23 kwietnia 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 62/7, 67/14 obręb Kwilcz, gmina Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
42.	Uchwała Nr IV/25/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 2 lipca 2024 r.	zmieniająca Uchwałę Nr XXXII/265/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 19 lipca 2024 r. – poz. 6415. Uchwała realizowana na bieżąco.

43.	Uchwała Nr IV/26/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 2 lipca 2024 r.	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kwilcz na 2024 rok	Uchwała realizowana przez Radę Gminy Kwilcz.
44.	Uchwała Nr V/27/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 2 października 2024 r. – poz. 7904. Uchwała została zrealizowana. (8)
45.	Uchwała Nr V/28/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 r.	. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
46.	Uchwała Nr V/29/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwała została zrealizowana.
47.	Uchwała Nr V/30/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 r..	zmieniająca uchwałę nr II/6/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie udzielenia w roku 2024 pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu w formie dotacji celowej na dofinansowanie zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.

48.	Uchwała Nr V/31/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 r.	zmieniająca uchwałę nr VI/38/2019 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego pobytu dziecka w przedszkolu publicznym i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Kwilcz oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 16 września 2024 r. – poz. 7532. Uchwała została zrealizowana
49.	Uchwała Nr V/32/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Pniewy w zakresie zapewnienia przez Gminę Kwilcz uczniowi niepełnosprawnemu, będącemu mieszkańcem Gminy Pniewy, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Międzychodzie	Uchwała została zrealizowana.
50.	Uchwała Nr V/33/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie obrębów geodezyjnych Miłostowo, Daleszynek, Lubosz, Chudobczyce, Wituchowo, gmina Kwilcz	Uchwała w trakcie realizacji.
51.	Uchwała Nr V/34/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie przyznania dotacji na dofinansowanie prac przy zabytku wpisanym do Rejestru Zabytków	Uchwała została zrealizowana.
52.	Uchwała Nr VI/35/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 września 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 16 października 2024 r. – poz. 8289. Uchwała została zrealizowana. (9)

53.	Uchwała Nr VI/36/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 września 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
54.	Uchwała Nr VI/37/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 września 2024 r.	zmieniająca uchwałę nr II/6/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie udzielenia w roku 2024 pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu w formie dotacji celowej na dofinansowanie zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka dla dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.
55.	Uchwała Nr VI/38/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 września 2024 r.	w sprawie przyjęcia przedsięwzięcia do realizacji oraz złożenia wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia „Poprawa efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Luboszu”	Uchwała w trakcie realizacji.
56.	Uchwała Nr VI/39/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 września 2024 r.	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych i ustalenia jej przebiegu	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 października 2024 r. – poz. 8396. Uchwała została zrealizowana.
57.	Uchwała Nr VI/40/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 września 2024 r.	w sprawie przystąpienia Gminy Kwilcz do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka "Obra - Warta"	Uchwała w trakcie realizacji.
58.	Uchwała Nr VI/41/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 26 września 2024 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Dzierżoniów z przeznaczeniem na wydatki bieżące na usuwanie skutków powodzi, która wystąpiła na terenie Gminy Dzierżoniów we wrześniu 2024 r.	Uchwała została zrealizowana.

59.	Uchwała Nr VII/42/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 października 2024 r.	w sprawie przyjęcia przez Gminę Kwilcz zadania zarządzania publicznymi drogami wojewódzkimi w granicach administracyjnych miejscowości Kwilcz w zakresie pielęgnacji zieleni przydrożnej drogi wojewódzkiej	Uchwała realizowana na bieżąco. (10)
60.	Uchwała Nr VII/43/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 października 2024 r.	w sprawie przyjęcia zadań Powiatu Międzychodzkiego w zakresie bieżącego utrzymania ulic: Miłostowska, Gumna, Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kwilczu	Uchwała realizowana na bieżąco.
61.	Uchwała Nr VII/44/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 października 2024 r.	w sprawie ustalenia wstępnej lokalizacji nowego przystanku komunikacyjnego w pasie drogi wojewódzkiej	Uchwała została zrealizowana.
62.	Uchwała Nr VII/45/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 października 2024 r..	w sprawie ustalenia wstępnej lokalizacji nowego przystanku komunikacyjnego w pasie drogi powiatowej	Uchwała została zrealizowana.
63.	Uchwała Nr VII/46/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 października 2024 r.	w sprawie wyznaczenia radnych Rady Gminy Kwilcz do prac w Zespole do spraw wyborów do Młodzieżowej Rady Gminy Kwilcz	Uchwała została zrealizowana.
64.	Uchwała Nr VII/47/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 października 2024 r.	w sprawie utworzenia Klubu Dziecięcego w Kwilczu oraz ustalenia jego statutu	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 listopada 2024 r. – poz. 8713. Uchwała została zrealizowana.

65.	Uchwała Nr VII/48/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 21 października 2024 r.	w sprawie zmiany Uchwały nr XIV/90/2015 Rady Gminy Kwilcz w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej oraz zasad i sposobu jej poboru	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 listopada 2024 r. – poz. 8714. Uchwała w trakcie realizacji.
66.	Uchwała Nr VIII/49/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 listopada 2024 r. – poz. 9018. Uchwała została zrealizowana. (11)
67.	Uchwała Nr VIII/50/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
68.	Uchwała Nr VIII/51/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2024 r.	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2025	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 listopada 2024 r. – poz. 9019. Uchwała w trakcie realizacji.
69.	Uchwała Nr VIII/52/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 30 października 2024 r.	w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości i zwolnień z podatku od nieruchomości	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 12 listopada 2024 r. – poz. 9020. Uchwała w trakcie realizacji.
70.	Uchwała Nr IX/53/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r.	w sprawie ustanowienia Nagrody Wójta Gminy Kwilcz dla uzdolnionych uczniów	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2024 r. – poz. 10732. Uchwała w trakcie realizacji. (12)

71.	Uchwała Nr IX/54/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r..	w sprawie stypendiów edukacyjnych gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2024 r. – poz. 10733. Uchwała w trakcie realizacji.
72.	Uchwała Nr IX/55/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r.	w sprawie przyjęcia "Programu współpracy Gminy Kwilcz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok"	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2024 r. – poz. 10254. Uchwała w trakcie realizacji.
73.	Uchwała Nr IX/56/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r.	w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Kwilcz na lata 2024-2030"	Uchwała w trakcie realizacji.
74.	Uchwała Nr IX/57/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r.	w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w Klubie Dziecięcym w Kwilczu	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2024 r. – poz. 10255. Uchwała w trakcie realizacji.
75.	Uchwała Nr IX/58/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r.	w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Prusim, gm. Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2024 r. – poz. 10734. Uchwała w trakcie realizacji.
76.	Uchwała Nr IX/59/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r.	w sprawie zmiany Uchwały nr XIV/90/2015 Rady Gminy Kwilcz w sprawie ustalenia wysokości opłaty targowej oraz zasad i sposobu jej poboru	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 grudnia 2024 r. – poz. 10256. Uchwała w trakcie realizacji.

77.	Uchwała Nr IX/60/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 27 listopada 2024 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzychodzkiemu	Uchwała została zrealizowana.
78.	Uchwała Nr X/61/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 6 grudnia 2024 r.	w sprawie nadania pośmiertnie tytułu "Zasłużony dla Gminy Kwilcz"	Uchwała deklaratoryjna. (13)
79.	Uchwała Nr X/62/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 6 grudnia 2024 r.	w sprawie nadania tytułu "Zasłużony dla Gminy Kwilcz"	Uchwała deklaratoryjna.
80.	Uchwała Nr X/63/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 6 grudnia 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na kontynuację współpracy Gminy Kwilcz z Gminą Ślemień w zakresie określonym Porozumieniem z dnia 28 maja 2004 r.	Uchwała deklaratoryjna.
81.	Uchwała Nr XI/64/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 stycznia 2025 r. – poz. 635. Uchwała została zrealizowana. (14)
82.	Uchwała Nr XI/65/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).

83.	Uchwała Nr XI/66/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r.	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2025-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
84.	Uchwała Nr LV/440/2023 Rady Gminy Kwilcz z dnia 20 grudnia 2023 r.	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kwilcz na lata 2024-2029	Uchwała realizowana na bieżąco (w okresie objętym W.P.F.).
85.	Uchwała Nr XI/67/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r.	w sprawie uchwały budżetowej na rok 2025	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 stycznia 2025 r. – poz. 636. Uchwała realizowana na bieżąco.
86.	Uchwała Nr XI/68/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r.	w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców w ramach pomocy de minimis	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 grudnia 2024 r. – poz. 10963. Uchwała w trakcie realizacji.
87.	Uchwała Nr XI/69/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r.	XI/69/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Kwilcz na dofinansowanie zmiany źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych, budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na terenie Gminy Kwilcz	Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 grudnia 2024 r. – poz. 10983. Uchwała w trakcie realizacji.

88.	Uchwała Nr XI/70/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr IV/23/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 2 lipca 2024 roku w sprawie przyznania dotacji na dofinansowanie prac przy zabytku wpisanym do Gminnej Ewidencji Zabytków w Kwilczu	Uchwała w trakcie realizacji.
89.	Uchwała Nr XI/71/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 17 grudnia 2024 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr V/34/2024 Rady Gminy Kwilcz z dnia 29 sierpnia 2024 roku w sprawie przyznania dotacji na dofinansowanie prac przy zabytku wpisanym do Rejestru Zabytków	Uchwała w trakcie realizacji.

Wykorzystane zewnętrzne źródła danych:

Statystyki, sprawozdania oraz dane własne Urzędu Gminy w Kwilczu / Gminy Kwilcz / jednostek organizacyjnych Gminy Kwilcz

Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Portal informacyjny Głównego Urzędu Statystycznego

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie

Statystyki Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie

Statystyki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzychodzie

Statystyki Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie

System Informacji Oświatowej

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej

Dane Zakładu Obsługi Mienia Samorządowego sp. z o.o. w Kwilczu